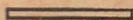

ЙОГИ РАМАЧАРАКА

ФИЛОСОФИЯТА НА ЙОГИТЪ

И

ИЗТОЧНИЯТЪ ОКУЛТИЗЪМЪ

ПРЪВЕЛЪ

В. ГРАБЛАШОВЪ

СОФИЯ

ПЕЧАТНИЦА НА ВОЕННОТО КНИГОИЗДАТЕЛСТВО

1919

ЙОГИ РАМАЧАРАКА

ФИЛОСОФИЯТА НА ЙОГИТЪ

И

ИЗТОЧНИЯТЪ ОКУЛТИЗЪМЪ

ПРЪВЕЛЪ

В. ГРАБЛЯШОВЪ

СОФИЯ

ПЕЧАТНИЦА НА ВОЕННОТО КНИГОИЗДАТЕЛСТВО

1919

УРОКЪ ПЪРВИ.

Първитъ Три Принципи.

Обръщаме се къмъ читателитъ си, изучащи философията на Йогитъ, съ чувства на неизразима нѣжностъ. Ние виждаме, но тѣ може би не виждатъ, че за мнозина отъ тѣхъ тѣзи уроци ще бждатъ като сѣме, посѣто върху плодовита почва, което своеврѣменно ще пусне коренчета, и тѣ ще никнатъ постепено въ слънчевата свѣглина на съзнанието, дѣто ще се развиятъ въ листа, цвѣтъ и плодъ. Много отъ отломъцитѣ, които ще ви се прѣдставятъ, не ще бждатъ схванати отъ васъ за сега, но съ течението на годинитѣ вие ще опознаете истинността на впечатленията, които ще ви се прѣдадатъ въ тѣзи уроци, и тогава, и само тогава, вие ще възприемете тѣзи истини.

Ние имаме за цѣлъ да ви говоримъ, като да сте събрали прѣдъ насъ лично и като да стоимъ прѣдъ васъ тѣломъ. Ние сме увѣрени, че връзката на съчувствие помежду ни скоро така ще закрѣпне и ще се засили, щото, като четете нашитѣ думи, ще чувствувате нашето присѣствие тѣй нагледно, както ако да бѣхме между васъ лично. Ние ще бждемъ съ васъ духомъ, защото, споредъ нашата философия, читателтъ, който е въ хармония съ своитѣ учители, въ сжщностъ установява една психична връзка съ тѣхъ, вслѣдствие на което е въ положение да схване „духа“ на учението и да извлѣче полза отъ милостта на своитѣ учители до степенъ недосегаема за тогава, който чете само печатанитѣ думи.

Ние сме увѣрени, че послѣдователитѣ на Йогитъ ще вѣдворятъ хармония помежду си, както и съ насъ, още отъ самото начало, и че ние ще се слобиемъ съ резултати, които ще очудятъ и самитѣ насъ, за общото прѣуспѣване на

философията. Този успѣхъ би билъ невъзможенъ, ако читателитѣ сж незаинтересовани хора, пропити съ идеи противни, или пъкъ враждебни на прѣдначертаната ни цѣль. Поетътъ е казалъ: „Гдѣто минавамъ азъ, всичкитѣ дѣца ме познаватъ“. Ако читателитѣ сж привързани къмъ насъ така, както ние къмъ тѣхъ, ние задружно ще образуваме единъ хармониченъ кружокъ, който ще способствува за постигането на прѣдначертаната цѣль: себеподобрение, прогресъ и всестранно развитие. Духътъ на хармония и единство въ цѣлитѣ ще ни подкрѣпи прѣмногo и съединената мисль на читателитѣ ни съ насъ ще създаде една крѣпость, която ще служи за опора на всички ни.

Ние ще се придържаме въ системата на наставление, възприета на Изтокъ, а не въ онази, която прѣобладава въ западния свѣтъ. Въ източния свѣтъ, учителтъ не се спира да „доказва“ всѣко изложение или теория, която се прави или прѣдъявява; нито пъкъ доказва духовнитѣ истини върху черната дъска; нито, най-послѣ, влиза въ споръ или прѣдизвиква прѣние съ слушателитѣ си. Напротивъ, неговото учение е авторитетно, и затова той прѣдава посланието си така, както е било прѣдадено нему, безъ да се спира да види, дали слушателитѣ му сж съгласни съ него, или не. Той не се тревожи отъ мисльта, дали неговитѣ изложения се възприематъ отъ всички като истини, понеже той се чувствува напълно увѣренъ, какво онѣзи, които сж подготвени за възприемането на истината, която той прѣдава, ще я схванатъ безпрѣпятствено, а що се касае до другитѣ, ако тѣ не сж подготвени да възприематъ тази истина, никакъвъ аргументъ отъ негова страна не би се оказалъ полезенъ. Когато една душа е подготвена за възприемането на една истина, или часть отъ нея, и тя се изрази въ нейно присѣствие, или се прѣдостави на вниманието ѝ посрѣдствомъ книги, то тя безъ друго ще я схване и усвои. Източниятъ учителъ знае, че голѣма часть отъ неговото учение е единъ видъ посѣване на сѣме, и че отъ всѣка идея, която слушательтъ схваща отъ начало, ще се родятъ стотини въ полето на съзнателното схващане, само слѣдъ изтичането на извѣстно врѣме.

Ние не искаме да кажемъ, че източнитѣ учители настояватъ, щото слушательтъ слѣпо да възприема всѣка истина, която му се прѣдлага. Напротивъ, тѣ наставяватъ слушателитѣ

си да възприематъ като истина само онази, която самитѣ тѣ биха могли да докажатъ, тъй като никоя истина не е такава, докато тя се не докаже посрѣдствомъ лична опитностъ. Сжщеврѣменно, слушательтъ трѣбва да научи, че прѣди да може да докаже много истини, той трѣбва да бжде умствено и духовно развитъ. Учителтъ иска само, штоо слушательтъ да има довѣрие въ него като опжтвачъ, и той му говори въ сжщностъ както слѣдва: „Този е пжтьтъ; слѣдвай го, и въ него ще намѣришъ истинитѣ, които съмъ ти прѣдавалъ; изпитвай ги, измѣрвай ги и опознай ги. Когато стигнешъ извѣстна точка на Пжтя, ти ще бждешъ запознатъ съ нея тъй добрѣ, както бѣхъ и азъ и всѣка друга душа въ тази особена стадия на своето пжтешествие; но докато стигнешъ извѣстна особена точка, ти би трѣбвало или да възприемешъ твърденията на ония, които сж тѣ прѣдшествовали, или да отхвърлишъ цѣлия прѣдметъ на тази особена точка. Не възприемай нищо като окончателно, докато не го докажешъ; но, ако си мждъръ, ти ще използвашъ съвѣта и опитността на ония, които сж те прѣдшествовали. Всѣки човѣкъ би трѣбвало да се поучава отъ опитностъ, но хората по необходимостъ ще послужатъ, като опжтвачи. При всѣка стадия на пжтешествието ще изпъкне, какво ония, които сж напрѣднали малко повече по Пжтя, сж оставили знаци, бѣлѣзи и пжтеводни сигнали за ония, които Го слѣдватъ. Мждриятъ човѣкъ ще се възползува отъ тѣзи знаци. Азъ не искамъ слѣпа вѣра, но довѣрие само, докато станешъ способенъ, самичкъ да докажешъ истинитѣ, които ти прѣдавамъ, както тѣ ми бѣха прѣдадени отъ ония, които ме прѣдшествоваха“.

Ние молимъ читателитѣ си да бждатъ търпеливи. Много работи, които отъ начало изглеждатъ смжтни, ще се уяснятъ, като напреднемъ по-нататкъ.

Устройството на човѣка.

Човѣкътъ е далече по-сложно творение, отколкото изобщо си въображаваме. Той не само има тѣло и душа, но е и единъ духъ, притежаващъ душа, която има нѣколко тѣла за изражение; тѣзи нѣколко тѣла биватъ отъ разни степени на плътностъ, като считаме обикновеното тѣло за най-долната форма за изражение. Тѣзи разни тѣла се проявяватъ

въ разни „области“, такива като „физическата област“, „астралната област“ и други, както ще обяснимъ пона- татъкъ.

Сжцинската личностъ е чистъ духъ—една искра на бо- жественъ огънь. Този духъ е обвитъ въ многобройни обвив- ки, които спъватъ пълното му изражение. Съ постепеното развитие на човѣка, неговото съзнание прѣминава отъ по-дол- нитѣ къмъ по-горнитѣ области, и става все повече и по- вече освѣтленъ относно висшето си естество. Духътъ съдържа въ себе си всичкитѣ потенциалности и съ постепения на- прѣдкъ на човѣка, този духъ проявява нови сили и начини на приспособяване.

Философията на Йогитѣ учи, че човѣкътъ е съставенъ отъ седемъ принципи—че той е едно седморно творение. Най- добриятъ начинъ да си прѣдставимъ човѣка е, да съзнаемъ, че духътъ е сжцинскиятъ индивидъ, и че по-долнитѣ принципи сж само вънкашни обвивки. Човѣкътъ може да се прояви въ седемъ области—разбира се, само високоразвитиятъ човѣкъ— тѣй като мнозинството отъ челоуѣцитѣ на този вѣкъ може да се прояви само въ по-долнитѣ области; по-високитѣ области не сж достижими още отъ тѣхъ, макаръ че всѣки човѣкъ, безъ разлика на неговото развитие, притежава потенциално и се- демтъ принципи. Първитѣ петъ области сж били достигнати отъ мнозина, шестата отъ нѣколцина, а седмата — почти отъ никого.

Седемтъ Принципи на Човѣка.

Седемтъ принципи на човѣка, както сж познати на фи- лософията на Йогитѣ, ако се прѣдаватъ на български, вмѣсто на санскритски езикъ, сж слѣднитѣ:

7. Духъ.
6. Духовенъ Умъ.
5. Интелектъ.
4. Инстинктивенъ Умъ.
3. Прана, или жизнена Сила.
2. Астрално Тѣло.
1. Физическо Тѣло.

Ние ще разгледаме въ общи черти естеството на всеки единъ отъ тѣзи седемъ принципи, за да може читателтъ да разбере по-нататъшнитѣ обяснения по тѣхъ, но ще отложимъ по-подробното изложение на прѣдмета за послѣдвацитѣ уроци.

1. Физическото тѣло.

Отъ всичкитѣ седемъ принципи на човѣка, физическото тѣло, разбира се, е най-нагледното. То е най-низкото въ лѣстницата и е най-грубата проява на човѣка. Но това не значи, че физическото тѣло трѣбва да се прѣзира или да се прѣнебрегва. Напротивъ, то е единъ отъ най-необходимитѣ принципи за напрѣдка на човѣка въ настоящата му стадия на развитие—храмътъ на живия Духъ — и би трѣбвало грижливо да се пази, за да стане по-усъвършенствуванъ инструментъ. Ние би трѣбвало само да се разгледаме наоколо си, за да видимъ по какъвъ начинъ физическитѣ тѣла на разни хора проявяватъ разнитѣ степени на развитие подъ умственъ контролъ. Длъжностъ е на всеки развитъ човѣкъ да изучи тѣлото си до най-високата степенъ на съвършенство, за да може да го употреби ползотворно. Тѣлото трѣбва да се пази въ здраво състояние и да се обучи да изпълнява заповѣдитѣ на ума, а не да властвува надъ ума, както се случва често пжти. Опазването на тѣлото подъ интеллигентния контролъ на ума е единъ важенъ клонъ отъ философията на Йогитѣ. Философията на Йогитѣ учи, какво физическото тѣло е устроено отъ клетки, всѣка една отъ които съдържа въ себе си единъ миниатуренъ „животъ“, който контролира дѣйствието ѝ. Тѣзи „животи“ сж въ сжщностъ откъследи отъ интеллигентния умъ, съ известна степенъ на развитие, а това именно дава възможностъ на клеткитѣ да извършватъ работата си, както подобава. Тѣзи откъследи на интеллигентностъ сж, разбира се, подчинени на контрола отъ страна на централния умъ на човѣка, и съ готовностъ изпълняватъ заповѣдитѣ, произходящи отъ главния центъръ, безразлично, дали тѣ се даватъ съзнателно или полусъзнателно. Тѣзи клетъчни интеллигенции проявяватъ съвършено приспособление къмъ своята специална работа. Избирателното дѣйствие на клеткитѣ, състояще се въ изваждане отъ кръвта

нуждната хранителност и въ изхвърляне непотрѣбната материя, е единъ примѣръ на тази интелигентностъ. Процесътъ на смилането и пр. доказва интелигентността на клеткитѣ, било по отдѣлно, било колективно, въ групи. Изцѣлението на рани, натрупването на клеткитѣ въ точкитѣ, дѣто тѣ сж най-много потрѣбни, и стотини други примѣри, познати на ученика по физиологията, служатъ да докажатъ на послѣдователитѣ на Йогитѣ, какво има „животъ“ вжтрѣ въ всѣки единъ атомъ. За Йогитѣ, всѣки атомъ е живо сщество, което има свой независимъ животъ. Тѣзи атоми се съединяватъ въ групи за изпълнението на извѣстна цѣль, а групата проявява една групова интелигентностъ, докато функционира като група; тѣзи пкъ групи се съединяватъ помежду си и образуватъ тѣла отъ по-сложно естество, които служатъ за обиталища на повисоки форми на съзнание.

Когато настъпи смъртъ за физическото тѣло, клеткитѣ се отдѣлятъ и разпрѣсватъ, и ние казваме тогава, че разложението е настъпило. Силата, която е свързвала клеткитѣ, се оттегля и остава свободна да слѣдва своята функция, като образува нови комбинации. Нѣкои отиватъ въ тѣлото на растенията наоколо и, съ врѣме, пакъ се отзоваватъ въ тѣлото на нѣкое животно; други оставатъ въ организма на растението; други пкъ оставатъ въ земята за извѣстно врѣме, но животътъ на атома прѣдставлява една безспирна и постоянна промѣна. Единъ виденъ писателъ е казалъ: „Смъртъта е само единъ изгледъ на животъ, и онищоженето на една материална форма е прѣдвѣстникъ за създаването на друга“.

Ние не ще се занимаваме по-нататкъ съ разглеждането на физическото тѣло, понеже това прѣдставлява единъ прѣдметъ самъ за себе си, а нашитѣ слушатели навѣрно се интересуватъ да чуятъ нѣщо, съ което не сж до тамъ запознати. Пристѣпваме, прочее, къмъ разглеждането на втория принципъ, като подчертаемъ още еднажъ важността отъ запазването здравето на физическото тѣло.

Астралното тѣло.

Този вторъ принципъ на човѣка не е тѣй добръ познатъ, както физическия му братъ, при все че е тѣсно свър-

занъ съ него, и на изгледъ е подобенъ нему. Астралното тѣло е било познато на хората въ всичкитѣ вѣкове и е било причина на много суевѣрия и мистерии поради липсата на знание относно неговото естество. То е било наричано „етерно тѣло“; „течно тѣло“; „двойно“ и пр. То е съставено отъ материя отъ по-деликатно естество, отколкото онази, която съставлява нашитѣ физически тѣла, но при все това, пакъ отъ материя. За да обяснимъ по-добрѣ казаното отъ насъ, ние ще вземемъ за примѣръ водата, която се проявява въ нѣколко добрѣ извѣстни форми. Водата, при извѣстна температура се нарича ледъ,—една твърда материя; при една по-висока температура, тя приема по-обикновената си форма, която ни е позната като „вода“; при още по-висока температура, тя се проявява въ форма на „пара“, при все че сжщинската пара е невидима за човѣшкото око, и става видима само като се съедини съ въздуха и като намали температурата си отчасти, и тогава става видима за простото око като пара.

Астралното тѣло е точната съответна частъ на физическото тѣло, и може да се отдѣли отъ него при извѣстни условия. Обикновено, съзнателното отдѣляне е доста трудна работа, но има лица, които могатъ да отдѣлятъ физическото тѣло отъ астралното. Човѣкъ може да се отдѣли, и често пжти да пжтешествува надалеко. За ясновидеца астралното тѣло изглежда сжщо като съответната му частъ. Физическото тѣло е свързано съ него посрѣдствомъ една хлабава копринена нишка.

Астралното тѣло сжществува извѣстно време слѣдъ смъртта на лицето, на което принадлежи и, при извѣстни обстоятелства, то е видимо за живитѣ хора и се поменава като „вампиръ“. Има и други срѣдства, чрѣзъ които духоветѣ на умрѣлитѣ могатъ да се явяватъ, а астралната черупка, която по нѣкога се вижда слѣдъ заминуването душата на умрѣлия, въ подобни случаи не е нищо повече отъ единъ трупъ, съставенъ отъ по-тънка материя, отколкото нейната съответна физическа частъ. Въ такива случаи, астралното тѣло не притежава животъ или разумъ и не е нищо повече отъ единъ облакъ, който се движи въ небето и има подобие на човѣшка форма. То е само една обвивка и нищо повече; астралното тѣло на едно умираше лице по нѣкога пжтува доста надалечъ,

подбудено навърно отъ едно скрито и горещо желание и, въ подобни случаи то може да се вижда отъ приятели и роднини, които му съчувствуватъ. Такива случаи сж констатирани отъ опитни изслѣдователи. По късно ние ще говоримъ на пространно върху астралното тѣло и астралнитѣ обвивки, а особено когато обсъждаме въпроса за астралната областъ.

Астралното тѣло е невидимо за обикновеното око, но може лесно да се види отъ ония, които сж развили до голѣма степенъ силата на ясновидството. При извѣстни условия, астралното тѣло на единъ живъ човѣкъ може да се види отъ приятели и други, но това зависи отъ умственото състояние на послѣднитѣ. Очевидно е, какво привикналиятъ и развитъ окултистъ може да прѣнесе астралното си тѣло надалечъ, и то съзнателно, и може даже да го показва когато пожелае; но подобни ясновидци сж голѣма рѣдкостъ и дължатъ своята дарба на високото свое развитие.

Адептътъ може да види астралното тѣло, когато то напуща физическото, съ приближаването на смъртния часть. То се вижда какъ обикаля физическото тѣло, съ което е съединено съ една слаба нишка. Когато се скжса нишката, лицето умира и душата отминава, като отнася съ себе си и астралното тѣло, което по-послѣ се изоставя както по прѣди бѣше изоставено и физическото тѣло. Трѣбва да запомнимъ добръ, че астралното тѣло е просто една по-тънка материя и че служи само за обвивка на душата, тъкмо тъй, както и физическото, а и двѣтѣ своеврѣменно се изоставятъ. Астралното тѣло, сжщо както физическото, се разлага слѣдъ смъртта на лицето, и хора съ развити психически способности понѣкога виждатъ разложенитѣ остатъци около гробищата въ форма на морава свѣтлина.

Ние само обръщаме вниманието ви къмъ разнитѣ обвивки на човѣшката душа, неговитѣ седемъ принципи, и сега ще пристѣпимъ къмъ слѣдващия принципъ. Ние бихме желали да ви говоримъ върху интересното явление, когато **Азътъ** въ врѣме на сънь напуща физическото тѣло, облѣченъ въ астралното си такова. Бихме желали да ви кажемъ какво става въ врѣме на сънь и по какъвъ начинъ човѣкътъ може да заповѣда на астралното си тѣло за получаване извѣстни свѣденія, или да разрѣши извѣстни задачи въ врѣме на сънь, но

това застъга друга една фаза отъ нашия прѣдметъ и ние свое-
врѣменно ще направимъ това.

3. Прана, или жизнена сила.

Писали сме нѣщо за Прана въ книгата си „Науката за дишането“, която мнозина отъ васъ може да сте чели. Ние казахме, че Прана е всемирна енергия, но въ настоящето си описание ние ще се ограничимъ съ онази проява на Прана, която наричаме жизнена сила. Тази жизнена сила се намира въ всичкитѣ форми на живота—отъ амевитѣ до човѣка—отъ най-елементарната форма на растителното царство до най-високата форма на животното царство. Прана е весдесджа. Тя се намира въ всички живи сжщества, а тъй като окултната философия учи, че животътъ сжществува въ всички сжщества — въ всѣки атомъ — и че привидната безжизненост на нѣкои сжщества е само една по-слаба проява на животъ, ние може да разберемъ, че Прана се намира всѣкждѣ. Прана не е — *Азъгъ*, а само една форма на енергия, която се употрѣбвява отъ *Азъгъ* въ нейната материална проява. Когато *Азъгъ* напуца физическото тѣло, или както казваме, „умира“, Прана, освободена отъ контрола на *Азъгъ*, се подчинява само на заповѣдитѣ на отдѣлнитѣ атоми или тѣхнитѣ групи, които сж образували физическото тѣло, а тъй като физическото тѣло се разлага и се разпада на първоначалнитѣ си елементи, всѣки атомъ отнася съ себе си достатъчно Прана, за да може да създаде нови комбинации; неупотрѣбената Прана пѣкъ се възврѣща въ великия всемиренъ резервуаръ, отдѣто произлиза. Прана се намира въ всичкитѣ форми на материята, но все пакъ тя не е материя—тя е енергията или силата, която оживотворява материята.

Въ *Науката за Дишането*, ние дадохме нѣкои наставления по засилването на Прана въ човѣшката система, какъ да се разпрѣдѣля тя изъ цѣлото тѣло, какъ да храни всѣка частъ, всѣки органъ, и какъ да поддържа клеткитѣ. Тя може да облекчи болкитѣ, като снабдява заболѣлитѣ части съ Прана, извлѣчена отъ въздуха. Тя може да се изпрати надалече, за да помогне и на други лица. Мисълта на изпращача се отправя и дѣйствува върху набраната за цѣлѣта Прана, и послѣдната се

отразява благотворно върху психическия организъм на пациента. Както и вълнитъ на Маркони, тя е невидима за човъшкото око (съ изключение на нѣколко лица, които сж постигнали висша степенъ на ясновидство); тя наддѣлява срѣщанитѣ спънки и търси лицето, за което е прѣдначена.

Това прѣнасяне на Прана подъ направлението на волята е основниятъ принципъ на прѣдаването на мислитѣ, (телепатията) и пр. Човѣкъ може да обкржи себе си съ една пранична аура, пропита съ силна и положителна мисль, която ще му даде възможность да противодѣйствува на злитѣ мисль-форми отъ страна на други хора и която ще му помогне да живѣе тихо въ една атмосфера на противна и не хармонична мисль.

По-нататкъ ние ще разгледаме по-обстойно тази фаза на прѣдмета; ще напомнимъ, обаче, че въ *Науката за Дишането* се дава основната идея относно естеството на Прана и методитѣ на нейната употреба и, по тѣзи именно съображения, ние я прѣпоръчваме на читателитѣ си.

Не искаме да ви уморяваме съ това описание на всѣки единъ отъ седемтѣ принципи, и напълно съзнаваме вашето нетърпение да вникнете въ по-интереснитѣ фази на прѣдмета. Но абсолютно необходимо е за васъ да си съставите ясно понятие за тѣзи принципи, за да можете да схванете по-сложнитѣ описания на послѣдващитѣ фази на прѣдмета.

Сега ще оставимъ Прана на страна и ще прѣминемъ къмъ слѣдващия принципъ; надѣваме се, обаче, че вие не ще прѣнебрегнете въпроса за Прана, нейнитѣ качества и използване.

Умственитѣ принципи.

Западниятъ писателъ, който е изучилъ писанията на нѣкои отъ модернитѣ западни психолози, ще види въ Инстинктивния Умъ извѣстни свойства на така нареченитѣ „субективни“ или „подсъзнателни“ умове, за които се говори тѣй често отъ поменатитѣ психолози. Тѣзи писатели откриха въ човѣка тѣзи характеристики тъкмо тѣй, както и нѣкои по-високи фази на ума (произходящи отъ духовния умъ) и, безъ да се спирамъ надълго върху изслѣждането на прѣдмета, ще кажа, че

тѣ изтъкѣха една „нова“ теория въ смисълъ, какво човѣкътъ е надаренъ съ два умове, т. е., „обективния“ и „субективния“. или, както нѣкои сж ги назовали, „съзнателенъ“ и „подсъзнателенъ“. Но тѣзи изслѣдователи захвърлиха настрана »съзнателния« умъ и натрупаха всичко останало въ тѣхния „подсъзнателенъ“ или „субективенъ“ умъ, игнорирайки факта, че тѣ смѣсваха най-високитѣ съ най-низкитѣ качества на ума, поставяйки ги въ сщия класъ, и оставяйки срѣднитѣ, като отдѣленъ класъ. „Субективниятъ.“ умъ и „подсъзнателниятъ“ теории сж много смѣтни, тѣй като читателтъ намира събрани на едно мѣсто най-възвишенитѣ проблѣсъци на генія съ най-глупавитѣ нищожности на човѣка отъ низко развитие и съ ума на послѣдния, почти всецѣло „субективенъ“.

На ония, които сж запознати съ тѣзи теории, ние ще кажемъ, че подобно познанство би имъ спомогнало прѣмно го въ проумѣването на тритѣ умствени човѣшки принципи, ако запомнятъ добрѣ, какво „съзнателниятъ“ или „обективенъ“ умъ съотвѣтствува твърдѣ много на принципа на „Интелекта“ въ философията на Йогитѣ, и какво най-долнитѣ части на „субективния“ или „подсъзнателния“ умъ съотвѣтствуватъ на принципа „Инстинктивенъ Умъ“ у Йогитѣ; когато възвишенитѣ качества, които западнитѣ писатели сж отбѣлѣзали и съчетали съ по-долнитѣ, за да образуватъ тѣхния „субективенъ умъ“ и „подсъзнателенъ умъ“, прѣдставляватъ принципа „Духовенъ Умъ“ на Йогитѣ, съ тази разлика; че този послѣдниятъ има допълнителни свойства и качества, които западнитѣ теоретици даже и не сж сънували. Като се докосваме до всѣки единъ отъ тѣзи три умствени принципи, ние ще отбѣлѣжите точкитѣ на сходство и тѣзи на различие помежду ученията на Йогитѣ и теоритѣ на западнитѣ писатели.

Но, ние искаме да бждемъ разбрани, че цѣльта ни не е да помрачаваме славата, която по право се пада на западнитѣ изслѣдователи; напротивъ, Йогитѣ имъ дължатъ признателностъ за подготовлението на западния умъ за възприемане на по-пълнитѣ учения. Читателтъ, който е запознатъ съ поменатитѣ писатели, ще може по-лесно да схване идеята за тритѣ умствени принципа на човѣка, отколкото ако не бѣ чувалъ никога за нѣкакви раздѣления въ функционирането на човѣшкия умъ. Главната причина, поради която ние обръ-

нахме внимание върху западнитѣ теории на двойствения умъ, бѣ, че е неприятно за Йогитѣ да виждатъ, какъ онова, което тѣ познаватъ като най-висока проява на ума; което е седалището на вджановението и проблѣсцитѣ на гения; което засѣга чистия Духъ (Духовния Умъ); което едва що започва да се пробужда въ людиятѣ на напрѣдка — се забърква и се поставя въ категорията на най-долния умственъ принципъ (Инстинктивния Умъ), който, макаръ и най-необходимъ и най-полезенъ за човѣка, е все пакъ нѣщо, което е обикновено за най-неразвития човѣкъ, даже за по-низкитѣ форми отъ животното царство — даже, ако щете, и отъ растителното царство. Надѣваме се, прочее, че читателтъ ще се освободи отъ прѣдубѣжденията си по този важенъ прѣдметъ, и че ще изслуша и насъ прѣди да си състави окончателно мнѣние. Въ идущия урокъ ние ще се занимаемъ подробно съ всѣки единъ отъ тритѣ умствени принципи.

УРОКЪ ВТОРИ.

Умственитѣ Принципи.

Въ първия урокъ ние обърнахме вниманието ви накъсо върху тритѣ по-долни човѣшки принципи, а именно: 1) физическо тѣло; 2) астрално тѣло; 3) прана, или жизнена сила. Ние така сжщо загатнахме и за умственитѣ принципи, които образуватъ четвъртия, петия и шестия (респективно) отъ седемтѣ принципи на човѣка.

За по-голямо удобство, ние ще изброимъ отново четиритѣ висши принципи:

7. Духъ.
6. Духовенъ умъ.
5. Интелектъ.
4. Инстинктивенъ умъ.

Тази терминология е много малко задоволителна, но ние я възприехме, давайки ѝ прѣдимство прѣдъ санскритскитѣ названия, които се явяватъ много неясни за западния читателъ.

Тритѣ по-долни принципи сж най-материалнитѣ, и атомитѣ, отъ които тѣ сж съставени, разбира се, сж вѣчни и продължаватъ да сжществуватъ въ безбройни форми; но тѣзи

принципи, що се касае до *Азъгъ*, сж работи, които би трѣбвало да намиратъ своето приложение въ свръзка съ единъ особенъ видъ земенъ животъ, както напр. когато човѣкътъ употребява електричеството и пр.

Четиритѣ по-високи принципи, напротивъ, сж прѣдзначени за образуването на мислящата частъ на човѣка — или тѣй да кажемъ — интеллигентната частъ. Даже и най-долниятъ отъ четиритѣ — инстинктивниятъ умъ — е прѣдзначенъ да образува по-важната частъ отъ човѣка.

Ония, които не сж изслѣдвали прѣдмета и нашето гледище, ще нарекатъ абсурдно нашето твърдение, че човѣшкиятъ умъ функционира въ повече отъ една областъ сжщевременно. Ученицитѣ по психологията, обаче, отдавна сж допуснали разнообразнитѣ фази на умствеността и сж прѣдставили много теории, за да обяснятъ сжщитѣ. Такива ученици разбиратъ, какво само философията на Йогитѣ дава ключа на тайната. За ония, които сж изучили теориитѣ за двойствения умъ на извѣстни западни писатели, ще бжде по-лесно да схванатъ тази идея за повече отъ една областъ на умственостъ.

На първъ погледъ изглежда, че съзнателната, разсжждаваща частъ на човѣшкия умъ извършва най-големата работа ако не цѣлата. Но едно малко размисление ще ни убѣди, че съзнателната и разсждителната работа на ума е само една малка частъ отъ неговата цѣла работа. Човѣшкиятъ умъ функционира въ три отдѣлни области, и всѣка областъ неуспѣтно прѣминува въ границиитѣ съ нея области — било въ елѣдващата по-горна или по-долна области. Ученикътъ може да мисли по въпроса, било като единъ умъ, който функционира по три направления, или като три умове, проникващи се взаимно; и двата възгледа съдържатъ малко-много истината; сжщинската истина е твърдѣ сложна, за да може да бжде разисквана обстойно въ единъ елементаренъ урокъ. Главното нѣщо е да прокараме идеята — да образуваме умствени прѣградки, въ които да запазимъ по-нататъшни свѣдения по въпроса. Ние ще се занитаемъ накъсо съ нѣколко *умове* или области на умствено усилие, като започнемъ отъ най-долния — инстинктивния умъ.

4. Инстинктивният умъ.

Тази област на умственостъ е сподѣляна и отъ насъ съ по-долнитѣ животни, поне що се касае до нейнитѣ понизки форми. Тя е първата област на умственостъ, която е постижима въ лѣстницата на еволюцията. Най-долнитѣ й фази се забѣлѣзватъ у сщщества, въ които съзнанието едва личи, и стига до една твърдѣ висока степенъ на съзнанието; въ сщщность, когато това съзнание почне да прониква въ петия принципъ, трудно става да го различимъ отъ най-низкитѣ форми на петия принципъ.

Първата зора на инстинктивния умъ можемъ да видимъ даже и въ минералното царство, а особено въ кристалитѣ. Въ растителното царство той става по ясенъ и заема по-високо стѣпалото въ лѣстницата, а нѣкои отъ висшитѣ видове растения проявяватъ даже и една първоначална форма на съзнание. По-нататкъ, въ мира на по-долнитѣ животни, като започнемъ отъ интелигентността, приближаваща се до растенията и по-долнитѣ форми, и достигнемъ една степенъ, почти равна на онази отъ най-долната форма на човѣшкия животъ, забѣлѣзваме усилващи се прояви на инстинктивния умъ. По-нататкъ, между хората, ние го виждаме постепенно да настѣпва въ областта на петия принципъ, интелектътъ, до известна степенъ контролиранъ и подчиняващъ на себе си четвъртия принципъ. Но помнете това, че даже и най-високата форма на човѣка носи съ себе си четвъртия принципъ, инстинктивния умъ, и го употребява въ разнообразни степени, или пъкъ самъ бива употребяванъ отъ него. Инстинктивниятъ умъ е най-полезенъ за човѣка въ тази стадия на неговото развитие — въ сщщность, той не би могълъ да сщществува безъ него като създание — и той може да го използва добръ, ако го разбере; но тежко му ако го допусне да контролира или насилнически да си присвои прѣдимствата на по-стария си братъ. И, тъкмо сега, ние искаме да обърнемъ вниманието ви на факта, че човѣкътъ е още създание, което расте — че той не е още завършено произведение. Той е стигналъ настоящата стадия на своето развитие съ продължителенъ трудъ; но за него зората сега едвамъ е изгрѣла — пълниятъ день още не е настѣпилъ. Петиятъ принципъ, интеле-

лектътъ, се е развилъ до извѣстна степенъ, особено у по-на-прѣдналитѣ хора въ наше врѣме, но това развитие едвамъ сега започва у нѣкои хора. Мнозинството отъ людитѣ сж малко повече отъ животни и тѣхнитѣ умове функциониратъ почти всецѣло въ областта на инстинктивния умъ. Человѣцитѣ въ наше врѣме—като изключимъ нѣколкото високо развити хора — трѣбва да се пазятъ да не би понѣкога инстинктивния умъ да наддѣлѣе надъ тѣхъ, когато се отпусчатъ и сж небрѣжни.

Най-долната фаза въ работата на инстинктивния умъ е подобенъ на работата, която се извършва и въ растителното царство. Функциитѣ на тѣлото ни се извършватъ именно отъ тази частъ на ума. Постоянната работа на исправление, промѣна, дѣвкане, смилане на храната, прѣчистване и пр. се извършва отъ тази частъ на ума, и всичко това става вѣнъ отъ областта на съзнанието. Великолѣпната работа на тѣлото, било въ здраве или въ болестъ, се извършва вѣрно и своеврѣменно отъ тази частъ на нашитѣ умове, безъ нашето съзнание да участвува въ нея. Разумната работа на всѣки органъ, частъ и клетка на тѣлото е подъ контролата на тази частъ отъ ума. Четете въ *Науката за Дишането*, относно чудния процесъ на кръвообръщението, прѣчистването на кръвта, и вие ще разберете колко сложна е работата даже и на тази най-долна фаза на инстинктивния умъ. Най-елементарната физиология ще ви даде ясна прѣдстава за извършваната работа, макаръ и да не се обясняватъ причинитѣ на тѣзи функции. Тази частъ отъ работата на инстинктивния умъ се извършва прѣвзходно у по-долнитѣ животни, растенията и челвѣцитѣ, докато послѣднитѣ започнатъ до нѣкъдѣ да се развиватъ умствено, когато той започва да се мѣси въ работата, която цо право е присъща на тази умствена областъ, изпращайки врѣдни внушения, страшни мисли и пр. Тази спѣнка, обаче, е врѣменна, понеже, съ по-нататъшното развитие на ума, послѣдниятъ съзира заблудението, въ което е изпадналъ, и пристѣпва къмъ поправянето и избѣгването му.

Но това е само една областъ отъ дѣйността на инстинктивния умъ. Съ постепенния прогресъ на животното въ лѣстницата на еволюцията, появява се нужда отъ възприемането на извѣстни прѣдпазителни мѣрки. То не е могло да разсжж-

дава върху тѣзи нужди, и така дрѣмящата сила на размишление въ инстинктивния умъ постепенно се е развивала, докато стигнало дотамъ да може да схване положението и да се приспособи къмъ него. Тя е възбуждала „борческия инстинктъ“ въ животното, като мѣрка на самосъхранение; това дѣйствиe на инстинктивния умъ, което бѣ твърдѣ полезно за цѣлѣта и сжщественно за опазване на живота у животнитѣ, е още запазено у човѣка, и понѣкога се проявава доста осезателно. У насъ още се е съхранилъ борческиятъ духъ на животнитѣ, при все че ние сме съумѣли да го контролираме и да го въздържаме, благодарение на свѣтлината, придобита отъ развитието на повисокитѣ ни дарби. Инстинктивниятъ умъ е научилъ така сжщо животното да гради гнѣздото си, да емигрира прѣди настѣпването на зимата и много други интересни работи, добрѣ познати на естественицитѣ. Той ни учи какъ да вършимъ много други работи инстинктивно, както и да прѣдприемаме работи, които се учимъ да извършваме посрѣдствомъ нашия интелектъ и които прѣдаваме на нашия инстинктивенъ умъ, а този послѣдниятъ ги извършва автоматично или почти автоматично. Удивително е да се отбѣлѣжи, колко много отъ нашитѣ работи се извършватъ посрѣдствомъ нашия инстинктивенъ умъ, само подъ случайната контрола на Интелекта. Щомъ вече можемъ да извършваме работи на „изустъ“, несъзнателно, ние въ сжщностъ сме станали господари надъ тѣхъ въ областта на интелекта и сме ги прѣхвърлили въ областта на инстинктивната умственостъ. Жената съ шевната машина, мжжътъ съ мотора, художникътъ съ четката, всички намиратъ добъръ приятель въ инстинктивния умъ; интелектътъ би се много уморилъ, ако би трѣбвало да извършва всичкитѣ тѣзи дребни и всѣкидневни работи. Отбѣлѣжете разликата помежду изучаването, какъ да се извършва извѣстно нѣщо и самото му извършване слѣдъ като е било изучено. Тѣзи прояви на инстинктивния умъ сж, разбира се, нѣкои отъ по-високитѣ негови фази, и се дължатъ главно на неговото съприкосновение и намѣса съ развивающа се интелектъ.

Инстинктивния умъ е така сжщо ума на „навика“. Интелектътъ, било този на притежателя на инстинктивния умъ, или този на другъ нѣкой човѣкъ, му прѣдава идеитѣ, които по-послѣ се изпълняватъ върно, освѣнъ ако се видоизмѣнятъ или поправятъ отъ самия интелектъ.

Инстинктивният умъ е единъ чудноватъ складъ отъ работи, събрани отъ разни източници: той съдържа много работи, които е получилъ по наслѣдство; други — които е развилъ вътрѣ въ себе си, и които сѣмена сж били посѣти въ врѣмето на първия импулсъ, който е далъ тласкъ на живота; сжщо така и нѣкои работи, които е приелъ отъ интелекта, включително и внушения, получени отъ другадѣ, тъкмо тѣй, както и мисль-форми, изпратени отъ чужди умове. Въ него сж складирани всѣкаквъ видъ глупости и мъдрости.

Инстинктивниятъ умъ проявява разностранни степени на съзнание, отъ почти абсолютното подсъзнание до простото такова у най-напрѣднатитѣ измежду долнитѣ животни и низкитѣ форми на човѣка. Човѣкътъ се сдобива съ самосъзнание заедно съ развитието на интелекта — но по този въпросъ ще говоримъ по-общирно на друго мѣсто. Мировото или всемирното съзнание произлиза отъ развитие тона духовния умъ — и за него ще говоримъ по-послѣ. Това постепенно развитие на съзнанието е много интересенъ и важенъ клонъ на прѣдмета, който ни занимава и ще бжде обсъденъ своеврѣменно.

Прѣди да пристъпимъ къмъ разискване на слѣдния принципъ, трѣбва да обърнемъ вниманието ви на факта, че инстинктивния умъ е седалището на желанията, страститѣ, инстинктитѣ, емоциитѣ и вълненията отъ по-долния разредъ, които се проявяватъ, както у човѣка, тѣй и у долнитѣ животни. Има, разбира се, по-високи идеи, копнежи и емоции, които сж достойни на напрѣднатия човѣкъ поради развитието на духовния му умъ, но животинскитѣ желания и обикновенитѣ емоции сж присжщи на инстинктивния умъ. Всичкитѣ емоции, присжщи на нашата страстна и вълнуваща се натура, спадатъ къмъ тази областъ. Всичкитѣ животински чувства, като гладъ и жажда, половитѣ влѣчения; всичкитѣ страсти, като любовъ, омраза, завистъ, злоба, мѣстъ, сж частъ отъ него. Стремезътъ къмъ физическото, ламтежътъ къмъ материалното — всичко това принадлежи на тази областъ. Желанията на плътта, на окоето, гордостта на живота, спадатъ къмъ тази областъ. Тези принципи е най-материалниятъ отъ тритѣ умствени принципи, и той е, който ни свързва най-тѣсно съ земята и земнитѣ работи. Запомнете, че ние не осждаме материалнитѣ или „земни“ нѣща — тѣ сж желателни на мѣстото си; но човѣкътъ съ

своето развитие почва да съзира въ тѣзи нѣща само едно сръдство къмъ постигането на извѣстна цѣль — една стъпка напръдъ къмъ духовната еволюция. Съ по-ясно зрѣние, той прѣстава вече да бжде свързанъ съ материалната страна на живота и, вмѣсто да го счита за цѣль на всички нѣща, той вижда, че той, и при най-благоприятни условия, е само едно сръдство къмъ по-възвишени цѣли.

Много отъ грубитѣ инстинкти си оставатъ още съ насъ, и се забѣлѣзватъ между некултурнитѣ хора. Окултиститѣ сж свикнали да обуздаватъ и да контролиратъ тѣзи низки инстинкти и да ги подчиняватъ на висшитѣ умствени идеали, които се разтварятъ прѣдъ тѣхъ. Съзрете ли, слѣдователно, нѣщо животинско у васъ, то не е непременно признакъ на „лошотия“ или зло; напротивъ, неговото забѣлѣзване отъ страна на нѣкого е знакъ на умствено развитие. Знанието е сила; познай остатъцитѣ отъ грубата природа вж.трѣ въ себе си и ще станешъ укротителъ на диви звѣрове. Висшитѣ принципи винаги ще иматъ надмощие, но търпението, постоянството и вѣрвата сж необходими фактори въ работата. Тѣзи „груби“ нѣща бѣха на мѣстото си едно врѣме — животното имаше нужда отъ тѣхъ — тѣ бѣха „добри“ за прѣдначената цѣль, но сега, съ умственото издигане на човѣка, той вижда по-ясно и свиква да подчинява низкитѣ пориви въ себе си. Низкитѣ инстинкти не сж ви били присадени отъ „дявола“; вие сте ги наслѣдили. Тѣ ви сж били дадени въ процеса на еволюцията, като нѣщо сжщесвенно и потрѣбно, но съ врѣме тѣ ставатъ излишни за васъ. И тѣй, недѣйте се опасява отъ наслѣдствата на миналото; вие можете да ги изоставите, или да ги прѣмахнете, щомъ напръднете достатъчно. Не ги прѣзирайте; при всичко че ги тжпчете, тѣ отбѣлѣзватъ стжалата, по които вие сте стигнали до настоящето високо положение, и по които ще се домогнете до още по голѣми висоти.

5. Интелектътъ.

Сега пристъпваме къмъ разглеждане на онзи умственъ принципъ, въ сила на който се различаваме отъ животнитѣ. Първитѣ четири принципи човѣкътъ сподѣля съ по-долнитѣ форми на животъ, но съ развитието на петия принципъ, чо-

вѣкътъ започва да се движи въ по-високъ небосклонъ — той чувствува мжеството да се проявява въ него.

Добрѣ е да запомните, че нѣма никаква насилствена промѣна, нито пъкъ нѣкакъвъ забѣлжителенъ прѣходъ отъ съзнанието на четвъртия принципъ къмъ петия. Както обяснихме вече, тѣзи принципи се прѣплитатъ взаимно и се вливатъ единъ въ другъ както боитѣ. Съ развитието на интелекта, послѣдниятъ озарява отчасти петия принципъ и надарява инстинктивния животъ съ разумъ. Простото съзнание се влива въ самосъзнанието. Прѣди пълното изгрѣване на петия принципъ, сжществото, което е развило въ себе си четиритѣ принципи, има страсти, но не и разумъ; има пориви, но не и интелектъ; има желанія, но не и рационална воля: то е животно, което очаква магическата сила, която ще го прѣобрази въ човѣкъ.

Въ нѣкои отъ по-долнитѣ животни, четвъртиятъ принципъ е привлѣкълъ къмъ себе си най-долнитѣ прояви на петия принципъ, и животното проявява слаби признаци на способностъ да разсждава. Отъ друга страна, въ нѣкои отъ по-долнитѣ форми на човѣка, четвъртиятъ принципъ едва ли е засегналъ отъ влиянието на петия принципъ, и „човѣкътъ“ въ този случай стои малко по-високо отъ животното; въ сжщностъ, той е нѣщо повече отъ животно, отколкото питомнитѣ домашни животни, които, бидейки дълго врѣме въ тѣсно съприкосновение съ човѣка, сж били прѣобразени до голѣма степенъ отъ умственитѣ му влияния.

Първиятъ признакъ на истинското развитие на петия принципъ, интелектътъ, е изгрѣвътъ на самосъзнанието. Съзнанието на по-долнитѣ животни е малко повече отъ едно слабо чувствуване. Животътъ въ раннитѣ стадии е почти автоматиченъ; разсждѣкътъ имъ се ограничави въ сферата на подсъзнанието и засѣга само физическия битъ на животното — удовлетворението на елементарнитѣ нужди. Слѣдъ малко врѣме, първобитното съзнание се развива въ нѣщо, което психолозитѣ сж нарекли „самосъзнание“. Простото съзнание е едно „долавяне“ на вънкашни работи — едно виждане и опознаване на нѣщата вънъ отъ индивида, а съзнателното внимание се отпраща навънъ. Животното, или човѣкътъ отъ доленъ типъ, не може да мисли за своитѣ надежди и страхове, своитѣ възжелания, своитѣ планове и да ги сравнява съ ония на другитѣ

нему подобни. Той не може да обърне своя погледъ навжтрѣ и да спекулира върху отвлѣчени работи. Той се справя съ нѣщата, както му се явяватъ, безъ да си задава по-нататъшни въпроси. Той не се опитва да издирва разрѣшения на задачи, които сж заключени вжтрѣ въ него, понеже не подозира даже за тѣхното сжществуване.

Съ настѣпването на самосъзнанието човѣкътъ започва да си състави понятие относно *Азѣтъ*. Той започва да се сравнява съ другитѣ и да разсжждава по въпроси. Той събира умственъ багажъ и вади заключения отъ онова, което е набралъ въ своя умъ. Той започва да мисли за себе си, да анализира, да класифицира, да отдѣля, да излъча и пр. Като прогресира постепенно, той започва самъ да издирва и да прѣдава нови и прѣсни внушения на своя инстинктивенъ умъ. Той разсчита на собствения си умъ по-скоро, отколкото сѣло да възприема онова, което излиза отъ умоветѣ на другитѣ. Той започва да създава самъ, и не е вече само единъ простъ умственъ автоматъ.

Най-високага интелигенция въ наше врѣме е произлѣзла сжщо отъ една искра на съзнателна интелигенция. Този прогресъ се описва доста внушително отъ единъ модеренъ писателъ, който казва: „За нѣколко столѣтия, въ общата областъ на самосъзнанието е било констатирано едно издигане, което изглежда за човѣка постепенно, а отъ гледището на мировата еволюция — твърдѣ бързо. Въ една раса съ голѣмъ мозъкъ, ходяща исправена, груба, но все пакъ върховенъ господарь на всичкитѣ животни, се роди основната дарба на самосъзнанието и неговия братъ, езикътъ. Отъ послѣднитѣ и придружаващитѣ ги условия, посрѣдствомъ страдание, трудъ и война; посрѣдствомъ робство, алчностъ, усилие; посрѣдствомъ побѣди, съсипателни поражения, безконечни борби, прѣзъ вѣкове ни безцѣлно и грубо сжществуване; чрѣзъ прѣхрана съ билки и растения; чрѣзъ употреба намѣренъ камъкъ или дърво; чрѣзъ живѣяне въ непроходимитѣ гори и покрай брѣговетѣ на морета и езерата; посрѣдствомъ най-великата, може би, побѣда — употребата на огъня за домашни нужди; посрѣдствомъ избрѣтението на лжка и стрѣлата; чрѣзъ опитомяването на животнитѣ и приспособлението имъ за работа; чрѣзъ продължителна опитностъ, която докара обработването на земята; чрѣзъ

тухлата и построенитѣ отъ нея сгради; чрѣзъ, стопяването на метали и бавното имъ приспособление за художествени цѣли; чрѣзъ откриването на азбуката и усъвършенствуването на писмовността; накъсо — чрѣзъ хиляди столѣтия човѣшки животъ, на човѣшки стремежи и напрѣдъкъ произлѣзе цѣлиятъ свѣтъ отъ мъже и жени, както ги виждаме днесъ съ всичкитѣ му подвизи и придобития“.

Лесно е да се схване самосъзнанието, но трудно е да се опрѣдѣли. Единъ писателъ успѣшно го е изразилъ, като е казалъ, че безъ самосъзнание едно сщество може *да знае*; но само съ помощта на самосъзнанието е възможно за него да *знае* онова, което *знае*.

Съ развитието на интелекта започватъ всичкитѣ чудесни подвизи на човѣшкия умъ въ наше врѣме. Но, макаръ, и велики, тѣзи подвизи сж нищожни въ сравнение съ това, което прѣдстои да се извърши отъ расата. Интелектътъ ще крачи отъ побѣда къмъ побѣда. Въ своето развитие, като започва да се освѣтлява повече и повече отъ слѣдващия най-високъ принципъ, духовния умъ, той ще постигне невъобразими още успѣхи.

Добрѣ би било, прочее, дапомнимъ, че интелектътъ е третиятъ поредъ отъ най-високитѣ измежду човѣшкитѣ принципи. Има два принципа, които стоятъ тѣкмо толкова по-високо отъ интелекта, колкото интелектътъ — отъ подолния принципъ—инстинктивния умъ. Не правете Богъ отъ интелекта, не допускате гордостта на интелекта да ви заслѣпява.

Важността отъ пробуждането на самосъзнанието може по-лесно да се схване, когато кажемъ, че споредъ окултната наука, щомъ се пробуди еднажъ съзнанието, щомъ *Азътъ* се самочувствува и опознае, сжщинскиятъ буденъ животъ на душата започва. Ние не искаме да кажемъ: животътъ, който настѣпва слѣдъ духовното пробуждане — това става въ друга, още по-висока стадия. Тази е стадията, въ която отрочето „Азъ“ започва будното си сществуване. Прѣди този периодъ той е спялъ, живъ, но безъ самосъзнание, и сега настѣпватъ болкитѣ, които прѣдшествуватъ неговото раждане. Душата трѣбва да се справи съ нови условия и трѣбва да прѣодолѣе многи трудности прѣди да достигне възмжалость. Тя ще прѣтърпа много изпитания, но ще крачи винаги напрѣдъ.

Понѣкога ще се явятъ прѣпятствия, но скоро тѣ ще бждатъ прѣодолѣнии и душата ще продължи своя вървежъ. Тя не ще се връща назадъ, макаръ че стѣпките сж бавни.

Ние се надѣваме да стигнемъ въ този урокъ до шестия принципъ, духовния умъ, но поради липса на мѣсто, щѣ отложимъ това, за да го разгледаме въ единия урокъ заедно съ седмия принципъ. Ние трѣбва да разберемъ ясно нѣкои основни истини, прѣди да минемъ по-нататъкъ.

Има да се извлѣкатъ нѣколко важни уроци отъ прѣдмѣтитѣ относно инстинктивния умъ и интелекта, и сега е най-удобното врѣме за тѣхното обсъждане. Единъ отъ тѣзи уроци е, че пробуждането на интелекта не подразбира, какво лицето непрѣмено става по-добро, въ общеприета смисълъ на душата. При все че е вѣрно, какво развитието на единъ принципъ или дарба ще тласне чловѣка напредъ, сжщо така е вѣрно, че *нѣкои хора сж тѣй силно обзети отъ животинскитѣ пориви, дотамъ роби на материалнитѣ влияния, щото пробудениятъ интелектъ само усилва низкитѣ имъ пориви и наклоности. Човѣкътъ може, ако пожелае, да надмине звѣроветѣ въ тѣхната звѣрщина—той би могълъ да падне даже и по-низко отъ животнитѣ.* Животното се ръководи само отъ инстинктъ, и неговитѣ дѣйствия сж свършено естествени и умѣстни; ние не можемъ да осждаме животното за изпълнение импулситѣ на своето естество. Но човѣкътъ, у когото интелектътъ е развитъ, знае, че е противно на възвишеното му естество да слѣзне до равнището на звѣроветѣ, даже и по-низко. Той прибавя къмъ бруталнитѣ си пожелания остроумието и хитростта, които е придобилъ, и съзнателно опорочава висшия си принципъ, за да утолява прѣкомѣрнитѣ си животински страсти. Малобройни сж животнитѣ, които злоупотрѣбаватъ съ своитѣ пожелания—това е оставено на човѣцитѣ да го извършватъ. *Колкото по-развитъ е интелектътъ у човѣка, толкова повече се подава на унизителнитѣ си страсти, апетити и пожелания.* Въ сжщностъ той създава нови извратени желаня, или по-право, построява свои собствени сгради върху брутална почва. Излишно е да твърдимъ, какво всичкитѣ окултисти знаятъ послѣдствията отъ подобни дѣйствия, които ще извикатъ многогодишно изкупление, докато падналиятъ се добере отново до пжтя, отъ който

се е отклонилъ. Неговиятъ прогресъ е билъ забавенъ и той ще бжде принуденъ да се възвръща въ пжтя наедно съ звѣроподобнитѣ натури на недоразвити творения, които би трѣбвало да доизкаратъ този пжтъ, като се примиряятъ и съ добавѣчното страдание въ видъ на ужасъ, произходящи отъ съзнанието на своята обстановка тогазъ, когато неговитѣ спжтници сж свободни отъ такова съзнание и, слѣдователно, не страдатъ. Ако можете да си въобразите единъ цивилизованъ и изтънченъ човѣкъ, който е принуденъ да живѣе за много години съ австралийскитѣ диваци съ пълно съзнание за изгубеното, вие можете да си съставите шо-годѣ понятие относно сждбата, която прѣдстои на единъ човѣкъ, който *умишлено* се е отдавалъ на своитѣ пагубни пориви. Но и за такава душа има избавление -- съ течението на врѣмето. Бждете, прочее, на шрекъ и не се възвръщайте въ бруталния животъ, който сте прѣкарвали. Отправете своя погледъ на горѣ съ девиза „напрѣдъ“. Бруталното естество може да ви тегли на долу, но духовниятъ умъ ще ви подкрѣпи, ако му се довърявате. Интелектътъ стои помежду двата и може да бжде повлиянъ и отъ двата. Избирайте правия пжтъ. Вашата сила е въ самитѣ васъ; не се поддавайте на животинския умъ. Проявете „Азтъ“, който е вътрѣ въ васъ, и бждете бодрни. Вие сте една безсмъртна душа и достойно се движите напрѣдъ къмъ по-велики подвизи.

УРОКЪ ТРЕТИ.

Духовнитѣ принципи.

Въ втория урокъ дадохме едно кратко описание на четвъртия и петия човѣшки принципи, т. е. Инстинктивния Умъ (4) и Интелектътъ (5). Както поменахме вече, човѣкътъ е прѣкаралъ до край стадията на четвъртия принципъ и е прѣминалъ къмъ едно съзнание на петия—интелектътъ. Нѣкои отъ насъ сж развили интелектуалната стадия до значителна степенъ (макаръ че едва сме прѣминали само нѣколко квадратни километра въ новата територия на ума, и ни прѣдстои още важна работа за извършване), когато други хора се движатъ почти изключително въ кръга на инстинктивния умъ и едвамъ

се чувствува у тѣхъ силата на интелекта. Това е вѣрно не само за дивитѣ раси, но и за мнозина така наречени „цивилизовани“ хора, които още не мислятъ сами за себе си, и допускатъ на другитѣ да мислятъ вмѣсто тѣхъ, като слѣдватъ безпрѣкословно по стѣпките на извѣстни водачи по подобие на овцитѣ. Въпрѣки това, обаче, расата си напрѣдва, базно но сигурно, и мнозина, които никога не сж мислили, започнаха да мислятъ, а още по-голѣмо число хора не възприематъ току-така чуждитѣ мнѣния, като настояватъ на самостоятелно знание.

Като вземемъ въ съображение, че има мнозина, у които петия принципъ, интелектътъ е недоразвитъ и че расата изобщо едвамъ що е влѣзла въ сферата на Интелекта, ние почваме да схващаме, колко трудно би било за когото и да е отъ насъ, съ изключение на извънредно духовно развититѣ, да схване даже стчасти значението на по-високитѣ принципи. То би било сжщо, както за слѣпия да разбере свѣтлината, или за глухия да си състави умствено понятие за звука; човѣкътъ може да схване само онова, което е изпиталъ: който не е вкусилъ нѣщо сладко, не може да си състави понятие за захарта. Безъ опитностъ или съзнание за извѣстно нѣщо, умоветѣ ни не могатъ да съставляватъ понятия.

Но всички ние, които сме се заинтересували отъ тѣзи уроци, сме имали опитности, които ни даватъ възможностъ да разберемъ нѣщо отъ шестия принципъ — има ли проблѣсъци отъ съзнание, които ни помагатъ да разберемъ нѣщо и отъ Духовния Умъ. Една наклонностъ къмъ окултното — жаждата на душата за повече свѣтлина — показватъ шестиятъ принципъ, Духовниятъ Умъ, който почва да осѣнява нашето съзнание и, макаръ да изминатъ вѣкове прѣди да пробудимъ пълното духовно съзнание, ние все пакъ се влияемъ и ползуваме отъ него. Това духовно безпокойствие често пжти ни причинява мжка, докато издиримъ правия пжтъ на знанието и даже слѣдъ това ние се чувствуваме малко-много недоволни отъ малкитѣ трохи, които ни идатъ отъ трапезата на Знанието. Но недѣйствително се отчайва, вие поклоници на Истината; тѣзи мжки сж прѣдвѣстници на духовенъ прогресъ: велики дѣла ни прѣдстоятъ.

Къмъ края на този урокъ ние ще говоримъ върху процеса на „просвѣтлението“ или Духовното Съзнание, което е на-

стъпило, или настъпва, за мнозина отъ насъ, и това, което ще кажемъ, ще обясни значението на опитности, които сж били непонятни за васъ до сега.

Сега ще се занимаемъ съ шестия принципъ, Духовниятъ Умъ, който ще бжде малко-много понятенъ за ония, които сж имали съприкосновение съ тази областъ на душата; тази материя ще бжде, обаче, трудна за проумѣване отъ ония, които не сж стигнали тази стадия на развитие. Както и седмия принципъ—Духътъ, той не може да се схване отъ други, освѣнъ отъ малчината Посветени и високо развити въплотени, или не, души, които стоятъ толкова по-високо отъ обикновения човѣкъ, колкото послѣдниятъ—отъ дивака. Ние ще можемъ да ви дадемъ само една обща, умствена прѣдстава относно значението на понятието „Духъ“ — неговото схващане е още непостижимо за расата въ настоящето ѝ състояние. Добръ е, обаче, да знаемъ за сществуването на Духа, тъй като то ни помага да разберемъ нѣщо отъ Духовния Умъ, който е посрѣдникътъ на Духа, за съобщение съ Интелектуалното съзнание. Схващането на Духовния Умъ ни отваря много обширенъ кръгъзоръ на мисли, и затова ще се задоволимъ да оставимъ тази работа за по късно.

6. Духовниятъ Умъ.

Шестиятъ принципъ, Духовниятъ Умъ, е билъ названъ отъ нѣкои писатели „Свърхчувственъ Умъ“ — название доста умѣстно, тъй като то прави разлика помежду по-долния, подсъзнателния умъ, Съзнателния Умъ или Интелекта и себе си, а послѣдниятъ макаръ и да е вънъ отъ областта на обикновената човѣшка съзнателностъ, е нѣщо свършено различно отъ по-долния или Инстинктивния Умъ.

Макаръ че Духовниятъ Умъ се е проявилъ въ истинския си видъ у едно ограничено число хора, има мнозина, които почватъ да съзнаватъ едно по-високо „Вжтрѣшно Нѣщо“, което ги води къмъ възвишени и по-благородни мисли, желання, стремежи и дѣла. А още по-вече сж тия, които получаватъ единъ слабъ проблѣсъкъ на Духа и, макаръ и да не го схващатъ напълно, тѣ се влияятъ малко-много отъ него. Въ сщностъ, цѣлата раса усѣща нѣкои отъ неговитѣ благодѣ-

телни зари, при всичко че въ нѣкои случаи свѣтлината е така затъмниѣна отъ гжститѣ материални спънки около човѣка, што духовното му залъзване е почти еднакво съ мрака на нощта. Но човѣкъ постоянно се развива, като унищожава прѣпятствия слѣдъ прѣпятствия, докато най-послѣ постигне цѣльта си: Свѣтлината съ врѣме еднакво ще блѣсне надъ всички.

Всичко онова, което считаме за добро, благородно и велико въ човѣшкия умъ, произхожда отъ Духовния Умъ, и постепенно се развива въ обикновена съзнателност. Нѣкои източни писатели прѣдпочитатъ названието „прѣдава“, понеже то по-правилно опрѣдѣля процеса, посредствомъ който лъча отъ свѣтлина се изпраща навжтрѣ въ човѣшкото съзнание, недостигнало още своята свѣрхчовѣшка стадия. Всичко придобито отъ човѣка въ неговата еволюция, което го тласка къмъ благородство, истинско религиозно чувство, благость, справедливостъ, несебелюбива любовъ, милостъ, съчувствие и пр., му е отъ неговия бавно развиващъ се Духовенъ Умъ. Този е източникътъ на неговата любовъ къмъ Бога и къмъ Човѣка. Съ прогреса на развитието се засилва и идеята за справедливостъ; той става по-милостивъ; чувството му за Човѣшко Братство се увеличава; идеята му за Любовь расте; и той закрѣпва въ всичкитѣ добродѣтели, които хората отъ всичкитѣ религии назоваватъ „добрина“ и които подразбиратъ общата опитностъ на съблюдаване ученията на онзи великъ духовенъ Учитель, който каза: „И ти ще възлюбишъ Господа Бога твоего, съ всичкото си сърдце и съ всичката си душа, и съ всичкия си умъ, и съ всичката си сила“, и още: „Ти ще възлюбишъ своя съсъдъ, както себе си“.

Съ постепеното развитие на човѣшкото Духовно Съзнание, човѣкъ започва да схваща съществуването на Върховна Сила и, като се срасне съ това съзнание, у него се пробужда чувството на Човѣшко Братство. Тѣзи понятия той не придобива отъ Инстинктивния си Умъ, нито пъкъ неговия Интелектъ му подпомага да ги почувствува по-ясно. Духовниятъ Умъ не противодѣйствува на интелекта — той само го надминава. Той прѣдава на интелекта извѣстни истини отъ собствената си областъ, и интелектътъ ги обсъжда. Но тѣ не произхождатъ отъ интелекта. Интелектътъ е студень — Духовното Съзнание е топло и пропито съ възвишени чувства.

Човѣшкиятъ прогресъ къмъ изработването една по-добра и по-пълна прѣдстава на Божествената Сила не произхожда отъ Интелекта, макаръ че послѣдниятъ обсъжда полученитѣ впечатления и се стареа да ги групира въ системи, религии, култове и пр. Интелектътъ така сжщо не ни дава върното чувство на съотношенията помежду човѣкъ и човѣкъ — Човѣшкото Братство. Защо човѣкътъ е по-благъ къмъ подобнитѣ си и къмъ по-долнитѣ същества, отколкото бѣ по на прѣдъ? Това става не защото интелектътъ му указва на стойността на благостта и любовта — тъй като човѣкъ не става по-благъ и по любвеобиленъ чрѣзъ хладното само разсуждение. Напротивъ, той става благъ и любезенъ, защото въ него се пораждатъ извѣстни пориви и желаня, които идватъ отъ незнаенъ източникъ, и които правятъ невъзможно за него прѣнебрѣгването на тѣзи свойства, безъ да изпитва страдание. Тѣзи пориви сж тъй истински, както сж истински и други желаня и побуждения, и съ развитието на човѣка тѣзи пориви ставатъ по-многобройни и по-силни. Погледнете на свѣта, както бѣ прѣди нѣколко столѣтия и както е сега, и забѣлжете колко по-благъ и по-любящъ е той днесъ. Обаче, не бива да се хвалимъ съ това, защото тогава ще приличаме на диваци за ония, които ни слѣдватъ и които ще се чудятъ на нашето безчовѣчие спрѣмо нашитѣ братя-человѣци.

Съ напрѣдването на духовното развитие човѣкъ почва да чувствува своето отношение спрѣмо цѣлото човѣчество и да люби людитѣ все повече и повече. Той страда съ страданията на другитѣ и, слѣдъ като страда много, той почва да дири лѣкъ противъ страданието. Съ течение на врѣмето и съ развитието на човѣка, ще изчезнатъ страданията, които днесъ изпитватъ много човѣшки същества, понеже развиващето се Духовно Съзнание на расата ще направи болката да се чувствува отъ всички много остро, и дотамъ, щото расата да не може да ги търпи, и ще подири срѣдство да се избави отъ него. Отъ дното на душата ще се изтрѣгне единъ протестъ противъ угоджаването на животинскитѣ прищѣвки и, макаръ да заглушаваме врѣменно този протестъ, той ще се усилива постоянно, докато ни принуди да го зачетемъ. Старата приказка, какво всѣко лице има двама съвѣтника, по единъ на всѣко ухо, и че единиятъ му шепне да слѣдва висшитѣ учения, а другиятъ го изкушава да върви по лошата пжтека,

се оказва върна отъ окултното учение за тритѣ умствени принципи. Интелектътъ прѣдставлява *Азътъ* и неговото съзнание у човѣка изобщо. Този *Азъ* има на една страна инстинктивния умъ, който му праща старитѣ желанія отъ прѣдишния му животъ — поривитѣ на по-неразвита животъ, както тѣ се проявяваха у животното или у долния човѣкъ — желанія, които бѣха оправдателни за по-низкитѣ стадии на развитие, но които сж недостойни за напредналия човѣкъ; отъ друга страна стои Духовниятъ Умъ, който праща възвишени пориви въ интелекта и се стареа да притегли съзнанието къмъ себе си — да спомогне на човѣшкото развитие и да подчини по-долното му естество.

Борбата помежду висшитѣ и низшитѣ естества е била отбѣлзана отъ всичкитѣ наблюдатели на човѣшкия умъ и характеръ, и много сж били теоритѣ по въпроса. Въ прѣдишнитѣ врѣмена се върваше, че човѣкъ е билъ изкушаванъ отъ дявола отъ една страна, и подкрѣпанъ отъ нѣкой ангелъ-хранителъ отъ друга страна. Но на всички окултисти е позната истината, какво борбата се води между двата елемента на човѣшката натура; това не е сжщинска война, а борба между всѣки единъ отъ елементитѣ, и *Азътъ*, който е разпокъсанъ въ усилието си да се приравни къмъ сжществуващитѣ условия. *Азътъ* е въ прѣходната стадия на съзнанието, и борбата понѣкога бива доста ожесточена, но напредващия човѣкъ съ врѣме се издига надъ привлѣкателноститѣ надъ долната натура, и изгрѣващето самосъзнание му дава възможность да проумѣе сжщинското състояние на работитѣ, спомага му да утвърди своето владичество върху долното си естество и да завземе едно положително настроение спрѣмо него, като сжщеврѣменно се разтваря за свѣтлината на Духовния Умъ, безъ да се противопоставя на влиянието му.

Духовниятъ Умъ е сжщо така източникъ на „вдхновенieto“, което извѣстни поети, художници, писатели, проповѣдници, оратори и други сж получавали въ всѣко врѣме, и което получаватъ и днесъ. Този е източникътъ, отъ който пророкътъ черпи своето видение и прѣдвждания. Мнозина сж се спирали върху възвишенитѣ идеали на своята работа и сж черпили важни знания отъ този източникъ, като всичко това сж приписвали на сжщества отъ другъ единъ миръ —

ангели, духове, самия Богъ; но всичко е произлѣзло отвѣтрѣ, то е било гласѣтъ на тѣхния Висши Азъ, който имъ говорѣше. Ние не искаме да кажемъ, че никакви съобщения не сж идвали на човѣка отъ други източници — далечъ отъ тази мисль; ние знаемъ, че висши интелигенции често пѣти се сношаватъ съ човѣка чрѣзъ проводника на Духовния му Умъ — но много отъ онова, което човѣкътъ е стдавалъ на външни интелигенции, е произлѣзло отъ самия него. И човѣкъ, посрѣдствомъ развитието на своето духовно съзнание, може да встѣпи въ съприкосновение и тѣсни връзки съ възвишената часть на своето естество и да придобие знание, за което неговиятъ интелектъ не е бълнувалъ даже.

По такъвъ начинъ, извѣстни висши психически сили така сжшо се разтварятъ за човѣка, но такива сили рѣдко спождаватъ човѣка, освѣнъ ако той се е издигналъ надъ привлѣкателноститѣ на низшето си естество, тѣй като, ако гова не бѣ така, човѣкъ би могълъ да упражни тѣзи високи дарби и за низки цѣли. Само когато човѣкъ прѣстава да дири сила за своята лична полза, тази сила му бива давана. Такъвъ е законѣтъ.

Когато човѣкъ се научи за сжществуването на своя Духовенъ Умъ и започне да схваща неговитѣ подтиквания и опжтвания, той засилва връзкитѣ на сношението съ него и слѣдователно, получава свѣтлина отъ по-голѣма сила. Когато свикнемъ да се довѣряваме на Духа, той става отзивчивъ, като ни изпраца по-чести вълни на просвѣтление. Съ развитието на Духовното Съзнание, човѣкъ се облѣга повече на този Вжтрѣшенъ Гласъ и може бърже да го различи отъ побужденията, произходящи отъ низшитѣ области на ума. Той свиква да слѣдва опжтването на Духа. Мнозина отъ насъ сме се научили да познаваме сжщността на това духовно ржководство, и за такива хора нѣма нужда да обясняваме тѣзи явления. Ония, които не сж имали тази опитность, трѣбва да чакатъ, докато настѣпи тѣхното врѣме, понеже ние не можемъ да ги опишемъ, защото не могатъ да се изразятъ съ прости думи.

Къмъ края на този урокъ ние ще дадемъ едно кратко описание на нѣкои отъ фазитѣ на „просвѣтлението“ или пробуждането на Духовното Съзнание, което нѣкои отъ насъ сме изпитали, и което ще изпитатъ всички, било въ тази, или въ

бждащата фаза на своето развитие. Сега ще пристъпим към разглеждането на седмия принцип — Духът.

7. Духът.

Какъ ще пристъпим към разглеждането на този предметъ, който даже и най-напредналитъ въплотени умове едва могат да схванатъ? Какъ може ограниченото да схване безпредѣлното? Духътъ, човѣшкиятъ седми принципъ, е Божествената Искра — нашето най-скъпоцѣнно наслѣдство отъ Божествената Сила — една заря отъ Централното Слънце — Сжщинскиятъ *Той*. Думи не могатъ да го изразятъ и умоветъ ни не могатъ да го схванатъ. То е душата на Душата. За да го разберемъ, ние трѣбва да проумѣемъ Бога, понеже Духътъ е една капка отъ Духовния Океанъ — едно зърно пѣськъ отъ брѣговетъ на Безпредѣлния — една частица отъ Свещения Пламъкъ. То е това нѣщо вътрѣ въ насъ, което е причина на нашата еволюция прѣзъ всичкитъ дѣлги вѣкове. То бѣ първото, що поникна, и все пакъ ще бжде послѣдното, което има да се яви въ пълно съзнание. Когато чловѣкъ стигне до едно пълно съзнание, той ще надмине подобнигъ си до такава степенъ, щото да бжде неузнаваемъ за сегашния интелектъ. Обкръженъ отъ много материални предмети, той е чакалъ прѣзъ многобройни вѣкове даже за едно слабо схващане на Духа и ще чака още много вѣкове, докато стигне до самосъзнанието. Чловѣкъ може да направи много голѣмъ прогресъ — отъ човѣкъ на архангелъ — прѣди напълно да схване Духа. Духътъ е това вътрѣ въ човѣка, което най-много се доближава до центъра — до Бога. Само въ рѣдки скъпоцѣнни моменти ние съзнаваме съществуването на Духа вътрѣ въ насъ, и въ такива случаи ние чувствуваме, че се приближаваме до страшното присѣствие на Незнайния. Тѣзи моменти могатъ да настѣпятъ, когато чловѣкъ е обзетъ отъ дълбоко религиозно чувство — когато чете нѣкоя поема, пропита съ едно тайнствено сношение на душа съ душа; въ нѣкоя часъ на огорчение, когато всѣка човѣшка помощъ става безполезна; въ единъ моментъ, когато всичко изглежда загубено и ние чувствуваме нуждата отъ общение съ едно същество, което стои много по-високо отъ насъ. Когаго настѣ-

петъ такива моменти, тѣ оставятъ съ насъ единъ миръ, който никога слѣдъ това не ни напуща съвършено, и ние се прѣобразяваме духомъ. Въ момента на „просвѣтлението“ или изгрѣва на Духовното Съзнание, ние така сжщо чувствуваме истинското присѣствие на Духа. Въ такива моменти ние долавяме нашето съотношение и връзка съ Центъра на Живота. Посрѣдствомъ Духа, Богъ се разкрива на човѣка.

Ние не можемъ да се простираме по-надълго по този прѣдметъ—той ни прѣсилва, и прости думи сж безсилни да го обяснятъ. Ония, които сж почувствували побужденията на Духовния Умъ, сж съзнали отчасти поне животворното влияние на Духа, макаръ и да не могатъ да схванатъ пълното му значение. А ония, които не сж имали тѣзи прѣживѣвания, не биха ни разбрали, даже и ако напишихме цѣли томове върху нашето несъвършено и неразвито понятие по прѣдмета. Надѣваме се, че краткитѣ ни бѣлѣжки ще ви спомогнатъ да влѣзете въ по-тѣсни сношения съ тази най възвишена частъ отъ себе си.

Мирътъ на Духа да прѣбждва съ васъ.

Просвѣтление или Духовно Съзнание.

У мнозина Духовниятъ Умъ се развива постепенно и бавно и, докато човѣкъ може да напрѣдва духовно, все пакъ е възможно още да не е почувствувалъ нѣкоя коренна промѣна въ себе си. Други пъкъ сж имали моменти на така нареченото „просвѣтление“, когато сж почувствували, че се издигатъ надъ нормалното си състояние и прѣминуватъ въ една по-висока областъ на съзнание, и всичко това ги прави по-напрѣднали, отколкото бѣха по-рано, макаръ че не могатъ ясно да схванатъ това прѣобразование. Тѣзи опитности сж ставали достояние на мнозина, въ разни форми и степенн, отъ разни видове религиозни вѣрвания и сж били изобщо свързани съ нѣкоя особена черта въ вѣроизповѣданieto, къмъ което е принадлежало лицето, изпитваще този родъ просвѣтление. Но напрѣдналитѣ окултисти схващатъ всичкитѣ тѣзи опитности, като разни форми на едно и сжщо нѣщо — изгрѣвътъ на Духовното Съзнание — развитието на Духовния Умъ. Нѣкои писатели сж наричали тази опитность „Космично

Съзнание“ — название доста умѣстно, тъй като просвѣтлението поставя челоуѣка въ съприкосновение съ цѣлия Животъ, като го прави да се чувствува тѣсно свързанъ съ всемирния Животъ — билъ той високъ или низкъ, голѣмъ или малкъ, добъръ или лошъ.

Тѣзи опитности биватъ различни, въ зависимостъ отъ степенята на развитието у индивида, неговата прѣдишна подготовка, неговия темпераментъ и пр., но извѣстни характеристики сж общи за всичкитѣ. Най-обикновеното чувство е онова, което ни кара да мислимъ, че притежаваме знание за всички нѣща — почти Всезнание. Това чувство трае само единъ мигъ и напуща челоуѣка въ случайгѣ на агония или при прѣцѣнката на тоза, което е видѣлъ и изгубилъ. Друго едно чувство, което обикновено се изпитва е увѣреността въ безсмъртието — едно чувство на истинско *сжществуване* — увѣреностъ какво човѣкътъ винаги е сжществувалъ и прѣдначението му е винаги да сжществува. Друго чувство е свършеното изчезване на страха и обладаване отъ увѣреностъ, упование и сила, които не могатъ да бждатъ схванати отъ ония, които не сж изпитали това чувство. При това, челоуѣкъ се обзема отъ едно чувство на любовъ, която обгрѣща цѣлия животъ — любовъ къмъ ближни и далечни, лоши и добри — къмъ цѣлата вселенна. Всичкитѣ чувства на самонѣние изчезватъ, и любовта на човѣка, както свѣтлината на слънцето, се излива еднакво къмъ всичкитѣ, безъ разлика на положение или характеръ.

Нѣкои сж изпитали тѣзи чувства съ благоговѣние, когато сж изпѣлвали тѣхното битие за нѣколко минути, когато пѣкъ други, като на сънъ, сж съзнавали едно духовно издигане. На други пѣкъ извѣстни истини сж изпѣквали въ видъ на символи, чието сжщинско значение тѣ сж схващали едвамъ слѣдъ дълго врѣме.

Когато човѣкъ е ималъ тѣзи опитности, той се чувствува въ едно издигнато вече умствено състояние, и за винаги се прѣобразява. При всичко че паметта може да е отслабнала, все пакъ е оставалъ извѣстенъ споменъ, който служи на човѣка за източникъ на сила и утѣха, особено когато вѣрата му се разколебава отъ противоположни мнѣния и отъ спекулациитѣ на Интелекта. Споменътъ за подобна една опитностъ

е източникъ на подновителна сила — едно убѣжище, дѣто уморената душа се подсланя за закрила отъ вѣншия свѣтъ.

Тѣзи опитности си придружаватъ обикновено отъ едно чувство на безпрѣдѣлна радостъ; въ сѣщностъ, думата *ра-достъ* обхваща цѣлото негово сѣщество прѣзъ това врѣме. Както казахме вече, лицето сѣщо така изпитва едно чувство на „знание“, или едно умствено издигане, което е трудно да се опише.

Отъ писанията на древнитѣ философи на всички раси, отъ творенията на великитѣ поети на всички народи, отъ проповѣдитѣ на пророцитѣ на всички врѣмена и религии ние можемъ да намѣримъ слѣди отъ това умствено оживление — отъ това развитие на Духовното съзнание. Ние не сме въ положение да изброяваме тѣзи примѣри на просвѣтление, тъй като нѣкои сѣ го изразили по единъ начинъ, а други — по другъ. Всички, обаче, говорятъ сѣщото. Всички ония, които сѣ изпитали това просвѣтление, даже и до една незначителна степенъ, схващатъ значението на тѣзи поеми, пророчества и окровения, макаръ и да сѣ минали нѣколко столѣтия отъ тогава. Това е пѣсенъта на Душата, която еднажъ чула, не се забравя вече. При все че се прѣдава посрѣдствомъ грубия инструментъ на полу-варварски раси или посрѣдствомъ изтънченія инструментъ на даровития музикантъ отъ наше врѣме, тази мисль лесно се схваща. Дали пѣсенъта идва отъ древния Египетъ, отъ Индия въ всичкитѣ вѣкове, отъ древна Гърция и Римъ — отъ рання християнски светець; отъ квакерския приятель; отъ католическитѣ монастири; отъ мохамеданската джамия; отъ китайския философъ; отъ легендитѣ на американския индеець и пророка-герой — напѣвьтъ е все сѣщиятъ и става все по-грѣмогласенъ, тъй като и други вече хора пригласятъ, като прибавятъ своитѣ гласове къмъ величественя хоръ.

Криворазбраниятъ западенъ поетъ Уалтъ Хуайтманъ, когато написа негладкитѣ си стихове, твърдѣ добръ е зналъ тѣхното значение, понеже тѣ изразяватъ неговата и нашата опитности. Вижте какво е писалъ той:

„Като въ припадкъ, единъ мигъ
Друго едно слънце, неизразимо ме обаява,
И всичкитѣ орбити менъ познати,
и други по-сияйни, незнайни,
Прѣдвѣстници сѣ на небеснитѣ бждащи обители“.

И като се пробужда отъ свся екстазъ, той извиква:

„Не мога да бодърствувамъ,
понеже нищо не изглежда като напрѣдъ,
Или пъкъ се пробуждамъ за първи пжтъ,
и всичко старо е било единъ злощастенъ сънъ.“

И ние трѣбва да се съгласимъ съ него, когато той изразява съ слѣднитѣ думи човѣшката безпомощность да опише ясно това нѣщо:

„Когато се мжча да изкажа най-доброто, що знамъ,
не мога;
Езикътъ ми се прѣплита въ усилието,
Джхътъ не се покорява на своитѣ органи,
И азъ оставамъ нѣмъ“.

Дано тази велика радостъ на просвѣтление да бжде и ваша опитность. И тя ще бжде ваша, когато удари часътъ! Когато ви споходи, недѣйте се ужасява, и когато ви напусне, не скърбете за неговата загуба — радостъта пакъ ще ви намѣри. Живѣйте, като се стремите да бждете вѣрни на себе си и се поддавате на добри влияния. Бждете винаги готови да се вслушвате въ Гласа на Безмълвието и винаги готови да бждете чувствителни къмъ съприкосновението съ Невидимата Ржка. Въ малкото ржководство, „Свѣтлината върху Пжтя“, вие ще намѣрите много наставления, които сега ще ви бждатъ много по-ясни.

Не се страхувайте отъ нищо, понеже **Азътъ** е съ васъ; той е една искра отъ Божествения Пламъкъ и ще озарява като свѣтильникъ Пжтя ви.

Миръ вамъ.

УРОКЪ ЧЕТВЪРТИ.

Човѣшката Аура.

Въ прѣдишнитѣ три уроци ние обрнхаме вниманието ви нахсо върху седемтъ принципи на човѣка. Описание-то на човѣшкото устройство, обаче, би било непълно безъ едно описание на това, което окулиститѣ наричатъ **човѣшка**

аура. Това съставлява най-интересната част от окултните учения, и по този въпрос се намират много окултни съчинения и традиции и у всичките раси. Винаги е имало значителни недоразумения и неясност относно човешката аура и истината е била замъглявана от разните спекулации и теории от страна на някои писатели. Това не е никакъ чудно, като си припомним, че аурата е видима само за ония, които имат високо развита психическа сила. Някои писатели съ недоразвито вънрие, които сж видѣли само по-грубитѣ прояви на аурата, сж мислили, какво онова, което сж видѣли, е всичкото, което може да се види; когато сжщинската истина е, че такива хора сж видѣли само част отъ цѣлото нѣщо. Остатъкътъ е запазенъ за ония, които сж по-високо развити.

Въ послѣднитѣ години нѣкои учени сж твърдили, какво аурата е въ сжщностъ сборъ отъ нѣколко човѣшки принципи, излъчени извънъ физическото тѣло; но това е вѣрно само въ такава смисълъ, както слънчевата свѣтлина е частъ отъ слънцето, както лжчитѣ на електрическата лампа сж частъ отъ свѣтлината, както свѣтлината отъ една печка е всичката свѣтлина, намираща се въ печката, и както миризмата на цвѣтето е самото цвѣте. Аурата е въ сжщностъ едно излъчване единъ или повече отъ седемтѣ човѣшки принципи — отражения изпратени отъ самия принципъ — а не частъ отъ принципа.

Всѣки единъ отъ седемтѣ принципи, отъ които е съставенъ човѣкъ излъчва енергия, която е видима за психически развититѣ хора. Тази излъчена енергия прилича на това, което намираме въ рентгеновитѣ лжчи е сжщо тѣй невидима за човѣшкото око, освѣнъ ако си послужимъ съ извѣстни помагала. Някои отъ по-грубитѣ форми на аурата сж видими за ония, които иматъ сравнително неразвити психически сили, когато висшитѣ форми ставатъ видими само при едно силно развитие на сжщитѣ сили. Малцина сж днесъ ония, които сж виждали аурата да излиза отъ шестия принципъ, Духовния Умъ. А аурата на седмия принципъ, Духътъ, е видима само за ония сжщества, които стоятъ много по-горѣ отъ човѣшката раса. Аурата на по-долнитѣ петъ принципи е видима за мнозина отъ насъ, които сме развити психически, и ясността и прѣдѣлитѣ на нашето виждане се обусловятъ отъ особеното състояние на индивида.

Ние ще се потрудимъ да дадемъ на читателитѣ си обща идея относно човѣшката аура и бѣгло описание на онова, което спада къмъ този урокъ, но лесно е да разберемъ, че прѣдметътъ не би се изчерпилъ даже и въ цѣлъ единъ томъ. Трудно е да се съкрати материалъ отъ този родъ, но все пакъ се надѣваме да можемъ да прѣдадемъ ясно тази идея на ония отъ нашитѣ читатели, които сж наклонни да ни слѣдятъ отблизо.

Както вече поменахме, всѣки единъ принципъ излъчва енергия, която съставлява това, което ни е познато като човѣшка аура. Аурата на всѣки принципъ, ако се отдѣлятъ другитѣ принципи, би заела сжщия просторъ като онзи, който заема аурата на всичкитѣ други принципи. Съ други думи, нѣколкото аури на разнитѣ принципи се проникватъ взаимно, и, тѣй като тѣ иматъ разни трептения, тѣ не се разбѣркватъ. Когато говоримъ за аурата, ние подразбираме цѣлата човѣшка аура, видима за едно лице съ психическо зрѣние. Когато говоримъ за аурата на нѣкой отдѣленъ принципъ, ние говоримъ за този специаленъ принципъ.

Най-грубата форма на човѣшката аура е, разбира се, оная на физическото тѣло. Тя се нарича понѣкога „аура на здравето“, понеже вѣрно прѣдава състоянието на физическото здраве. Както и всички други форми на аурата, тя се простира вънъ отъ тѣлото на едно разстояние отъ 35 см. до 1 метъръ, въ зависимостъ отъ известни обстоятелства. Както и всички други форми на аурата, тя е яйцеобразна. (Този изгледъ, който е общъ за нѣколко прояви на аурата, е заставилъ нѣкои отъ писателитѣ да я обозначаватъ като „аурично яйце“). Физическата аура е безцвѣтна, или почти синьо-бѣла, като чистата вода, но има една особена черта, която липсва у другитѣ аури: за физическото зрѣние тя изглежда като тънки черти; които се излъчватъ навънъ отъ тѣлата. Въ нормално здраве и жизненостъ, тѣзи черти биватъ хоризонтални, когато въ случай на поврѣдено здраве или отпаднала жизненостъ, тѣ висятъ надолу въ разни направления и забѣркани. Това явление се дължи на праничния токъ, тогава, когато заболялото или слабото тѣло страда отъ недостатъченъ токъ. Тази физическа аура може да се види отъ мнозина, които иматъ слабо развито психическо зрѣние; за тѣхъ вис-

шиятъ форми на аурата си оставатъ невидими. На развития психикъ е понѣкога трудно да различи аурата, която иска да наблюдава, по причина на прѣпятствията, дължими на цвѣтоветъ на по-висшиятъ аури. Частици, откъснати отъ физическата аура, оставатъ около мѣстото, гдѣто е било лицето, и затова на кучетата и други животни бива възможно да прослѣдятъ посрѣдствомъ „обоняние“ лицето или животното, което търсятъ.

Аурата на втория принципъ, или астралното тѣло е, както и самия принципъ, парообразна по изгледъ и цвѣтъ. Астралната аура е трудно да различимъ, когато се прѣплете съ другитъ аури, но когато астралното тѣло се вижда отдѣлно отъ физическото, неговата аура се вижда, особено ако наблюдателятъ не е податливъ на трептенията на ауритъ на другитъ принципи, които иматъ разни цвѣтове. Онѣзи отъ нашитъ читатели, които сж виждали астрална форма, или онова което се нарича обикновено „вампиръ“, вѣроятно ще си спомнятъ, че това е било една облачна яйцеобразна пара, която обкръжва по-ясната форма на астралната фигура. Този прозраченъ, парообразенъ и елиптически облакъ е именно астралната аура.

Аурата на третия принципъ, или Прана, се разбира трудно, освѣнъ отъ ония, които сж виждали рентгеновитъ лъчи. Тя изглежда като парообразенъ облакъ съ цвѣтъ и изгледъ на електрическа искра. Въ сжщностъ, всичкитъ прояви на Прана сж подобни на електрическата свѣтина и искри. Прана има единъ слабо-розовъ цвѣтъ, когато е вжтрѣ въ тѣлото, или близо до него, но тя изгубва този цвѣтъ съ отдалечаването си на нѣколко сантиметра. Лица съ психическо зрѣние виждатъ ясно искроподобнитъ частици на Прана, която се излъчва отъ прѣститъ на лица, които правятъ така нареченитъ «магнетически паси, или се занимаватъ съ хипнотизмъ. Тя може да се види така сжщо отъ мнозина, които нѣматъ психическо зрѣние, и тѣмъ тя се явява, като топълъ въздухъ около една печка, или носищъ се надъ нагрѣтата почва. Понѣкога слаби индивиди, на които липсва жизненостъ, изсмукватъ тази пранична аура отъ здравитъ хора, като изтегляватъ отъ здравитъ онова, отъ което се нуждае слабото имъ тѣло. Въ подобни случаи лицето, отъ което се изтеглява тази сила

безъ неговото съгласие, изпитва чувство на умсра, поради отнемане частъ отъ жизнеността му. Въ *Науката за Дишането* (стр. 61 — 2 устройство на аурата) ние сме описали една метода, споредъ която човѣкъ, било съзнателно или несъзнателно, може да стане неуязвимъ къмъ тази форма на вампиризъмъ. Тази метода, макаръ и да се описва въ книгата за друга цѣль, добръ подхожда и за настоящия случай. По-голямъ ефектъ може да се произведе, като си съставимъ една умствена картина за аурична черупка, прѣзъ която никаква сила не може да мине, нито пъкъ нѣкакво вѣнকাশно влияние да се вмъкне безъ съгласието на човѣка. Човѣкъ може по такъвъ начинъ да се прѣдпази отъ зараза, която би се оказала вѣдна за него. Праничната аура може така сжщо да се излѣе при хипнотически операции надъ болника, но въ такива случаи опитниятъ операторъ регулира тока и взема мѣрки да набави изразходваната прана на организма си, която той е заелъ на болния. Нѣма нужда отъ дълго описание на този прѣдметъ, тъй като той е подробно изложенъ въ *Науката за Дишането*. Въпросната книга бѣ писана за публиката, която, при все че ще получи цѣнни свѣдения отъ нея, не ще може съ нея да изтъкува известни задачи, които разискваме въ настоящитѣ уроци. Книжката, проста и безпретенциозна, има скрити въ себе си много нѣща, които биха могли да се проумѣятъ само отъ подготовения човѣкъ. Ние съвѣтваме читателя да прочете тази книжка и да отбѣлѣжи колко нѣща той ще намѣри въ нея, които никога по-прѣди не бѣ откривалъ.

Сега ние пристѣпваме къмъ разглеждането на човѣшката аура въ най-интереснитѣ ѝ черти. Мнозина може да се съмнѣватъ въ до-товѣрността на нашитѣ изложения, но добръ би било такива хора да запомнятъ, че тѣ иматъ срѣдствата на свое разположение да развиятъ психически сили въ достатъчна степенъ, за да могатъ да схванатъ сами за себе си онѣзи истини, които сега имъ се виждатъ непонятни. Нищо въ окултната наука не бива да се скрива отъ оногова, който питае що годѣ симпатия по въпроса. Всѣки единъ може да влѣзе въ окултния свѣтъ самичкъ — ако е готовъ да се откаже отъ низкопробнитѣ си пориви и да се посвети на това, което е най-високо въ човѣка. Истина е, че нѣкой се втурватъ въ психическия миръ безъ да сж се прѣобразили и прѣчистили чрѣзъ надлежитѣ способности, но за такива, придоби-

титъ дарби ще се окажатъ гибелни и тѣ ще бждатъ принудени да се оттеглятъ на старитѣ си позиции съ голѣми страдания, докато издирятъ истинскитѣ врати, чиито ключъ лесно би могълъ да се намѣри отъ всички, които го дирятъ съ добавачия духъ.

Но, за да се върнемъ къмъ висшитѣ прояви на човѣшката аура, ние пакъ призоваваме вашето внимание на факта, какво аурата се вижда отъ психическия наблюдателъ, като единъ освѣтленъ облакъ, почти елиптически на видъ, простиращъ се отъ двѣ до три стѣпки по всички направления отъ тѣлото. Той не се свършва внезапно, но постепенно отслабва, до като изчезне съвършено. Въ сѣщностъ той се простира доста по надалече отъ видимата си точка. Той изглежда като единъ свѣтълъ облакъ, съчетанъ отъ постоянно промѣнливи цвѣтове; нѣкои отъ цвѣтоветѣ прѣобладаватъ у извѣстни лица поради причини, които ще обсъдимъ послѣ. Тѣзи цвѣтове взематъ своя произходъ отъ извѣстни умствени състояния на лицето, което е обкръжено отъ аурата. Всѣка мисль, вълнение или чувство се проявява чрѣзъ извѣстна сѣнка или комбинация на цвѣтове, присъщи на тази особена мисль, вълнение или чувство, който цвѣтъ или цвѣтове се проявяватъ въ аурата на онзи особенъ умственъ принципъ, въ който мисълта, вълнението или чувството естествено взема своя произходъ и сѣвидими, разбира се, за наблюдателя, който изучава съставната аура на мислителя. Развитиятъ психикъ може да прочете мислитѣ на едно лице тъкмо тѣй, както и страницитѣ на една книга, съ условие, че той разбира езика на ауричните цвѣтове, които, не ще съмнѣние, всичкитѣ развити окултисти проумѣватъ, при все че лицето, което случайно се приплита въ психическия миръ въ рѣдки случаи не ще види нищо, освѣнъ отражението на чудни цвѣтове, които се явяватъ въ единъ свѣтълъ облакъ, чието значение е непонятно за него.

Струва ни се, че ще бжде по-добрѣ, прѣди да продължимъ по-нататкъ, ако ви дадемъ една обща идея относно тѣзи аурични цвѣтове, както и мисълта, вълнението или чувството, къмъ които всѣки единъ принадлежи. Тѣзи цвѣтове се прѣливатъ и съчетаватъ въ хиляди комбинации, но слѣдната таблица, може би, ще ви даде ясна прѣдстава по прѣдмета и ще ви даде възможность по-лесно да разберете онова, което ни прѣдстои да кажемъ малко по-послѣ въ този урокъ.

Аурични цвѣтове и тѣхното значение.

Черъ цвѣтъ прѣдставлява умраза, злоба, отмъщение, и пр.

Сивъ, съ бѣлизникава окраска, прѣдставлява себелюбие.

Сивъ, съ особена окраска (подобна на трупа) — страхъ и ужась.

Сивъ, съ тъмна окраска — гнетъ и меланхолия.

Зелень, съ нечиста окраска — завистъ. Ако се смѣсва гнѣвъ съ завистъ, зеления цвѣтъ ще се появи прошаренъ съ червени точки.

Зелень, съ тъмна окраска — подлостъ ниска измама.

Зелень, съ бѣлизникава окраска, — вѣротърпимостъ, лесно приспособяване къмъ промѣнливи условия, тактъ, учтивостъ, свѣтова мъдростъ и пр., както и качества, които нѣкои биха счели за „изтънена измама“.

Червенъ, подобенъ на димъ, произходящъ отъ горяще здание, смѣсенъ съ пламъкъ, прѣдставлява сладострастие и животински страсти.

Червенъ, въ видъ на свѣтло-червени блѣсъци, подобни на свѣтквичинитѣ, показва гнѣвъ. Въ случай на гнѣвъ, произходящъ отъ умраза или злоба; тѣзи червени блѣсъци се явяватъ обикновено върху черъ фонъ; въ случай на гнѣвъ, произходящъ отъ завистъ, тѣ се явяватъ върху единъ зеленикавъ фонъ. Гнѣвъ, произходящъ отъ негодование или при защита на едно прѣдполагаемо „право“, нѣма такива фонове и се явява обикновено въ видъ на червени отблѣсъци безъ фонъ.

Розовъ, прѣдставлява любовъ въ разни окраски съобразно вида на любовта. Една груба и сладострастна любовъ ще бжде отъ по-тъмно-червенъ цвѣтъ, когато любовъ, смѣсена съ по-високи чувства, ще бжде съ по-свѣтълъ и по-приятенъ нюансъ. Възвишената любовъ би се явила въ най хубавата розова краска.

Кафянь, съ червеникава окраска, прѣдставлява алчностъ и сребролюбие.

Оранжевъ, съ по-свѣтла окраска, прѣдставлява гордость и амбиция.

Жълтъ, въ разнитѣ си окраски прѣдставлява умствена сила. Ако интелектътъ се задоволява съ по-нищожни работи, окраската е тъмна; и съ постепения прогресъ на интелекта, окраската

става се, по-свѣтла и по-ясна, когато злато-жълтият цвѣтъ означава високо умствено съвършенство и дълбоко разсуждение.

Синь, съ тъмна окраска, прѣдставлява религиозна мисъл и чувство. Тази, окраска, обаче, се различава по своята ясност споредъ степенъта на себеотрицанието, което се проявява въ религиозното чувство. Сѣнкитѣ и окраскитѣ се прѣливатъ отъ тъмно-синия до ясно-виолетовиятъ цвѣтъ; послѣдниятъ прѣдставлява най-възвишеното религиозно чувство.

Свѣтло-синь, съ чиста и свѣтла окраска, прѣдставлява духовно настроение. Нѣкои отъ висшитѣ степени на духовность, които сж отбѣлзани въ човѣчеството, се явяватъ въ този цвѣтъ като свѣтли точки, които блѣщатъ като звѣзди въ една ясна, зимна нощъ.

Читателътъ ще си припомни, че тѣзи цвѣтове образуватъ безконечни комбинации и се явяватъ въ разни степени на блѣсъкъ и величина, не безъ значение за развития окултистъ.

Въ допълнение на горѣпоменатитѣ цвѣтове, има и други, за които нѣмаме имена, и за които науката не е опрѣдѣлила названия, тъй като не можемъ да ги видимъ, при все че тя теоретически знае, че тѣ съществуватъ. Науката ни съобщава, какво съществуватъ „ултра-виолетови лъчи и ултра-червеникави“ лъчи, които не могатъ да се прослѣдятъ отъ човѣшкото око, даже и съ помощта на механически приспособления, тъй като трептенията сж неосезаеми за нашитѣ чувства. Тѣзи два извънредни цвѣтове сж познати на окултиститѣ и могатъ да се видятъ отъ лица, имащи нуждната психическа сила. Тѣзи два цвѣта въ човѣшката аура означаватъ психическо развитие. Забѣлжително е, така сжщо, че ултра-виолетовата окраска въ аурата означава психическо развитие, въ смисълъ на една възвишена и самоотвержена висота, когато „ултра-червената“ окраска въ човѣшката аура означава, че лицето, надарено съ психическо развитие, употребява своитѣ сили за користолюбиви цѣли. — „Ултра-виолетовитѣ“ лъчи се намиратъ тъкмо на външната страна отъ едната крайность на видимата точка, която е позната на науката, когато „ултра-червенитѣ“ лъчи се намиратъ тъкмо на противоположната страна на другата крайность. Трептенията на първитѣ сж много високи за обикновеното човѣшко око, за да може да ги

долови, когато вторитѣ се състоятъ отъ трептения, които сж много низки, за да бждатъ схванати, и жщинската разлика помежду тия двѣ форми на психическата сила е тѣй голѣма, както и противоположността на съотвѣтнитѣ положения на двата извънредни цвѣтове. Въ допълнение на двата извънредни цвѣтове, поменати по-горѣ, има и другъ единъ, който е невидимъ за обикновецето око — първиятъ истински жълтъ цвѣтъ, който означава Духовното просвѣтление, и който се вижда отчасти надъ главитѣ на светиитѣ. Цвѣттътъ, който ние считаме като присжщъ на седмия принципъ, Духа, е чиста бѣла свѣтлина отъ особенъ блѣсъкъ, подобна на която не е виждана отъ човѣшко око — въ сжщностъ, самото сжществуване на абсолютната „бѣла свѣтлина“ се отрича отъ западната наука.

Аурата, изходяща отъ инстинктивния умъ, се състои главно отъ по-тъмни краски. Въ оврѣме на спане, когато умътъ е спокоенъ, явява се изобщо една тъмна червенина, която означава, че инстинктивниятъ умъ извършва само животинскитѣ функции на тѣлото. Тази окраска, разбира се, е винаги видима, но прѣди събуждане често пжти се прояснява отъ по-свѣтлитѣ окраски на минаващитѣ мисли, вълнения и чувства.

Даже и когато умътъ е спокоенъ, въ аурата се съглеждатъ извѣстни окраски, които означатъ прѣобладаващитѣ наклонности на човѣка, така щото неговата стадия на развитие, както и неговитѣ „вкусове“ и другитѣ черти на личността му, могат да се различатъ. Когато умътъ е обхванатъ отъ силна страсть, чувство или вълнение, цѣлата аура изглежда да поема окраската, която съотвѣтствува на чувството. Напримѣръ, едно чувство на неудържимъ гнѣвъ кара аурата да прояви свѣтло-червени отблѣсъци върху черъ фонъ, като затъмнѣва всичкитѣ други цвѣтове. Това се продължава съобразно трайността на гнѣва. Ако хората биха могли да вникнатъ въ човѣшката аура, когато проявява тѣзи краски, тѣ биха се тѣй ужасили отъ страшното зрѣлище, което прѣоставява това, щото никога повече не биха се отдавали на гнѣвъ. — Всичко това ни наумѣва за пламѣцитѣ и ужаситѣ, описани въ православнитѣ учения относно ада. Една силна вълна на любовъ, обладаваща ума, би накарала цѣлата аура да прояви розовия цвѣтъ, съобразно съ степенята на чувството. По сжщия начинъ, единъ избликъ на религиозно чувство би прѣдалъ на аурата една синя окраска.

Накъсо, силното душевно вълнение отразява окраската върху аурата, съобразно своето естество и трайност. Следователно, има два изгледи по отношение цвѣтоветъ на аурата; първиятъ зависи отъ пробладаващитъ мисли, които обикновено се проявяватъ въ ума на лицето; вториятъ — отъ особенитъ чувства, които вълнуватъ лицето въ даденъ моментъ. Цвѣтътъ се измѣнява съ изчезването на съотвѣтното чувство, при все че периодическото проявяване на това чувство или вълнение не може да не остави траенъ отпечатъкъ върху ауричния цвѣтъ. Обикновения цвѣтъ, който личи въ аурата, се измѣнява, разбира се, отъ врѣме на врѣме, съобразно настаналитъ промѣни въ характера на лицето. Обикновенитъ цвѣтове означаватъ „общия характеръ“ на лицето; промѣнливитъ цвѣтове означаватъ какви именно чувства вълнуватъ лицето въ дадено врѣме.

Съ всестранното развитие на човѣка, той много по-трудно се поддава на врѣменнитъ вълнения, произходящи отъ инстинктивния умъ и че интелектътъ, и послѣ духовниятъ умъ, се проявяватъ активно, вмѣсто да бездѣйствуватъ. Този фактъ ни дава да разберемъ, колко голѣма е разликата въ изгледа на аурата помежду развития и неразвития човѣкъ. Първиятъ проявява цвѣтове ясни и благородни, безъ да се подлагатъ на чести видоизмѣнения, поради строгия контролъ на волята. Другиятъ — една маса отъ тежки и груби цвѣтове на нѣкое врѣменно вълнение или страсть.

Човѣкътъ, който има силно развитъ интелектъ, проявява една аура прѣпълнена отъ красива злато-жълта окраска, която е изразителка на висока интелектуалностъ. Този цвѣтъ въ подобни случаи е особено рѣзкъ въ горната частъ на аурата, която обкръжава главата и рамената на човѣка съ величествено сияние; когато по-нисшитъ цвѣтове изчезватъ въ долната частъ на аурата. Когато човѣшкиятъ интелектъ обгърне идеята на духовностъ и се посвети на слобиването духовна сила и развитие, жълтата окраска ще прояви по крайщата си единъ отгнѣкъ отъ извънреденъ блѣсъкъ. Тази особена свѣтло-синя окраска означава присѣствие на така нарѣчената „духовностъ“, но която е просто „интелектуална духовностъ“, ако ни е просто това парадоксално изрѣчение; — то не е сходно съ духовния умъ, а е само интелектъ, пропитъ отъ духовния умъ, ако ни е позволено да употрѣбимъ друго едно слабо изра-

жение. Въ други случаи на високо развитие на това интелектуално състояние, блѣскавата свѣтло-синя окраска се явява, като една широка ивица около злато-жълтия цвѣтъ на интелекта, която ивица е по-голяма отъ самия центъръ и, въ добавѣкъ на това, въ особени случаи, свѣтло-синята окраска е изпъстрена съ блѣскави точки, които свѣткатъ като нощни звѣзди. Тѣзи блѣстящи точки показватъ, че цвѣтътъ на аурата отъ духовния умъ се засилва и сжщо свидѣтелствува, че духовното съзнание е станало моментално видимо за човѣка, или пъкъ това ще стане въ близко бъдеще. Тази точка е била доста неясна досега, както за послѣдователитѣ, тъй и за учителитѣ по окултизма.

Аурата, произходяща отъ духовния умъ, или отъ шестия принципъ, носи окраската на истинския първиченъ жълтъ цвѣтъ, който е невидимъ за обикновеното зрѣние, и който не може да се възпроизведе изкуствено отъ човѣка. Той се съсредоточава около главата на духовно просвѣтения човѣкъ и понѣкога излива единъ особенъ блѣсъкъ, видимъ даже и за неразвития човѣкъ. Това е особено вѣрно, когато лицето е заето въ усърденъ разговоръ или сказка. въ което врѣме лицътъ му е озаренъ отъ единъ неописуемъ блѣсъкъ. Кръглия свѣтливъ ореолъ около главитѣ на светиитѣ, изобразенъ по иконитѣ на православната и католическата религии, е резултатъ на едно прѣдание, което произлиза отъ единъ фактъ наистина констатиранъ отъ раннитѣ послѣдователи на подобни светии. Когато пъкъ се взрѣмъ въ Хофмановата чудесна картина „Гетсимания“, ние ще схванемъ едно ново значение на мистичния блѣсъкъ около главитѣ на великитѣ духовни учители, чиито спасителни учения сж били затъмнявани отъ умоветѣ на мнозина отъ ония, които носятъ името Му, поради невѣжеството на много поколѣния, които сж живѣли слѣдъ Неговата смъртъ, но чиито учения сж жива истина за окултиститѣ отъ всички раси, земи и вѣроизповѣдания.

Относно аурата на седмия принципъ, Духа, ние можемъ да кажемъ малко, и това малко, ни е познато по прѣдание. Намъ е казано, че тя се състои отъ „чисто-бѣла“ свѣтлина, нѣщо незнайно за науката. Никой измежду насъ не е виждалъ тази свѣтлина и никой нѣма да я види (въ настоящата стадия на развитие). Видѣтъ на този величественъ проблѣ-

съкъ е запазенъ за сщества, стоящи много по-високо отъ насъ по стълбата на прогреса, но които едно врѣме сж били сжщо тѣй смъртни, каквито сме сега ние, и подобни на които и ние ще станемъ съ врѣме. „Ние сме Синове Божи и не се знае още какви ще бждемъ“; но ние сме влѣзли вече въ Пжтя и Ония, които сж заминали прѣди насъ ни изпращатъ радостни послания. Слѣдъ дълги вѣкове ние ще се върнемъ въ своя Домъ.

УРОКЪ ПЕТИ.

Силата на мисълта.

Ако тѣзи уроци бѣха написани прѣди двадесетъ години, а не сега, щѣше да бжде трудно да привлѣчемъ вниманието на западната публика върху важността на силата на мисълта, нейното естество и нейнитѣ послѣдствия. Прѣди двадесетъ години, сравнително малцина хора въ западния свѣтъ знаеха нѣщичко по въпросния прѣдметъ и, вѣръ отъ нѣколко окулисти, думитѣ на учителя биха се счели за най-несъстоятелни твърдения. Но прѣзъ горѣозначеното врѣме западниятъ свѣтъ е билъ постепенно освѣдомяванъ по въпроса, относно силата на мисълта, и отзвукътъ на източнитѣ учения по този прѣдметъ е достигналъ до ушитѣ на почти всѣко мисляще лице въ западния свѣтъ, а особено въ Англия и Америка.

Това пробуждане е съобразно съ естественитѣ закони и съставлява частъ отъ расовата еволюция. Вѣрно е, че голѣма частъ отъ това учение е прѣдадено отъ лица, които иматъ частично познание на истината и, слѣдователно, тѣзи учения сж били малко-много грапави и несвършени и въ голѣма степенъ прошарени съ личнитѣ теории и спекулации на учителитѣ, които сж писали или говорили по прѣдмета. Обикновенитѣ западенъ учителъ, които се е заинтересувалъ отъ разнитѣ движения, които биха могли да се групиратъ наедно подъ титлата „Нова Мисълъ“, е билъ малко много заплетенъ отъ привидно противорѣчивитѣ теории и учения, проинлѣзли отъ разнороднитѣ спекулации на многочислени учители, които сж се явявали и изчезвали. Но единъ внимате-

ленъ анализъ, ще ни покаже, какво въ всичкитѣ тѣзи ученмя се намиратъ извѣстни основни факти, които пробудениятъ умъ схваща, като вѣчни истини. Всичкитѣ тѣзи учители сж извършили полезна работа и ученията имъ сж засегаили извѣстни умове, които се нуждаеха отъ тъкмо такива учения въ тази стадия на тѣхното умствено развитие. Мнозина читатели сж извлѣкли голѣма полза отъ тѣзи учения и сж надминували даже своитѣ учители, като сж прѣдали и на другитѣ тѣзи истини въ по-ясна форма.

Внимателниятъ читателъ, който се е погрижилъ да изучи основно тѣзи нови идеи, ще е забѣлѣзалъ, какво тѣ сж всички обосновани върху източнитѣ учения, които се простиратъ по-надалече отъ написаната история, и които сж били извѣстни на окултиститѣ отъ всички вѣкове и врѣмена. Тази »Нова Мисль“ е въ сжщностъ, най-старата мисль, но модерното ѝ изложение изглежда като нѣщо ново за ония, които я чуватъ днесъ; новото движение заслужава всѣка похвала за извършената работа и напредналиятъ окултистъ знае, какво основнитѣ истини, съдържащи се въ всичкитѣ тѣзи противорѣчиви теории постепенно ще се откриятъ и обяснятъ, като се изхвърлятъ спекулациитѣ и дребнавитѣ теории на разни учени.

Мнозинството отъ ония, които прочетатъ този урокъ, трѣбва да сж чули нѣщо по прѣмета относно силата на мисльта и безъ съмнѣние, ще да сж изпитали и послѣдствията. Ние нѣма да се опитваме да описваме какво нѣщо е мисльта — това е много сложенъ прѣдметъ за единъ елементаренъ урокъ. Но ние ще започнемъ съ едно обяснение на нейнитѣ свойства, закони и послѣдствия. Ние избѣгваме теорията за сега и се залавяме съ практическата страна на въпроса.

Вие ще запомните казаното отъ насъ върху аурата въ послѣдния урокъ. Ние обяснихме, че аурата се простира въ пространството посредствомъ нѣколко принципи на човѣка, тъкмо както свѣтлината на слънцето, топлината на печката, миризмата на цвѣтето и пр. Всѣки единъ отъ тѣзи източници изхвърля трептения, които ние зовемъ свѣтлина, топлина или миризма. Въ свръзка съ това ние трѣбва да помнимъ, че това, което изхвърля тѣзи енергии, може по-послѣ да се оттегли, но енергиитѣ ще останатъ за извѣстно врѣме. Напримѣръ, астро-

номията ни учи, какво една далечна звѣзда може да се унищожи, но все пакъ лжчитѣ отъ свѣтлина, изхвърлени отъ нея, ще продължаватъ своето пжтешествие и могатъ да се видятъ отъ насъ на земята много години слѣдъ унищожението на звѣздата — въ сжщностъ, онова, което виждаме въ дадено врѣме съ лжчитѣ на звѣздата, които бѣха я оставили прѣди много години, съобразно разстоянието помежду звѣздата и земята. По сжщия начинъ, мислитѣ могатъ да сж активни и сега, макаръ и да сж изпратени отъ нѣкое лице прѣди години, умствения характеръ на което лице да се е свършено измѣнилъ. Мѣста и мѣстности сж често пжти пропити отъ мисълта на лица, които сж живѣли тамъ по-прѣди, и които сж се прѣмѣстили отъ тамъ, или сж умрѣли, прѣди много години.

Умътъ постоянно отлжчва течения, които сжщо така могатъ да се видятъ, както и аурата, която се простира на нѣколко крачки отъ лицето, и тѣзи течения обикновено ставатъ потънки и по-неосезаеми съ течението на врѣмето. Ние постоянно изпращаме мисленни вълни (да употребимъ единъ необикновенъ терминъ), и тѣзи вълни, слѣдъ като се иждиви началната сила на изпращането, плаватъ като облаци, като се примѣсватъ съ други мислени вълни отъ полюбенъ характеръ и често пжти се простиратъ и въ далечни части на земята. Нѣкои отъ мисленитѣ течения оставатъ около мѣстото, отдѣто сж изпратени, и, освѣнъ ако се пропждятъ отъ противни мислени вълни, тѣ оставатъ тамъ за много години, като прѣтърпѣватъ малки измѣнения. Други пъкъ мисли, изпратени съ опрѣдѣлена цѣль, или пъкъ придружени отъ силно желание, вълнение или страсть, пристигатъ твърдѣ бърже при обекта, къмъ който сж отправени.

Мнозинството отъ хората влагатъ много малко сила въ мислитѣ си; за тѣхъ мисленето е единъ видъ механически процесъ и, слѣдователно, тѣхнитѣ мислени вълни иматъ твърдѣ малко сила въ себе си. Тѣ не се движатъ на далечни разстояния, освѣнъ ако се притеглятъ отъ друго нѣкое лице съ сжщата мисълъ, което ги притегля къмъ себе си. (За сега ние ще изложимъ само общи принципи мимоходомъ, като ги повтаряме, когато стане това нужно, тъй че читателтъ да може да схване идеята, колкото се може по-добрѣ. Ние считаме тази метода за най-ефикасна въ прѣдаването на нашитѣ учения).

Ние бихме желали да подчертаемъ, какво, когато казваме „Мислитъ сж Нѣща“, ние не употрѣбяваме думитъ въ фигуративенъ смисълъ, а изразяваме една буквална истина. Ние искаме да кажемъ, какво мисълта е тъкмо тъй едно „нѣщо“, както и свѣтлината, топлината, електричеството и други подобни форми на проявление. Мисълта може да се види чрѣзъ психическото зрѣние; може да се почувствува отъ чувствителния; и, ако има подходни инструменти, би могла да се измѣри. Мисълта, слѣдъ като се изпрати, има облаченъ изгледъ, носяща цвѣта, който ѝ принадлежи, както се описа въ урока ни относно аурата. Тя е подобна на една тънка пара и е тъкмо тъй реална, както и въздуха около насъ, или както парата или многобройнитъ газове, съ които ние сме запознати. И тя има сила, както иматъ всичкитъ тѣзи форми на пара и газове, които поменахме по-горѣ.

Когато мисълта се изпраща съ сила, тя носи съ себе си обикновено и извѣстно количество Прана, която ѝ придава допълнителна сила, и често пѣти произвежда удивителни резултати. Праната практически „оживотворява“ мисълта въ нѣкои случаи и я прави почти живуща сила.

И тъй помнете винаги, че когато говоримъ, какво мислитъ сж сжщински нѣща, ние означаваме тъкмо това, което говоримъ. Може-би да е необходимо за васъ да отпечатате този фактъ въ вашата паметъ, като си прѣдставяте ума за източникъ на мисленитъ излияния. Нѣкои намиратъ картината, която описва изпращането на свѣтлина, като добъръ способъ за запомнюването на горната идея. Други пѣкъ прѣдпочитатъ примѣра касателно изпускането на топлина отъ печката, или изпускането ароматъ отъ цвѣтето. Изберете сами своя способъ, но по каквѣто и да е начинъ — запомнете факта.

При всичко че е правило, силата на мисълта отъ извѣстенъ видъ да зависи отъ силата, съ която е била изпратена, има другъ единъ елементъ на сила, който дава възможностъ на мислитъ да проявяватъ сила. Ние говоримъ за тенденцията на мисълта да притеглява къмъ себе си други мисли отъ подобенъ характеръ и, по такъвъ начинъ, тѣ да съединятъ силитъ си. Не само че мисълта въ извѣстно направление клони да притеглява къмъ мислителя съотвѣтна мисълъ, извлѣчена отъ мислената атмосфера вжтрѣ въ областта на

притегляването, но мислитъ даже има тѣи наклонността да се събиратъ вкупомъ — да се сливатъ въ едно цѣло. Обикновената мислена атмосфера на едно общество е комбинираната мисль на хората, съставляващи това общество; мѣстата, както и лицата, иматъ своитѣ особености, своитѣ отличителни черти, своитѣ силни и слаби страни, своята прѣобладаваща атмосфера. Този фактъ е нагледенъ за всички, които сж обсъдили този прѣдметъ, но въпросътъ обикновено се изоставя безъ да се правятъ опити за обяснение. Трѣбва да се запомни, обаче, че самото мѣсто не е една сжщностъ, и че тѣзи отличителни черти не сж вродени въ тѣхъ, а трѣбва да иматъ извѣстна причина или произходъ. Окудистътъ знае, че мислената атмосфера на едно село, градъ или народъ е съединената мисль на ония, които живѣятъ, или сж живѣли тамъ. Странници, които идватъ въ едно общество, чувствуватъ промѣнената атмосфера въ него и, освѣнъ ако я намиратъ въ хармония съ своя умственъ характеръ, тѣ сж недоволни и искатъ да си отидатъ. Акс нѣкой непроумѣващъ законитѣ, които дѣйствуватъ въ свѣта на мисльта, остане за дълго врѣме на едно мѣсто, той навѣрно ще бжде повлиянъ отъ прѣобладаващата мислена атмосфера, и, въпрѣки себе си, една промѣна започва да се проявява въ него и той или потѣва или се издига до равнището на прѣобладаващата мисль.

Въ по-старитѣ страни, характеристикитѣ на главнитѣ градове на нацията сж се развивали почти еднакво, при всичко че има още много точки на различие, които странникътъ изведнажъ забѣлѣзва, щомъ ги посѣти. Но въ Америка, дѣто страната е по-голѣма и по-нова, разликитѣ, които се забѣлѣзватъ въ мѣстноститѣ, сж твърдѣ очебиющи. Това е вѣрно не само за разнитѣ части на страната, но и за градоветѣ, които сж близо единъ до други. Нека наблюдавателниятъ чужденецъ посѣти поредъ главнитѣ градове на Съединенитѣ Щати, и той ще отбѣлѣжи духа на всѣко едно мѣсто, както се проявява понастоящемъ и всѣко едно мѣсто си има своята индивидуалносгъ и своитѣ характеристики, които сж резултатъ отъ извѣстни направления на мисль отъ страна на първоначалнитѣ пришелци, които, отъ своя страма сж повлияли върху ново-дошлитѣ и съвокупно сж придали своитѣ мислени издѣлѣния за образуванетоъ атмосферата на самото мѣсто, и така нататѣкъ,

отъ поколѣние на поколѣние, докато разнитѣ градове сж се развили отдѣлно съ особенитѣ си свойства, които се различаватъ сжщественно отъ градоветѣ на други народности. Нека чужденецътъ посѣти по редъ Бостонъ, Нью-Йоркъ, Филадельфия, Чикаго, Денверъ и Санъ-Франсиско и той ще забѣлѣжи голѣмитѣ различия въ духътъ на всѣки единъ градъ. Това различие не е тъй нагледно, когато се говори за отдѣлни граждани, но е доста забѣлѣжително, когато се постарее да се вникне въ духа на самото мѣсто. Хората често пжти описватъ тѣзи свойства съ думитѣ „въздуха“ на мѣстността, а истинското обяснение за това е мислената атмосфера на мѣстността. Тѣзи свойства могатъ да се видоизмѣнятъ, или даже да се промѣнятъ съвършено отъ едно ново прѣселение въ града. Нѣколцина енергични мислителни ще изпратятъ силни мислени токове въ ежедневиия си животъ, които скоро ще оставятъ своя отгѣнъкъ върху колективната мисль на цѣлата мѣстность. Мисльта на единъ силенъ мислителъ ще наддѣлѣе на слабата, безцѣлна мисль на мнозина, които изпращатъ само отрицателни мисли. Положителното е силенъ антидотъ на отрицателното. По сжщия начинъ „духътъ“ на народа е единъ сборъ отъ „духа“ на нѣколкото му части. Ако нѣкой се прѣмѣсти въ единъ градъ, въ който се проявява най-голѣмата енергия, той скоро ще почувствува послѣдствието отъ положителната мисль наоколо си, която ще възбуди сжщитѣ мисли и въ него. Ако нѣкой се прѣмѣсти въ едно „мъртво“ общество, неговитѣ дѣйности ще спаднатъ и той постепенно ще се приравни съ нивото на останалитѣ членове на обществото. Не ще съмнѣние, какво мжжътъ или жената, които сж създали единъ твърдъ и положителенъ характеръ, не биха се повлияли тъй лесно, както мекушавия човѣкъ, и първия даже може да влияе благотворно върху останалитѣ членове на обществото; но, взето изобщо, хората лесно се влияятъ отъ колективната атмосфера на мисльта въ мѣстността, дѣто живѣятъ.

По сжщия начинъ жилища, търговски заведения, сгради и прочее взематъ отпечатъка отъ прѣобладаващата мисль на ония, които ги населяватъ. Нѣкои мѣстности сж познати като „злощастни“ и, при все че това съгсгание може да се измѣни отъ мжжа или жената на твърдата воля, обикновениятъ чо-

вѣкъ лесно се влияе отъ обстановката. Нѣкои кжщи сж свѣтли и привѣтливи, когато пѣкъ други сж студени и непривѣтливи. Едно търговско заведение обикновено отразява прѣобладаващата мисль на ония, които направляватъ неговитѣ работи. Нѣкои магазини вджхватъ довѣрие въ клиентитѣ си, когато пѣкъ други отблѣсватъ посѣтителитѣ.

Мѣста, въ които сж извършени прѣстѣпления, проявяватъ една неприятна атмосфера, която първоначално произлиза отъ силнитѣ мисли изпуснати отъ ония, които сж участвували въ случката, били тѣ прѣстѣпници или пострадали. Атмосферата на единъ затворъ е ужасяюща за чувствителния човѣкъ. Атмосферата на единъ порочемъ центъръ, дѣто се разиграватъ развратни сцени, е задушна за единъ човѣкъ съ възвишенъ характеръ. Атмосферата на болницата упражнява така сжщо съотвѣтното влияние. Атмосферата на една стара черква има тенденцията да произведе въ ума на посѣтителя едно чувство на покой и утѣха. Ние говоримъ въ общи фрази, разбира се, понеже има много влияния, които видоизмѣняватъ тѣзи тенденции.

Сжщото нѣщо е вѣрно и за личноститѣ. Нѣкои носятъ съ себе си една весела и насърчителна атмосфера, когато пѣкъ други влѣкатъ съ себе си едно чувство на недовѣрие, хладнина и разногласие.

Разнитѣ вълни на мисль, които се изпращатъ отъ хората, привличатъ или биватъ привличани отъ мисли отъ сжщия характеръ. Тѣ образуватъ мислени пластове въ астралното пространство, тъкмо тѣй както и облацитѣ, които плаватъ на групи въ атмосферата. Това не означава, какво всѣки единъ пластъ на мисль заема извѣстна частъ отъ пространството, като се изключатъ всичкитѣ други мислени облаци. Напротивъ, тѣзи мислени частици, образуващи облацитѣ, сж отъ различни степени на трептение, и сжщото пространство може да се изпълни съ материя на мисли отъ хиляди видове, като минаватъ една до друга безъ да се прѣплитатъ и безъ да се сливатъ, освѣнъ ако принадлежатъ на сжщата категория, въ прѣки факта за образуването на врѣменни комбинации въ извѣстни случаи.

Всѣки единъ индивидъ притеглява къмъ себе си мислитѣ, които съотвѣтствуватъ на ония, произведени отъ собстве-

ния му умъ, и, отъ друга страна, се влияе отъ тѣзи притеглени мисли. То е сжщо, като че ли поставяме повече дърва въ горящия огнь. Ако човѣкътъ съхранява мисли на злоба и умраза за продължително врѣме, той ще се ужаси отъ порочния напливъ на мисли, които се вливатъ въ неговия умъ, и, колкото повече задържа това умствено състояние, толкова по-злѣ става за него. Той става самоволенъ центъръ за мисли отъ подобенъ видъ, и, ако продължава въ това настроение, навикътъ се вкоренява и той ще привлича къмъ себе си обстоятелства и условия, които ще му даватъ възможность да прояснява тѣзи мисли на дѣло. Едно умствено състояние не само притегля еднообразни мисли къмъ себе си, но то води даже мислителя въ кржга на обстоятелствата и условията, които ще му спомогнатъ да използва тѣзи мисли и наклонности. Ако човѣкъ се отдава на мислп, които сж свързани съ животинскитѣ страсти, ще изглежда че цѣлата природа му способствува за удовлетворението на тѣзи страсти.

Отъ друга страна, ако човѣкъ култувира навика да се занимава съ възвишени мисли, той ще бжде привлѣченъ въ такава обстановка, която ще бжде въ хармония съ неговия навикъ на мислене, и той ще притегля къмъ себе си други мисли отъ подобенъ характеръ, които биха се слѣли съ собственитѣ негови. Нѣщо повече даже. Всѣко едно лице ще притегли къмъ себе си и други хора съ подобни мисли, а сжщо така той отъ своя страна, ще бжде притегленъ къмъ тѣхъ. Въ сжщность, ние създаваме нашитѣ обстановки и приятелски връзки посредствомъ вчерашнитѣ или днешнитѣ си мисли. Вчерашнитѣ мисли ни влияятъ малко-много, но днешнитѣ мисли постепенно ще измѣстятъ и изтласкватъ захвърленитѣ мисли на миналото, ако пожелаемъ това.

Казахме, какво една мисль, пропита съ Прана, проявява много по-гольма сила, отколкото обикновената мисль. Въ сжщность, всѣка положителна мисль е малко-много пропита съ Прана. Човѣкътъ на твърдата воля, който изпраща една здрава положителна, мисль несъзнателно (или съзнателно, ако проумѣва прѣдмета), изпраща я съ едно количество Прана, пропорционално на силата, съ която мисльта е прѣдадена. Такива мисли често се изпращатъ като куршумъ къмъ прицѣлната точка, вмѣсто да се движатъ бавно, какъвто е случая

съ обикновената мисълъ. Извѣстни обществени говорители сж придобили това изкуство, и човѣкъ може даже да почувствува съчетанието на мисълъта съ самото изражение. Единъ закрѣпналь и дълбокъ мислителъ, чиято мисълъ е пропита съ Прана, често пжти създава така нареченитѣ мисълъ-форми — т. е. мисли, които притежаватъ такава жизненостъ, што да станатъ почти живуци сили. Такива мисълъ-форми иматъ сжщата сила, каквато би притежавалъ и самиятъ изпращачъ при единъ личенъ разговоръ. Високоразвититѣ окултисти често пжти пращатъ мислени форми, за да помогнатъ на ближнитѣ си, когато сж наскърбени или се намиратъ въ нужда. Мнозина между насъ сж изпитали ефекта на съчувственитѣ мисли, които се изпращатъ по такъвъ начинъ, при все че не сж и подозирали даже причината на промѣната въ своитѣ чувства, които мисли сж донесли заедно съ себе си и съзнанието за подновена сила и куражъ.

При всичко че мисълъ-форми тѣ често пжти се изпращатъ несъзнателно отъ хора, проникнати отъ себелюбиви пожелания и стремления, и мнозина се влияятъ отъ тѣхъ, бихме искали да изтъкнемъ факта, какво никой не би трѣбвало да се страхува отъ лоши послѣдствия, ако човѣкъ се движи въ една умствена атмосфера на Любовь и Довѣрие. Тѣзи двѣ условия ще отблъснатъ и най-силнитѣ мислени вълни, които биха могли да се срѣцнатъ въ астралната атмосфера. Колкото по-възвишена е мисълъта, толкова по твърда е тя, и най-слабиятъ човѣкъ, щомъ умътъ му е прѣпълненъ съ Всемирна Любовь и Довѣрие въ Единствената Сила, е много пжти помогщъ, отколкото лицето съ най-голъмата сила, което би се унизило да я употреби за свои егоистични цѣли. Най-великитѣ сили отъ този видъ могатъ да се притежаватъ само отъ ония, които иматъ голѣмо духовно развитие, и които отдавна сж изоставили дребнавитѣ стремежи и амбиции на неразвѣтия човѣхъ. Такива хора винаги изпращатъ мислени вълни на сила и подкрѣпа за нуждающитѣ се отъ тѣхъ. Остава на човѣка само да потърси помощъ отъ ония, които могатъ да я дадатъ, и незабавно тѣ прителюватъ къмъ себе си вълнитѣ на здравитѣ, полезнитѣ и духовнитѣ мисли, които непрѣстанно се изпускатъ отъ умоветѣ на благодѣтелитѣ на расата, както въ този, така и въ другия свѣтъ. Ако расата ѣ оставена

на ония, които отлжчват себелюбиви мисли, тя би погинала отдавна, но, за щастие, другоаче е наредено.

Единственитѣ нѣща, отъ които би трѣбвало да се опасаваме въ свѣта на мисль-формитѣ, сж ония, които съотвѣтствуватъ на съхраняванитѣ отъ насъ унизителни мисли. На примѣръ, ако ние питаемъ низки и егоистични мисли, ние сме неващитени срѣщу мисль-формитѣ отъ подобенъ характеръ, които биха могли да се намиратъ въ психическата атмосфера и които могатъ да ни внушатъ да извършимъ нѣкои дѣяния, отъ които бихме се погнусили отъ начало. Ние имаме право да канимъ каквито умствени гости пожелаемъ, но трѣбва да бждемъ внимателни въ своя изборъ.

Силнитѣ ни желанія създаватъ мисль-форми, които дѣйствуватъ по начинъ да задоволятъ тѣзи наши желанія, били тѣ добри или лоши. Ние притегляме нѣщата къмъ себе си и биваме притеглювани къмъ нѣщата посрѣдствомъ тѣзи мислени вълни. Тѣ ставатъ силни помагачи и никога не спятъ въ работата си. Трѣбва да бждемъ внимателни, слѣдователно, въ изпрашането на мислитѣ. Не изпращайте силни мисли на пожелание, освѣнъ съ удобрението на „Азѣтъ“; другоаче, вие би трѣбвало да понесете послѣдствията, като прѣтърпите голѣми страдания, докато изучите урока, че психическитѣ сили не би трѣбвало да се употрѣбаватъ за недостойни цѣли. Вие търпите наказание *чрѣзъ* тѣхъ, но не *за* тѣхъ. При никакви обстоятелства не изпращайте силна мисль на пожелание, за да нанесете врѣда другиму, понеже резултатитѣ ще бждатъ горчиви. Такъвъ човѣкъ обикновено виси на бѣсилката, която той е построилъ за друго. Лошитѣ мисли, прѣдзначени за единъ чистъ умъ, ще се върнатъ обратно при изпращанъ съ утолмена сила. Тѣзи прѣдупрѣждения ще послужатъ, надѣваме се, на ония, които не сж подготвени да възприематъ тѣзи истини, за да не злоупотрѣбаватъ съ придобититѣ знания, понеже по такъвъ начинъ тѣ ще нанесатъ врѣда не само на себе си, а и на другитѣ. Това е единъ видъ „сигналь за опасность“ съ цѣль да послужи на невнимателнитѣ и неблагоразумнитѣ хора.

Ония, които сж изучавали въпроса относно силата на мисльта, трѣбва да сж добрѣ, запознати съ чудесната перспектива, която се разкрива прѣдъ ония, които искатъ да из-

ползуватъ прѣимувствата на складираната мисълъ, произлѣзла отъ умоветѣ на мислители, както отъ минало, тъй и отъ настояще врѣме, и която е на разположението на всѣкиго, достатъчно да пожелчае и да знае какъ да я използвава.

Малко е било написано върху тази фаза на прѣдмета, а това е доста удивително, като се има прѣдъ видъ чудесното удобство, което се прѣдоставя на ония, които биха пожелали да го използватъ. Много велики мисли сж били прѣдадени по всички науки и изкуства въ видъ на вджхновение на учени и автори, и човѣктъ, който упражнява що-годѣ дѣйност по извѣстно направление, днесъ може да притегли къмъ себе си най-полезнитѣ мисли, които да го освѣтлятъ по любимия му прѣдметъ. Въ сжщностъ, нѣкои отъ най-великитѣ изобрѣтения сж били внушени на великитѣ мъже въ свѣта по този начинъ, при всичко че самитѣ изобрѣтатели и мислители съвсѣмъ не сж подозирали източника на тѣзи влжхновения. Много хора, като мислятъ интензивно върху извѣстенъ прѣдметъ, разкриватъ умътъ си за външнитѣ мислени влияния, които се втчатъ въ тѣхното съзнание и внезапно откриватъ развязката на дълго издирваната проблема.

Неизразена мисълъ, първоначално изпратена съ значителна сила на пожелание, постоянно дири срѣдство за изражение, и лесно се притеглява отъ ума на човѣка, който ще я изрази въ дѣйствие. Съ други думи, ако нѣкой способенъ мислителъ развива идеи, които той не е въ положение да изрази съ дѣйствие, или да ги използва, интензивнитѣ мисли по прѣдмета, които той изпраца, ще търсятъ за много години слѣдъ това други умове, като проводници на изражение; и когато такива мисли се притеглятъ отъ единъ човѣкъ съ достатъчна енергия за да ги прояви, тѣ ще се излѣятъ въ неговия умъ, като нѣкакво внезапно вджхновение.

Ако единъ човѣкъ се бори съ нѣкоя задача, която го затруднява, добръ би било той да остане въ едно възприемчиво настроение спрѣмо мислитѣ отъ този родъ, и твърдѣ е вѣроятно, щото, когато той е почти прѣстаналъ да мисли по прѣдмета, разрѣшението на задачата ще му се прѣдстави по единъ мзгически начинъ. Нѣкои отъ мировитѣ най-велики мислители, писатели, говорители и изобрѣтатели сж имали примѣри отъ този законъ въ свѣта на мисълъта, макаръ че малцина отъ

тѣхъ сж съзнавали причината на това явление. Астралниятъ миръ е прѣпълненъ съ прѣвъзходни неизразени мисли, които чакатъ човѣка да ги изрази и да ги оползотвори. Това е просто една загатка относно една велика истина — нека ония, които сж готови за нея да я използватъ.

По сжщия начинъ човѣкъ може да притегли къмъ себе си мощни и полезни мисли, които ще го подкрѣпятъ да се противопостави на гнета и обезсърдението. Намира се грамадно количество складирана енергия въ свѣта на мисълта и, който има нужда отъ нея, може да притегля къмъ себе си отъ тази енергия. Вие трѣбва само да потърсите, за да я намѣрите. Защо не се възползвате отъ нея?

УРОКЪ ШЕСТИ.

Телепатия и ясновидство.

Телепатията може вкратцѣ да се опрѣдѣли, като сношение на единъ умъ съ другъ умъ, но не посрѣдствомъ петътѣхъ чувства, съ които материалната наука ограничава човѣка, а именно: зрѣние, слухъ, обоняние, вкусъ и осезание. Споредъ материалната наука би слѣдвало, че ако два умова биха били поставени отвнѣ възможността на сношение посрѣдствомъ обикновенитѣ чувства, тогава не би имало никакви сношения между тѣхъ. И, ако се докаже, че има такива сношения въпрѣки горнитѣ условия, резонно би било да се заключи, какво човѣкъ притежава и други чувства, внѣ отъ горѣописанитѣ петъ, които сж ни познати.

Окултиститѣ, обаче, знаятъ, какво човѣкъ има и други чувства, внѣ отъ поменатитѣ отъ материалната наука. Безъ да се вдаваме дълбоко въ този прѣдметъ и, като се придържаме строго о цѣлитѣ на този урокъ, ние можемъ да кажемъ че освѣнъ петътѣ физически чувства, той има петъ *астрални* такива (съотвѣтни на физическитѣ чувства), които дѣйствуватъ въ астралната областъ, посрѣдствомъ които той може да вижда, чува, вкуса, мирише и даже да осезава, безъ употребата на ония физически органи, които обикновено сж свързани съ употребата на тѣзи чувства. Нѣщо повече, той има едно специално шесто физическо чувство (за което нѣма български

терминъ), посредствомъ което той схваща мислитѣ, произходящи отъ други умове, при все че тѣзи умове могатъ да бждатъ на твърдѣ отдалечено разстояние единъ отъ другъ.

Има една голѣма точка на различие помежду това специално шесто физическо чувство и петътѣхъ астрални чувства. Разликата е тази: *Петътѣхъ астрални чувства сж съотвѣтни астрални части на петътѣхъ физически чувства; тѣ функциониратъ въ астралната областъ, тъкмо тѣй, както петътѣхъ физически чувства функциониратъ въ физическата областъ.* Всѣко едно астрално чувство съотвѣтствува на всѣки единъ физически органъ, при все че астралното впечатление не се възприема чрѣзъ физическия органъ, а стига до съзнанието посредствомъ свои собствени способности, тъкмо тѣй, както се възприема впечатлението посредствомъ физически проводници. Но това особено фазическо чувство (нека го наречемъ „телепатическо чувство“ по липса на по-добро название), *има, както единъ физически органъ, чрѣзъ който получава впечатленията, така сжщо и едно съотвѣтно астрално чувство, каквото има и всѣко друго физическо чувство.* Съ други думи, има единъ органъ за телепатичното чувство, тъкмо тѣй физически, както е носа, окото, ухото, чрѣзъ който органъ се получаватъ обикновенитѣ „телепатически“ впечатления, и който се употребява при всички случаи, принадлежащи къмъ областъта на „телепатията“. Съотвѣтна астрална частъ на този органъ се употребява въ астралната областъ въ извѣстни форми на ясновидство. Сега да се позанимаемъ съ телепатическия физически органъ, чрѣзъ който мозъкътъ приема трептенията, или мисленитѣ вълни, които изхождатъ отъ умоветѣ на други.

Вдълбано въ мозъка, близо до срѣдата на черепа, почти право надъ върха на грѣбначната колона, се намира едно малко тѣло отъ червено-сивъ цвѣтъ, конусообразно, поставено върху пода на третия отдѣлъ на мозъка, прѣзъ серебела. То е една маса отъ нервна материя, съдържаща тѣла подобни на нервни клетки и така наречения „мозъченъ пѣсъкъ“. Това тѣло е познато на западната физическа наука като „конусообразно тѣло“.

Западнитѣ научни мже сж невѣдуци относно функцията, цѣльта и употребата на този органъ въ мозъка. Тѣхнитѣ учеб-

ници захвърлят прѣдмета съ тържествената декларация „функцията на конуообразното тѣло не се знае“ и не си създават за задача да изнамерят прѣдзначението на „тѣлцата, които сж подобни на нервни клетки“ или „мозъчния пѣськъ“. Нѣкои от авторитѣ на учебници, обаче, отбѣлзват факта, какво този органъ е по-голѣмъ у дѣцата, отколкото у възрастнитѣ хора, и по-развитъ въ женитѣ, отколкото въ мъжетѣ, а това е забѣлжително изявление.

Иогитѣ знаятъ отъ дълги вѣкове, какво това „конуообразно тѣло“ е органътъ на телепатическото сношение. Чрѣзъ него мозъкътъ възприема впечатления, произведени чрѣзъ трептения, причинени отъ мислитѣ, изпратени отъ други мозъци. Не е необходимо за този органъ да има вънкашно отвърстие, както има ухото, носа и окото, тъй като трептенията на мислитѣ проникватъ прѣзъ материята на физическото тѣло и то така лесно, както трептенията на свѣтлината проникватъ прѣзъ стъклото, или пъкъ рентгеновитѣ лъчи минаватъ прѣзъ дървото, камъка и пр. Най-нагледенъ примѣръ за характера на мисленитѣ трептения намираме въ безжицния телеграфъ. Малкото „конуообразно тѣло“ на мозъка е приемника за безжицния телеграфъ на ума.

Когато нѣкой „мисли“, той поставя трептения отъ по-малка или по-голѣма интензивностъ въ окръжаващия етеръ, които започватъ да се отлъчватъ отъ него въ разни направления, тъкмо тъй, както вълнитѣ на свѣтлината се разпространяватъ отъ тѣхния първоначаленъ източникъ. Тѣзи трептения, идвайки въ съприкосновение съ телепатическия органъ на други умове, възбуждатъ едно мозъчно дѣйствиe, което възпроизвежда мисълта въ мозъка на получателя. Тази възпроизведена мисълъ може да мине въ областта на съзнанието, или да остане въ района на инстинктивния умъ, съобразно съ обстоятелствата.

Въ послѣдния ни урокъ върху „Силата на мисълта“, ние ви говорихме относно влиянието и силата на мисълта и обяснихме какво вършатъ вълнитѣ на мисълта, а сега ще обяснимъ *КАКЪ* се възприематъ тѣ.

Телепатията, слѣдователно, може да се счете като получаване, било съзнателно, или несъзнателно, на трептения или мислени вълни отъ едно лице, които се изпращатъ, било съ-

знателно или несъзнателно, отъ умътъ на друго едно лице. И тъй, умишлено прѣдаване на мисли помежду двама или повече хора е телепатия; по сщия начинъ, възприемането отъ едно лице на мисленитѣ трептения въ атмосферата, изпратени отъ други мислителни безъ негово желание, е телепатия. Мисленитѣ вълни се различаватъ въ своята интензивностъ и сила, както обяснихме въ миналия урокъ. Съсрѣдоточението, отъ страна на изпращача или получателя, или отъ двамата — разбира се, — много увеличава силата на изпращането, както и акуратността и ясността на получаването.

Ясновидство.

Трудно е за насъ да говоримъ прѣмо относно явленията, които идватъ подъ заглавието „ясновидство“, безъ да се докоснемъ до прѣдмета върху астралната област, тъй като ясновидството е единъ случай отъ астралната област и принадлежи на този прѣдметъ. Но ние не можемъ да влѣземъ въ подробности относително астралната област, тъй като възнамѣряваме да посветимъ цѣлъ единъ урокъ на този прѣдметъ. За сега ние ще помолимъ нашитѣ читатели да възприематъ тезата, какво човѣкъ има вътрѣ въ себе си извѣстни дарби, които му даватъ възможностъ да „долавя“ трептенията, които не се схващатъ отъ обикновенитѣ физически органи на чувствуването. Всѣко физическо чувство има своето съответно астрално чувство, което е отворено за поменатитѣ трептения и което гълкува тѣзи трептения и ги прѣдава на човѣшкото съзнание.

И така, астралното зрѣние дава възможностъ на човѣка да получава астралнитѣ трептения на свѣтлината отъ едно грамадно разстояние; да получава тѣзи лъчи прѣзъ солидни прѣдмети; да схваща мисленитѣ форми въ етера и др. Астралниятъ слухъ дава възможностъ на човѣка да получава астрални звучни трептения отъ грамадни разстояния, и, слѣдъ изтичането на дълго врѣме, излчениитѣ трептения още продължаватъ да сществуваатъ. Другитѣ астрални чувства съответствуватъ на другитѣ физически чувства, съ изключение че, както астралнитѣ чувства на зрѣние и слушане, тѣ сж едно продължение

на физическите чувства. Струва ни се, че въпросът бѣ сполучливо, макаръ и грубичко, прѣдставенъ прѣдъ насъ прѣди нѣколко години, отъ единъ необразованъ психикъ, който, слѣдъ като се постара да обясни сходството помежду астралните и физическите чувства, каза най-послѣ простишко: „Астралните чувства сж сжщо такива, каквито сж физическите, **само че сж по-силни**“.

Всички хора иматъ поменатитѣ чувства, но сравнително малцина сж ги развили по такъвъ начинъ, што да могатъ да ги употребяватъ съзнателно. Нѣкои иматъ случайни проблѣсъщи на астрално чувствуване, но не знаятъ източника на своитѣ впечатления; тѣ знаятъ само, че нѣщо влѣзна въ тѣхния умъ, и често пжти пропжждатъ впечатлението, като една празна мечта. Ония, които се пробуждатъ за астрално чувствуване, сж често пжти тѣй неержчи, както и малкото дѣте, когато физическите чувства започватъ да получаватъ и да привеждатъ впечатленията. Малкото дѣте въ психизма трѣбва да прѣмине прѣзъ сжщата опитность, а отъ това произлизатъ забрканитѣ и незадоволителни резултати отъ самото начало.

Просто ясновидство.

За да разберемъ ясно нѣколкото форми на ясновидни явления, а особено ония форми, които се проявяватъ въ така нареченото „ясновидство въ пространството“, т. е. силата да виждаме нѣщата на голѣми разстояния, ние трѣбва да възприемемъ като факти окултнитѣ учения (които най-послѣднитѣ открития на модерната физическа наука потвърдяватъ), какво всичките форми на материята постоянно изпускатъ отлъчвания по всички направления. Тѣзи астрални лжи сж много пжти по-усвършенствувани, отколзмото обикновенитѣ лжи на свѣтлината, но тѣ пжтуватъ по сжщия начинъ и се приематъ и регистриратъ отъ астралното чувство на зрѣнието, както обикновенитѣ лжи на свѣтлината, отъ физическите органи на зрѣнието. Както обикновенитѣ лжи на свѣтлината, тѣзи астрални лжи се движатъ неопрѣдѣлено, и високоразвититѣ и обучени астрални чувства на напрѣдналия окултистъ получаватъ впечатления отъ невъобразими разстояния. Тѣзи астрални чувства на свѣтлина проникватъ и прѣминаватъ прѣзъ солидни

веществени прѣдмети безъ никаква трудностъ. И най-гъститѣ и непромицаеми тѣла ставатъ почти прозрачни за обученото око на ясновидеца.

Въ всичкитѣ горѣозначени форми на ясновидство има, разбира се, разни степени на ясновидна сила отъ страна на ясновидеца. Нѣкои проявяватъ ивъвѣредна сила, други срѣдна, а мнозинството притежанатъ само случайна посрѣдствена сила, за да долавятъ нѣщата въ астралната областъ. Такъвъ е случая съ простото ясновидство, както и съ висшитѣ форми, които слѣдъ малко врѣме ще опишемъ. Съобразно съ това, човѣкъ може да притежава нѣкои отъ отличителнитѣ черти на простото ясновидство, а другитѣ да му липсватъ.

Чрѣзъ просто ясновидство ние означаваме силата на възприемане астрални впечатления отъ близки разстояния, тѣй като ясновидецътъ не притежава още силата да вижда отдалечени прѣдмети, сцени и пр., или да схваща нѣщо, случивше се въ миналото или въ настоящето. Лицето, напълно владѣющо всички форми на простото ясновидство, често има случая да приема вълни отъ астрална свѣтлина прѣзъ гъсти и непрозрачни прѣдмети. Той вижда нѣщата буквально, „прѣзъ каменна стѣна“; непрозрачнитѣ прѣдмети ставатъ полу-прозрачни и той долавя трептенията, минаващи прѣзъ тѣхъ, сжщо така, както дслава и наблюдателтъ съ апаратъ съ рентгенови лъчи, трептенията които сж прѣминали прѣзъ нѣкой твърдъ прѣдметъ. Той може да вижда работи, които се вършатъ въ съсѣдната стая при затворени врата. Той може да чете съдържанието на запечатани писма. Той може да вижда нѣколко метра вътрѣ въ земята подъ краката си и да съглежда минералитѣ, които се намиратъ тамъ. Той може да вижда прѣзъ тѣлото на едно лице близо до него и да вижда даже и дѣйствието на вътрѣшнитѣ органи, и да отбѣлѣжи причината на физическата немощъ въ много случаи. Той може да вижда аурата на лицата, съ които идва въ съприкосновение, като наблюдава ауричнитѣ цвѣтове, и по такъвъ начинъ долавя качеството на мисълта, произходяща отъ тѣхнитѣ умове. Той може, посредствомъ силата на ясновидането, да чува нѣща, които се приказватъ по-надалече отъ нормалнитѣ разстояния. Той става чувствителенъ къмъ мислитѣ на другитѣ, поради упражнението на астралнитѣ си телепатически сили, които сж

по-остри, отколкото обикновените телепатически чувства. Той може да вижда безтълесни духове и други астрални форми, които ще се обясняват въ съответния урокъ. Вкратецъ, единъ новъ миръ на впечатления се разкрива прѣдъ него. Въ нѣкои случаи, лица, притежаващи просто ясновидство, постепенно развиватъ дарбата да уголѣмяватъ величината на малките прѣдмети споредъ волята си, т. е., чрезъ своето астрално зрѣние—тѣ могатъ да приравнятъ фокуса по такъвъ начинъ, што да докаратъ астралната картина на обекта прѣдъ тѣхъ уголѣмена до исканата величина, както прави лицето, което употребява микроскопъ. Тази дарба, обаче, е твърдѣ рѣдка и въ рѣдки само случаи се е развивала самостоятелно, тъй като тази дарба се притежава само отъ ония, които иматъ напреднали и развити окултни сили.

Ясновидство въ пространството.

Има нѣколко сръдства, посръдствомъ които психическиятъ или развитиятъ окултистъ може да вижда хора, нѣща, сцени и събития, много отдалечени отъ наблюдателя и отвждѣ силата на физическото зрѣние. Двѣ отъ тѣзи сръдства само ще разискваме въ този урокъ, а другитѣ методи, принадлежащи къмъ висшитѣ области на живота, бидейки вънъ отъ силитѣ на хора, които не сж адепти и напреднали окултисти, ще обсъдимъ другадѣ. Първиятъ отъ тѣзи методи се състои отъ простото ясновидство на по-широка почва, поради развитието на дарбата да се постави фокуса върху отдалечени прѣдмети и да ги докара до зрѣнието посръдствомъ тѣй наречената отъ окултиститѣ „астрална трѣба“, която ще опишемъ въ слѣдующитѣ глави. Втората метода се състои въ изпращането на астралното тѣло, било съзнателно или несъзнателно, и по такъвъ начинъ за наблюдение сцената на самото мѣсто на произшедствието, чрезъ астралното зрѣние. Този методъ така сжщо ще опишемъ по-нататѣкъ.

Ние сме описали лжчитѣ на астралната свѣтлина, които се отлжчватъ отъ всички прѣдмети, и посръдствомъ които лжчи астралното зрѣние става възможно. Ние тоже посочихме по какъвъ начинъ ясновидецътъ може да наблюдава близкостоящи прѣдмети, посръдствомъ астралното зрѣние, тъкмо тъй,

както се ползува и отъ физическото си зрѣние, поачина, по който лжчитѣ на астралната свѣтлина се употрѣбаватъ въ единия случай и обикновенитѣ лжчи на свѣтлината — въ другия. Но тъкмо както единиятъ не може да вижда отдалечени прѣдмети чрѣзъ астралното си зрѣние, при все че лжчитѣ на свѣтлината не се прѣкъсватъ, така и ясновидецѣтъ отъ простия типъ не може да вижда отдалечени прѣдмети чрѣзъ астралното си зрѣние, при все че лжчитѣ на астралната свѣтлина сж непрѣкъснати. Въ физическата областъ човѣкътъ, за да вижда нѣщата по-далече отъ нормалното разстояние, е заставенъ да употрѣби телескопа. По сжщия начинъ, въ астралната областъ той трѣбва да призове на помощъ нѣкои приспособления за простото астрално зрѣние, за да получи ясно впечатление относно отдалеченитѣ прѣдмети. Тази помощъ, обаче, произхожда отъ вътрѣшността на неговия астраленъ организъмъ и се състои отъ една особена астрална дарба, която дѣйствува както стѣклата на единъ телескопъ и уголъмява полученитѣ далечни лжчи, като ги прави достатъчно голѣми за да се различаватъ отъ ума. Тази сила е „телескопическа“ въ своя ефектъ, при всичко че е въ сжщность единъ резултатъ отъ вариацията на онази „микроскопическа“ дарба, за която поменахме вече. Тази телескопическа дарба се различава значително отъ физическата, като дава възможность на нѣкои да виждатъ само нѣколко километра надалече, когато пъкъ на други — да приематъ впечатления тъкмо тѣй лесно както и отъ всичкитѣ части на свѣта; имало е даже случаи да се виждатъ сцени и на други планети.

Това телескопическо астрално зрѣние обикновено оперира въ свѣрзка съ това, което окултититѣ сж нарекли „астраленъ телескопъ“, подобенъ на „астралния телеграфъ“, „астралния токъ“ и пр., а всичкитѣ сж сходни съ „астралната тржба“. Астралната тржба се създава отъ образуването на мисления токъ въ астралната областъ (задържанъ вкупомъ по-срѣдствомъ силната Прана, която се изпраща наедно съ мисълта), а този токъ прави прѣдаването на астралнитѣ трептения отъ всѣкакъвъ видъ лесна процедура, били тѣ телепатически трептения на мисълта, астрални трептения на свѣтлината, или астрални трептения на звука. То е единъ видъ докарване на наблюдателя и наблюдаемия — прѣдавача и прие-

мателтъ—или двѣтѣ лица на хармония — въ по-близки сношения. Астралната тржба е срѣдството, чрѣзъ което ставатъ възможни многобройнитѣ психически явления. Въ случаи на астрално телескопическо зрѣние, или „ясновидство въ пространството“, ясновидецътъ, било съзнателно или несъзнателно, поставя една астрална тржба, която го свързва съ далечната сцена. Астралнитѣ трептения на свѣтлината го застигатъ много по-лесно чрѣзъ този способъ, безъ да могатъ външнитѣ впечатления да отвличатъ вниманието му, така щото умътъ получава само впечатленията отъ точката, върху която се поставя фокуса. Тѣзи впечатления застигатъ ясновидеца, уголѣмяватъ се чрѣзъ „телескопическата“ му дарба и ставатъ тогава лесно видими за астралното му зрѣние. „Телескопическата“ дарба, добръ би било да се запомни това, дѣйствува просто както увеличителното стѣкло, прѣзъ което минаватъ лжчитѣ на астралната свѣтлина, и чрѣзъ което тѣ се уголѣмяватъ до една величина, достатъчна за да може да се разпознае гледката посрѣдствомъ астралното зрѣние, тъкмо тѣй, както и обикновенитѣ лжчи на свѣтлината се уголѣмяватъ за обикновеното зрѣние посрѣдствомъ увеличителното стѣкло на телескопа. Аналогията е доста ясна и ще ви спомогне да си съставите пълна прѣдстава за този процесъ.

„Астралната тржба“ се образува обикновено по волята на ясновидеца, или подъ натиска на силното му желание, което нѣщо има винаги почти сжщата сила. Понѣкога, ако условията сж благоприятни, която и да била мисль може да причини създаването на астралния токъ, и ясновидецътъ ще види неочаквани сцени, непознати нему. Безцѣлната мисль може да е образувала свързка съ други психически токове, или да е била притеглена въ извѣстни направления отъ хиляди други психически причини, съгласно закона за притегляването, и сцѣпленieto на волята на оператора, обикновено, е достатъчно да прѣкъсне невнимателнитѣ приравнения и да установи незабавна връзка съ исканото лице или мѣстность. Мнозина държатъ тази дарба подъ здравъ контролъ; въ други хора тя е прѣходна; въ трети пъкъ липсва свършено, освѣнъ ако се намиратъ подъ мезмерически влияния и пр. Мнозина сж намѣрили кристалитѣ, или другъ подобенъ прѣдметъ, като лесно срѣдство за създаването на астралната тржба,

кристалът бидейки употребяванъ за начална точка. Взирането въ кристала е само единъ видъ ясновидство въ пространството чрѣзъ употребата на астралната тржба, като се дава възможность да се виждатъ сценитѣ по този начинъ. Съжяляваме, че не ще ни бжде възможно да дадемъ интересни примѣри на ясновидска сила, каквито примѣри сж били изложени отъ прочуги писатели по прѣдмета и които сж били добръ засвидѣтелствувани отъ научна гледна точка. Ние, обаче, не ще прѣдприемаме нищо, за да докажемъ съществуването на ясновидството, понеже прѣдполагаме, че вие не ще отречете този фактъ. Всѣки човѣкъ трѣбва да разрѣши въпроса самъ за себе си, подученъ отъ своята собствена опитность. Външнитѣ доказателства ще се окажатъ безполезни въ случая.

Вториятъ способъ за наблюдаване нѣща, които сж отдалечени отъ насъ чрѣзъ пространството, се състои въ изпращането на астралното тѣло, било съзнателно или несъзнателно, на самото мѣсто, дѣто се разиграва дѣйствието, и по таквъ начинъ непосредствено да се наблюдава послѣдното посредствомъ астралното зрѣние. Този е по-труденъ и по-рѣдкъ способъ отъ всички други обикновени способности на „астралната тржба“, които описахме по-горѣ, при всичко че има множество случаи, когато хора пжтуватъ въ астралното тѣло и виждатъ сцени, които тѣ мислятъ отпослѣ да сж видѣли въ единъ сънъ или пъкъ—„съ умственото си око“.

Възможно е човѣкъ да изпрати астралното си тѣло до каквато и да било точка вътрѣ въ границитѣ на тази планета, макаръ малцина да съзнаватъ способността си за това нѣщо. Значителна практика и прѣдпазливость сж необходими за начинающия. Веднажъ пристигналъ на самата мѣстность, къмъ която е насочено наблюдението, астралниятъ пжтникъ може да вижда какво става наоколо му, и не е принуденъ да се ограничава съ малката сцена, която само има възможность да наблюдава психика, който употребява „астралната тржба“. Астралното тѣло слѣдва повеленията на неговата воля и на неговитѣ пожелания, и отива кждѣто му е заповѣдано. Обучениятъ окултистъ само поисква да бжде на извѣстно мѣсто, и астралното му тѣло незабавно потегля за тамъ съ бързината на свѣтлината, и даже съ още по-голѣма скорость. Разбира се, необучениятъ окултистъ нѣма такава степенъ на контрола надъ

астралното си тѣло и изпитва затруднения въ направлението му. Хората често пжти пжтуватъ въ астралното си тѣло когато спятъ; нѣкои пъкъ сж се научили да пжтуватъ съзнателно, стига да пожелаатъ това, даже въ буд о състояние. Астралното тѣло е винаги свързано съ физическото тѣло чрѣзъ една тънка, копринообразна, астрална нишка и по такъвъ начинъ сношението между двѣтѣ тѣла се поддържа. По-нататкъ ние ще говоримъ обстойно по прѣдмета върху астралната областъ, а сега обясняваме само, че ясновидството се извършва посрѣдствомъ помощта на астралното тѣло, при все че то е по висока форма на психическа сила, отколкото другитѣ форми на ясновидството, които сж вече поменати отъ насъ.

Ясновидство въ миналото.

Ясновидство по отношение на врѣмето, що се касае до схващането на минали събития, не е рѣдка дарба между напрѣднатитѣ окултисти — то е даже обикновено между такива хора. И сжщата дарба, проявена несвършено, се съглежда и между обикновени психици, които не сж запознати още съ естеството на своята сила. Между тази класа хора ясновидството по отношение на врѣмето е донѣкъжѣ незадоволително, понеже е неусвършенствувано, както ще отбѣлѣжимъ по-нататкъ.

Твърдението, какво човѣкъ може да вижда минали събития и сцени, даже и чрѣзъ астралното зрѣние, ще изисква съвсѣмъ друго обяснение отъ онова, което се даде относно простото ясновидство и това въ пространството, тъй като въ послѣднитѣ случаи ясновидецътъ вижда това, което дѣйствително става нѣкъждѣ въ врѣмето, когато се вижда, или поне нѣколко секунди по-напрѣдъ, тогазъ когато, въ послѣдния случай, ясновидецътъ вижда нѣщо, което се е случило, може би, прѣпи вѣкове, и слѣдъ като сж се изгубили по видимому всичкитѣ бѣлѣзи отъ него. Да, тъкмо това е обяснението „сж се изгубили по видимому“. Окултиститѣ знаятъ, че нищо не изчезва и че сжществуватъ въ висшитѣ области на материята неразрушими и неизмѣними регистри и описания на всѣка

сцена, дѣйствиe, мисълъ и нѣща, които сж сжществували нѣкога, или пъкъ сж ставали нѣкъждѣ. Тѣзи бѣлѣжки не сж въ астралната областъ, а въ областъта много по-горна отъ нея, но тѣ се очертаватъ и въ астралната областъ, както небето и облацитѣ се очертаватъ въ водитѣ на езерото, и наблюдателтъ, който не може да вижда самото небе, може да вижда съответната му частъ върху водата. И, както изгледтъ може да се обезобрази поради вълнитѣ на езерото, така и астралниятъ изгледъ на тѣзи регистри отъ миналото може да се обезобрази и да остватъ неясни впечатления, поради разбъркванята въ астралната свѣтлина. Много вѣкове окулиститѣ сж употрѣбавали думата „вода“, като символъ на астралната свѣтлина — знаете ли защо?

Тѣзи регистри съдържатъ „споменитѣ“ на всичко минало, и онзи, който има достъпъ до тѣхъ, може да прочете миналото, тъй както чете една книга. Но само най-напрѣднатитѣ интелигентни сили иматъ достъпъ до тѣзи регистри — или по-добрѣ, иматъ способността да ги прочитатъ. Но мнозина сж сдобили донѣкъждѣ тази способностъ, която имъ дава възможностъ съ извѣстна акуратностъ да прочитатъ отраженията на тѣзи регистри въ астралната областъ. Ония, които сж развили ясновидството по отношение на врѣмето, сж способни да виждатъ тѣзи отражения на регистритѣ, като сцени, които въ дѣйствителностъ ставатъ прѣдъ тѣхъ тъкмо тъй, както се чуватъ отъ фонографа гласоветѣ на хора, които сж отдавна умрѣли, и както други биха могли да слушатъ нашитѣ гласове слѣдъ нѣколко столѣтия. На начинающитѣ невъзможно е да обяснимъ естеството на тѣзи регистри — не разполагаме съ думи, за тази цѣль — даже и ние, които пишемъ тѣзи думи, проумѣваме само отчасти вжтрѣшната тайна на тѣзи регистри — тогава, какъ бихме могли да освѣтлимъ ония, които стоятъ още по-назадъ отъ насъ въ това отношение? Ние може да приведемъ само единъ примѣръ — и то не до тамъ достатъченъ. Въ мозъка на всѣко човѣшко създание се намиратъ милиони клетки, като всѣка една отъ тѣхъ съдържа регистра на нѣкое минало събитие, мисълъ или дѣйствиe. Ние не може да от-

криемъ тѣзи регистри чрѣзъ микроскопа, или чрѣзъ химически опитъ, но въпрѣки това, тѣ сж тамъ и биха могли да се употрѣбятъ. Споменътъ на всѣко дѣйствиe и мисль остава при-живѣ въ мозъка, при всичко че неговиятъ господарь не може винаги да си го припомни. Можете ли да схванете идеята за тѣзи регистри отъ този примѣръ? Въ великитѣ паметни клетки на Вселената сж отбѣлѣзани и складирани регистритѣ на всичко, каквото се е случило — и ония, които иматъ достъпъ до тѣзи регистри, могатъ да ги прочитатъ — и ония, които могатъ да виждатъ астралното отражение на регистритѣ, ще ги прочетатъ съ що-годѣ точностъ. Този е най-добриятъ способъ да ви обяснимъ една необяснима теория. Ония, които сж подготвени за истината, скрита въ тѣзи думи, ще проникнатъ въ нея; другитѣ ще трѣбва да чакатъ, докато се подготвятъ.

Ясновидство въ бждащето.

Ясновидство по отношение на врѣмето, щ до „гадание“ или проникване въ бждащето, е още по-трудно да се обясни. Ще кажемъ само, че въ астралната свѣтлина се намиратъ слаби и несвършени отражения отъ дѣйствиата на великия законъ, относно причината и послѣдствието, или, по-добрѣ, отраженията на бждащитѣ събития. Нѣкои хора могатъ по-ясно да виждатъ нѣщата, които причиняватъ тѣзи отражения, когато пъкъ други иматъ извѣстна психическа сила, която имъ дава възможностъ да виждатъ съ астралното си зрѣние тѣзи слаби отражения, забъркани и несигурни поради вълнитѣ върху повърхността на езерото отъ астрална свѣтлина. Има и по-високи степени на сила, посрѣдствомъ която нѣколцина души отъ всѣки вѣкъ сж могли да виждатъ отчасти въ бждащето, но тѣзи сили надвишаватъ ония на астралната областъ, а тѣзи сили, макаръ и да сж чудни за необучения окултистъ, не се считатъ като нѣщо извънредно за по-напрѣднатитѣ въ това отношение. Съ врѣме всички ще получатъ потребната свѣтлина, и то тъкмо въ момента, когато сж подготвени за това — не по-късно, нито пъкъ

по-рано. Намъ прѣдстои задачата да сѣмемъ сѣмето на истината. Дано жетвата скоро да настъпи и да бжде изобилна.

Ясночуване.

Ясночуване е силата да слушаме въ астралната област посредствомъ астралнитѣ чувства. Почти всичко, каквото сме казали относно ясновидството, е вѣрно и за ясночуването, съ единствената разлика, че въ втория случай се употрѣбява другъ астраленъ органъ. Простото ясночуване е подобно на простото ясновидство; ясночуването въ пространството е сходно съ ясновидството въ пространството; ясночуването по отношение на миналото е подобно на ясновидството по отношение на миналото, даже ясновидството по отношение на бъдещето време има извѣтна сѣнка на подобие съ ясночуването; единствената разлика помежду двѣтъ астрални проявления е, че тѣ се изпитватъ посредствомъ двѣ разни астрални чувства. Нѣкои ясновидци сж сжщо така и яснослушатели, когато пъкъ други сж лишени отъ послѣдната дарба. Отъ друга страна, нѣкои сж яснослушатели, но не могатъ да виждатъ въ астралната свѣтлина. Изобщо, ясночуването е донѣкъдѣ по-рѣдко проявление, отколкото ясновидството.

Психометрия.

Както понѣкога си припомнуваме нѣкое повидимому забравено нѣщо, когато виждаме прѣдметъ, който е свързанъ съ това нѣщо въ нашата паметъ, така понѣкога ние можемъ да разтворимъ астралното отражение на регистритѣ на нѣкоя особена сцена или събитие, чрезъ засѣгане на извѣстенъ прѣдметъ, свързанъ съ въпросната сцена или събитие. Вижда се, че има едно сходство помежду една частица отъ материя и особената частъ на регистритѣ, съдържащи миналата история на въпросния прѣдметъ. Една частица отъ металъ, или камъкъ, или платъ, или косъмъ ще разтворятъ психическото зрѣние за събитията, свързани въ миналото съ нѣкои отъ тия прѣдмети. Или

възможно е да влѣземъ въ сношение съ лица, които сега живѣятъ, посредствомъ една частица отъ тѣхната дреха, косъмъ, или вещи, които по прѣди сж били носени отъ тѣхъ. Това установено сношение на прѣдмета съ неговия прѣдишенъ владѣтель ни дава възможностъ полесно да поставимъ „астралната тржба“. Психометрията е само една или повече форми отъ ясновидството, което се вкарва въ дѣйствие посредствомъ нѣкоя стединителна нижка помежду лицата и нѣщата, или нѣкъ ой прѣдметъ, свързанъ съ тѣзи лица или нѣща. Психотмерията не е особентъ класъ отъ психически явления, а само една вариация отъ другитѣ класи, като се комбиниратъ по нѣкога нѣколко класи на ясновидство въ своитѣ проявленія.

Какъ се развиватъ психическитѣ сили.

Често пжти ни се задава въпроса, който е вѣроятно въ умоветѣ на мнозина, които не сж проявили нѣкаква особена психическа сила: „Какъ може човѣкъ да развие психическата сила, която е скрита въ него?“

Има много способности за такова развитие, нѣкои отъ които сж желателни, а други пѣкъ не дотамъ. Има, обаче, и такива, които сж твърдѣ врѣдителни.

Между врѣдителнитѣ способности сж ония, които се употребяватъ между извѣстни диви раси, и които способности намиратъ приложение дори и между нѣкои заблудени хора отъ нашата раса. Ние говоримъ за такива осждителни обичаи, каквито сж употребата на упоителни лѣкарства, вѣррящитѣ танцуванія, отвратителнитѣ обреди на черни магьосници и други подобни, които считаме разумно да не споменаваме. Тѣзи дѣйствия иматъ за цѣль да произведатъ едно аномално състояние, подобно на опиянението, и което, както и опиянението, намира своя край въ физическо и психическо крушение. Онѣзи, които прибѣгватъ къмъ такива способности, развиватъ извѣстна психическа и астрална сила, но сжщеврѣменно тѣ притеглятъ къмъ себе си нежелателни астрални влржнія, които би било добрѣ умнитѣ хора да избѣгватъ. Затова длжжни сме да прѣдупрѣдимъ своитѣ читатели срѣщу това зло.

Други навици, до нѣкждѣ нежелателни, ако и не абсолютно вѣдни въ горѣозначената смисълъ, прѣобладаватъ между индуситѣ отъ извѣстна класа и между западнитѣ хора. Думата ни е за самохипнотизация, за да се произведе едно психическо състояние, въ което лицата могатъ да вникнатъ въ тайнитѣ на астралния миръ. Взирайки се въ нѣкой свѣтливъ прѣдметъ, докато се получи едно състояние на заспалостъ, или повтаряйки нѣкоя монотонна формула, докато се достигне едно състояние на отпадналостъ, съставляватъ сжщо така два способа отъ този родъ. Въ сжщата класа ние поставяме и обикновенния процесъ на хипнотизмъ за сжщата цѣль. Има, разбира се, и по-висока форма на »мезмеризмъ«, който е познатъ на окултиститѣ и който почива на свѣршено друга база, но окултиститѣ не сж наклонни да прибѣгватъ къмъ нея, освѣнъ въ рѣдки случаи, когато биха могли да се очакватъ добри резултати; тѣзи способности, обаче, не сж познати на обикновения хипнотически операторъ, който, за съжаление, нѣма потребната окултна дарба и обучение, и не се отличава съ своята безупрѣчна нравственостъ. Нашигѣ читатели не би трѣбвало да се подлагатъ на този видъ експерименти.

Йогитѣ практикуватъ двѣ методи на психическо развитие, отъ които първата и най-висшата, се състои въ прѣдварителното развитие на духовнитѣ дарби на човѣка до момента, когато психическитѣ сили биха могли да се употребяватъ разумно и ефикасно, безъ да се явява нужда отъ специално обучение. Съ други думи, Йогитѣ, наблѣгайки на духовното усвѣршенствуване, задоволяватъ се само съ едно интелектуално познание съ психическата сила въ промежутъка, и само слѣдъ като сж постигнали вече висшето духовно развитие, прибѣгватъ къмъ способитѣ, които притежаватъ, и които сега напълно проумѣватъ. По нататкъ, ние ще посочимъ начина на подобенъ родъ развитие въ духовно отношение.

Вториятъ способъ, посредствомъ който привърженицитѣ на философията на Йогитѣ развиватъ собственитѣ си психически сили, е да прѣдпочетатъ придобиването на това знание чрѣзъ опити, прѣди да встж-

пять въ областъта на духовното съвършенство. Ние не осждаме този способъ, щомъ послѣдователтъ не счита психическата сила като цѣль на неговитѣ усилия и щомъ той се вдѣхновява отъ възвишени стремления и не допуска неговия интересъ въ астралната областъ да го отклони отъ главната цѣль на духовното му развитие. Нѣкои отъ послѣдователитѣ на Йогитѣ прѣдпочитатъ да ставатъ господари на тѣлото чрѣзъ ума, и тогава да обладаятъ Инстинктивния Умъ чрѣзъ Интелекта подъ направлението на волята. Първитѣ стѣпки спрѣмо обладанието на тѣлото, ние описахме въ „Науката за дишането“ и сж още по-обстойно обсъдени въ други индийски философски книги. Умствениятъ контролъ съставлява прѣдметъ самъ по себе си и, надѣваме се, въ непродължително врѣме да издадемъ специаленъ учебникъ по него.

Ако читателтъ пожелае да прави що-годѣ експерименти за себе си, добрѣ би било да сдобие самообладание и да попрактикува съсредоточение на мислитѣ си на самѣ. Мнозина отъ васъ сте имали вече прояви на психическа сила и добрѣ би било да практикувате съобразно тѣзи опитности. Ако се касае до телепатията, практикувайте съ нѣкой отъ приятелитѣ си и отбѣлѣжете резултатитѣ. Практиката ще ви спомогне твърдѣ много. Ако се касе до ясновидството, практикувайте съ единъ кристалъ, или съ една чаша бистра вода, за да ви подкрѣпи въ концентрането на мислитѣ и въ образуването началото на астралната трѣба. Ако се касае до психометрията, практикувайте, като избирате нѣкой прѣдметъ въ видъ на камъче, ключъ и пр., и тихичко отбѣлѣзвайте впечатленията, които най-напрѣдъ ще ви се изпрѣчатъ смѣтно прѣдъ вашия умъ. Описанието на разнитѣ класове отъ явления, поменати въ този урокъ, ще ви внушатъ нуждитѣ способности и упражнения.

Но не се увличайте слѣдъ психическитѣ упражнения — тѣ сж наистина интересни и назидателни, но тѣ не сж съществени работи въ тази стадия на развитие. Не изпускайте изъ прѣдъ видъ никога крайната цѣль — развитието на Самото Себе — осществлението на Азъ Съмъ

вжтрѣ въ васъ — и още по високото осъществление на Единство съ Всичко.

Мирѣ вамъ, читателю. Нашата чувствена мисълъ и пожелания ви слѣдятъ. Ако нѣкога почувствувате нуждата отъ нашата умствена и душевна подкрѣпа, извикайте я въ дълбокото Мълчание, и ние ще се отзовемъ на просбата си.

УРОКЪ СЕДМИ.

Човѣшки магнетизъмъ.

Човѣшки магнетизъмъ, както ще се прилага това название въ послѣдващите уроци, е свършено друго нѣщо отъ онова, което публиката изобщо разбира подъ думитѣ „личенъ магнетизъмъ“. Личниятъ магнетизъмъ е едно свойство на ума, и подпада подъ урока относно — „Силата на Мисълъта“. Човѣшкиятъ магнетизъмъ, напротивъ, е едно проявление на Прана, и подпада подъ тази частъ на общия прѣдметъ.

Думата „човѣшки магнетизъмъ“ е незадоволителна, но, както и други подобни термини, се употрѣбва по липса на по-добра, и за да се избѣгне измислюването на нова, която би забъркала читателя още повече. Санкритскиятъ езикъ съдържа свършено подходни термини за всѣка фаза на разисквания прѣдметъ, и тѣзи термини сж сраснали съ постепеното изложение на прѣдмета. Сжщото ще стане и съ другитѣ езици, щомъ като тази философия на изтока си пробие по-широкъ пъкъ между западнитѣ народи; — нови названия, подходни за прѣдмета, ще изникнатъ и ще се въведатъ навсѣкждѣ, а сегашнитѣ затруднения въ това направление ще изчезнатъ свършено.

Ние прѣдпочитаме названието „човѣшки магнетизъмъ“ отъ онова на „животински магнетизъмъ“, тъй като послѣдното изобщо се смѣсва съ нѣкои прояви на мезмеризма. Но този човѣшки магнетизъмъ не е свойство, присжшо само на човѣка, тъй като и по-нисшитѣ животни го притежаватъ до извѣстна степенъ. Има една разлика, обаче, — човѣкъ може съзнателно да направлява тази сила по-средствомъ волята и мисълъта си, когато пъкъ по-нисшитѣ

животни го употребяват донѣкъдѣ несъзнателно, безъ нѣкаква интелектуална подкрѣпа или контролъ отъ страна на волята. Както нисшитѣ животни, тѣй сжщо и човѣкътъ постоянно изпуска този магнетизмъ, или пранична енергия, несъзнателно; обаче развитиятъ или трениранъ човѣкъ държи силата подъ свои контролъ и може, било да я въздържа до голѣмъ размѣръ, било да я изпуска въ увеличено количество; той може така сжщо да я награвлява къмъ извѣстно мѣсто споредъ желанието си. Сжщо така той е въ положение да я употребява въ свѣръзка съ мислената си вълна, за да ѝ придаде по-голѣмъ гласъкъ и сила.

При се че ще бждемъ обвинени въ повторение на мислитѣ си, ние бихме желали да подчертаемъ, какво тази пранична енергия, или човѣшки магнетизмъ, е съвършено различно нѣщо отъ „силата на мисълта“, или нѣкаква нейна проява, като изключимъ факта, че тя би могла да се употребѣи въ придаване по силенъ импулъс на вълнитѣ на мисълта. Тя е просто една слѣпа сила на природата, каквато е електричеството и други подобни енергии, и може да се употребява съзнателно или несъзнателно, умно или неразумно. Тя нѣма разумно дѣйствие, освѣнъ ако се направлява отъ човѣшкия умъ. „Човѣшко електричество“ би било много по-подходно име за нея, отколкото „човѣшки магнетизмъ“ — понеже тя е по-сходна по своето сжщество съ електричеството, отколкото съ магнетизма.

Слѣдъ това обяснение ние ще продължимъ съ употреблението на думата «магнетизмъ», като вѣрваме, че читателя ще запомни добръ значението на термина. Човѣшкиятъ магнетизмъ е една форма на пранична енергия, за която говорихме обстойно въ първия урокъ. Прана е Всемирна Енергия и се намира въ разнообразни форми въ всичкитѣ прѣдмети, били тѣ одушевени или неодушевени. Всичкитѣ форма на сила или енергия сж само прояви на Прана. Електричеството е една форма на Прана — каквато форми е и силата на притегляването — каквато е и човѣшкия магнетизмъ. Тя е единъ отъ седемтъ човѣшки принципи и се намира въ всичкитѣ човѣшки организми въ по голѣми или по малки размѣри.

Човѣкъ извлича Прана отъ въздуха, който дѣша, отъ храната, която яде, отъ течноститѣ, които пие. Ако

му липсва Прана, той отслабва и се изтощава. Когато за нуждитѣ си има изобилие отъ Прана, той става дѣтеленъ, жизнерадостенъ, енергиченъ и веселъ. Ние дадохме наставления относно начина на придобиването и складирането на Прана чрезъ дишането въ книгката ни »Наука за дишането“, а така също ще дадемъ наставления и за нейното поглѣщане отъ хранитѣ и течноститѣ въ други книги.

Има голѣма разлика въ количеството на Прана, която се поглѣща и складира отъ отдѣлни лица. Нѣкои сж прѣтоварени съ Прана и я излчватъ, като нѣкоя електрическа машина, придавайки по-голѣма жизненостъ на ония, които идватъ въ съприкосновение съ тѣхъ. Други пъкъ сж така оскѣдни отъ къмъ Прана, щото, когато се събиратъ съ други хора, липсата имъ ги кара да изтеглятъ прѣличниятъ запасъ на магнетизъмъ отъ другитѣ, причинявайки по такъвъ начинъ омаломощение и незадоволство у послѣднитѣ. Нѣкои хора сж като вампири и живѣятъ отъ изсмукване магнетизъмъ на своитѣ ближни несъзнателно обикновено, при всичко, че нѣкой сж сдобили навика да използватъ силата на другитѣ съзнателно и безсѣйстно. Това съзнателно отнемане на сила е единъ видъ черна магия и бива послѣдвано отъ извѣстни психически наказания. Но никой не може да пострада по този начинъ, било отъ съзнателнитѣ опити на другитѣ, или пъкъ отъ несъзнателнитѣ, ако е усвоилъ извѣстно знание относно този човѣшки магнетизъмъ и неговитѣ закони.

Човѣшкиятъ магнетизъмъ, или пранична енергия, е най-моцната тереаевтическа сила и, било въ една форма или друга, е първопричината на психическото изцѣление въ болшинството отъ случаи. Тя е една отъ най-старитѣ форми на естествено изцѣление и, би могло да се каже, че знанието начина за нейното оползотворение е вродено въ човѣка. Едно дѣте, което е наранено и чувствува болка, незабавно се прѣтича при майка си, която цѣлува поврѣдената частъ, или поставя ржката си на самата рана, и въ нѣколко минути болкитѣ на дѣтето намалѣватъ. Когато се приближимъ до нѣкой болникъ, ние инстинктивно поставяме ржката си върху челото му, или пъкъ му подаваме

ржката си. Тази инстинктивна употреба на ржката е една форма на прѣдаване магнетизъмъ на пострадалия, който тутакси чувствува извѣстно облекчение отъ нашия актъ. Пригискането на болното дѣте въ майчинитѣ пригрждки е сжщо така единъ инстинктивенъ актъ съ сжщата цѣль. Майчиниятъ магнетизъмъ се прѣдава, гласканъ отъ любящата мисль, и дѣтето, проникнато отъ този магнетизъмъ, се усмирява, отпочива и засилва. Човѣшкиятъ магнетизъмъ може да се изпуса отъ системата посрѣдствомъ желанието или мисльта, или може да се прѣдаде направо другиму посрѣдствомъ ржката, съприкосновението на тѣлото, цѣлуквата, дишането и други подобни начини.

Трудно е да се обясни, като какво нѣщо е човѣшкия магнетизъмъ, освѣнъ ако вникнемъ въ самата окултна наука, която не е съвсѣмъ ясна за разбиранията на начинающия. За да кажемъ какво нѣщо е човѣшкия магнетизъмъ, ние трѣбва да обяснимъ, какво нѣщо е Прана; а за да разяснимъ какво нѣщо е Прана, ние трѣбва да вникнемъ още по-дълбоко, като изучимъ сжщинското естество и произходъ на „Силата“ — нѣщо, което модерната наука не е успѣла да извърши, но което по-дълбоката окултна наука е могла да обясни, поне на ония, които сж постигнали една по-висока стадия на развитие чрезъ постепенно и трудолюбиво изслѣждане.

Може да ни се възрази, какво ние очакваме прѣмногo отъ своитѣ читатели, ако изискваме отъ тѣхъ да възприематъ като истина нашето твърдение, че сжществува такова нѣщо, като човѣшки магнетизъмъ, или пранична енергия, безъ да обяснимъ тѣхното естество. Ние, обаче, отговаряме, че много нѣща биха могли да се докажатъ отъ наблюдението на тѣхнитѣ послѣдствия, при всичко че самитѣ нѣща да не могатъ да се обяснятъ съ обикновени термини. Вземете, на примѣръ, електричеството или магнетизма — тѣхното сжществуване е напълно доказано отъ послѣдствията имъ и, въпрѣки това, физическата наука ни съобщава твърдѣ малко, за да можемъ да разберемъ сжщинското имъ естество. А сжщо таквъ е случаят и съ друго проявление на праничната енергия — човѣшкиятъ магнетизъмъ — за доказателство на което ще ни послужи

неговия ефект, без да прибъгваме към разрешението тайната относно общия източникъ на всичкитѣ форми на сила — Прана.

Но казано ни е, че: до като ние можемъ лесно да наблюдаваме ефектитѣ и външнитѣ проявления на електричеството и магнетизма, ние не виждаме такива ефекти и проявления на човѣшкия магнетизъмъ или праничната енергия. Това възражение винаги ни е забавлявало, като си припомнимъ, какво всѣко едно движение на тѣлото, отъ мощнитѣ усилия на великана до трепването на вѣждата, е непосредственъ ефектъ и проява на човѣшкия магнетизъмъ или пранична енергия.

Физицитѣ назоваватъ това нѣщо „нервна сила“, но то е сжщото онова нѣщо, което ние нарекохме човѣшки магнетизъмъ — една форма на пранична енергия. Когато поискаме да си издигнемъ прѣста, ние правимъ едно усилие на волята, въ случай че пожеланието е съзнателно — или едно усилие на инстинктивния умъ, ако пожеланието е несъзнателно — и едноврѣменно съ това, едно количество отъ човѣшкия магнетизъмъ се изпраца къмъ мускулитѣ, които контролиратъ движението на прѣста. Това нѣщо става и при всѣко едно движение на тѣлото, безразлично дали усилието е било съзнателно или несъзнателно. Всѣка наша стъпка се причинява отъ сжщия процесъ — всѣка дума, която изговаряме, е резултатъ на сжщия процесъ — всѣка съзъа, която изливаме, се подчинява на сжщия законъ — даже и туптението на сърцето се причинява отъ приждането на човѣшки магнетизъмъ, тласканъ, въ последния случай, отъ заповѣдта на инстинктивния умъ.

Магнетизма се изпраца по нервитѣ, както една телеграма се изпраца по жицитѣ, излизаци отъ централната канцелария до всичкитѣ части на страната. Нервитѣ сж неговитѣ телеграфни жици, и токътъ въ тѣлото винаги пжтува по тѣзи жици. И, както до послѣдно врѣме се мислѣше за невъзможно да се изпрачатъ телеграми безъ жици, тѣй и до днесъ научнитѣ мжже отричатъ, какво този човѣшки магнетизъмъ (наричанъ отъ тѣхъ нервна сила) може да се прѣдаде другояче, освѣнъ по тѣзи жици на нервната система. И тѣкмо тѣй, както напоследъкъ на-

учниѣ мжже твърдятъ, че сществуванieto на безжицния телеграфъ е една полезна истина, тъй сщцо и окултиститѣ сж знаели отъ дълги вѣкове, че този човѣшки магнетизъмъ може да се прѣдава отъ лице на лице, чрѣзъ астралната атмосфера, безъ да се прибѣгва къмъ жицитѣ на нервитѣ.

Дали сме ви спомогнали да си образувате една поясна и опрѣдѣлена идея върху човѣшкия магнетизъмъ?

Както заявихме, човѣшкиятъ магнетизъмъ се поема отъ организма на човѣка отъ въздуха, водата и храната. Той се извлича отъ лабораторията на природата и се складира въ нервната система на човѣка, въ една верига отъ батерии за съхраняване запаси, отъ които „Слънчевия възелъ“ съставлява главното скривалище. Отъ тѣзи батерии, магнетизмътъ се притегля отъ ума и се прѣпраща при употребѣа споредъ нуждата. Когато казваме „се притегля отъ ума“, ние не означаваме съ това, че той би трѣбвало по необходимостъ да се притегля чрѣзъ нѣкакво усилие на съзнателния умъ, или на волята. — Въ сщщность, не повече отъ петъ на сто отъ употребяваното количество се притегля по такъвъ начинъ, когато останалата частъ (деветдесетъ и петъ ма сто), се притегля и употребява отъ инстинктивния умъ, който контролира функциитѣ на тѣлото: работитѣ на вжтрѣшнитѣ органи, процеситѣ на гълтането, смилането и прѣчистването, кръвообращението и разнитѣ функции на физическото тѣло.

Не би трѣбвало да се прѣдполага, че този магнетизъмъ отсжтствува дори и за моментъ отъ която и да било частъ отъ тѣлото. Въ сщщность всѣка частъ отъ организма съдържа извѣстно количество магнетизъмъ прѣзъ всѣко врѣме, а това количество зависи отъ общата жизненостъ на лицето, която жизненостъ, отъ своя страна, се опрѣдѣля всецѣло отъ общото количество на Прана, или човѣшкия магнетизъмъ, който е складиранъ въ системата.

Нервната система на човѣка се раздѣля на двѣ голѣми системи, именно, мозъчно грѣбначната система и чувствителната система. Мозъчно грѣбначната система се състои отъ цѣлата оная частъ на нервната система, която държа въ черепната кухина и грѣбначния каналъ

именно, мозъка и гръбначния възелъ, заедно съ нервитѣ, които се разклоняватъ отъ послѣднитѣ. Тази система надзирава функциитѣ на животинския животъ, познати като воля, чувство и пр. Чувствителната система включва цѣлата оная частъ на нервната система, която се намира главно по гръбното, стомашното и пелвичното отвърстия и която се разпрѣдѣля между вътрѣшнитѣ органи. Тя контролира неволнитѣ процеси, такива като разтежа, дишането, храносмилането и др. процеси, които се намиратъ подъ надзора и направлението на инстинктивния умъ.

Мозъчно-гръбначната система се грижи за зрѣнието, слуха, вкуса, обонянието и пр. Тя поставя нѣщата въ движение и се употребява отъ Азътъ въ мисленето — за да прояви съзнание и интелектъ. Тя е срѣдството, чрезъ което Азътъ има възможностъ да се сношава съ външния свѣтъ посредствомъ физическитѣ чувства. Тази система може да се улудоби на една голѣма телефонна мрѣжа, на която мозъкътъ е централа, а гръбначниятъ стълбъ и нерви — кабели и жици.

Мозъкътъ е една голѣма маса отъ нервна тъканъ и се състои отъ три части, именно: голѣмия мозъкъ, който заема горната, прѣдната, срѣдната и задната частъ на черепа; серебелътъ, или „малкиятъ мозъкъ“, който изпълва долната и задната частъ на черепа и Медула Облонга, която е разширено начало на гръбначния възелъ, като лежи отпрѣдъ Серебела.

Мозъкътъ е органа на интелекта и, така сжщо, на развиващия се духовенъ умъ — органътъ на проявлението му, а не самото нѣшо. Серебелътъ е органа на инстинктивния умъ. Медула Облонгата е горната увеличена частъ на гръбначния възелъ, и отъ него, както и отъ мозъка, се отклоняватъ черепнитѣ нерви, които се простираатъ по разнитѣ части на главата, по органитѣ на специалнитѣ чувства, по нѣкои гръбни и стомашни органи и по органитѣ на дишането.

Гръбначниятъ възелъ, или гръбначниятъ мозъкъ изпълва гръбначния каналъ въ гръбнака. Той е една дълга ивица отъ нервна тъканъ, отклонявайки се при разнитѣ ребра до нервитѣ, които се съобщаватъ съ всичкитѣ части

на тълото. Гръбначниятъ възелъ е като голѣми телефоненъ кабелъ, а изходящитѣ нерви сж като частни жици, които се свързватъ съ нея.

Чувствителната система е съставена отъ двойна верига отъ ганглии отъ всѣка страна на гръбначната колона и разпрѣснати гангалии въ главата, врата, гърдитѣ и корема (Ганглионътъ е единъ сборъ отъ нервна материя, включително и нервнитѣ клетки). Тѣзи ганглии сж свързани една съ друга чрѣзъ влакна и сж сжщо така свързани съ мозъчно-гръбначната система чрѣзъ двигателни и чувствителни нерви. Отъ тѣзи ганглии се отклоняватъ многобройни фибри по направление на органитѣ на тълото, артериитѣ и тѣй нататкъ. Въ разни точки, нервитѣ се срѣщатъ и образуватъ плексуситѣ. Чувствителната система практически контролира неволнитѣ процеси, такива, като кръвообръщението, дишането и храносмилането.

Върху тази чудна система оперира човѣшкиятъ магнетизъмъ или праничната енергия (или „нервната сила“, ако прѣдпочетете свърѣмения наученъ терминъ). Посрѣдствомъ подбужденията отъ ума, прѣзъ мозъка, магнетизмътъ се изтегля отъ запаснитѣ си батерии и се прѣвраща по всичкитѣ части, или до която и да било частъ на тълото по жититѣ на нервната система. Безъ този магнетизъмъ сърдцето не би могло да тупти; кръвта — да циркулира; бѣлиятъ дробъ — да диша; разнитѣ органи не биха могли да функциониратъ; въ сжщностъ, цялата машинерия на тълото се спира, ако доставянето на магнетизма се прѣкъсне. Даже и самиятъ мозъкъ не би могълъ да изпълнява своитѣ функции, като физически органъ на ума, ако не се набави съ достатъчна прана или магнетизъмъ. Но въпрѣки това, научнитѣ мже се усмихватъ при помена дори на прѣдмета, относно „човѣшкия магнетизъмъ“ и го зарѣзватъ, като му даватъ названието „нервна сила“ и като ограничаватъ неговия просторъ.

Ученията на Йогитѣ отиватъ по-надалече, отколкото западната физическа наука, особено относително една частъ отъ нервната система. Ние говоримъ за това, което физическитѣ научни мже наричатъ „Плексусъ Соларистъ“

или „Коремѣнъ мозъкъ“, и което считатъ, като една отъ нѣколко мрѣжи на чувствителнитѣ нерви, които, наедно съ своитѣ ганглии се намиратъ по разнитѣ части на тѣлото. Науката на Йогитѣ учи, какво този „Плексусъ Соларисъ“ е въ сжщностъ най-важната частъ на нервната система, и какво той е най-голѣмия складъ на Прана, който продоволствува по-малкитѣ запасни батерии и цѣлата система. Соларниятъ Плексусъ се намира въ епигастеричния районъ, отзадъ разтвора на стомаха, отъ двѣтѣ страни на грѣбначния стълбъ. Той е съставенъ отъ бѣла и сива мозъчна материя, подобна на оная, която съставлява другитѣ мозъци на човѣка. Той играе много по-важна роля въ живота на човѣка, отколкото днесъ се прѣдполага. Хората сж бивали убивани моментално, чрезъ единъ силенъ ударъ върху този районъ и борцитѣ съзнаватъ слабостта му и често пжти парализиратъ своитѣ противници, като ги ударватъ въ това именно мѣсто. Името „Соларенъ“¹⁾ е добръ избрано, понеже този органъ изпуска енергия и сила къмъ всичкитѣ части на тѣлото, даже и къмъ по-горнитѣ мозъчни части, които получаватъ енергията, нужна за изпълнение на собственитѣ си функции отъ него.

— Както кръвта прониква въ всички части на системата посрѣдствомъ артериитѣ и по-малкитѣ проводници на кръвта, като по такъвъ начинъ на системата се доставя постоянно здрава, чиста кръвь, която крѣпи и възобновява клеткитѣ на тѣлото подъ директивата на онзи вѣренъ слуга — инстинктивния умъ, така сжщо и този човѣшки магнетизъмъ, или пранична енергия, прониква въ всѣка частъ на системата, посрѣдствомъ тази чудна и сложна машинерия, наречена „нервна система“ съ своитѣ сложни конструкции вжтрѣ въ системитѣ на кабелитѣ, жицитѣ, запаснитѣ батерии и други подобни. Безъ този магнетизъмъ не може да има животъ, понеже даже и машинерията и апарата за извършването на кръвообращението зависятъ отъ двигателната сила на тази пранична енергия.

¹⁾ Слънчевъ.

Здравото човѣшко тѣло е прѣпълнено отъ главата до петитѣ съ тази чудна сила, която кара неговата машина и която се употребява не само въ физическата, но и въ астралната област, както ще видимъ по-нататкъ.

Но трѣбва да се запомни, какво инстинктивниятъ умъ помага на всичкото това разпрѣдѣление, тъй като той изтегля постоянно отъ запаснитѣ батерии на системата достатъчно магнетизъмъ, нуженъ за всички части на тѣлото и изисква само едно специално количество, за да удовлетвори внезапнитѣ и немедленитѣ нужди. Но инстинктивниятъ умъ държи добра смѣтка касателно доставката и изживението на магнетизма въ свѣзка съ неговото разпрѣдѣление по всички части на тѣлото. Той изпраща само единъ опрѣдѣленъ процентъ отъ складираното количество, другояче той би разрушилъ системата. Ако човѣкътъ притежава магнетизъмъ въ изобилие, инстинктивниятъ умъ е доста щедъръ въ неговото разпрѣдѣление, той не се скъпи, и такъвъ единъ човѣкъ отлжчва голѣмо количество магнетизъмъ, така щото другитѣ хора, които идватъ въ съприкосновение съ него, чувствуватъ неговото отлжчване, което става по всички направления на нервната система и което изпълня астралната атмосфера около него. Ние описахме човѣшката аура въ четвъртия урокъ и въ сщия урокъ ние говорихме за аурата на третия принципъ, или праната, която практически е аурата на човѣшкия магнетизъмъ.

Тази аура може да се почувствува отъ мнозина и може да се види отъ ония, които иматъ извѣстна степенъ ясновидство. Въ сщность, единъ добъръ ясновидецъ може да съзре магнетизма, който се движи по нервната система на извѣстно лице. На едно малко разстояние отъ тѣлото той, магнетизма, е подобенъ на единъ облакъ пара съ цвѣта и изгледа на електрическата искра, или по-добрѣ, на отраженията на една трѣба на X. лжчи. Когато е вжтрѣ или близо до тѣлото, магнетизма има единъ тъмно розовъ цвѣтъ, който го напуска тутакси, щомъ се отдалечи отъ тѣлото. Ясновидцитѣ виждатъ частици, подобни на искри, да се отдѣлятъ отъ крайщата на прѣститѣ на ония, които правятъ „магнетически операции“ или мезмерически прѣда-

вания. Той се вижда така сжщо и отъ лица, които не се считатъ за ясновидци, и на които магнетизма се прѣд-ставя като горещъ въздухъ, подобенъ на оня, който се отдѣля отъ печката или отъ разгорещена почва; съ други думи като нѣкое безцвѣтно, парообразно вещество, което трѣпти и пърха.

Едно лице съ способностъ на силно концентриране мислитѣ или съ обучени сили на мислене, така сжщо изпуска значително количество магнетизмъ, наедно съ мисленитѣ вълни, които се отдѣлятъ отъ неговия умъ. Въ сжщностъ, всичкитѣ мислени вълни сж малко-много пропити съ магнетизмъ; обаче ония, които не притежаватъ тази сила на концентрация и иматъ отрицателенъ характеръ, изпускатъ незначително количество магнетизмъ въ сравнение съ положителнитѣ и развити хора.

Главната точка на различие помежду научния мжжъ и окултиста се състои въ въпроса за възможното прѣдаване на магнетизмъ или нервна сила, както научнитѣ мжже го наричатъ, които настояватъ, че макаръ и нервната сила, безъ съмнѣние, да сжществува и върши вжтрѣ въ тѣлото онова, за което претендиратъ окултиститѣ, но въпрѣки това, магнетизма се ограничава въ нервната система и не може да прѣмине тѣзи прѣдѣли. Слѣдователно, той отказва сжществуването на голѣма частъ отъ явленията, присжщи на човѣшкия магнетизмъ и счита окултнитѣ учения, за единъ видъ заблуждения. Окултиститѣ отъ друга страна знае отъ опитностъ, че този магнетизмъ или нервна сила се прѣдава понѣкога отъ лице, въ чиято система е складиранъ този магнетизмъ, на далечни разстояния. Доказателството на това окултно учение ще бжде нагледно за всѣки единъ, който би направилъ опитъ самъ за себе си, съ условие, че той ще се освободи отъ прѣдразсждѣци и ще приеме фактитѣ тѣй, както му се прѣдставляватъ.

Читателитѣ ни трѣбва да запомнятъ, че този човѣшки магнетизмъ е само едно проявление или форма на Прана и че праната не се поржчва за нуждитѣ на хората. Когато нѣкой увеличи количеството на магнетизма въ системата си, той извършва това не съ доставяне на

добавъченъ магнетизъмъ, но като притегля къмъ себе си повече Прана отъ главния източникъ — чръзъ дишане, ядене и пиене. Количеството, погълнато или изтеглено по такъвъ начинъ отъ въздуха, храната и течноститѣ, може да се увеличи прѣмногo чръзъ силно умствено пожелание или чръзъ волята. Извѣстно количество Прана съществува — а това количество нито може да се намали, нито пъкъ може да се увеличи. То е непромѣнимо. То е и Сила.

Въ петия урокъ ние ви казахме, че когато една мисль се изпраща съ сила, тя обикновено носи съ себе си значително количество Прана, или магнетизъмъ, която ѝ придава сила и понякога произвежда чудесни ефекти. Тази Прана, или магнетизъмъ, практически оживотворява мисльта и я прави едва ли не една живуща сила. Всѣка положителна мисль, била тя добра или лоша, е малко-много пропита съ Прана или магнетизъмъ. Човѣкътъ съ твърда воля, който изпраща една здрава, положителна мисль несъзнателно (или съзнателно, ако разбира прѣдмета), изпраща заедно съ нея и извѣстно количество Прана, или магнетизъмъ, съразмѣрно съ силата или енергията, съ която мисльта е тласната. Една мисль изпратена отъ лице намираще се въ развълнувано състояние на духа е също така пропита съ магнетизъмъ. Мислитѣ, изпратени по такъвъ начинъ, отиватъ направо къмъ прицѣлната точка. Нѣкои оратори сж сдобили това изкуство и изпращатъ думитѣ си съ такава сила, щото човѣкъ би могълъ да почувствува едва ли не падането на думитѣ имъ. Единъ здравъ мислителъ, чиито мисли сж пропити съ Прана, прѣдава такава жизненостъ на мислитѣ си, щото да изглеждатъ като форми на мисль — т. е. отъ Прана, съ която сж пропити, тѣ придобиватъ такава жизненостъ, щото да се прѣобърнатъ почти на живущи сили. Такива мисль-форми, идвайки отъ атмосферата на нѣкое лице, притежаватъ почти същата степенъ на сила, която би се изпитала, ако самото лице присѣтствуваше лично и ви говорѣше.

Права зависи много отъ пожеланията и очакванията на лицето, както по стношение на възприемането, тъй

и по отношение на прѣзрачването съ една мислена вълна. Съ други думи, въпреки че всѣки единъ отъ насъ поглѣща извѣстно количество Прана прѣзъ всѣки единъ моментъ на живота си, и това количество може да се увеличиа чрѣзъ специалнитѣ способности на Йогитѣ, все пакъ мисълта или желанието на извѣстно лице многократно би увеличило количеството на погълнатата Прана. По сщия начинъ, волята или пожеланието на извѣстно лице многократно би увеличило силата на изпратената отъ него мисълъ, тъй като това волево усилие прѣмногo увеличава количеството на Прана, съ която мисълта се прониква.

Да говоримъ по-ясно: ако нѣкой си състави една умствена картина, относно поглѣщането на Прана, когато диша, яде или пие, той ще тури въ дѣйствиe извѣстни окултни закони, които ще способствуватъ за освобождаването на по-голъмо количество Прана отъ ограничаващата я материя, която Прана въ послѣдствие ще бжде възприета отъ самото лице. Когато упражнявате дълбокоото дишане, задържайте умствената картина, както вие поглѣщате голѣмо количество Прана при всѣко вдихване, и вие скоро ще почувствувате едно вливане на нова сила въ вашия организъмъ. Този опитъ би било добръ да направите, особно когато сте уморени и изтощени. Сжщо така, изпийте бавно една чаша вода, като си съставите една умствена картина, че вие извличате отъ водата голѣмото количество Прана, която е складирана въ нея, и вие ще получите пакъ подобенъ резултатъ. По сщия начинъ, въ яденето, ако прѣдѣвквате храната си бавно, запазвайки умствената картина, че вие извличате сила отъ Прана, съдържаща се въ храната, вие ще получите отъ сжщата тази храна много по-голъмъ процентъ отъ хранителность и сила, отколкото бихте могли да извлѣчете отъ нея по обикновения начинъ. Всички тѣзи нѣща сж полезни;—вие се надѣваме, че вие ще ги изпитате и ще ги употребите въ врѣме на нужда. Не допускайте, щото простото естество на тѣзи нѣща да ви застави да ги обезцѣнявате.

Нѣколко интересни експерименти по отношение на човѣшкия магнетизъмъ би било добръ да се направятъ. Опитайте, напримѣръ, слѣдния експериментъ: една група

приятели да насѣдатъ въ кръгъ, ржка за ржка и всички да съсредоточатъ умоветъ си къмъ обща цѣль—да отправятъ единъ праниченъ токъ, или токъ на магнетизъмъ, около кръга. За сигурното постигане цѣльта трѣбва да има общо разбирателство, относно направлението, за да не се изпращатъ магнетичнитѣ вълни по разни направления. Най-побриятъ планъ би билъ да се изпрати тока по направлението, показано отъ стрѣлките на часовника. Съ други думи, изберете нѣкое лице да прѣдставлява фигурата XII въ часовника, дайте насока на тока по направление отъ дѣсно на това лице. Ако групата е хармонична и условията сж благоприятни, скоро ще се усѣти едно раздражение, подобно на това, което се чувствува отъ тока на електричеството. Това упражнение въ умѣренъ размѣръ ще се окаже здравословно за всички участници, но ние не бихме съвѣтали да се продължаватъ тѣзи упражнения чрѣзмѣрно, понеже, за непознатитѣ съ законитѣ на психическитѣ явления, силнитѣ токове биха се оказали вредителни. Ние не прѣпорѣчваме безразборното произвеждане на явления отъ този родъ. Човѣкъ трѣбва да бжде запознатъ съ законитѣ, прѣди да произвежда психически явления отъ горното естество.

По необходимостъ ние сме принудени да сбиваме нашитѣ свѣдения, като се надѣваме, че читателитѣ ни сж прочели внимателно прѣдшесдстващитѣ уроци, за да могатъ да извлѣкатъ съответната полза отъ тѣкъ. Ще замолимъ читателитѣ си при това да прѣгледатъ книгата „Науката за дишането“ по въпроса касателно поглѣщане Прана, за да сдобиятъ нуждитѣ наставления относно нейното разпрѣдѣление.

Глава XIV отъ „Наука за дишането“ ще ви даде цѣнни свѣдѣния въ това направление. Параграфъ 2, отъ тази глава описва едно подходящо упражнение за усилено поглѣщане на Прана и нейното разпрѣдѣление по всичкитѣ части на тѣлото, като закрѣпва всичкитѣ клетки и органи на тѣлото. Това упражнение би се оказало два пѣти по-цѣнно за васъ сега, съ по-дълбокото ви запознанство съ прѣдмета на Прана и магнетизма. Параграфъ 4 ви дава опжтвания, касателно кръвообращението, а па-

параграфъ 3 — какъ биха могли да се уталожатъ болките чрѣзъ на Прана. Параграфъ 5 ви дава свѣдения относно само изцѣлението, а параграфъ 6, — кратъкъ отчетъ по изцѣлението на другитѣ, който, ако го приложите на практика, ще ви направи добъръ „магнетически цѣлитель“. Параграфъ 7 ви учи, какъ да лѣкувате на далечно разстояние.

Слѣдната глава XV, ви дава свѣдения, относно прѣдаването на мислитѣ посрѣдствомъ Прана; наставления за образуването на покровителна аура, която ще ви даде възможностъ за съпротива на чужди мисли и пранични токове; — тѣзи данни сж цѣнни и ние бихме съвѣтали читателитѣ да свикнатъ съ образуването на покровителната аура, като едно твърдѣ полезно упражнение. Петия ни урокъ сжщо така съдържа наставления по сжщия прѣдметъ, като дава по-голѣми подробности, отколкото „Науката за дишането“. Глава XV отъ „Науката за дишането“ сжщо така ви обажда, какъ да си набавите Прана, и то не само вие, а и други хора; тя дава сжщо така, обяснения и наставления, относно употребата на праничната сила или човѣшкия магнетизъмъ; а повечето отъ този материялъ, доколкото ние знаемъ, не е билъ публикуванъ до сега.

Ако читателтъ иска да изпита дѣйствието на праничната енергия или човѣшкия магнетизъмъ, ние на драго сърце му прѣпоръчваме „Науката за дишането“, въ която той ще намѣри доста цѣненъ материялъ по този въпросъ.

Както заявихме вече, тѣзи уроци трѣбва да се четатъ и да се тълкуватъ съвокупно, тъй като тѣ сж свързани единъ съ другъ. Тѣ всички сж части отъ едно цѣло, — всичкитѣ сж камъни на едно и сжщо здание, — всѣки единъ отъ тѣхъ си има мѣстото въ общата тройка.

На ония отъ нашитѣ читатели, които не се ползватъ съ добро здраве, за което настоява философията на Йогитѣ като абсолютно необходимо, ние бихме прѣпоръчали практиката за снабдяване съ Прана посрѣдствомъ дишането, храната и течноститѣ, както това се излага въ

настоящия урокъ и въ „Науката за дишането“. Една внимателна и постоянна практика съ това поглъщане и складиране на Прана ще принесе полза всѣкому, а особено на ония, които сж болни. Не прѣзирайте тѣлото, понеже то е храмътъ на Живия Духъ. Грижете се за него и го направете достойно обиталище на Духа.

УРОКЪ ОСМИ.

Окултна терапевтика.

Изувчавация човѣшката история ще намѣри въ легендитѣ, разказитѣ и историята на всичкитѣ народи доказателства, какво изцѣляването чрѣзъ която и да било форма на окултна практика, е било използвано прѣзъ всички врѣмена отъ всички народи и раси. Тѣзи разни форми на терапевтика, като започнемъ отъ най отвратителни навици, придружаващи най грубата форма на варварско суевѣрие, и отидемъ до най изтънчената форма на дѣйствиe, усвоена отъ днешнитѣ модерни метафизически кръгове—сж се различавали твърдѣ много една отъ друга. Тѣзи разни форми на окултно изцѣляване болести сж били свързани съ всичкитѣ форми на религията, като започнемъ отъ грубия вудуизъмъ на Африка и достигнемъ до най висшитѣ форми на религия въ свѣта. Всѣкакви видове теории сж се развивали, за да се обяснятъ изцѣленията, които сж били резултатъ на всичкитѣ тѣзи форми на лѣкуване—всѣкакви видове секти сж били създавани, поради тѣзи излѣкувания. Свещеници, учители и цѣрители сж претендирали да иматъ божествени сили и сж настоявали, какво тѣ сж прѣдставители на особеното божество, което се е припознавало въ съответнитѣ имъ страни, само защото тѣ сж могли да извършватъ лѣкувания. И, почти въ всичкитѣ случаи, тѣзи свещеници и цѣрители сж прѣдъявявали претенции въ смисълъ, че излѣкуванията сж били положителни доказателства за истинността на респективната религия или школа на религиозна мисълъ, на която сж принадлежали и самитѣ тѣ. Сжщеврѣменно тѣзи хора сж настоявали, какво всичкитѣ други форми на

религии и окултни изцѣления сж били фалшиви, и че само тѣ знаели истината, като сж налагали голѣми наказания върху ония, които сж покровителствували ония свещеници и лѣкувачи, които сж били тѣхни противници.

Човѣшкото естество е еднакво по цѣлия свѣтъ и прѣзъ всички врѣмена. Ние намираме сжщото съперничество и претенции върху „единствената истина“ и въ наше врѣме, както по отношение на съперническите доктрини на Вуду въ Африка, тѣй сжщо и по отношение на изтънченитѣ водители на моднитѣ метафизически култове на Америка. Великата възобновителна сила на природата е свободно притежание на всѣкиго, както сж свободни въздуха и свѣтлината и може да се използва отъ всѣкиго. Тя не се притежава, нито може да се контролира отъ нѣкого, и всѣки е свободенъ да се ползува отъ нея, безъ разлика на вѣра, култъ или секта, тѣй като всички хора сж Божии чада и иматъ еднакви права и привилегии.

Ясно е прочее за читателя, че трѣбва да има нѣкакъвъ великъ принципъ, който обгрѣща всичкитѣ тѣзи разнобразни форми на окултно лѣчение, тѣй като всички хора могатъ да изцѣрватъ, въпрѣки факта, какво всѣки единъ отъ тѣзи хора има претенцията да притежава правата теория, като при това осжда теоритѣ на другитѣ. Трѣбва да има нѣкоя велика сила, която да е достъпна за всички, и въ повечето случаи позната само отчасти. Разнообразнитѣ теории и сектанства, които се прѣкарватъ около тѣзи лѣчения, трѣбва да се считатъ само като инциденти въ свѣзка съ употреблението на великата цѣлебна сила, а не сжщинското обяснение явленията, относно окултното лѣчение. Правдоподобното обяснение би трѣбвало да обясни *всичкитѣ* различни форми на окултното лѣкуване — понеже разни култове и школи извършватъ лѣкувания и сж ги извършвали въ всичкитѣ вѣкове — въпрѣки тѣхнитѣ сектанства и теории.

Отъ много столѣтия насамъ Йогитѣ знаатъ и практикуватъ разнитѣ форми на окултната терапевтика и сж проникнали дълбоко и научно въ принципитѣ, включващи се въ лѣченията. Но тѣ никога не сж се мамили да си

въобразяватъ, какво тѣ иматъ нѣкакъвъ монополъ надъ материята — въ сжщностъ тѣхнитѣ издирвания и експерименти сж ги убѣдили, какво всичкитѣ цѣрители употребяватъ една велика естествена сила — и то сжщата въ всичкитѣ случаи, при всичко, че е прилагана по разни начини — и какво метафизическитѣ теории, религиознитѣ вѣрвания, претенциитѣ за нѣкакво божествено благоволение, които сж били съградени около това окултно лѣкуване, нѣматъ нищо общо съ него, тѣй както не биха имали нищо общо съ електричеството или магнетизма, ако бѣха тѣзи теории и вѣрвания съградени около тѣ и велики сили, вмѣсто около великата цѣлебна сила.

Йогитѣ съзнаватъ, че всичкитѣ форми на лѣкуване сж само разни срѣдства за прилагане на дѣйствиe на тази велика природна сила — като се приспособяватъ нѣкой форми къмъ единъ случай, а други — къмъ другъ, — употребявайки често пжти комбинации, подходящи за специални случаи.

Йогитѣ съзнаватъ, че Прана е прѣмата сила, която се употребява въ всичкитѣ тѣзи лѣкувания, макаръ че Прана може да се приложи въ дѣйствиe по нѣколко различни начини, както ще видимъ по нататкъ. Тѣ настояватъ, какво всичкитѣ форми на лѣкуване могатъ да се обяснятъ по този начинъ, — въ сжщностъ тѣ извършватъ лѣчения по всичкитѣ почти начини, които се употребяватъ отъ великитѣ шксли на окултната терапевтика — и за столѣтия сж го вършили — като вѣрватъ, че едната теория включава всичкитѣ.

Тѣ раздѣлятъ формитѣ на лѣкуване въ три главни класи, а именно:

1). Пранично лѣкуване, включаваше онова, което е познато въ западниятъ свѣтъ като „магнетично лѣкуване“, и пр. 2). Умствено лѣкуване, включаваше нѣколко форми на умствено и психическо лѣкуване, както и „лѣкуване въ отсъствие“ наедно съ онова, което ни е познато като „законъ на внушението“ и пр. 3). Духовно лѣкуване, което е твърдѣ рѣдка форма на лѣкуване и е притежание само на хора съ високо духовно развитие, но което се различава отъ онова лѣчение, назоваемо съ сжщото име

отъ нѣкои днешни „лѣкувачи“. Но даже и послѣднитѣ форми на лѣкуване се дължатъ на Прана, която е главниятъ факторъ въ всичкитѣ форми на лѣкуване.

При обсъждане прѣдмета на окултната терапия, ние трѣбва да започнемъ отъ началото. Прѣди да обсъждаме въпроса за лѣкуването, ние трѣбва да разгледаме здравото тѣло.

Философията на Йогитѣ учи, че Богъ дава на всѣки индивидъ една физическа машина, подходна на нуждитѣ му; сжщо така Той му доставя срдствата за запазването ѝ въ порядъкъ, както и за поправянето ѝ, въ случай на нѣкакъвъ недостатъкъ, причиненъ отъ неговата небрѣжностъ. Йогитѣ признаватъ, че човѣшкото тѣло е изработка на великъ Умъ. Тѣ считатъ неговия организъмъ, като една работна машина, планътъ и функцията на която изявява най-великата мъдростъ и внимание. Тѣ знаятъ, че тѣлото е резултатъ на единъ великъ Умъ; тѣ знаятъ, че сжщиятъ Умъ още дѣйствува чрѣзъ физическо тѣло, и че докато индивидътъ съблюдава наставленията на Божественния Законъ, той ще продължава да бжде здравъ и силенъ. Тѣ знаятъ, така сжщо, че когато човѣкъ наруши този законъ, ще послѣдватъ немощъ и болки. Тѣ вѣрватъ, че е смѣшно да се прѣдилага, какво този великъ Умъ е причинилъ създаването на това хубаво тѣло, че послѣ е избѣгалъ и го оставилъ на произвола на сждбата му, понеже знаятъ, че този Умъ още надзирава всѣка функция на тѣлото и на който Умъ би трѣбвало да се довъряваме напълно.

Този Умъ, чието проявление ние наричаме „природа“ или „жизненъ принципъ“, както и съ други подобни имена, е постоянно на шрекъ, за да поправи поврѣдата, да изцѣри раната и да сглоби счупенитѣ части. Той е готовъ да изхвърли вреднитѣ материали, които сж се набрали въ системата и, по хиляди други способности, да запази машината въ порядъкъ. Много отъ онова, което ние наричаме болестъ, е единъ видъ благотворно дѣйствие на Природата, прѣдначена да отстрани отровнитѣ вещества, които сме допуснали да влѣзатъ и да останатъ въ нашата система.

Нека да видимъ какво нѣщо е тѣлото. Да прѣдположимъ, че една душа търси нѣкое скривалище, дѣто може да изработи тази фаза на своето съществуване. Окулиститѣ знаятъ, че за да се прояви въ извѣстни направления, душата има нужда отъ плътно жилище. Да видимъ, прочее, какъвъ видъ тѣло изисква душата, и тогава да отбѣлѣжимъ, дали природата ѝ е дала това, отъ което се нуждае.

На първо мѣсто, душата има нужда отъ високоорганизиранъ физически инструментъ на мисль и една централна станция, отъ която тя да може да направлява функциитѣ на тѣлото. Природата промисля за доставянето на този инструментъ, човѣшкия мозъкъ, способноститѣ на който ние, за сега, едвамъ можемъ да схванемъ. Онази частъ отъ мозъка, която човѣкъ употребява въ тази стадия на развитие, е само една частъ, и то твърдѣ малка, отъ цѣлата мозъчна вмѣстимостъ. Неупотрѣбената частъ очаква еволюцията на расата за да се прояви.

Второ, душата има нужда отъ органи, прѣдзначени да приематъ и да регистриратъ разнитѣ форми на впечатления отъ външния миръ. Природата се застѣжива и тукъ, като доставя окото, ухото, носа, органитѣ на вкуса и необходимитѣ за това нерви. Природата държи други чувства въ резерва, докато се почувствува нуждата отъ тѣхъ въ расата.

Тогавъ се явява нужда отъ сношение помежду мозъкътъ и разнитѣ части на тѣлото. Природата е прорѣзала тѣлото съ нерви по единъ чудесенъ начинъ. Мозъкътъ телеграфира своитѣ наставления до всичкитѣ части на тѣлото, които го прѣдупрѣждаватъ за опасностъ, и искатъ помощъ, въ случай на нужда.

При това, тѣлото трѣбва да има срѣдство да се движи свободно по свѣта. То е отживѣло наслѣденитѣ наклонности, присѣщи на растенията, и иска да се движи напредъ, като използва обкръжаващитѣ го материали. Природата е прѣдвидѣла удове, мускули и сухожилия, които сж нуждни за движението на удоветѣ.

Освѣнъ това, тѣлото се нуждае отъ подпори, за да му създадатъ форма, за да го закрилятъ отъ сѣтрѣсение и

му дадатъ сила и здравина. Природата дава система отъ кости, наречена скелетъ, една чудесна машинерия, която заслужава вашето изучване.

Душата се нуждае отъ едно физическо сръдство, за да се сношава съ другитѣ тѣлоснабдени души. Природата доставя сръдствата за сношение, чрѣзъ органиѣ на говоренето и слушането.

Тѣлото се нуждае отъ една система, която да носи подновителни материяли за всичкитѣ други системи, която да гради, продоволствува, поправя и засилва отлѣлнитѣ части. То сжшо се нуждае отъ подобна система, посръдствомъ която смѣтътъ и изоставената материя да се изхвърлятъ навънъ отъ системата. Природата ни дава живодатната кръвь—артериитѣ и венитѣ, прѣзъ които тя тече насамъ и натамъ, като извършва работата си; — бѣлия дробъ за да окислородява кръвьта и да изгаря излишната материя. (Вижъ—„Наука за Дишането“. Глава III).

Тѣлото има нужда отъ външни материяли, съ помощта на които да построи и поправи своитѣ собствени части. Природата промисля сръдства за яденето на храната за нейното смилане, за извличането на хранителнитѣ елементи, като ги прѣобръща въ необходимата форма, годна за възприемането имъ отъ системата; и най сетнѣ за изпраздуване на излишнитѣ части.

Най-послѣ, тѣлото е снабдено съ сръдство за възпроизвеждане на вида си, като приготвява плътни обиталища и за други души. Добрѣ би било да изучимъ, слѣдователно, чудния механизъмъ и удивителнитѣ дѣйствия на човѣшкото тѣло. Човѣкъ може да придобие отъ това изучване най-убѣдителна прѣдстава относно сжщността на онзи великъ Умъ въ природата.—Той вижда великия принципъ на живота въ дѣйствие, той вижда че не е простъ случай, а е работа на единъ мощенъ Умъ.

Човѣкъ се научава сжщо така да се довърява на този Умъ и да знае, че онзи, който му е далъ физически битъ, ще го поддържа и прѣзъ живота—че силата, която се е грижила за него *тогава*, ще се грижи за него и *сега*, и ще го закриля *винаги*.

Читателътъ може да запита, какво общо има това съ окултната терапевтика, което нѣщо би изглеждало

правдоподобно. Но ние не можемъ да се отрвемъ отъ идеята, че има нѣщо въ природата, което способствува за запазването на човѣшкото здраве, и не можемъ да не чувствуваме, че истинското учение се състои по-скоро да се дадатъ наставления на хората какъ да запазватъ здравето си, отколкото да се посочи какъ могатъ да се излѣкуватъ, слѣдъ като се нарушатъ законитѣ на Природата. Йогитѣ мислятъ, че е нелогично да се съгражда нѣкаква секта около способитѣ на лѣчението—тѣ чувствуватъ, че, ако би трѣбвало да се учрѣдяватъ секти, тѣ би трѣбвало да се съсредоточаватъ около здравето, като допуснатъ лѣчението на болеститѣ да става само като инцидентално.

Въ други книги сж изложени принципитѣ на философията на Йогитѣ относно съвършеното здраве; тамъ се казва, че здравето е нормалното състояние на човѣка, и че болестта е главно въпросъ на невѣжеството и незацитане естественитѣ закони за живѣнето и мисленето. Тамъ е посочено, чд цѣлебната сила сжествува въ всѣки човѣкъ и би могла да се тури въ дѣйствиe, било съзнателно или несъзнателно. Окултното лѣчение е само единъ видъ използване на тази вжтрѣшна сила въ индивида (понѣкога съ помощта на други индивиди), и разтварянето на системата за възобновителнитѣ енергии намиращи се вжтрѣ въ нея.

Всичкитѣ излѣчения се причиняватъ отъ така наречената „жизнена сила“ въ индивида. Активниятъ принципъ на тази жизнена сила е, както обяснихме, проявлението на Всемирната Сила — Прана. Ние вече говорихме обстойно по въпроса за нервната система и дѣйствието на Прана върху нея. Единъ внимателенъ прѣгледъ на писаното по прѣдмета ще ви даде възможность да разберете онова, което ни прѣдстои да кажемъ относно разнитѣ форми на окултно излѣчение.

Да прѣдположимъ, че извѣстно лице е прѣнебрѣгнало правилата на добро живѣяне и мислене, и е отпаднало въ здравословно отношение. То е опитало разнитѣ форми на материално лѣкуване и иска да използва показанията на окултната герапевтика. Нему се прѣдоставятъ нѣколко форми на окултно лѣкуване. Ние ще се

трудимъ да ви обяснимъ разнитѣ тѣзи форми на лѣкуване и съответното обяснение на всѣка една отъ тѣхъ. Ние не можемъ да ви дадемъ подробни свѣдѣния и методи въ единъ урокъ, като настояция, тъй като всѣка една система би изисквала цѣлъ томъ за цѣльта, но, надѣваме се, че ще можемъ да ви дадемъ една обща идея за нѣколко форми на лѣкуване.

Магнетическо лѣкуване.

Това е една форма на пранично лѣкуване, въ която или болния или нѣкой „лѣкувачъ“ доставя уголѣмено количество Прана на заболѣлитѣ части. Праничното изцѣление въ сжщностъ придружава почти всѣка една форма на лѣкуване, при все че неговата употреба не се съзнава отъ лѣкаритѣ. Въ това, което знаемъ като „магнетическо лѣкуване“, операторътъ прѣхвърля ржката си върху тѣлото на болния и, чрезъ едно усилие на волята, или силно желание, създава вжтрѣ въ себе си една голѣма струя Прана, която той прѣдава на болника. Тази Прана дѣйствува сжщо тъй, както би дѣйствувало едно количество отъ нея, изпратено отъ системата на самия болникъ, и спомага да засили и да съживи заболѣлата частъ на тѣлото и да застави самиятъ организъмъ да функционира нормално. Въ магнетическото лѣкуване ржцѣтъ обикновено се просгиратъ надъ тѣлото, или се докосва послѣдното. Ние сме дали общи наставления относно тази форма на лѣкуване въ „Науката за дишането“, а може да пишемъ нѣщо повече по въпроса и за въ бждаще. Казахме вече толкова много за Прана въ прѣдидущитѣ уроци, щото читателтъ самъ може да разбере принципа, който се съдържа въ тази форма на лѣкуване, безъ по-нататъшни обяснения.

Умствено лѣкуване.

Умственото лѣкуване обгръща много и разнообразни форми на лѣкуване. Има една форма на самолѣкуване, която се състои отъ повторения на твърдения или самовнушения отъ страна на болника, които спомагатъ да се

създаде едно по-весело и по-надежно умствено настроение, а това реагира надъ болното тѣло и му дава възможност да функционира по правилно. Главната полза, която се извлича отъ тази и други подобни форми на лѣкуване, се състои въ факта, че тя принуждава болния да отстрани неблагоприятнитѣ мисли, които сж спъвали природата въ извършване на работата ѝ, а не толкова въ самата стойност на твърденията. Ние сме отказали да допуснемъ Божествения Принципъ на Живота да работи въ насъ свободно и сме го спъвали съ неблагоприятни самовнушения. Когато измѣнимъ умственото си настроение, ние прѣмахваме тази прѣчка и природата скоро взема надмощие. Жизнено самовнушение, разбира се, стимулира системата и възбужда инстинктивния умъ къмъ изпълнение на работата си.

Зъ формата на умствено лѣкуване, познато като „внушение“ оперира сжщия принципъ. Умътъ на болния се освобождава отъ неблагоприятнитѣ самовнушения, чрѣзъ положителнитѣ внушения на лѣкувача и прѣчката се прѣмахва отъ инстинктивния умъ, а природата скоро добива надмощие, при което се изпраща достатъчно количество Прана къмъ частитѣ и скоро се установява едно нормално състояние на работитѣ. При лѣкуването чрѣзъ внушение лѣкарътъ изобщо, макаръ и несъзнателно, изпраща на болния едно количество отъ собствената си Прана, която стимулира частитѣ къмъ дѣйствие, и подпомага на усилията на болния за възстановяване нормалнитѣ пранични условия.

Въ така нареченото „умствено лѣкуване“ има въ употреба едно значително количество отъ внушение, при все че лѣкарътъ не съзнава това. Лѣкарътъ оставя отпечатъкъ върху умственото настроение на болника чрѣзъ своето държане, чрѣзъ думи, тонъ, и обноски, и умътъ на послѣдния, като поема внушението по този начинъ, се възползува отъ него за изцѣряване на болката. Но, освѣнтъ това, лѣкарътъ влива въ ума на болника единъ силенъ токъ отъ насърчителна и съживителна мисълъ, която болникътъ поема телепатично, особено ако се намра въ едно възприемчиво умствено настроение. Свързането на

двата умове за едно общо намѣрение произвежда една доста увеличена директивна сила и, вънъ отъ факта че умътъ на болния се отвлича за отрицателнитѣ мисли, много по голѣмо количество Прана се поглѣща и разпрѣдѣля по тѣлото. Тази най-добра форма на умствено лѣкуване ползува, както ума, тѣй и тѣлото на болния.

Така нареченото умствено лѣкуване отъ далечни разстояния дѣйствува тѣкмо тѣй ефикасно върху заболялия, както и обикновеното умствено лѣкуване — понеже разстоянието помежду болния и лѣкаря не възпрѣпятствува на хода на една силна цѣлебна мисль. И въ двата случая лѣкарътъ често пѣти създава една мощна мислена форма, напълно пропита съ Прана, която често пѣти произвежда незабавенъ ефектъ върху болния, като се възбуждатъ и закрѣпватъ неговитѣ заболяли части. Моментални излѣкувания сж ставали често пѣти по този начинъ, при всичко че малцина лѣкари сж напѣрѣдвали достатъчно, за да могатъ да изпращатъ мисль-форми отъ този видъ. Единъ твърдѣ силенъ лѣкаръ по умствено лѣкуване може да изпрати една мисль пропита съ Прана и изпълнена съ жизнена сила до такава висша степенъ, щото заболялия органъ да се изпълни отведнажъ съ възобновителна сила и тугакси да захвърли излишната и поврѣдената материя. Въ такъвъ случай кръвьга доставя елементитѣ, които сж потребни, за да се прѣустрои и възобнови въ кратко врѣме поврѣдената частъ на организма, който пѣкъ, слѣдъ като възобнови нормалнитѣ си функции, започва да върши работата си безъ по-нататъшна вънкашна помощ.

Всичкитѣ форми на умствено лѣкуване подпадатъ подъ едно или друго отъ горнитѣ заглавия. Помнете, че важната точка е да поставите ума на болника въ подходящо умствено настроение, като изхвърлите всичкитѣ форми на неблагоприятно самовнушение, тѣй че да се остави природата да извърши свояга работа безъ прѣпятствия. Въ процеса на изпълнението на тази задача, болникътъ би могълъ да се подкрѣпи (както обяснихме по-горѣ) чрѣзъ силната мисль, отправена къмъ заболялата частъ, а така сжщо и чрѣзъ изпращане на извѣство

количество Прана отъ страна на лѣкувача, за да стимулира заболѣлата частъ, и по такъвъ начинъ да улесни цѣлебната работа на ума.

Духовно лѣкуване.

Има друга една рѣдко наблюдавана форма на лѣкуване, при която единъ духовно развитъ човѣкъ може да отправи духовната си аура и есенция по такъвъ начинъ, щото цѣлата система да се прѣпълни съ тѣхъ врѣменно, и всѣка аномалностъ да изчезне. Това истинско духовно лѣкуване, обаче, е тѣй рѣдко, щото малцина сж имали щастieto да го изпитатъ. Мнозина сж прѣдвявали претенции на тази дарба, но тѣ сж били или самоизмамани, или пъкъ не сж имали правилно понятие за естеството на духовното лѣкуване. То може да се познае отъ своя резултатъ: *немедленото и съвършеното* излѣкуване на болния и възстановяването на съвършено нормално физическо здраве, като болникътъ се прѣобрази всецѣло безъ да остане въ неговия организъмъ никакра слѣда на немощ или физически недостатъкъ. Малцина сж такива даровити лица въ свѣта, що притежаватъ тази сила; тя се проявява много рѣдко поради важни окултни причини. *Истинското духовно лѣкуване никога не се извършва като срѣдство за печелене на пари* — то се дава „безъ пари и безъ цѣна“. Истинското духовно лѣкуване никога не се петни отъ калъта на материалността, — никога! Справедливо е за „лѣкаритѣ“ да искатъ възнаграждение за умствено или за пранично лѣкуване въ всичкитѣ форми, понеже тѣ се посвещаватъ на работата, а работникътъ заслужава заплатата си; слѣдователно напшата цѣль не е да критикуваме подобни таксувания — тѣ продаватъ услугитѣ си и иматъ право на своето възнаграждение, но човѣкътъ, който владѣе истинската дарба на духовно лѣкуване, никога не се поставя въ положение, което би го заставило да иска възнаграждение за услугитѣ си; — той би прѣдпочелъ да умре, отколкото да унижи своята божествена привилегия. Не искаме да бждемъ криво разбрани по този въпросъ; когато говоримъ

за духовно лѣкуване, ние означаваме истинската дарба на духа, а не нѣкои отъ формитѣ на психическо или умствено лѣкуване, наречено погрѣшно „духовно“. Ако бихте желали да имате единъ примѣръ на *истинско* духовно лѣкуване, вземете Новия Завѣтъ и прочетете дѣянията на духа, както се проявяватъ отъ Сина на Мария. Нека това да бжде критерия—какъвто и заслужава да бжде.

Експериментално лѣкуване.

Сега ще дадемъ на читателитѣ си нѣколко кратки експерименти на сжщинско окултно лѣкуване, които тѣ биха могли да практикуватъ. Тѣ се даватъ, разбира се, само като примѣри, а не като пълни наставления въ разнитѣ форми на окултно лѣкуване.

Най-напрѣдъ ще вземемъ нѣколко експерименти на пранично лѣкуване (или *магнетическо*, ако прѣдпочитате това название).

1. Нека болникътъ седне на единъ столъ, а вие станете прѣдъ него. Ржцѣтъ ви да увиснатъ отъ страни, залюлейте ги за нѣколко секунди, докато почувствувате извѣстно гжделичкане по краищата на прѣститѣ. Тогава ги издигнете до главата на болника и постепенно ги свалйте бавно къмъ краката му съ дланъ открита къмъ него и съ разтворени прѣсти, като че ли изпускате връзъ него сила отъ върховетѣ на прѣститѣ си. Тогава се оттеглете една стѣпка назадъ и дигнете ржцѣтъ си до главата му, като при това движение дланитѣ ви да бждатъ обърнати една къмъ друга, понеже, ако ги издигате въ сжшото положение, въ което бѣха при спускането, вие ще притеглите обратно магнетизма, който изпратихте къмъ пациента. Това повторете нѣколко пжти. При спускането ржцѣтъ надолу, не стѣгайте мускулитѣ си, а оставете ржцѣтъ да се движатъ свободно.

Вие можете да лѣкувате заболѣлитѣ части по сжщия начинъ, като завършите операцията съ прѣизпѣлването цѣлото тѣло съ магнетизъмъ. Слѣдъ лѣкуването на заболѣлитѣ части, добръ би било да отгърсите прѣститѣ, по ачинъ, като че ли изгърсвате капки вода, останали по

краищата имъ. Другояче вие бихте могли да погълнете нѣкой отъ неджигѣ на болния. Това лѣкуване е много благотворно за болния, и съ повторението му, той ще извлѣче голѣми ползи. Въ случая на хронически болести, послѣднитѣ биха могли да се облекчатъ, като се правятъ странични движения прѣдъ заболѣлата частъ, т. е. като се стои прѣдъ болния съ спуснати ржцѣ, приближени длани и се размахатъ ржцѣтъ на страна нѣколко пжти. Това дѣйствиe би трѣбвало винаги да бжде послѣцвано отъ надлежни движения, за да се урегулира кръвообращението.

II. Въ Глава XIV, на *Науката за дишането* ние опи-сахме нѣколко цѣлни експерименти отъ тази форма на лѣкуване, които ние бихме съвѣтвали читателитѣ си да изучатъ и практикуватъ, ако се интересуватъ отъ тази фаза на прѣдмета.

III. Главоболнето може да се облекчи, като се накара болния да седне прѣдъ васъ, а вие да застанете задъ неговиa столъ и, простирайки разтворени ржцѣтъ си, съ прѣститѣ надолу, да образувате нѣколко двойни кржгове надъ главата му, безъ тя да се засѣга. Слѣдъ нѣколко секунди вие ще почувствувате минаването на магнетизмъ прѣзъ вашитѣ прѣсти, а болкитѣ на пациента скоро ще прѣстанатъ.

IV. Другъ единъ способъ за прѣкрятяване болката на тѣлото е — да застанете прѣдъ болния и да прострете вашата дланъ къмъ заболѣлата частъ на тѣлото на едно разстояние отъ нѣколко сантиметра. Дрѣжете дланъта здраво за нѣколко минути и тогава започнете равномерни кржгови движения надъ самото мѣсто на болката. Това е твърдѣ полезно и спомага за въдворяване на нормални условия.

V. Насочете срѣдния си прѣстъ на нѣколко сантиметра отъ заболѣлата частъ на тѣлото и, като дрѣжете прѣста постоянно насоченъ по сжщото направление, мрѣднете ржката наоколо, като че ли бихте искали да пробие дупка съ върха на прѣста. Това ще ускори кръвообращението при заболѣлата точка и ще подобри положението.

VI. Поставяне ржцѣтъ надъ слѣпитѣ очи на болния и задържането имъ така за нѣколко врѣме има добъръ ефектъ и е една любима форма на лѣкуване отъ този видъ.

VII. Разтриването на болника по цѣлото тѣло (върху дрехитѣ), има свойството да уталожи болкитѣ и да уравни кръвообращението.

VIII. Голѣма частъ отъ ползата на масажа и други подобни ржчни лѣкувания произлиза отъ Прана, която се отправя отъ лѣкувача къмъ болния, прѣзъ процеса на триенето и тръкането. Ако разтриването е придружено отъ съзнателно желание на лѣкувача да отправи праниченъ токъ въ тѣлото на болния, получава се много подобъръ резултатъ. Ако сжщото дѣйствиe се придружава отъ ритмично дишане, както това се обясни въ *Науката за дишането*, тогава ефекта е още по-задоволителенъ.

IX. Дишане върху заболѣлата частъ на организма се практикува отъ много народи и често пжти е мощенъ способъ за прѣдаване на Прана на заболѣлата частъ. Това се извършва, като се поставя едно кжсче памучно платно между тѣлото на болния и лѣкувача, който натоплюва платното посрѣдствомъ дишане.

X. Магнетизирана вода често пжти се употребява отъ „магнетически лѣкувачи“, за да се получатъ добри резултати. Най-простиятъ способъ за магнетизиране водата е да се хване дъното на чашата, съ лѣвата ржка, а дѣсната да се поклати полека надъ чашата, като че ли отрѣсватъ капки вода отъ крайщата на прѣститѣ, които трѣбва да бждатъ сбрани. Вие бихте могли при това за по-голѣмъ успѣхъ слѣдъ извършване на горното да прострете дѣсната ржка на долу върху чашата и по таквъ начинъ да прѣдадете по-голѣмо количество Прана въ водата. Ритмичнитѣ дишания ще спомогнатъ при това прѣдаване. Водата, така изпълнена съ Прана, стимулира болния или разстроения, особено ако тѣзи я поглѣщатъ бавно, съ едно възприемчиво настроение и, когато е възможно, да си въобразяватъ, че Прана се поема отъ системата и я съживява.

Сега ние ще прѣгледаме нѣколко експерименти отъ отдѣлни прояви на умствено или психическо лѣкуване, както нѣкои прѣдпочитатъ да го назоваватъ:

I. Самовнушението се състои въ внушаването на човѣка ония физически състояния, които искатъ да се постигнатъ. Самовнушенията би трѣбвало да се произнасятъ (гласно или мислено), както биха се произнесли, ако единъ човѣкъ говорѣше на другъ, усърдно и сериозно, като се допусне на ума да образува една умствена картина за състоянията, изразени отъ думитѣ. Напримѣръ: *„Стомахътъ ми е здравъ, здравъ, здравъ — и може да смели дадената храна — може да асимилира хранителността, съдържаща се въ храната — може да ми даже хранителностъ, което означава здраве и сила за мене. Моето смилане е добро, добро, добро. Азъ поемамъ, дъвча и смиламъ храната си, която се прѣобръща въ чиста, червена кръвъ и ми доставя здраве и сила по всички части на тѣлото“*. Подобни самовнушения, или утвърждения, прилагайки се за другитѣ части на тѣлото, ще допринесатъ сжщитѣ резултати, тъй като ума и вниманието се отпращатъ къмъ поменатитѣ части и докарватъ едно по-увеличено количество Прана по частитѣ. Трѣбва да разберемъ духа на самовнушенията и да гледаме съ усърдие на тѣхъ и, доколкото е възможно, да образуваме умствена картина за желаното здравословно състояние. Прѣдставете си, че вече сте такъвъ, какъвто искате да бъдете.

II. Внушения на лѣкуване, които се даватъ на другитѣ, дѣйствуватъ възъ основа на сжщия принципъ, както дѣйствуватъ и току що описанитѣ самовнушения, съ тази разлика, че лѣкувачътъ трѣбва да остави впечатление въ ума на болния за желанитѣ здравословни състояния, вмѣсто да го прави това самиятъ болникъ. Много подобри резултати биха могли да се добиятъ, ако лѣкувачътъ и болникътъ си съдѣйствуватъ при образуването на умствената картина и ако болникътъ послѣдва внушенията на лѣкувача въ ума си и образува умствената картина, която се обрисова отъ думитѣ на лѣкувача. Лѣкувачътъ внушава онова, което иска да реализира, и болниятъ допуска, щото тѣзи внушения да докоснатъ неговия инстинктивенъ умъ, дѣто се поематъ и слѣдъ това се проявяватъ въ физически резултати. Най-подходящи лица, които могатъ да даватъ внушения, сж ония, които сж здрави и могатъ да изпращатъ силни мисли, пропити съ

Прана въ организма на болния въ сжщото врѣме, когато се даватъ и самитѣ внушения. Почти въ всичкитѣ форми на умственото лѣкуване, нѣколко спосеби се прѣплитатъ, както и самиятъ читателъ ще открие, ако се погрижи да анализира лѣкуванията. Инстинктивниятъ умъ често пжти добива навика да се грижи за тѣлото, тъй като лицето, което се е отклонило отъ естествения начинъ на живѣне, кара инстинктивния си умъ да възприема тѣзи лоши навици. Внушение и самовнушение привеждатъ инстинктивния умъ къмъ нормално функциониране, и тѣлото слобива и възобновява прѣдишната хармония. Въ много случаи, най-голѣмата нужда за лѣкуване чрѣзъ внушение е освобождаването ума на болния отъ страхъ, загриженостъ и стѣснителни мисли, които сж побъркали на тѣлесната хармония, и сж спѣвали правилното разпрѣцѣление на Прана по разнитѣ части на тѣлото. Да се прѣмахнатъ тѣзи врѣдни мисли е равносйлно съ прѣмахването на праха, който спира правилния вѣрвежъ на часовника, поради безпорядѣка, причиненъ въ деликатния механизъмъ. Страхътъ, безпокойствието и умразата, заедно съ придружаващитѣ ги душевни вълнения, сж причината на повечето физически разстройства, отколкото всичкитѣ други причини взети вкупомъ.

III. Въ така нареченото изключително умствено лѣкуване, болниятъ седи въ едно разхлабено състояние на тѣлото, щото умътъ да прояви едно настроение на възприемчивостъ. Тогава лѣкувачътъ изпраца на болния мисли отъ надеженъ и укрѣпителенъ характеръ, които, като въздѣйствуватъ на ума, заставятъ го да отстрани отрицателното си настроение и да вземе нормалната си сила. Резултатътъ отъ това е, че умътъ на болния установява своето равновѣсие, налага се и туря въ дѣйствиe възобновителната сила, намираща се въ организма, като изпраца увеличено количество Прана къмъ всичкитѣ части на тѣлото и прави първата стѣпка къмъ вдворението на здравето и силата. Първостепенниятъ принципъ при умственото лѣкуване е да се постави ума на болния въ негативно състояние и тогава, естествено, да се очакватъ благотворни и нормални резултати. Но най-добритѣ отъ умственитѣ лѣкари извършватъ повече отъ това: тѣ

(често пжти несъзнателно) прѣпращатъ една положителна мисль, силно пропита съ Прана, направо до заболѣлата частъ и причиняватъ една голѣма промѣна въ организма на болния, независимо отъ онова, което се извършва чрѣзъ собствената му мислена сила. При лѣкувването на единъ болникъ по този начинъ, помнете добръ, че физическата хармония е прѣустановена въ болника; че здравето е нормалното състояние на тѣлото, и че всичкитѣ отрицателни мисли се изпжждатъ отъ ума му. Прѣдставляйте си го като вече напълно здравъ умствено и тѣлесно. Прѣдставляйте си, като сжществуващи вече всички ъстояния, въ които възнамѣрявате да го въведете. Тогава съсрѣдоточете и вмѣкнете въ тѣлото му или въ заболѣлата частъ една силна мисль, чиято цѣль да бжде прокарването на желаната физическа промѣна, като се отстранятъ аномалнитѣ състояния и като се прѣустановятъ нормалнитѣ условия и функции. Отъ умствената прѣдстава, че мисльта е напълно пропита съ Прана, тя се прѣдава въ заболѣлата частъ чрѣзъ едно усилие на волята. Изисква се една значителна практика, за да се реализира този резултатъ, но за нѣкои лица той е лесно постижимъ.

IV. Лѣкуване отъ далечни разстояния, или „лѣкуване въ отсъствие“ се извършва тѣкмо по сжщия начинъ, по какъвто се извършва и при присжтствие на болника. Ние сме дали нѣкои наставления касателно тази форма на лѣкуване въ глава XIV на *Науката за дишането*, които, съвмѣстно съ онова, което казахме по горѣ, би трѣбвало да доставятъ едно елементарно познание по прѣдмета. Нѣкои лѣкувачи образуватъ ясна картина въ ума си, какво болника се намира прѣдъ тѣхъ и тогава пристжпватъ къмъ лѣкуването, като че ли самиятъ болникъ наистина вече пристжтствува. Други пѣкъ образуватъ умствена картина, като че ли изпращатъ мисльта отъ своя умъ прѣзъ пространството, докато тя проникне въ ума на болния. Трети пѣкъ лѣкувачи стоятъ въ едно пасивно, дрѣмливо настроение на ума, като си въобразяватъ, че гледатъ болника прѣдъ себе си. Нѣкои прѣдпочитатъ при опита да иматъ кърпичка или другъ нѣкой прѣдметъ, принадлежащъ на пациента, за да установятъ по-тѣсни мислени сношения съ него. Всѣка

отъ тѣзи методи е добра, съобразно съ темперамента и наклонноститѣ на лицето. Обаче, сжщия принципъ се включва въ всичкитѣ тѣзи способности.

Малко едно практикуване въ това направление по отношение на горѣпоменатитѣ способности на лѣкуване ще вдѣхнатъ у читателя довѣрие и леснина въ упражнението на цѣлебната сила, докато най-послѣ той ще излъчва цѣлебна сила дори безъ да съзнава самъ това. Ако се извършатъ многобройни излѣкувания и лѣкарьтъ е прѣданъ на работата си, той скоро ще започне да лѣкува автоматично и неволно, когато се намира въ присѣтствието на нѣкой болникъ. Но лѣкарьтъ би трѣбвало да се прѣдпазва да не би да се изтощи неговия запасъ отъ Прана и по такъвъ начинъ да поврѣди собственото си здраве. Той трѣбва да изучи даденитѣ отъ насъ методи за добавъчно снабдяване съ Прана, за да не се лиши отъ своята жизнениостъ. Неговиятъ прогресъ въ това направление трѣбва да бѣде постепенъ, знаейки, че всѣко прѣсилване е врѣдно.

Този урокъ не е даденъ съ цѣль да посвѣтваме нашитѣ читатели да ставатъ лѣкари. Тѣ трѣбва да се съобразятъ съ своята наклонность и благоусмотрение по въпроса. Ние прѣдаваме този урокъ, като нераздѣлна часть отъ общия прѣметъ и за да изложимъ принципитѣ, които се съдържатъ въ тѣзи нѣколко способности на лѣкуване. Анализирайте, която и да би била форма на лѣкуване, и, като я освободите отъ всѣкакъвъ родъ фантастични теории, създадени около нея, вие ще можете да я проучите и да я класифицирате, безъ да възприемате теорията на лицето, което е извършило лѣкуването. Помнете, че всички секти и школи извършватъ лѣкувания, като се придържатъ о сжщия принципъ, въпрѣки факта, че приписватъ придобититѣ резултати на разни теории и вѣрвания.

Що се отнася до насъ, ние държимъ здраво на принципитѣ си, че запазването на здравето се постига чрѣзъ правилно мислене и живѣне, считайки другитѣ форми на лѣкуване за произходящи отъ човѣшкото невѣжество и непослушность къмъ законитѣ на природата. Но докато човѣкъ не се откаже още отъ мисли и живѣне неправилно, извѣстни форми на лѣкуване сж необходимими и заслужа-

ватъ да бждат изучавани. Напрѣдналиятъ окултистъ счита запазването на здравето за по важно нѣщо за расата, отколкото лѣкуването на болестта, придържайки се о старата поговорка, че „единъ грамъ прѣдпазване струва повече отъ цѣлъ килограмъ лѣкуване“. Но, докато можемъ да бждемъ полезни на своитѣ ближни, добръ е да знаемъ нѣщо по прѣдмета на окултната терапевтика. Тя е една отъ силитѣ на природата и би трѣбвало да знаемъ, какъ да я употребяваме.

УРОКЪ ДЕВЕТИ.

Психическо влияние.

Едно отъ нѣщата, които всѣкога сж смущавали изследователитѣ на човѣшката история, е настойчивото повторение на приказки, легенди и прѣдания относно владѣнието и практикуването на нѣкоя форма отъ психическо влияние отъ страна на заблѣлжителни хора отъ всички раси и отъ всички вѣкове. Изследователитѣ сж намѣрили единъ лесенъ способъ лесно да се отърватъ отъ по-првобитнитѣ форми на тѣзи приказки, посредствомъ обяснението, че тѣ сж само резултатъ на най-грубата форма на суевѣрие на необразованитѣ и неразвити хора. Но когато сж търсили изъ страницитѣ на историята, тѣ сж намирали, че „глупавото суевѣрие“ още запазва првоначалната си сила, и че неговитѣ форми се увеличаватъ по число и разнообразие. Отъ отврателната практика на Вуду у африканскитѣ диваци човѣкъ може да прослѣди епидемията на чародѣйство въ Нова-Англия (Америка), и отъ тогава насамъ, до настояще врѣме, когато западниятъ свѣтъ е подлудѣлъ отъ „психизма“, и дневнитѣ вѣстници сж пълнени съ сензационни разкази за мезмерично влияние, хипнотизъмъ, личенъ магнетизъмъ и пр. Книгитѣ отъ всички вѣкове сж пълни съ разкази на психическо влияние, а Библията съдържа нѣколко примѣри за неговото практикуване, било за добро, било за зло.

По настоящемъ, нашето внимание е привлѣчено отъ чуднитѣ примѣри за силата на ума, личния магнетизъмъ

и пр. и обикновено нѣщо е вече да чуваме въ обикновенитѣ разговори изрази, че еди-кой-си ималъ „личенъ магнетизъмъ“, или билъ „магнетиченъ“. Много безсмислици сж били писани по този прѣдметъ и нѣкои чудовищни теории сж създадени по него. Но, въпрѣки това, самата истина е много по чудна отъ най-нелѣпитѣ фикции, които сж били писани по въпроса. Прикрита въ всички тѣзи понятия и криви разбирания относно психическото влияние, почива здравата основа на факта, за който нито се подозира, че сжществува отъ ония, които подхранватъ обществения вкусъ съ сензационни новини.

Източнитѣ народи сж знаели и практикували отъ много столѣтия насамъ всички форми на окултизмъ и, въ сжщностъ, сж притежавали тайнитѣ, които западнитѣ изслѣдователи сж се трудили да разкриятъ. Само частични познания сж служили на западни писатели, като основа за чудовищни претенции и теории.

Колкото и да сж интересни тѣзи тайни, тѣ ще бждатъ скривани още за дълги години, поради неразвитото състояние на расата, която не може да схване за сега тѣхното значение и мъдростъ. Опасно би било за сега да се откриватъ, даже и повърхностно, нѣкои отъ тѣзи тайни учения и то не поради нѣкаква опасностъ на самитѣ учения, а поради себелюбието на днешнитѣ хора, които биха използвали това знание за свои лични ползи, безъ да принесатъ нѣкаква полза на човѣчеството чрѣзъ тѣхъ. Това би било безполезно отъ друга страна, докато цѣлата раса не напрѣдне умствено и духовно, за да може да схване ученията и да ги приложи на дѣло безъ страхъ че ще даде възможностъ за безсвѣстна експлоатация, понеже, ние окултиститѣ знаемъ, какво никаква черна магия не би могла да повлияе на чловѣка, който има силата да се противопоставя на практиката, лишень отъ духовенъ прогресъ. Но болшинството отъ хората въ настояще врѣме не съзнаватъ силата си и за това не могатъ да се прѣдпазватъ отъ психическитѣ опити на ония, които иматъ частично познание отъ окултната наука и го употребяватъ за користни цѣли.

Прѣстѣпното употребление на психическата сила отдавна е било познато на окултиститѣ, като „черна магия“,

което, далеч от да бжде остатъкът от суевѣрията на срѣднитѣ вѣкове, е нѣщо сжществуваще, и се практикува доста много и въ наше врѣме. Ония, които я практикуват по такъв начинъ, сами сѣятъ сѣмето на своето наказание, защото и най-малкото количество психическа сила, изразходвано за користни цѣли, непрѣменно ще се отрази пагубно върху злоупотрѣбителитѣ. Но, въпрѣки това, тѣзи хора влияятъ върху други лица за лични материални облаги, а обществото, понасяйки тѣзи експлоатации, счита ония, които проповѣдватъ самата истина, за заблудени и дори слабоумни хора,

За щастие, ония, които оскверняватъ по такъв доленъ начинъ психическитѣ сили, сж много слабо запознати съ прѣдмета и могатъ да използватъ само по-проститѣ форми, обаче когато дохождатъ въ съприкосновение съ хора, съвършено непознати съ прѣдмета, тѣ постигатъ цѣльта си. Мнозина откриватъ по нѣкога случайно, че тѣ могатъ да се налагатъ на другитѣ и, безъ да знаятъ източника на своята сила, употребяватъ я, както биха употребили каквато и да била физическа или умствена сила. Съ врѣме, обаче, такива хора сж придобивали що-годѣ опитностъ по прѣдмета и сж съзнавали погрѣшката си. Други пъкъ добиватъ що-годѣ окултни познания и правятъ опити съ подозрителни хора. Като съглеждатъ ефекта, тѣ трѣгватъ по пжтя на „черната магия“, макаръ и да не чувствуватъ прѣстжпността на своитѣ дѣяния. Тѣзи хора биватъ прѣодупрѣждавани по извѣстни начини, като имъ се дава възможностъ да поправятъ грѣшкитѣ си. Нѣкои пъкъ съзнаватъ риска, който поематъ, но умишлено го игнориратъ, бидейки очаровани отъ новото си чувство на сила, което ги заслѣнява.

Но тази користна игра не се тѣрпи дълго врѣме, понеже извѣстни влияния се противопоставятъ на тѣхнитѣ усилия. Обаче, вълн отъ тази елементарна „черна магия“, за която говорихме повече като прѣдупрѣждение, има хора, които сж надарени съ извѣстна сила да обладаватъ умоветѣ на мъже и жени, и тѣхното влияние се чувствува въ ежедневиия животъ, тѣкмо тѣй, както и влиянието на физически силния човѣкъ се чувствува между една тѣпла

отъ слаби хора. Нѣкои хора сж естествено надарени да бждатъ водители и учители, а други пъкъ сж прѣдзначени да слѣдватъ рабски първитѣ. Тѣзи здрави, положителни хора изпъкватъ въ всичкитѣ отрасли на живота. Ние отбѣлѣзваме този фактъ и говоримъ, че този човѣкъ притежава много „личенъ магнетизъмъ“, когато онзи съвсѣмъ го нѣма. Но какво означаваме подъ думитѣ „личенъ магнетизъмъ“? Много теории сж били развити въ обяснение на това явление и много сж били плановѣтѣ, прѣпоръчвани за развитието на тази сила. Напоследѣкъ, мнозина учители сж изпъкнали съ чудноватитѣ претенции, че сж открили тази тайна, стремейки се да продаватъ тази тайна посредствомъ сензационни реклами. Въ повечето случаи тѣзи учители нѣматъ почти нищо за проданъ, когато въ малко случаи тѣ сж набрали твърдѣ кратки познания по прѣдмета, за да даватъ наставления, посредствомъ които човѣкъ би могълъ да обладае достатѣчна психическа сила, за да сполучи въ постигането на користолюбивитѣ си цѣли между невѣжественитѣ и слабодушни хора. Но за голѣмо щастие, голѣма часть отъ тѣзи купувачи на тайни учения губятъ довѣрие въ себе си, за да могатъ да експлоатиратъ повърхностнитѣ си познания. Малцина, обаче, проявяватъ тази самоувѣреностъ и прилагатъ плановѣтѣ си въ дѣйствиe, като причиняватъ голѣми пакости, както на невѣжественитѣ хора, тѣй и на себе си. Тѣзи нежелателни прояви ще изчезнатъ съ напрѣдването на расата по отношение на окултнитѣ истини, а, между това, ония, които сж посветени въ тайната на тѣзи принципи, се силятъ да възпитатъ расата въ този духъ, за да се постигне прѣмахването ни всѣко злоупотреѣбление съ тѣзи възвишени дарби.

Духовно развититѣ хора не се тревожатъ отъ усилията на тѣзи практикувачи на „черната магия“, поне що се касае до тѣхната сила да прѣдотвратятъ пагубнитѣ ѝ влияния. По въпроса за самозащитата, ние ще имаме случай да говоримъ по-пространно по-нататѣкъ въ този урокъ, слѣдъ като запознаемъ читателя съ нѣколко форми на психическо влияние, които форми сж въ обща употреба.

Ние бихме желали да бждемъ разбрани, обаче нѣма да откриваме окултни факти, които биха се използвали

отъ безсъвѣстнитѣ хора за егоистични цѣли. Този урокъ е прѣдзначенъ за самопокровителство на читателитѣ, а не за прокарване идеитѣ, свѣрзани съ „черната магия“, даже и въ елементарнитѣ ѣ форми. Ние пакъ ще подчертаемъ прѣдупрѣжденията си срѣщу злоупотрѣбителитѣ съ окултнитѣ познания, тѣй като знаемъ какви сж резултатитѣ отъ тѣзи забранени окултни практикувания. Окултнитѣ сили сж прѣдопрѣдѣлени да спомагатъ и да покровителствуватъ човѣчеството, а не за злоупотрѣбление, тѣй като подобно дѣйствие прилича на игране съ жицитѣ на една електрическа машина: то може да докара бѣдствие на небрѣжнитѣ.

При всичко че мнозина западни писатели го отричатъ, всичкитѣ истински окултисти знаятъ, че всичкитѣ форми на психическо влияние, включително така нареченитѣ „личенъ магнетизъм“, „месмеризъм“, „хипнотизъм“, „внушение“ и пр. сж само различни прояви на едно и сжщо нѣщо. Какво е това „нѣщо“ лесно би могло да се проумѣе отъ ония, които сж слѣдили прѣдишнитѣ ни уроци. То е силата на ума отъ страна на индивида, приложена въ дѣйствие, съобразно даденитѣ ни наставления въ прѣдишнитѣ уроци. Надѣваме се, че читателтъ се е запозналъ съ материята относно „инстинктивния умъ“, „силата на мисълъта“, „телепатията“, „мисълъ формитѣ“ и пр., както и могъществото на Прана, и ще може да разбере този урокъ безъ повторения.

Какво нѣщо е психическо влияние въ всичкитѣ си форми? Отъ какво се състои? Какъ се привежда въ дѣйствие? Какво е неговото послѣдствие?

Нека се потрудимъ да отговоримъ на тѣзи въпроси.

Ние трѣбва да започнемъ съ инстинктивния умъ — единъ отъ седемтѣ принципи на човѣка. Ние ви казахме (въ урокъ II), че той е една ментална областъ, която еднакво се сподѣля съ насъ отъ по-долнитѣ животни, поне въ най-низкитѣ си форми. Тя е първата форма на умственостъ, която се постига въ стѣпкитѣ на еволюцията, и въ най-долнитѣ си етапи се проявява свършено въ несъзнателно състояние. Нейното начало се съглежда даже въ минералния живогъ, като се проявява при образуване кристалитѣ и пр. Въ долнитѣ си форми на растителенъ

животъ тя се съзира слабо, и едва ли въ по-висока форма отъ она, проявена отъ минералитѣ. По-послѣ, въ бавни и прогресивни стадии, тя става по-ярка и по-издигната въ стѣпалата на растителното царство, докато въ висшитѣ форми на растенията, тя проявява даже една несвършена форма на несъзнание. Въ царството на по-долнитѣ животни, инстинктивниятъ умъ се съглежда въ разнообразни форми, като започнемъ отъ интелигентността на най-долнитѣ форми на животинския отдѣлъ, докато стигнемъ до почти човѣшката интелигентностъ на нѣкои отъ по-високо развититѣ животни. Послѣ въ по-низкитѣ форми на човѣшкия животъ ние я намираме едва отдалечена отъ най-високата форма, проявена въ по-долнитѣ животни и, като се издигаме по стѣпалата, ние я намираме смѣтна и засѣнена и слабо засегната отъ петия принципъ, интелекта, докато стигнемъ най-високата форма на човѣка, която ни е позната за сега, когато виждаме да изпъква на прѣвъ планъ интелекта, който заема припадающата му се позиция, упражнявайки по-долния принципъ въ интереса на доброто и избѣгвайки погрѣшкитѣ на по-неразвѣтия човѣкъ, който влива вѣдни самовнушения въ инстинктивния умъ и причинява вѣда на себѣ си.

Въ това обсъждане на инстинктивния умъ ние трѣбва да оставимъ чуждата му работа при надзираването функциитѣ на физическото тѣло, така сжщо и нѣкои отъ неговитѣ прояви, а ще трѣбва да се ограничимъ съ прѣдмета относно ролята, която инстинктивниятъ умъ играе въ въпроситѣ за психическото влияние — една важна роля, тъй като безъ инстинктивния умъ не би могло да има дѣйствиe на психическо влияние, нѣмайки никаква почва за такова дѣйствиe. Инстинктивниятъ умъ е инструмента, който се употребява отъ психическото влияние. Често пжти ние говоримъ, като че ли интелектътъ на извѣстно лице се влияе по този начинъ, ио това не е правило, тъй като лицето се влияе *въпрѣки* интелекта си а не чрѣзъ него. — Влиянието е оставило толкова силенъ отпечатъкъ върху инстинктивния умъ, шото послѣдния е въ положение да оперира, въпрѣки протеститѣ на интелекта, което мнозина за голѣмо тѣхно съжаление съзнаватъ чакъ слѣдъ края на дѣйствието.

Ние ще започнемъ съ така нареченото „внушение“, което въ сжщностъ лежи въ основата на всичкитѣ форми на психическо влияние, лично и „отсѣтствуваще“. Съ внушение ние означаваме упражнението на извѣстно влияние или контрола върху мислитѣ и дѣйствиата на друго лице посредствомъ една положителна заповѣдь, или едно ловко прѣдаване на желаната мисль, или най-сетнѣ каквато и да би била комбинация отъ двѣтѣ тия нѣща или каквото и да би било друго срдство, произходяще измежду двѣтѣ тѣзи крайности. Личното внушение е доста обикновено нѣщо въ ежедневиия животъ, въ сжщностъ, ние постоянно даваме и вземаме внушения, било съзнателно или несъзнателно, а това не може да се избѣгне, докато човѣкъ дружи съ други лица, докато чува тѣхнитѣ гласове и чете какво сж писали и публикували чужди лица. Но тѣзи ежедневни внушения сж сравнително маловажни и нѣматъ силата на едно съзнателно и умишлено внушение отъ човѣкъ, който разбира „изкуството на внушението“.

Както казахме по-рано, въ раннитѣ форми на живота инстинктивниятъ умъ е дѣйствувалъ самичкѣ, неповлияванъ отъ интелекта (тѣй като послѣдния не е билъ още развитъ), съвършено несъзнателенъ, както и въ растителния животъ. Съ напрѣждане еволюцията, животното почна да става смѣтно съзнателно, почна да „схваща“ нѣщата и да извършва нѣщо като първобитно разсѣждение за тѣхъ. За да се защити отъ враговетѣ си, животното бѣ длъжно да се направлява отъ първичната съзнателностъ, която започваше да се развива, и която се проявяваше въ и чрѣзъ инстинктивния умъ. Нѣкои животни напрѣдваха по-бърже отъ другитѣ и, естествено, започнаха да изпрѣварватъ подобнитѣ си съ своята сила — тѣ започнаха да мислятъ и за ближнитѣ си. Съ врѣме тѣ бѣха избирани за водители въ врѣме на опасностъ, или при липса на храна. Водители се явиха въ голѣмо множество не само (както се прѣдава въ учебницитѣ) поради своята груба сила, но така сжщо и поради своето умствено прѣвъзходство, което би могло да се изрази, като „хитростъ“. „Хитротото“ животно скоро схвашаше опасността и знаеше, какъ да я прѣдотврати—то можеше да открие нови срдства, за да се сдобие съ храна или да прѣдолѣе върху врага, както и върху жертвата. Който е наблюдавалъ домашнитѣ животни или е изуч-

валъ нравитѣ на дивитѣ, които се скитатъ заедно—ще схване напълно нашата мисль. Меншеството водѣха и направляваха, а болшинството бѣха слѣпо водени и направлявани.

При еволюцията на човѣка, сжщото нѣщо се прояви — водители изпъкнаха на чело и заповѣдваха. Прѣзъ цѣлата история на расата до настояще врѣме, сжщото състояние на работитѣ прѣобладава. Малчината водятъ, а болшинството слѣдва. Човѣкътъ е едно послушно и подражателно животно. Болшинството отъ хората сж като овцетѣ — тѣ безпрѣкословно слѣдватъ дрънкането на овеновия звънецъ.

Но отбѣлѣжете този фактъ—много важенъ—не мжжътъ или жената, които иматъ най-голѣмитѣ умствени дарби, ржководятъ сждбинитѣ на човѣчеството — напротивъ, въ повечето случаи послѣднитѣ иматъ други водители. Водителътъ е самоувърненъ човѣкъ, съзнавайки силата си, както и източника на тази сила. Това съзнание не се схваща отъ интелекта, но лицето чувствува нѣкакъ си, че то е обладано отъ сила или пъкъ е въ съприкосновение съ сила, която той може да използува. Въ послѣдствие, той поема кредитъ за тази сила и да я употребява. Той чувствува сжщността на думата „Азъ“. Той се чувствува, като единъ индивидъ—една сжщность — и инстинктивно започва да се налага. Такива хора, като правило, не разбиратъ какъвъ е източника на тѣхната сила, а само „чувствува“ и упражняватъ тази сила. Тѣ влияятъ надъ другитѣ, безъ да проумѣватъ, като „какъ“ става това. Но нека обяснимъ това явление.

Нека разгледаме лицата, които се влияятъ. Коя часть отъ тѣхния умственъ механизъмъ се засѣга? Инстинктивниятъ умъ, разбира се. А защо става това съ нѣкои, а не съ други? Добръ е да вникнемъ въ сжщността на работата.

Въ първобитното състояние и прѣзъ процеса на еволюцията, инстинктивниятъ умъ не е билъ повлияванъ по такъвъ начинъ, *понеже нѣмаше нищо, което да му повлияе*. Но съ развитието на човѣка, лицата, които почувствуваха своята индивидуалность и своята сила, почнаха да се проявяватъ и, както собственитѣ инстинктивни умове, тѣй и ония на другитѣ почнаха да се подаватъ на влиянията. Човѣкътъ, чието съзнание на индивидуалность е развито до извѣстна степенъ, безъ друго ще повлияе върху инстинктивния умъ на друго лице, чието съзнание не е напълно развито. Инстинктивния умъ на по-малко

съзнателния човѣкъ поема и дѣйствува подъ внушението на по-силния „Азъ“ и допуска сжщеврѣменно мисленитѣ вълни на последния да дѣйстватъ върху него и да бждатъ обсебени.

Запомнете, че не е човѣкътъ съ високи умствени дарби и култура, който има това съзнание, при всичко че колкото стои умствено по-високо човѣкъ, толкова по-широкъ е простора на силата по отношение на съзнателното „Азъ“, което той притежава. Необразовани хора притежаватъ тази сила тъкмо тъй, както и образовани, и въпрѣки факта, че тѣхното недостатъчно образование ги спѣва въ използването на тѣхната сила до степенъта на своитѣ по-щастливи братя, тѣ все пакъ упражняватъ извѣстно влияние върху всичкитѣ хора отъ тѣхната „класа“ и даже върху мнозина съ по-голѣми умствени сили отъ самитѣ тѣхъ. Не е въпросъ на образование, или на абстрактното разсждение, а е въпросъ на „съзнание“. Ония, които го притежаватъ чувствуватъ нѣкакъ си—„Азътъ“ вжтрѣ въ себе си и, при все че това прави човѣка егоистъ и горделивъ, трѣбва да признаемъ, какво притежанието на това съзнание винаги упражнява влияние върху другитѣ и има своитѣ прѣимущества. Свѣтътъ е далъ на тази проява отъ съзнание името самоувѣреностъ. И вие трѣбва да се съгласите, че това е така. Има, разбира се, много степени отъ това съзнание и, при еднакви условия, човѣкътъ ще упражни извѣстно влияние върху другитѣ, съразмѣрно съ тази сила. Това съзнание може да се развие и да се увеличи. Но то е по-низко отъ съзнанието на човѣка духовно развитъ, чиито сили надвишаватъ чрѣзмѣрно това съзнание отъ умствената областъ.

Човѣкътъ, чието съзнание за „Азътъ“ е достатъчно развито, внушава на собствения си инстинктивенъ умъ и последниятъ, естествено, се отправя къмъ своя господарь, като единствения източникъ на заповѣдъ или наставление. Но онзи, който нѣма това съзнание, е давалъ само слаби заповѣди отъ този видъ. Инстинктивниятъ умъ нѣма увѣреностъта, която би трѣбвало да притежава, и намира своя господарь често пжти склоненъ да приема заповѣдитѣ и наставленията на други хора, докато най-послѣ свикне да се подава на външнитѣ внушения, които могатъ да бждатъ или устни, или прѣдадени чрѣзъ мисленитѣ вълни на другитѣ.

Мнозина не се довървяват на своя „Азъ“. Тѣ сж подобни по характеръ на овце, които безпрѣкословно и слѣпо, слѣдватъ своя водачъ, като дори понѣкога се чувствуватъ злощастни, ако нѣматъ възможността слѣпо да бждатъ ржководени. Колкото по-остри сж заповѣдитѣ, толкова по-попслушни сж тѣ. Всѣко твърдение, което имъ се прави положително и авторитетно, се приема безпрѣкословно, и се прилага въ дѣйствиетъ отъ тѣхъ. Такива хора живѣятъ съ тази „авторитетностъ“, и винаги търсятъ „прецеденти“ и „примѣри“;—тѣ иматъ нужда отъ водителство.

Повтаряме, такива хора сж умствено мързеливи, що се касае до упражнението на »Азътъ« и неговото развитие — и за това не сж затвърдили своята контрола върху инстинктивния умъ, а го оставятъ откритъ за внушенията и влиянията на другитѣ, които, често пжти, не сж тѣй добрѣ подготвени за да го направляватъ, тѣй добрѣ, както своя собствень, но които случайно проявяватъ по-голѣма самоувѣреностъ и по-голѣмо съзнание за „Азъ“.

Има разни способности и форми за практикувания, съзнателни и несъзнателни, посрѣдствомъ които такива ефекти могатъ да се произведатъ. Повърхностно тия способности могатъ да се групиратъ въ три главни класи: 1) лично внушение; 2) мислено влияние, при присѣтствие и отсѣтствие и 3) мезмерично или хипнотично влияние. И тритѣ тѣзи форми се съчетаватъ и комбиниратъ често пжти, но добрѣ ще бжде да ги раздѣлимъ тука, за да ги разберемъ по-добрѣ.

Личното внушение, както казахме, е най-обикновениятъ способъ и постоянно се практикува почти отъ всички ни, и всички ние сме донѣкъждѣ засегнати отъ него. Лични внушения се прѣдаватъ чрѣзъ гласа, маниера, изгледа и пр. Инстинктивниятъ умъ възприема безпрѣкословно, като чиста истина думитѣ, маниеритѣ и изгледитѣ на положителнитѣ хора и дѣйствува съобразно съ тѣхъ, споредъ степенъта на възприемането. Тази степенъ е различна въ разнитѣ хора, съобразно съ развитието на тѣхното самосъзнание. Колкото по-силно е това самосъзнание, толкова по-малка е степенъта на възприемането, освѣнъ ако лицето е уморено, вниманието му — отвлѣчено, или пѣкъ своеволно се подава на влиянията, произходящи отъ ума или думитѣ на другитѣ хора.

Колкото внушението е по-положително и поавторитетно, толкова по-лесно се възприема отъ инстинктивния умъ. Внушението не засѣга човѣка чрѣзъ интелекта му, а чрѣзъ инстинктивния му умъ — то дѣйствува не чрѣзъ аргументъ, а чрѣзъ твърдение, взискание и заповѣдь. Внушенията придобиватъ сила отъ повторение, и тамъ, дѣто човѣкътъ не се влияе само отъ едно внушение, повторнитѣ внушения ще постигнатъ цѣльта си. Нѣкои лица сж обработили това изкуство да внушаватъ и мжчно би било да имъ се противодѣйствува въ врѣме на разговоръ. Но онзи, който има самосъзнание, или по-добрѣ, проумѣва себе си въ отношение къмъ всичко, нѣма защо да се опасява отъ силата на внушителя, понеже внушенията не биха могли да проникнатъ въ запазенія му инстинктивенъ умъ, или даже да засегнатъ най-горната повърхностъ на ума. — Тѣ скоро биха били открити и отблѣснати. Все пакъ добрѣ е да бждете внимателни спрѣмо ония, които се опитватъ да ви водятъ, не съ аргументъ и разсждение, а чрѣзъ претенциозна властъ, увлѣкателенъ маниеръ и авторитетни жестове. Пазете се сжщо така и отъ ония, които ви задаватъ въпроси и имъ отговарятъ вмѣсто васъ, както слѣдеа: „Вие обичате този моделъ, нали? или, >Това ви трѣбва, нали?« Внушението и твърдението сж свързани. Отъ самия човѣкъ можете да сждите и за характера на внушението. Сега, нѣколко думи за влиянието на мисълъта.

Поменахме въ прѣдишнитѣ уроци, че всѣка мисълъ свършва съ изпращането на мислени вълни отъ разнообразни сили и величини. Обяснихме какъ се изпращатъ тѣзи мислени вълни и какъ се приематъ отъ другитѣ хора. Ние всички получаваме тѣзи мислени вълни прѣзъ всѣко врѣме, но сравнително, малко отъ тѣхъ ни засѣгатъ, понеже не сж въ хармония съ нашитѣ мисли, нрави и настроения. Ние притегляме къмъ вжтрѣшна съзнателностъ само такива мисли, които сж въ хармония съ нашитѣ. Но, ако ние се намраме въ пасивно състояние, допускаме инстинктивния умъ да върви безъ надлежния си господаръ и оставаме много възприемчиви, ние сме подложени на опасността да го принудимъ да възприеме, да асимилира и да вземе актъ отъ мисленитѣ вълни, които ни обкржжаватъ. Незапазеніятъ инстинктивенъ умъ не само се влияе отъ всѣкакъвъ видъ мислени вълни, които се отпра-

вятъ до него, но е особено чувствителенъ за силната, положителната и съзнателна мисленна вълна, която е отправена къмъ него отъ друго лице, което би пожелало да въздѣйствиува върху притежателятъ му. Всѣки единъ, който се труди да повлияе на друго лице, било за добро или за зло, несъзнателно изпуска мислени вълни отъ този родъ съ извѣстенъ ефектъ. А нѣкои, които сж изучили извѣстни частични окултни истини, сж ги простигуирали въ черна магия, изпращайки мисленни вълни съзнателно и умишлено, къмъ лицата, на които искатъ да повлияятъ. И, ако инстинктивниятъ умъ е незапазень отъ надлежния си господарь, той ще бжде до извѣстна степенъ засегнатъ отъ тѣзи усилия на себелюбиви и злобни умове.

Разказитъ за чародѣйство и врѣмената, когато то е вѣрляло, не сж само едни лъжи и суевѣрия, а въ тѣхъ може се съзре основата на окултната истина, прикрита подъ разни прѣувеличения и измислици, която истина лесно се схваща отъ напрѣдналия окултистъ като една повърхностна окултна сила, простигуирана въ видъ на черна магия. Никаква черна магия или чародѣйство въ свѣта не биха могли да подѣйствуватъ върху мъжа или жената, които притежаватъ висшата форма на съзнание. Само страхливия и суевѣрния умъ, притежаващъ твърдѣ малко, или дори никакво самосъзнание и контролъ, би разкрилъ инстинктивния си умъ за такива гибелни мисленни вълни и форми. Всичкитъ заклевания и припадѣци на Вудуситъ или на „чародѣйцитъ“ сж безсилни, вънъ отъ изпратената мисль, която става по-силна поради своето съсрѣдоточение, посрѣдствомъ обредитъ, церемониитъ, изображенията и така нататъкъ отъ страна на нечестивитъ служители на черната магия. Тя би била сжщо тѣй силна, ако би могла да се съсрѣдоточи по нѣкой другъ начинъ. Но безразлично е какъ е концентрирана и изпратена мисльта, тя не може да подѣйствува върху инстинктивния умъ, освѣнъ ако послѣдниятъ е прѣдразположенъ да я приеме, асимилира и да дѣйствува съобразно съ нея. Човѣкътъ „който знае“ нѣма защо да се страхува отъ тѣзи практикувания. Прочитанието на тѣзи уроци ще спомогне за прѣдотвратането на лошитъ влияния, произходящи отъ себелюбивитъ мисли на другитъ, и то не поради нѣкаква си добродѣтель на самия урокъ,

а поради затвърдяването въ ума на читателя убѣдението, какво той може да устои на всички тѣзи вѣдни влияния.

Умътъ притегля само такива мисли, каквито хармонизиратъ съ собственитѣ мисли. Инстинктивниятъ умъ се влияе въ своя вѣда, само ако притежателятъ допуска на своитѣ слабости да господствуватъ надъ него. Пазете инстинктивния си си умъ и владѣйте надъ него, за да не се узурпира това ваше право отъ други хора. Вие имате въ себе си нужната сила, достатъчно е да я проявите. Всичко зависи отъ васъ. Пробудете самосъзнанието и развийте тази си сила, като налагате волята надъ вашитѣ слабости и нисшъ умъ.

Ние само ще засегнемъ въпроса за третата форма на психическо влияние, познато като мезмеризъмъ, хипнотизъмъ и пр., тѣй като разискването имъ въ всички форми и проявления би изисквало цѣли томове. Мислимъ, обаче, че съ малко думи ние ще успѣемъ да ги пояснимъ, стига да сте слѣдили редовно изложеното ни въ прѣдишнитѣ уроци.

Първото нѣщо, което би трѣбвало да запомнимъ е, че мезмеризмътъ и хипнотизма сж една комбинация на два способа, споменати по-рано, като притуримъ при това само по-голъмо количество Прана, прѣдавана съ личното внушение и мислената вълна. Съ други думи, внушението и мислената вълна се пропива съ Прана въ по-голъмъ размѣръ, отколкото въ обикновени случаи и, по такъвъ начинъ, става толкова по-силна отъ обикновеното внушение или мислена вълна, колкото една обикновена мисълъ-форма е по-силна отъ пропитата съ Прана. На кратко, мезмеризмътъ и хипнотизмътъ сж фактически едно обливане на лицето съ единъ токъ отъ мисълъ-форми, който токъ се държи активенъ и мощенъ чрѣзъ едно постоянно доставяне на Прана, нарѣчена въ такива случаи „месмерическа течность“. Добръ би било, така сжщо, да се помни, че никой не може да се месмеризира или хипнотизира, освѣнъ ако инстинктивниятъ му умъ е нещастенъ, изоставенъ безъ господарь, или пъкъ лицето само се съгласява да бжде месмеризирано. Слѣдователно, неопровержимъ фактъ е, че никое лице не може да бжде месмеризирано или хипнотизирано, освѣнъ ако това послѣдното е склонно или вѣрва, че може да бжде месмеризирано, което е едно и сжщо нѣщо. Месмеризмътъ е полезенъ въ рѣцѣтъ на напрѣдналия окул-

тистъ, който разбира законитѣ му, но той е едно опасно оръжие въ рѣцѣтъ на непосветенитѣ въ неговото употрѣбление. Не допускайте на невѣжествени въ това отношение хора, да ви хиппотизиратъ. Наложете волята си: вие бихте могли да постигнете всички резултати, които очаквате отъ месмеризма сами, безъ да прибѣгвате къмъ помощта на други лица.

Надѣваме се, че по въпроса относно разнитѣ форми на психическо влияние, ние казахме достатъчно, за да ви дадемъ едно общо познание по прѣдмета, като ви дадохме при това и едно наврѣменно прѣдупрѣждение. Ще свършимъ съ едно кратко изложение по въпроса за самосъзнанието и неговото развитие, което, надѣваме се, вие ще прочетете съ надлежното внимание и ще го приложите на практика, споредъ наставленията.

Има разбира се, още по-висока форма на съзнание, отколкото самосъзнанието — а то е духовното съзнание, което кара човѣка да чувствува своята връзка и отношение съ източника на всѣка сила. И ония, които притежаватъ това висше съзнание, сж далечъ отъ да се подаватъ на психическото влияние на другитѣ хора, тъй като тѣ сж обкржжени съ една аура, която отблъсква трептенията, произходящи отъ по-доленъ родъ. Тѣ нѣматъ вече нужда отъ самосъзнание, понеже то се включва въ висшето съзнание. Но ония, които се движатъ въ умствената областъ (а малцина отъ насъ сж напрѣднали по-нататъкъ), ще го намѣрятъ твърдѣ полезно при развиване своето самосъзнание — чувството на индивидуалностъ. Вие ще бъдете подпомогнати въ вашитѣ усилия, като помните винаги и като размишлявате често пѣти въ себе си, че вие сте едно реално сщество, — че вие сте единъ „Азъ“ — една частица отъ Всемирния Животъ, отдѣлена като индивидъ, за да изпълни своята частъ отъ Всемирния Планъ и да прогресира къмъ по-висшитѣ форми на проявление. Че Вие сте независимъ отъ тѣлото, като го употрѣбявате въ видъ на оръжие, — че Вие сте несъкрушимъ и ви прѣдстои вѣченъ животъ, — че огъньтъ не може да ви унищожи, нито пѣкъ нѣщо друго да ви уврѣди — и че, каквото и да стане съ вашето тѣло, Вие ще продължавате да живѣете. Вие сте една душа. (Не че сте едно тѣло, което има душа, както мнозина

си мислятъ). Мислете за себе си, че сте едно независимо същество, употребявайки тѣлото, като едно удобство, като едно оржие. Обработвайте чувството на безсмъртието и същността на естеството ви и постепенно ще съзнаете, че вие съществувате и всѣкакъвъ страхъ ще изчезне, понеже този страхъ е въ същностъ мисълта, която разслабва незащитения инстинктивенъ умъ. — Отървете се веднажъ за винаги отъ страха и положението ви ще се подобри. Ние разисквахме този въпросъ въ „Науката за дишането“ подъ надсловъ „Душевно съзнание“, на страница 70. Въ същата книга на страница 61, подъ заглавие „Образуването на аурата“, ние загатнахме за единъ способъ, чрезъ който слаби и страхливи лица могатъ да се защитятъ, като турнатъ основата на самосъзнанието на силата си. Твърдението, което се е оказало отъ по-голяма полза, отъ каквото и да било друго нѣщо въ тѣзи случаи, е положителното твърдение на „Азъ съмъ“, което изразява една велика истина и тласка къмъ едно умствено настроение, което се приема отъ инстинктивния умъ, като прави този послѣдния по-положителенъ и по-неуязвимъ за внушенията. Умственото настроение, изразено отъ „Азъ съмъ“, ще ви обкржква съ една мислена аура, която ще дѣйствува като щитъ и закрила, до като се сдобиеете съ висшата съзнателностъ, която докарва едно чувство на пълна самоувърненостъ и съзнание на сила.

Отъ тѣзи упражнения вие постепенно ще развиете онова съзнание, чрезъ което вие знаете, че, когато казвате „Азъ“, вие не само говорите за индивидуалната същностъ съ всичката ѝ сила, но и че „Азътъ“ има задъ себе си силата и крѣпостта на Духа и е свързанъ съ неизтощимия източникъ на сила, който може да послужи всѣкога, когато потрѣбва. Такова лице никога не изпитва страхъ — понеже той се е издигналъ надъ това чувство. Страхътъ е едно проявление на слабостъ и, докато влияе върху васъ, вие ще се подавате на влиянията на чуждитѣ хора. Но като захвърлимъ страха, ние тръгваме напредъ и се поставяме въ съприкосновение съ здравата, полезната, безстрашната мисълъ на свѣта и захвърляме старитѣ слабости и главоболия.

Когато човѣкътъ не може да се оплаши отъ нищо — страхътъ е безумие. А когато човѣкътъ съзнае същинското си естество и съдба, той знае, че нищо не може да го увърди и затова страхътъ се явява безсмисленъ.

Добрѣ е казано, „че нѣма нищо, отъ което би трѣбвало да се страхуваме, освѣнъ отъ страха“, и въ този афоризъмъ се крие една истина, която всичкитѣ напреднали окултисти лесно ще доловятъ. Унищожението на страха поставя въ ржцѣтъ на човѣка едно орждие за самозашита, което го прави непобѣдимъ. Защо не приемете този подарѣкъ, който ви се прѣдлага тъй свободно? Нека вашия девизъ да бжде: „Азъ съмъ. Азъ съмъ безстрашенъ и свободенъ.“

УРОКЪ ДЕСЕТИ.

Астралниятъ миръ.

При започването на този урокъ ние ще срѣщнемъ една трудностъ, която ще бжде лесно обяснима за читателитѣ, които сж напреднали въ окултнитѣ науки. Думата ни е за описанието на „областитѣ“ или „етапитѣ на сжществуване“. Цѣльта на тѣзи уроци е да дадатъ на начинающитѣ едно приближително понятие относно принципитѣ на окултизма, безъ да ги освѣдомятъ касателно по-сложнитѣ фази на прѣдмета. Старали сме се да избѣгваме техническитѣ термини, до колкото това бѣ възможно. Мислимъ, че сме успѣли въ задачата си да прѣдставимъ елементарнитѣ принципи въ проста форма, и знаемъ, че сме заинтересували мнозина въ прѣдмета, чието разбиране до сега е било спѣвано отъ многобройнитѣ технически термини и сложни описания въ подробноститѣ.

И тъй, въ този урокъ за астралния миръ, както и въ третѣ урока които слѣдватъ, ние ще бждемъ принудени да не влизаме въ подробни описания, каквито биха се изисквали въ нѣкой другъ трудъ съ по-обширно прѣдназначение. Вмѣсто да се потрудимъ да обяснимъ, какво нѣщо е „область“, и тогава да посочимъ малкитѣ различия помежду „областитѣ“ и „подобластитѣ“, ние ще обозначимъ цѣлия прѣдметъ относно висшитѣ области на сжществуване подъ общото название „астраленъ миръ“, включавашъ не само по-долнитѣ подраздѣления на астралната область, но така сжщо висшитѣ области на живота. Този планъ може да не се одобри отъ нѣкои, които сж изучвали по-обширната материя по прѣдмета, въ която само по-долната астрална область е била обозначена по

този начинъ, когато пъкъ висшитѣ области сж получавали други имена, а тѣзи послѣднитѣ сж заставяли мнозина да прѣнебрѣгватъ важноста на астралната областъ. Такива хора ние бихме помодили да запомнятъ, какво мнозина отъ древнитѣ окултисти класифицираха цѣлата група на по-горнитѣ области подъ общото название „астраленъ миръ“, или други подобни названия, и затова именно ние имаме най-добрия авторитетъ за това подраздѣленіе. Сжществува тѣкмо такава разлика помежду най-долнитѣ астрални области и най-високитѣ умствени или духовни области, каквато разлика има между една маймуна и единъ философъ, но за да прѣдвардимъ читателя отъ недоумѣние, ние ще разискаме всичкитѣ свѣрхъ-физически области, подъ общия терминъ „астраленъ миръ“.

Трудно е да се обясни съ-прости думи значението на термина „область“ и ние ще го употрѣбяваме рѣдко, като прѣдпочетемъ названието „състояние“, тѣй като областъ, въ смисълъта на която употрѣбяваме тази дума, е по-скоро едно „състояние“, отколкото едно мѣсто — т. е. което и да било мѣсто може да бжде населено съ сжщества, принадлежащи на нѣколко области. Както една стая би могла да се изпълни съ лжчитѣ на слъцето, отъ свѣтлината на лампата, или отъ обикновенитѣ магнетически трептения и пр.; както всѣко едно отъ тѣхъ дѣйствува споредъ своитѣ закони, безъ да засѣга другото, така сжщо и нѣколко области на сжществуване могат да бждатъ въ пълно дѣйствие въ извѣстно пространство, безъ да си бъркатъ и да се смѣсватъ една съ друга.

Прѣди да пристѣпимъ къмъ прѣдмета, относно нѣколко области на астралния миръ, добрѣ би било да обсждимъ нѣкои отъ общитѣ явления, класифицирани подъ названието „астрални“. Въ шестия си урокъ ние казахме, какво човѣкътъ (въ тѣлото), въ добавъкъ на физическитѣ си чувства на зрѣние, слушане, обоняние и пр., има петъ *астрални* чувства (сѣотвѣтствуващи на физическитѣ чувства), които опериратъ въ астралната областъ, и посрѣдствомъ които, той може да приема впечатления безъ помощта на физическитѣ чувствени органи. Той, сжщо така, притежава едно „шесто чувство“, физически органъ, (органъ на „телепатическата дарба“), което сжщо така има едно сѣотвѣтно астрално чувство.

Тѣзи астрални чувства функциониратъ въ по-долната астрална областъ, — областъта, която слѣдва непосредствено

слѣдъ физическата — и явленията на ясновидството се произвеждатъ отъ тѣзи астрални чувства, и се турятъ въ употребленіе, както отбѣлѣзахме въ урокъ шести. Има, разбира се, по-високи форми на ясновидство, които опериратъ въ много по високи области отъ обикновенитѣ, но сж присжци само на много напрѣдналитѣ духовно. За тѣхъ ние едва ли би трѣбвало да поменаваме тука. Въ тази по-долна астрална областъ ясновидецътъ вижда, ясновидателя слуша и психометристътъ чувствува. Въ тази областъ астралното тѣло се движи и „вампири“ се явяватъ. Бесплътни души, живущи въ висшитѣ области на астралния миръ, за да могатъ да се сношаватъ съ ония свои братя, които се намиратъ въ физическата областъ, трѣбва да слѣзатъ въ тази най-долната областъ, да се облекатъ съ грубата астрална материя, за да могатъ по този начинъ да извършатъ своята мисия. Въ тази областъ се движи „астралното тѣло“ на въплотенитѣ, които сж сдобили изкуството да спождаатъ астралната областъ. Възможно е за човѣка да дѣйствува направо съ астралното си тѣло, да се подвизава съ него въ астралния миръ и да отива до която и да било точка вжтрѣ въ границитѣ на земното притегляване. Обучениятъ окултистъ би могълъ да извърши това всѣкога и своеволно, при надлежитѣ условия. Други пъкъ биха могли отъ време на време да извършватъ подобни пжтешествия (безъ да знаятъ въ сжщностъ какъ го вършатъ и помнятъ опитноститѣ, които сж добили тамъ отсетнѣ, като да е станало всичко на сънь); въ сжщностъ, мнозина отъ насъ правятъ тѣзи пжтешествия, когато физическото тѣло е заспало. Човѣкъ често пжти добива свѣдѣния по този начинъ върху въпроси, които го интересуватъ, като влиза въ астрално сношение съ други лица, които сж заинтересувани по сжщия прѣдметъ, но всичко това несъзнателно, разбира се. Съзнателно добиване на знание по този начинъ е възможно само за ония, които сж напрѣднали всестранно. Опитниятъ окултистъ само се поставя въ надлежното умствено състояние и астралното му тѣло започва да пжтува за мѣстото, което е избралъ съ бързината на свѣтлината, или даже по-бърже. Неопитниятъ окултистъ, разбира се, нѣма този контролъ върху астралното си тѣло и намира, извѣстна трудностъ въ това направление. Астралното тѣло винаги е свързано съ физическото (прѣвъ живота на послѣдното) чрѣвъ една нижка, която е подобна

на копринена и която поддържа сношенията между двѣтъ тѣла. Ако тази нишка се скъса, физическото тѣло би умрѣло, тъй като свързката на душата съ него би се прѣкратила.

Въ тази по-долна астрална област могат да се виждат аурнитѣ цвѣтове на хората, както отбѣлзахме това въ урокъ четвърти. Въ тази област, така сжщо, може да се наблюдава отъ ясновидеца отлжчването на мислитѣ отъ ума на хората. Умътъ непрѣстанно отлжчва мисли, които се разпростиратъ по-надалечни разстояния за извѣстно врѣме и които, ако сж достатъчно силни, прѣминаватъ, като се притегляватъ отъ съответнитѣ мисли на другитѣ. Тѣзи отлжчвания на мисли сж подобни на облаци, и нѣкои сж деликатни и красиви, когато пъкъ други сж тъмни и мъгляви. На психическото или астралното зрѣние, мѣстноститѣ изглеждатъ изпълнени съ тази мъгла на мисълта, която се различава по характеръ и изгледъ, съобразно съ качеството и естеството на първоначалната мисълъ, която я е произвела. Нѣкои мѣста изглеждатъ пълни съ свѣтли и привлѣкателни облаци на мисълъ, които показватъ, че общия характеръ на мисълта на ония, които го населяватъ, е единъ възвишенъ и веселъ характеръ, когато пъкъ други мѣста сж пълни съ една мъглява маса, или облакъ на мисълъ, показвайки, че ония, които живѣятъ тамъ (или нѣкои посѣтители) сж живѣли въ по-долнитѣ области на мисълта и сж прѣпълнили мѣстото съ тягостнитѣ спомени на своето прѣбивание. Такива стаи би трѣбвало да се разтварятъ широко за слнцето и въздуха, а човѣкътъ, който живѣе тамъ, би трѣбвало да се старае да ги изпълни съ свѣтли, весели и щастливи мисли, които биха изпждили долнокачествената мислена материя. Една умствена заповѣдъ, като напримѣръ *„Заповѣдвамъ ти да се махнешъ отъ тукъ!“*, би накарала човѣка да изпусне силни трептения на мисълъ, които или ще разложатъ нежелателнитѣ мислени материи, или ще бждатъ отстранени отъ околността.

Ако хората биха могли да видятъ за нѣколко минути мислената атмосфера на механичѣ и картоиграчнитѣ заведения, тѣ не биха се осмѣлили да ги посѣтятъ още еднажъ. Не само че атмосферата е пропита отъ унизителни мисли, но и изпаднали безплътни души налитатъ въ голѣми брой въ тѣзи свърталища, като се трудятъ да прѣмахнатъ тѣснитѣ граници, които ги раздѣлятъ отъ физическата областъ въ такива мѣста.

За да опишемъ още по-добрѣ изгледитѣ на астралния миръ, ние ще направимъ едно въображаемо пжтешествие съ васъ въ този миръ, прѣдводителствувани отъ нѣкой опитенъ окултистъ, като прѣдполагаме, че вие сте напрѣднали достатъчно много въ духовно отношение, тъй като въ противенъ случай и най-опитниятъ водителъ не би могълъ да ви закара далечъ, освѣнъ ако прибѣгне до геройски и твърдѣ необикновени способности, които вѣроятно не би пожелалъ да употреби съ васъ. Готови ли сте за едно подобно пжтешествие?

Слѣдъ извѣстно врѣме на мълчание внезапно чувствувате, че излизате отъ тѣлото си и че сега дѣйствувате само въ астралното си тѣло. Вие заставате прѣдъ физическото си тѣло, което виждате да спи мъртвешки на кревата. Вие съзнавате, че сте свързани съ него чрѣзъ една свѣтла, сребърна нишка, подобна на паяжина. Вие чувствувате присѣтствието на вашия водителъ, който ще ви направлява въ новия миръ, когото не познавате. Той сжщо така е оставилъ физическото тѣло и се явява прѣдъ вашитѣ очи въ астралната си форма, която твърдѣ много наподобява физическата, само че е прозрачна, облакообразна и свободно може да прѣминава прѣзъ най-гжститѣ и твърди прѣдмети. Водителътъ ви хваща за ръка и, мигновено, вие напускате стаята си, като плавате подобно на нѣкой лѣтенъ облакъ. Вие почвате отведнажъ да се плашите да не би да паднете. Щомъ тази мисль прѣмине прѣзъ умътъ ви, вие чувствувате, като че ли наистина потъвате. Но водителътъ ви задържа, като ви казва: „Помнете, че не може да потънете, освѣнъ ако се боите отъ това. — Бждете бодри и нищо не ще ви разколебае“. Вие се съобразявате съ внушението му, и сега плавате безстрашно кждѣто пожелае. Вие забѣлзвате множество мислени облаци, които се издигатъ отъ цѣлия градъ, подобно на димъ разлилюванъ отъ вѣтъра. Вие виждате, така сжщо, по-изтънчени парообразни мислени облаци да се движатъ по разни направленья, като пропждатъ тъмнитѣ облаци щомъ като ги застигнатъ. Тукъ-тамъ, вие виждате блѣскави ленти свѣтлина, подобни на електрически искри, които проблѣсватъ въ атмосферата. За тѣхъ водителътъ ви говори, че сж телепатически послания, които минаватъ отъ едно лице до друго, и които проблѣсватъ, благодарение на Прана, съ която сж пропити. Като сли-

зате към земята, вие забълбзвате, че всъко едно лице е обкржжено отъ едно яйцеобразно цвѣтно тѣло — аурата, въ която се отражава неговата мисль и прѣобладаващето умствено състояние, характера на мислитѣ се опрѣдѣля отъ различнитѣ краски по аурата. Нѣкои хора сж обкржжени отъ красиви аури, когато пъкъ други — отъ тъмни и мрачни аури, въ които се виждатъ проблѣсъци отъ червена свѣтлина. Нѣкои отъ тѣзи аури сж неприятни за окото, поради своята грубость и животинство. Тѣ ви причиняватъ дори болка, тъй като, вънъ отъ физическото си тѣло, човѣкъ е много по-чувствителенъ.

Завѣсата на пантомимата се издига. Вие вече не виждате физическия миръ съ астралнитѣ му явления, а се намирате въ единъ свѣтъ съ чудновати форми. Виждате да плаватъ навсѣкждѣ астрални „черупки“. т. е., изоставени астрални тѣла на заминали въ по-горни сфери души. Тѣ сж неприятни на гледъ и вие бързате да ги отминете. Прѣди обаче да напуснете това прѣддвѣрие на сжщинския астраленъ миръ, водителтъ ви заповѣдва да отслабите умствената зависимость отъ астралното ви тѣло. Това сторено веднажъ, за ваше най-голъмо очудване, вие забълбзвате внезапно, че сте се изплзнали отъ него, като го оставяте въ свѣта на черупкитѣ, но сѣ още запазвайки връзка съ него, чрѣзъ копринообразната нижка, която бѣхте почти забравили по това врѣме. Вие продължавате пжтешествието, облѣченъ въ ново тѣло, или по-добрѣ въ вжтрѣшната одежда отъ етерна материя, като самиятъ *Вие* оставате непромѣненъ и се удивлявате, какъ едно врѣме сте могли да прѣдполагате, какво тѣлото сте самитѣ „Вие“. Скоро областъта на „астралнитѣ черупки“ изчезва и изведнажъ чувствате, като че ли сте влѣзли внезапно въ една голѣма стая, прѣпълнена съ спящи форми между които единственитѣ движащи се сжщества сж ония на висшитѣ сфери, които сж слѣзли въ тази областъ, за да подпомогнатъ на ближнитѣ си. Понѣкога нѣкоя отъ тѣзи заспали форми изглежда като че ли ще се събуди, и, немедленно ревностнитѣ помагачи се приближаватъ до нея, за да я повдигнатъ въ нѣкоя друга по-висша областъ. Но най-странното тука е, че когато нѣкой даде зцакъ за пробуждане, неговото астрално тѣло го напуска и заминава за мѣстото на черупкитѣ, дѣто се разлага на

първоначалнитѣ си елементи. Това напуснато астрално тѣло не е свързано съ физическото тѣло на спящата душа, по-срѣдствомъ сребърната, коприненообразна нижка, което пѣкъ е било погребано или изгорено отдавна, като умрѣло; нито пѣкъ черупката е свързана съ душата, която е продължила пѣтя си къмъ по-горни сфери, а него е захвърлила окончателно. Обаче сѣщото не е и съ васъ, тѣй като вие сте оставили своето астрално тѣло само врѣменно въ прѣддврѣнето и скоро ще се върнете, за да го обладеете отново.

Сцената скоро се измѣнява и сега вие се намирате въ районитѣ на пробуденитѣ души, прѣзъ които райони вие и вашия водител се движите. Вие отбѣлзвате, че съ напрѣдѣка на постепенно пробуждаващитѣ се души, тѣ изглежда бърже да захвърлятъ покривка слѣдъ покривка отъ умствени-тѣ си тѣла. Вие забѣлзвате сѣщо че като се движите къмъ висшитѣ области, субстанцията ви става все повече и повече лека и деликатна, и че като се възвръщате къмъ по-долни области, тя става по-груба и тежка, при все че е много по-деликатна отъ самото астрално тѣло и безпрѣдѣлно по-изтънчена отъ материалното изтънено тѣло. Вие стѣлзвате, така сѣщо, че всѣка една душа, която дохожда въ съзнание, поисква да се издигне нравствено за по-добъръ животъ захвърля тѣлото си, съставено отъ материята на по-долната-сфера и приема друго отъ по-деликатна материя, по-срѣдствомъ което се прѣселва въ по-висша областъ. Невъзможно е за една душа да се отзове въ друга областъ, освѣнъ заслужената, при все че душитѣ отъ висшитѣ сфери сѣ свободни да по-ѣщаватъ по-долнитѣ, споредъ правилата на астралния миръ, които не сѣ произволни, а сѣ създадени съобразно съ естественитѣ закони. Ако читателтъ ни изеини за простото сравнение, той може да схване отчасти положението, като си въобрази една голѣма рѣшетка, или нѣколко рѣшетки, каквито се употребяватъ за подбиране на каменнитѣ вжглища отъ различни величини. Голѣмитѣ буци вжглища се събиратъ въ първата рѣшетка; по-малкитѣ — въ втората, и така нататѣкъ, докато се прибератъ и най-дребнитѣ вжглища. Явно става, какво едритѣ вжглища не могатъ да се вмѣкнатъ въ отдѣла, съдържащъ малкитѣ величини, когато пѣкъ послѣднитѣ могатъ сво-

бодно да прѣминаватъ прѣзъ рѣшетката на едритѣ вжглища. Така е и съ астралния миръ. Материалната душа отъ грубо естество се възпира отъ рѣшетката на извѣстна областъ и не може да прѣмине въ по-висши сфери; когато пъкъ душата, която е стигнала висшитѣ области, слѣдъ като е захвърлила ограничителнитѣ обвивки, може да върви свободно между долнитѣ области. Тази привелегия често пжти се използва отъ напрѣднатитѣ души, за да дадатъ наслада и утѣха на приятели, намиращи се въ по-долни области на астралния миръ. Високо развититѣ души, често пжти даватъ голѣма духовна помощ на по-ниско стоящитѣ братя, посредствомъ съвѣти и наставления, когато тѣзи послѣднитѣ сж подготвени да ги възприематъ. Въ сжщностъ, всичкитѣ области иматъ духовни помагачи дошли отъ най-висши области. Нѣкои просвѣтени души прѣдпочитатъ да използватъ врѣмето си въ астралния миръ въ помагане на ближнитѣ, отколкото да си почиватъ или грижатъ за собственото си развитие.

Между другото, водителтъ ви съобщава, какво единственото изключение на правилото, относно свободното прѣминаване въ областитѣ, които сж по-долни отъ оная, която е заслужила душата, е онава, което забранява на душитѣ отъ по-долна сфера да влизатъ въ областта „на заспалитѣ“, тъй като входътъ въ тази не е позволенъ за души, които сж се пробудили въ нѣкоя сравнителна долна областъ, а е свободенъ само за най-чиститѣ и възвишенитѣ души, които сж постигнали нѣкоя твърдѣ висша областъ. „Областта на заспалитѣ“ свещена за ония, които я заематъ, и за ония възвишени души, които иматъ достъпъ. Въ сжщностъ тази областъ е по-скоро по естество отдѣлно състояние на душата, отколкото нѣкоя отъ упоменатитѣ по-горѣ области.

Душата се пробужда точно въ онази областъ, за която подготвена отъ земния животъ и въ точно оная подобласть, която е най-пригодна за нейния вкусъ и пожелания. Тя е обкржжена отъ души, отговорящи на нейнитѣ склонности и може да се занимава съ ония прѣдмети, които ѝ сж били привлѣкателни прѣзъ земния животъ. Тя може да направи значителенъ духовенъ прогресъ прѣзъ своя животъ въ астралния миръ, така щото, като се прѣроди отново, тя ще може да напрѣдне съ една крачка повече, въ сравнение съ послѣдното

въплочение. Има безбройни области и подобласти въ този миръ, и всѣка една душа намира врѣме да се развива споредъ силитѣ си въ този специаленъ периодъ на своята еволюция и да се усъвършенствува, за да може да се роди при много по-благоприятни условия въ идния земенъ животъ. Но, уви, даже и въ този по-високъ миръ, всички добръ и усърдно не използватъ врѣмето си и, вмѣсто да напредватъ духовно, тѣ допускатъ, што егоистичното имъ естество да ги влѣче надолу и иждивяватъ голѣма частъ отъ врѣмето си въ недостойно сжществувание изъ долнитѣ области, като се прѣдаватъ на грубо материални занятия. Въ подобни случаи, душата не може да извлѣче облагитѣ на астралния миръ и се прѣзражда пакъ въ сжщото състояние, въ което е била и прѣзъ миналия земенъ животъ. Тя се праща обратно, за да изучи отново сжщия урокъ.

Най-долнитѣ области на астралния миръ сж пълни съ души отъ най-низкия типъ—неразвити и животински—които живѣятъ, както сж живѣли и на земята (съ едначкото изключение, че изхабяватъ нѣкои отъ грубитѣ навици, като придобиватъ при това и извѣстенъ вкусъ за по-възвишени нѣща, които ще имъ дадатъ извѣстно прѣимущество, когато се прѣродятъ отново). Тѣзи недоразвити души не могатъ да се въстияватъ въ по-високитѣ области, а единствената областъ подъ тѣхъ е тази на черупкитѣ и подъ-астралната областъ, и затова тѣ се намиратъ често пжти близо до земята. Тѣ идватъ тѣй близо до нея, што да долавятъ какво става тамъ, особено ако условията на мѣстността сж такива, што да хармонизиратъ съ собственитѣ имъ натури. Може да се каже, даже, че тѣ могатъ да живѣятъ въ тази низка материална областъ, при все че сж раздѣлени отъ нея чрѣзъ една обезпокоителна тънка завѣса, която имъ прѣпятствува да участвуватъ въ сценитѣ, освѣнъ въ рѣдки случаи. Тѣ наблюдаватъ живота на земята, но не могатъ да участвуватъ въ него. Тѣ се навъртагъ въ старитѣ и унизителни срѣди, дѣто сж имали обичай да ходятъ прѣзъ земния си животъ, като обсебватъ мозъка на нѣкого, който е подъ внияннето на своитѣ страсти и по такъвъ начинъ засилватъ скотскитѣ му пожелания. Прѣдетъ е неприятенъ и намъ не ни се иска да констатираме тѣзи факти. За щастие, обаче, той не засѣга нашитѣ читате-

ли, които, върваме, сж прѣминали тази долна стадия на развитие. Такива унизени души се тѣй привличатъ отъ земния животъ въ по-низкитѣ му прояви, щото изостренитѣ имъ страсти ги заставятъ скоро да се прѣвъплотятъ при подобни условия, въпрѣки малкото подобрене, което по необходимостъ трѣбва да се отбѣлѣжи въ тѣхнитѣ характери — тѣй като човѣкъ не може да върви надирѣ, а винаги напрѣдъ. Една душа може да направи нѣколко опити за да напрѣдне, въпрѣки назадничавитѣ наклонности на по-низката си натура — но тя никога не се движи назадъ.

Душитѣ въ по-високитѣ области, като не се притеглятъ тѣй силно къмъ земния животъ, прѣкарватъ много по-дълго време въ астралния миръ, като се има прѣдъ видъ, че колкото по-висока е областъта, толкова по-дълга е почивката. Но скоро урока се изучва и душата копнѣе за онова по-нататъшно напрѣдване, което е резултатъ само на опитностъ и дѣйствие въ другъ единъ земенъ животъ. Чрѣзъ силата на своитѣ копнежи, душата постепенно се завлича отъ течението, което я носи къмъ прѣраждане и изпада въ едно сънливо състояние. Изпадайки въ тази душевна дрѣмка, тя постепенно умира за астралния миръ и се прѣражда въ единъ новъ земенъ животъ, съобразно съ нейнитѣ пожелания и вкусове и за който животъ тя е подготвена въ тази своя специална стадия на развитие въ астралния миръ. Тя не се пробужда изведнажъ при физическото си прѣраждане, но прѣкарва едно дрѣмливо състояние на постепенно пробуждане прѣзъ годинитѣ на ранното дѣтство. Нейното пробуждане настѣпва съ постепеното проявление на разсуждение въ дѣтето, чийто мозъкъ се развива споредъ нуждитѣ.

Вашиятъ водителъ ви е посочилъ всичкитѣ тѣзи нѣща и ви е далъ съотвѣтнитѣ примѣри. Вие сте се срѣщнали съ приятели и ближни, които сж напуснали отдавна земнитѣ си тѣла и сега се намиратъ въ нѣкои отъ областитѣ, прѣзъ които вие сте прѣминали. Вие сте забѣлѣзали съ очудване, какво тѣзи души дѣйствуватъ и говорятъ, като че ли живота имъ е не само естественъ, а като че ли сж чувствували, че вие сте ги посѣтили отъ нѣкой вънкашенъ свѣтъ. Вие сте забѣлѣзали така сжщо, че ония, които се намиратъ въ извѣстни области на астралния миръ, сж добръ запознати съ по-долнитѣ области, когато пъкъ по-висшитѣ области имъ сж съвсѣмъ непознати.

Ония, които се намиратъ въ по-долнитѣ области, изглеждатъ като че ли съзнаватъ твърдѣ слабо значението на своето съществуване, понеже не сж още достигнали стадията на духовно съзнание. Вие забѣлѣзвате така сжщо незначителнитѣ промѣни въ тѣзи души и незначителния имъ напредѣкъ въ духовно отношение. Вѣроятно тамъ ще срѣщнете нѣкои старъ приятель, който прѣзъ земния животъ е минавалъ за непоправимъ материалистъ, и който, дори и тука при всичкитѣ не-обикновени факти, продължава да твърди, че „смъртъта туря край на всичко“. Той сжщо така се гнѣви, когато нѣкой отъ посѣтителитѣ на по-горнитѣ сфери му съобщи кой е той и отъ кждѣ идва, нарича го измамникъ и изисква доказателства, относно реалността на тѣзи „възвишени сфери“ за които му говорятъ. Той още настоява, какво внезапното явяване и изчезване на тия същества сж само физически проявления на новата планета, върху която живѣятъ. Слѣдъ това приключение вие се отзовавате съ водителя си въ по-високитѣ сфери, като изявявате желание да не се връщате вече на земята, тѣй като вашитѣ желания се удовлетвориша напълно и се чувствувате тука прѣвъзходно, като че ли сте стигнали въ „седмото небе“ на астралния миръ. Водителтъ настоява на вашето завръщане, но прѣди да тръгнете оттукъ, той ви заявява, че вие още се намирате въ една подъ-область отъ сравнително низкитѣ области на астралния миръ. Вие се усъмнявате въ истинността на думитѣ му и, като материалиста, пожелавате да ви посочи още по-велики работи. Но той ви отвръща: „Не, вие сте дошли до мѣстото, до гдѣто вашитѣ ограничения ви допускатъ, въ оная именно часть отъ „задгробния животъ“, която е прѣдопрѣдѣлена за васъ слѣдъ напускането на тѣлото, и дѣто ще дойдете, освѣнъ ако проявите голѣмъ прогресъ за да заслужите по-висока степенъ. Вие имате своитѣ ограничения, както и азъ моитѣ; никоя душа не може да пжтува по-надалечъ отъ нейнитѣ духовни граници“.

Но, продължава вашиятъ водителъ, „отвждѣ вашата областъ и отвждѣ моята се намиратъ много други области, които сж свързани съ нашата земя, чиито блѣсъкъ вие не можете дори да си прѣдставите. Намиратъ се така сжщо много невидими области около другитѣ планети на нашата верига, а има още милиони други минове и вериги отъ минове, както има и вериги отъ планети, — а слѣдъ това и по-голѣми

групи от тѣзи вериги — и така нататък, все по-голѣми и по-грандиозни системи, които, за да си ги въобразимъ, ние нѣмаме сила. Нашиятъ свѣтъ, планетна верига и слнчева система сж само едно зърно пѣськъ въ океана на Вселената.

„Тогава какво съмъ азъ — бѣдно смъртно същество — ако не изгубена прашичка всрѣдъ това необразимо величие“, възкликвате вие. „Вие сте най-цѣнното нѣщо — една живуща душа“, отговаря вашиятъ водителъ, „и ако вие бихте били унищожени—цѣлата система на вселената би пропаднала, понеже вие сте тѣкмо тѣй потрѣбенъ, както и най-голѣмата частъ отъ нея. — Тя не може безъ васъ, — вие не можете да бждете загубенъ или унищоженъ, — вие сте частъ отъ всичко, вие сте вѣченъ!“

„И върху всичко това, което ми говорихте“, възкликвате вие, какво има и кое нѣщо съставлява центъра на всичкото това? Вашиятъ водителъ отговаря тержествено: *Абсолютниятъ!*

И когато стигнете физическото си тѣло пакъ — прѣди изчезването на вашия водителъ — вие го запитвате, „колко милиони километра отъ земята сме били и колко врѣме сме се бавили?“ Той отговаря! „Вие никакъ не сте напускали земята — и тѣлото ви бѣ оставено само за единъ моментъ. — За астралния миръ нѣма врѣме и просторъ!“ . . .

УРОКЪ ЕДИНАДЕСЕТИ.

Отвѣдъ границата.

Въ тѣзи уроци ние не сме се опитвали да натрапимъ па читателя каквито и да би били понятия на истини, които нему сж се понравили, или не сж били въ хармония съ неговитѣ понятия. Ние прѣдоставяме всѣкому правото на собственитѣ му убѣждения, като прѣдпочетемъ, шото той да възприеме само ония отъ ученията на Йогитѣ, които намиратъ отзвукъ въ неговата душа. Ние излагаме само концепции на Йогитѣ по прѣдмета, колкото ни е възможно по-просто и по-ясно, за да може читателтъ да разбере теорията — била тя приятна или неприятна нему. Ако е вѣрна, тя е вѣрна, безразлично дали читателтъ я одобрява или не. Но, Йогитѣ не поддържатъ идеята, че всѣки единъ, който не вѣрва въ тѣхното учение, би трѣб-

вало да се накаже, а който върва — да се награди. Тъ поддържатъ, какво върването и невърването сж въпроси не на волята, а сж резултатъ на разбирането; слѣдователно, несъвмѣстимо е съ идеята на справедливостъ да прѣдполагаме, какво еди кой си е наказанъ или награденъ за неговото върване или невърване. Йогитѣ сж най-толерантнитѣ хора. Тѣ виждатъ доброто и истината въ всичкитѣ форми на върване и понятия на истина, и никога не критикуватъ лицето, което не се съгласява съ тѣхъ. Тѣ не сж поставили нѣкакъвъ катехизисъ за своитѣ вървания и не изискватъ отъ своитѣ послѣдователи да възприематъ тѣхнитѣ учения. Тѣхниятъ съвѣтъ къмъ читателя е: „Това, което апелира на вашия разумъ съ своята върнотъ, възприемете — остатъкътъ захвърлете; утрѣ върнете се и вземете онова, което сте отхвърлили днесъ, и така нататък, до като поемете всичко, каквото ви прѣдоставяме; недѣйте се прѣсилва съ възприемането на несмилаеми истини, понеже, когато настане надлежното врѣме, истинитѣ ще ви бждатъ приятни, щомъ като сте въ положение да ги проумѣете“.

Когато „Азтѣ“ напусне тѣлото, или когато настѣпи това, което ние наричаме смъртъ, той изоставя по-долнитѣ си принципи, и прѣминава на прѣдъ къмъ други състояния. Той оставя отзадъ си първо, физическото си тѣло. Това физическо тѣло, както обяснихме въ урокъ първи, е съставено отъ милиони атоми — малки частици, които иматъ свой умъ и разумъ, подъ контрола на централния умъ на човѣка; то има, така сжщо, извѣстно количество Прана, или жизнена сила, и една материална обвивка на тѣлото, сборътъ на които малки частици съставлява цѣлото тѣло на човѣка.

Когато настѣпи смъртъта на човѣка — когато Азтѣ напусне материалната си обвивка, която е употрѣбилъ за този периодъ на този особенъ „животъ“, атомитѣ се отдѣлятъ и прѣскаатъ и това, което наричаме разложение, настѣпва. Силата, която е държала атомитѣ свързани, изчезва и тѣ сж свободни да направятъ нови комбинации. Нѣкои отъ тѣхъ се поглѣщатъ въ тѣлата на околнитѣ растения, и, съ врѣме, образуватъ части отъ тѣлото на нѣкое животно, което е изяло растението, или пъкъ частъ отъ нѣкой другъ човѣкъ, който е поглѣдналъ растението или месото на животното, което е изяло растението. Тѣзи атоми съ животъ нѣматъ нищо общо съ сжщинската

душа или Азътъ на човѣка. — Тѣ сж само неговитѣ неотдавнашни служители и нѣмагъ свѣрзка съ неговото сѣзнание. Други пъкъ отъ тѣзи атоми оставатъ въ земята за извѣстно врѣме, до като се поематъ отъ друга нѣкоя форма на живи сѣздания, които се нуждаятъ отъ храна. Споредъ думитѣ на единъ знаменитъ писателъ, „смъртъта е само единъ изгледъ на животъ, и разрушението на една материална форма е само единъ прѣдвѣстникъ за сѣграждането на другъ животъ“.

Отъ момента, когато Азътъ напусне физическото тѣло и влиянието на повеляващия умъ се оттегля отъ молекулитѣ, разстройството всрѣдъ тѣхнитѣ групи започва. Тѣ ставатъ една разтлѣнна армия, тласкащи се насамъ и натамъ, прѣплитайки се помежду си въ общата борба да се измѣкнатъ отъ множеството и да избѣгнатъ хаоса. Прѣвъ живота на тѣлото главната имъ цѣль е да работятъ задружно и въ хармония, подъ заповѣдитѣ на своитѣ началници; слѣдъ смъртъта на тѣлото единствената имъ цѣль е да се отдѣлятъ по-скоро единъ отъ другъ. Най-напрѣдъ се раздѣлятъ групитѣ една отъ друга, а послѣ всѣка една група се разпокъсва на други по-малки групички и това продължава, до като всѣки единъ отдѣленъ атомъ се освободи отъ другаритѣ си, като се стреми да се присѣдини къмъ нѣкоя нова форма на животъ, кждѣто може да бжде полезентъ. Единъ писателъ добръ се е изразилъ по въпроса, като е казалъ: „Тѣлото не е живо вече, когато умрѣ; но то е живо въ своитѣ единици, а мъртво въ своята цѣлость“.

Когато Азътъ излѣзе отъ физическото тѣло, въ момента на смъртъта, Прана, която не е вече подъ контрола на централния умъ, се отзовава само на заповѣдитѣ на отдѣлнитѣ атоми или тѣхнитѣ групи, които влизаха въ сѣстава на тѣлото, а тѣй като физическото тѣло се разлага на първоначалнитѣ си елементи, всѣки единъ атомъ взема съ себе си достатъчно Прана, за да поддържа своята жизненостъ и да запази силата си, която му е потрѣбна, за да образува нови врѣзки. Неупотрѣбената Прана се възвръща къмъ великия всемиренъ резервуаръ, отъ който е излѣзла.

Когато Азътъ напусне тѣлото въ момента на смъртъта, той отнася съ себе си астралното тѣло и висшитѣ принципи. Това астрално тѣло, трѣбва да помните, е точно съотвѣтно копие на физическото тѣло, но е сѣставено отъ по-деликатна

материя; то е невидимо за обикновеното зрѣние, но ясно може да се различи отъ ясновидеца или чрѣзъ астралното зрѣние на който и да би било, и затова, понѣкога, може да се види отъ личности, намиращи се подъ извѣстни психически условия. Ясновидцитѣ описватъ раздѣлата на астралното тѣло отъ физическото, като нѣщо твърдѣ интересно. Астралното тѣло постепенно се отдѣля отъ физическото подобно на нѣкой бѣлъ облакъ. Една слаба, копринена, прозрачна връзка само свързва двѣтѣ тѣла, но тази връзка постоянно тѣнѣе, докато най-сетнѣ свършено изчезне.

Астралното тѣло съществува още малко врѣме слѣдъ физическата смъртъ на човѣка, и, при извѣстни обстоятелства, става видимо за живущитѣ лица. Астралното тѣло на едно умирающе лице понѣкога може да се яви на далечно разстояние отъ смъртното ложе на свои роднини и приятели, къмъ които умирацията е ималъ силна симпатия.

Слѣдъ врѣме, въ разнитѣ случаи по различни начини, както щѣ видимъ по-послѣ, астралното тѣло се захвърля отъ Азѣтъ и започва да се разлага. Това захвърлено астрално тѣло не е вече нищо повече отъ единъ трупъ, съставенъ отъ сложенъ материалъ, и който трупъ се нарича отъ окултиститѣ „астрална черупка“. Това захвърлено тѣло нѣма нито животъ, нито разумъ, слѣдъ като се захвърли, а плава безцѣлно изъ по-долнитѣ астрални области, до като се разложи на първоначалнитѣ си елементи. Притегляно по навикъ къмъ сжщо тъй изоставения си физически другаръ, тази черупка често пжти се връща въ околността, дѣто е погребано физическото тѣло и се разлага заедно съ него. Лица съ психическо зрѣние, били тѣ въ нормално състояние, или повлияни отъ страхъ или други подобни чувства, често пжти виждатъ тѣзи астрални черупки да плаватъ около гробищата, бойнитѣ полета и пр. и се смѣтатъ погрѣшно като „духове“ на покойници, когато въ сжщность тѣ сж само едни изоставени тѣла. Тѣзи астрални черупки могатъ да бждатъ галванизирани, като имъ се даде подобие на животъ посрѣдствомъ жизнеността на нѣкой „медиумъ“. Праната на послѣдния ги оживотворява и подсъзнателния умъ на медиума ги тласка да проявяватъ признаци на животъ и частиченъ разумъ. Въ нѣкои сеанси съ медиуми, тѣзи астрални черупки се материализиратъ посрѣдствомъ жизнеността на медиума и говорятъ по единъ глупавъ и несвързанъ начинъ

на окръжающитѣ ги. Има, разбира се, проявление на истински духове, които се връщатъ отъ астралния миръ, за да се срѣщнатъ съ познатитѣ и които сж съвършено различни отъ първитѣ, но ония, които изслѣдватъ спиритически явления, би трѣбвало да се прѣдпазватъ отъ забъркване на тѣзи астрални черупки съ сжщинския разумъ на тѣхнитѣ починали приятели.

Въ врѣмето, когато Азътъ, обвързанъ въ астралното си тѣло, бавно се измѣква отъ физическото, цѣлиятъ животъ на лицето, отъ дѣтинство до старческата възраст, минава прѣзъ неговото умствено зрѣние. Паметта прѣдава своитѣ тайни, и картини слѣдъ картини минаватъ въ послѣдователенъ редъ прѣдъ ума, като много нѣща ставатъ ясни за заминаващата душа и тази послѣдната започва да схваща знанието на цѣлия си прѣживенъ животъ, понеже той се явява прѣдъ очитѣ и като на панорама. Това става въ видъ на единъ ясенъ сънъ и остава върху памятьта на умирающия неизгладимъ. Отпослѣ споменитѣ се възпроизвеждатъ и използватъ отъ душата. Окултиститѣ винаги сж прѣпоръчвали да се пази тишина около умирающия отъ страна на рѣднини и приятели, за да не се дразни той отъ противорѣчиви вълнения, или отъ обезпокоителни звукове. Душата би трѣбвало да замине спокойно и мирно, безъ да бжде смушавана отъ пожеланията или разговоритѣ на присѣтстваващитѣ край трупа,

По такъвъ начинъ, душата напуска тѣлото. Кждѣ отива прочее?

Нека запомнимъ, какво състоянието на една душа, заминала за астралния миръ, нѣма нищо общо съ мѣстото, дѣто отива. Има много мѣста на сжществуване и тѣ всички се проникватъ едно въ друго, по такъвъ начинъ, че извѣстно мѣсто може да съдържа интелигентни сжщества, живущи въ нѣколко разни области; ония, които живѣятъ въ по-долнитѣ области, не съзнаватъ сжществуването и присѣтствието на ония, които живѣятъ въ висшитѣ области. Затова именно изхвърлете идеята за „мѣсто“ отъ умоветѣ си и запомнете, че насъ интересуватъ „състоянията“ или „областитѣ“.

Слѣдъ като тѣлото се изостави отъ душата, послѣдната, ако е необезпокоявана отъ разнитѣ прояви на скърбъ и разнородни пожелания отъ страна на ближнитѣ, изпада въ едно полу-съзнателно състояние — едно благодатно, честито и спокойно състояние — единъ сънъ на душата.

Това състояние на душата продължава до известно време, до като тя се отърси отъ астралната черупка, която се разсѣва въ астралната атмосфера, и докато низшите части на оная етериализирана материя, която ограничава по-долните части на ума, постепенно ще се разложатъ и освободятъ душата, като я оставятъ обладана само отъ по-висшите части на своята умствена природа.

Човѣкътъ съ нисше духовно развитие и, слѣдователно, съ по-голѣми скотски прояви, ще изостави само една малка частъ отъ своя умъ-тѣло и скоро ще се отзове въ най-високия районъ, за който е подготвенъ умствено и духовно прѣзъ земния си животъ. Духовно развитиятъ човѣкъ постепенно ще отърси голѣма частъ отъ умственото си тѣло, до като го захвърли всичкото, освѣнъ най-възвишената частъ, която е развилъ прѣзъ земния си животъ. Ония, които се намиратъ въ междината на двѣтѣ горѣпоменати противоположности, ще дѣйствуватъ съобразно съ степенъта на духовното си развитие. Слѣдъ това, когато най-последниятъ остатъкъ отъ нисшата умствена природа освободи душата, тя се пробужда, като прѣминава въ други състояния. Явно е, какво човѣкъ съ груба умствена природа и низко духовно развитие ще остане въ сънливо състояние само кратко време, тъй като процеса съ захвърлянето на обвивките е сравнително лесенъ и изисква само твърдѣ късо време. Нагледно е, така сжшо, какво духовно развитиятъ човѣкъ ще остане въ това състояние за по-дълго време, тъй като той ще има повече умственъ материалъ да прѣчиства. Всѣка душа се пробужда, когато захвърли всичко, каквото може, и когато постигне най-високото състояние, което е постижимо за нея. Ония, които сж направили значителенъ духовенъ прогресъ прѣзъ току-що прѣкарания си земенъ животъ, ще иматъ много непотрѣбенъ и отживѣлъ материалъ да захвърлятъ, когато пъкъ онзи, който е прѣнебрѣгналъ драгоцѣнното време и умира въ сжщото състояние при както бѣ и роденъ, ще има малко да захвърля и ще се прѣроди въ кратко време. Всѣки единъ почива, до като най-висшата точка на развитие се прояви. Но както влизането въ това състояние на покой, така и интензивността и продължението му могатъ да се влияятъ отъ ония близки на заминалия, които сж оставени въ земния животъ. Една душа, която „има нѣщо въ ума си“ да съобщи, или която е опечалена,

поради мжкитѣ на оставенитѣ ближни, ще се бори противъ мирното и спокойно състояние, което ѝ се изпрѣчва, и ще направи отчаяни усилия, за да се върне обратно. По сжщия начинъ, умственитѣ посѣщения на ония, които сж оставени надирѣ, ще смушаватъ тѣхния блаженъ покой и ще каратъ успокоената душа да се събужда и да се стареа да удовлетвори позивитѣ на ближнитѣ, и по този начинъ тѣзи послѣднитѣ ще спѣватъ нейното развитие. Тѣзи полусъбудени души често пжти се явяватъ въ спиритическитѣ сеанси. Нашата себелюбива скърбъ кара много пжти починалитѣ ни ближни да бждатъ тжжни и безпокойни. Окултиститѣ отбѣлзватъ случаи, когато нѣкои души сж се борили съ състоянието си на покой за много години, за да могатъ да се вѣстятъ между близкитѣ си на земята, въпрѣки факта, че тѣхното настроение причинявало болезнь и печаль, както на починалия, така и на останалитѣ му приятели и роднини на земята. Подобенъ родъ дѣйствиа причинява застои въ прогреса на починалия, който би трѣбвало да се остави на покой, за да може душата му да се развива нормално. Този периодъ на душевенъ покой е подобенъ на сжществуването на бебенцето въ утробата на майка си : то спи, за да се пробуди за животъ и сила.

Само душата на лицето, което е умрѣло отъ естествена смъртъ, може да влѣзе въ състояние на покой незабавно. Ония, които умиратъ внезапно и случайно, или които сж били убити, стоятъ будни, при пълно владѣние на умственитѣ си дарби за дълго врѣме. Често пжти тѣ не чувствуватъ че сж „умрѣли“ и не могатъ да разбератъ, какво е станало съ тѣхъ, съзнавайки своя битъ на земята, като чуватъ и виждатъ всичко, каквото става около тѣхъ, посредствомъ астралнитѣ си дарби. Тѣ не могатъ да си въобразятъ, че сж изоставили тѣлото и сж крайно смутени. Тѣ биха били твърдѣ злощастни до момента на тѣхния сънь; ако да не бѣха астралнитѣ помагачи, които сж души отъ висшитѣ състояния на сжществуване, които ги посѣщаватъ и имъ съобщаватъ кждѣ се намиратъ, като ги свѣтватъ и утѣшаватъ, до като тѣ изпаднатъ въ подълбокъ сънь, както става съ дѣтенцето. Тѣзи помагачи винаги утѣшаватъ тѣзи души, били тѣ добри или лоши, понеже считатъ всички за чада Божии и свои братя и сестри. Констатирано е, какво хора съ високи духовни сили сж напускали физическитѣ си тѣла врѣменно, за да помагатъ посрѣд-

ствомъ астралнитѣ тѣла прѣзъ врѣме на голѣми катастрофи, или пѣкъ слѣдъ ожесточени битки, когато нуждата отъ тѣхната помощъ е била вопиюща. Въ такива случаи, нѣкои отъ напрѣдналитѣ интелигентни души сж слизали отъ възвишенитѣ си състояния и сж се явявали, за да дадатъ своята подкрѣпа съ разумни съвѣти и насърчения, и то не само между цивилизованиѣ общества, но по всички части на свѣта. Мнозина духовно развити души, които сж надминали въ своя прогресъ останалитѣ души отъ сжщата расова група, къмъ която принадлежатъ и тѣ, се посещаватъ доброволно на подобни благодѣтелни дѣла, за да подпомогнатъ на своитѣ братя и сестри, като сж прѣнебрѣгвали своето щастие и спокойствие. Лица, които умиратъ внезапно, постепенно се подаватъ на душевния сънъ и процесътъ при захвърлянето на ограничителнитѣ обвивки слѣдва своя пжтъ, както и при ония, които сж прѣтърпѣли естествена смъртъ.

Когато душата захвърли ограничителнитѣ обвивки и постига онова състояние, за което е подготвена прѣзъ земния си животъ, тя минава незабавно къмъ областта на астралния миръ, за който е приспособена и къмъ който се привлича чрѣзъ закона за притеглянето. Астралниятъ миръ съ всичкитѣ си сфери и области не е едно „мѣсто“, а е едно състояние. Тѣзи области се проникватъ взаимно и ония души, които обитаватъ една областъ, не съзнаватъ присѣтствието на ония, които обитаватъ друга областъ, нито пѣкъ могатъ да се прѣхвърлятъ отъ една въ друга. Обаче душитѣ, обитаващи висшитѣ области могатъ да вникнатъ въ по-долнитѣ области и да ги посѣщаватъ когато желаятъ. Обитаващитѣ по-нисши области, обаче, не могатъ въ никой случай, нито да посѣщаватъ висшитѣ области, по сжщата причина, поради която една риба не може да се движи въ въздуха, подобно на птицата. Ако нѣкоя душа е привързана къмъ друга поради нѣкаква стара връзка и, ако едната обитава по-долната областъ отъ другата, напрѣдналата душа може да посѣщава и да подкрѣпява по-назадничавата съ своитѣ съвѣти и наставления и по такъвъ начинъ да я подготви за слѣдното ѣ възплощение; така щото, когато и двѣтѣ се срѣщнатъ отново въ земния животъ, съ дадената помощъ назадничавата може да се развие и слѣдъ това двѣтѣ души да вървятъ задружно прѣзъ цѣлия си животъ или верига отъ животи. Това ще за-

виси, разбира се, отъ готовността на назадничавата душа да се развива, а това е естествено за души, които сж достигнали извѣстна стадия на развитие, когато сж вънъ отъ тѣлото, понеже тѣ сж свободни отъ увлѣкателнитѣ влияния на земния животъ и се подаватъ по-лесно на наставленията на Духа. Йогитѣ твърдятъ даже, че въ нѣкои рѣдки случаи помагашката душа може да докара по-долния си братъ до такова състояние, щото този послѣдния да захвърли нѣкои отъ долнитѣ умствени принципи, които сж се прилѣпали къмъ него слѣдъ пробуждането му и които сж го задържали въ извѣстна област, като по този начинъ му спомага да прѣмине къмъ слѣдующата по-висша област. Но това става рѣдко и то само когато душата сама е могла *почти*, а не съвършено да захвърли ограничителната обвивка, неподпомогната.

Долнитѣ подобласти на астралния миръ сж пълни съ неразвити и груби души, които живѣятъ, както сж живѣли на земята. Тѣ сж тѣй свързани съ материалната област, щото могатъ да съзнаватъ какво става въ нея и да участвуватъ даже духомъ, като сж раздѣлени отъ нея само чрѣзъ една тънка завѣса, която ги дѣли отъ подобнитѣ имъ, намиращи се още въ тѣлото. Тѣзи души се скитатъ около старитѣ свѣрталища на своето земно падание, като влияятъ врѣдно върху пияниците и безнравственицитѣ. Тѣзи души отъ долнитѣ области сж въ тѣсно съприкосновение съ материалната област и затова тѣ биватъ най-често притеглювани къмъ спиритическитѣ сеанси, гдѣто медиумъ тѣ и посѣтителитѣ се намиратъ въ низко състояние на духовно и умствено развитие. Тѣ се явяватъ като „духове“ на приятели на участницитѣ въ сеанса, като прѣдвяватъ претенции на видни и прочути личности. Тѣ сж, които прибѣгватъ къмъ глупавитѣ сцени, които се отбѣлзватъ въ нѣкои сеанси, когато имъ се удаде случай за това. Тѣ не заслужаватъ приятелството на хора отъ висши области, били тѣ въплотени или невъплотени. Душитѣ въ долнитѣ области изразходватъ късо врѣме въ невъплотено състояние и иматъ голѣма наклонностъ къмъ материалния животъ и астралния миръ. Тѣ ламтятъ да се прѣвъплотятъ кратко врѣме слѣдъ послѣдната си с ъртъ. Разбира се че, когато се прѣраждатъ, тѣ се притеглюватъ отъ родители, които проявяватъ сжщитѣ наклонности, и затова новата имъ обстановка ще бжде сходна на прѣдишната. Тѣзи назадничави души, както и ду-

шитѣ на дивитѣ раси, напрѣдватѣ бавно прѣзѣ земния животѣ и, като се подлагатѣ на повторителни и чести въплощения, тѣ едвамъ успѣватѣ да направятѣ извѣстенѣ напрѣдъкѣ. Пожеланията имѣ сж отправени къмъ материалното и послѣдното ги притеглява, а Духътѣ упражнява сравнително нищожно влияние върху тѣхѣ. Но и тѣ даже правятѣ извѣстенѣ прогресѣ — и тѣ се движатѣ напрѣдѣ, макарѣ и неусѣтно.

Душитѣ отѣ по-висшитѣ области, разбира се, проявяватѣ по-голѣмѣ напрѣдъкѣ прѣзѣ всѣки земенѣ животѣ и иматѣ по-малко въплощения а по-голѣмо разстояние по врѣме помежду въплощения. Тѣй като наклонноститѣ и вкусоветѣ имѣ сж по-облагородени, тѣ прѣдпочитатѣ да обитаватѣ висшитѣ области на духовния животѣ, мислейки и обсждайки по-сложнитѣ задачи, подкрѣпени отѣ Духовния Умѣ. По този начинѣ, тѣ се подготвяватѣ за още по-голѣмѣ прогресѣ, като прѣкарватѣ цѣли столѣтия въ висшитѣ райони, прѣди да се прѣвъплотятѣ повторно. Въ нѣкои случаи, когато извѣстни души правятѣ грамаденѣ напрѣдъкѣ въ сравнение съ другитѣ единици на расата, тѣ прѣкарватѣ хиляди години изѣ висшитѣ области, чакайки врѣмето, до като расата напрѣдне достатѣчно да направи тѣхното прѣраждане прилякателно, а между това тѣ помагатѣ на по-малко развититѣ души.

Но рано или късно, когато душитѣ почувствуватѣ едно пожелание да сдобиятѣ нови опитности и да проявятѣ своя напрѣдъкѣ слѣдѣ „смъртта“ въ нѣкой новѣ земенѣ животѣ, а поиѣкога когато ги подканва нѣкоя любима душа, обитаваша по-долна област, тѣ се прѣвъплотяватѣ, за да реализиратѣ копнежитѣ си. Тѣ се прѣраждатѣ, слѣдѣ като сж избрали подходящи родители и съотвѣтни обстановки. Когато врѣмето за тѣхното прѣраждане дойде, тѣ изпадатѣ пакѣ въ дълбокѣ душевенѣ сън и, по такъв начинѣ, слѣдѣ извѣстенѣ периодѣ врѣме тѣ „умиратѣ“ за областѣта, въ която сж сществувади до тогава, и се „раждатѣ“ за новѣ физически животѣ въ ново тѣло. Душата не се пробужда напълно отѣ сънѣ немедлено при рождението, а сществува въ полусънливо състояние прѣзѣ днитѣ на дѣтинството. Постепеното пробуждане се забѣлѣзва съ умственото развитие на бебето, когато пъкъ дѣтинския мозъкѣ се развива съобразно възникналитѣ нужди. Въ нѣкои случаи пробуждането става прѣждеврѣменно

и ние виждаме да се явяват чудовища, дѣтски гении и пр., но такива случаи сж малко или много анормални и нездравословни. Понѣкога, сънуващата душа въ дѣтето се пробужда на половина и ни зачудва чрѣзъ нѣкоя прочувствена бѣлѣжка или мждро изражение.

Голѣма часть отъ този процесъ на подготовка за прѣвъплощение се извършва отъ душата несъзнателно, въ послушность на нейнитѣ вдѣхновения и пожелания, тѣй като не е могла още да разбере значението на всичко това, което ѝ прѣдстои, а се увлича напрѣдъ, чрѣзъ закона за притегляването, почти несъзнателно. Но слѣдъ като душитѣ постигнатъ извѣстна степен на развитие, тѣ почватъ да съзнаватъ процеса на прѣвъплощението и, прѣди да се прѣродятъ, тѣ съзнателно избиратъ новата обстановка. Колкото повече сж издигнати, толкова по-силно е тѣхното съзнание въ избора.

Лесно е да се разбере, че има много области на астрално съществуване. Философията на Йогитѣ учи, какво има седемъ велики райони или области (често пжти наричани отъ необразованитѣ индуци „седемъ небеса“) но всѣка велика област има отъ своя страна седемъ подраздѣления и всѣко едно подраздѣление още седемъ по-малки отдѣли.

За насъ е невъзможно да опишемъ естеството на висшия астраленъ животъ. Ние не владѣемъ достатъчно думи, съ които да го опишемъ, нито пъкъ умове, да го проумѣемъ. Животътъ въ долнитѣ области е подобенъ на земния животъ; на мнозина отъ обитателитѣ изглежда, че той е часть отъ земния. Тѣ не схващатъ, че сж освободени вече отъ земни ограничения, и си въобразяватъ, какво сѣ още огнѣтъ може да ги изгори, водата да ги удави и т. н. Фактически, тѣ живѣятъ на земята, всрѣдъ нейнитѣ бури. Има други по-горни области, чиито обитатели се вдѣхновяватъ отъ по-възвишени идеи. А щастieto, което царува въ висшитѣ области, не би могло да се схване отъ ума на днешния човѣкъ. Въ нѣкои отъ срѣднитѣ области, ония, които любятъ музиката се доволяватъ напълно; сжщото нѣщо е и съ артиститѣ, художниците и образованитѣ по отношение на тѣхнитѣ респективни специалности. Малко по-нагорѣ има и такива, които сж развити духовно и сж обзети съ духовни сентимания. Въпрѣки всичко това, добрѣ е да се запомни, какво даже и тѣзи високи области съставляватъ само незначителни части отъ въз-

вишената духовна област, която пъкъ съставлява само една отъ по-долнитѣ области на сѣществувание. Но защо да се занимаваме съ този прѣдметъ, приятели? Ние не можемъ да разрѣшимъ задачитѣ на висшата математика, а камо ли да схванемъ тѣзи непроницаеми области съ своя ограниченъ умъ; но всичкото това сѣкровище е прѣдначено за насъ и никой не може да ни лиши отъ това скъпоцѣнно наследство.

УРОКЪ ДВАНАДЕСЕТИ.

Духовна еволюция.

Хубавата наука относно духовната еволюция— този бисеръ въ короната на философията на Йогитѣ— криво се проумѣва и криво се тълкува, даже и отъ мнозина нейни приятели. Болшинството отъ неосвѣдоменитѣ хора я забъркватъ съ най-грубитѣ идеи на невѣжественитѣ раси въ Азия и Африка. Тѣ вѣрватъ, че тя учи въ смисълъ, какво човѣшкитѣ души слизатъ въ тѣлата на по-долнитѣ животни слѣдъ смъртъта. И подъ прикритието на висшитѣ учения относно прѣвъплощенiето, мнозина прокарватъ теории, като твърдятъ, че човѣшката душа е вързана за колелото на човѣшкото прѣраждане и трѣбва да живѣе въ тѣло слѣдъ тѣло — дали го желаятъ или не—докато изтекатъ извѣстни голѣми цикли, слѣдъ което расата се прѣхвърля въ друга планета. Всичкитѣ тѣзи криви понятия, обаче, се обосноваватъ върху сѣщинска истина — тѣ сж истина, но не сж цѣлата истина. Вѣрно е, че душата на единъ бруталенъ, себелюбивъ и низкъ човѣкъ, слѣдъ смъртъта ще бжде притеглена посрѣдствомъ силата на собствениѣ си пожелания къмъ прѣраждане на тѣлото на нѣкоя отъ по-нисшитѣ човѣчески раси и ще се повърне въ по-долненъ класъ, понеже не е успѣла да изучи урока си. Но душата, която е стигнала вече стадията даже на първобитното човѣчество, не може да потъне обратно въ областъта на по-долния животински животъ. Колкото и да бжде низка, все пакъ тя е придобила нѣщо, което липсва на животното, и нѣщо, което не може да загуби. По сѣщия начинъ, индивидътъ отъ извѣстна раса, който се е издигналъ надъ всѣка

нужда отъ незабавно прѣраждане, не е принуденъ да се прѣвплотява, както човѣкътъ отъ настоящата стадия на развитие, а може да чака, докато расата се издигне до неговата степенъ на развитие, като прѣкара това врѣме на очакване, било въ висшитѣ сфери на астралния миръ, било въ *съзнателно* врѣменно прѣбивание въ другитѣ материални сфери, помагайки за великото дѣло за еволюцията на Живота.

И не само че духовно будния човѣкъ не е принуденъ да страда прѣзъ продължителни и неволни прѣраждания, но той даже не се прѣражда, освѣнъ по собствено желание и то съзнателно. Мнозина отъ ония, които четатъ тази книга, съзнаватъ отчасти миналитѣ си съществуваня въ плътта и тѣхния интересъ по прѣдмета за когото сега говоримъ, се дължи на онова полу-съзнание и смѣтно схващане на истината, която прѣдаваме. Други пъкъ, които се намиратъ сега въ плътъ, иматъ разнообразни степени на съзнателность, достигайки, въ известни случаи, до едно пълно опомнюване на миналитѣ си животи. И, бждете увѣрени, че когато постигнете известна стадия на духовно пробуждане, вие ще прѣстанете да не чувствувате своето прѣраждане и, слѣдъ като напуснете настоящето си тѣло—и единъ периодъ на духовенъ покой — вие не ще се прѣраждате, освѣнъ ако сте готови и го пожелаете сами. Тогава вие винаги ще помните всичко, каквото бихте поискали да занесете въ новия си животъ. Духовното развитие е бавно и трудно, но всѣка стѣпка напредъ е сигуренъ прогресъ.

Даже и прѣроденитѣ несъзнателно, както е случая съ болшинството отъ расата, не се прѣраждатъ противъ волята си. Напротивъ, тѣ се прѣраждатъ, защото пожелаватъ това—защото тѣхниятъ вкусъ и копнежъ създава пожелания, които само подновения животъ и плътта би могълъ да задоволи, и при все че не го съзнаватъ напълно, тѣ се поставятъ отново подъ дѣйствието на закона за притегляването и се вкарватъ въ потока на прѣражданията. Докато хората се стремятъ къмъ материални нѣща, тѣ ще се прѣраждатъ до момента, когато ще изхабятъ тѣзи си ламтежи.

Хората се страхуватъ отъ мисълта за принудителното прѣраждане, и то не безъ причина, понеже този великъ законъ за живота нарушава вроденото имъ чувство на справед-

ливостъ и истина. Но ние трѣбва да разберемъ, че се намираме тукъ на земята, понеже пожелахме — съгласно закона за притегляването, който дѣйствува споредъ нашитѣ пожелания и стремления, породени слѣдъ прѣкарване периода на почивка въ задгробния миръ, която почивка винаги се дава слѣдъ единъ изминалъ животъ. Вѣрно е, какво промежутъкътъ на тѣзи животи ни дава шансъ да добиемъ по-голямо знание отъ Духа, отколкото бихме придобили въ течение на тѣзи животи, но даже и съ тази допълнителна подкрѣпка, нашитѣ пожелания сж достатъчно силни, за да ни накаратъ да отхвърлимъ побужденията на Духа и да се изоставимъ да бждемъ увлѣчени отъ вихѣра на прѣражданията, като се прѣвъплотяваме при условия, които биха задоволили нашитѣ нови стремежи. Понѣкога, гласътъ на Духа ни влияе до известна степенъ, и ние се прѣраждаме при условия, които прѣдставяватъ единъ видъ компромисъ помежду ученията на Духа и нашитѣ себелюбиви пожелания. Резултатътъ е единъ животъ, разпокъсанъ отъ противоположни пожелания и безпокойни ламгежи. Това отъ своя страна е признакъ на прогресъ за въ бждаще

Когато нѣкой се е развилъ достатъчно, за да се подаде на влиянието на Духовния Умъ въ физическия му животъ, той може да бжде увѣренъ, че идниятъ му изборъ за прѣраждане ще бжде извършенъ споредъ диктовката на неговия собственъ умъ, като избѣгне старитѣ погрѣшки.

Ония, които чувствуватъ вътрѣ въ себе си съзнанието, че сж винаги сжществували и че сж прѣдопрѣдѣлени за вѣчно сжществуване, нѣма защо да се страхуватъ при мисълта за бждащи несъзнателни прѣраждания. Тѣ сж стигнали стадията на съзнанието, въ която ще чувствуватъ цѣлия процесъ на бждащитѣ въплощения и ще издѣйствуватъ нужнитѣ измѣнения. Тѣ сж освободени отъ необходимостта да се прѣраждатъ несъзнателно отъ слѣпо желание, както сж вършили въ миналото, и каквото и сега върши болшинството отъ расата.

И тѣй, слѣдъ горното дълго прѣдисловие, нека видимъ какво е значението на духовната еволюция, както се обяснява отъ Йогитѣ.

Философията на Йогитѣ учи, че чсвѣкътъ е винаги живѣлъ и винаги ще живѣе. Че това, което ние наричаме смъртъ, е само едно врѣменно заспиване, което се послѣдва отъ не-

забавно събуждане. Че смъртта е едно временно загубване на съзнание. Че животът има за целъ развитие и напредъкъ. Че ние сега сме въ Вѣчността, тъкмо тъй, както и когато и да било. Че Душата е Сжщинскитъ Човѣкъ, а не само едно приложение къмъ физическото тѣло, както мнозина сж наклонни да считатъ. Че Душата може да сжществува, както вънъ отъ тѣлото, тъй и вътрѣ въ него, при всичко че известни опитности и познания могатъ да се слобиятъ само чрѣзъ едно физическо сжществуване и тази е причината на самото сжществуване. Че ние имаме сега тѣла, само защото се нуждаемъ отъ тѣхъ, — слѣдъ като направимъ извѣстенъ прогресъ, ние нѣма да се нуждаемъ отъ тѣхъ и тогава ще ги изоставимъ съвършено. Че въ по-грубитѣ области на живота много повече материални тѣла сж били заети отъ васъ, отколкото въ настоящата областъ, и че въ висшитѣ области душата ще има по-усъвършенствувани тѣла. Че, слѣдъ като прѣкараме опитноститѣ на единъ земенъ животъ, ние напускаме тѣлото и прѣминаваме въ едно състояние на покой, слѣдъ което се прѣраждаме отново въ тѣла и условия, които сж съобразни съ нуждитѣ и пожеланията ни. Че реалниятъ животъ е въ сжщностъ една редица отъ животи — на прѣраждания, и че настоящитъ ни животъ е само едно продължение на безбройнитѣ ни прѣдишни животи, тъй като нашата настояща индивидуалностъ е резултатъ на опитноститѣ, придобити въ прѣдишнитѣ ни сжществувания.

Философията на Йогитѣ учи, какво Душата е сжществувавала отъ вѣкове, като е крачила напредъ прѣзъ неизброими форми, отъ по-низкото къмъ по-високото, и като се е развивала непрѣстанно. Че тя ще продължава да се развива, прѣзъ безбройни вѣкове, въ много още форми и фази, но винаги ще прѣминава къмъ сѣ по-високо и по-високо сжществуване. Вселената е велика и притежава безбройни минове и сфери за своитѣ обитатели, и че ние нѣма да бждемъ задържани, нито минута по-дълго време на земята, щомъ като се подготвимъ за прѣминаване въ по-висшитѣ сфери и области. Йогитѣ учатъ, че макаръ болшинството отъ расата да е въ несъзнателна стадия на духовната еволюция, все пакъ има мнозина, които се пробуждатъ къмъ истината и проявяватъ едно духовно съзнание, относно сжщинското естество и бждаше на

Човѣка, и че духовно развитиѣ хора никога вече не ще се подлагать на многократно несъзнателно прѣраждане, а че тѣхното бѣдаше развитие ще става въ една несъзнателна областъ, като се развивать и напрѣдвать постоянно. Йогитѣ учать, че има още много форми на животъ, много по-долни отъ Човѣка, и че има степени на животъ, много по-високи отъ настоящата ни областъ на развитие. Ония души, които сж прѣминали Пжтя, по който ние сега крачимъ — нашитѣ Старши Братя — ни съѣтватъ и насърчавать постоянно, при все че ние не долавяме това. Сжществувань въ пò-горнитѣ области разумни създания, които едно врѣме сж били човѣци, като насъ, но които сега сж напрѣднали до толкова, въ сравнение съ насъ, щото да изглеждать като ангели и архангели, но какъвто ще бждемъ и ние нѣкога.

Философията на Йогитѣ учи, че *вие*, който четете тѣзи думи, сте прѣкарали много животи. Вие сте прѣкарали въ подолнитѣ форми на животъ, като сте проявявали постепенъ напрѣдъкъ. Слѣдъ като прѣминахте въ човѣшката фаза на сжществувание, вие живѣхте въ пещеритѣ и въ канаритѣ като диваци; послѣ като борци, рицари, свещеници, школници въ срѣднитѣ вѣкове, било въ Европа, било въ Индия — на Изтокъ и на Западъ. Въ всичкитѣ вѣкове, — въ всичкитѣ климати — между всичкитѣ народи, — въ всичкитѣ раси вие сте живѣли и умирали. Въ всѣки единъ животъ вие сте добили опитности; изучили уроцитѣ си; използвали сте погрѣшкитѣ си; съ една дума — вие сте се развивали. И когато сте изоставяли тѣлото и сте встѣпяли въ периода на покой помежду въплощенията, паметъта ви относно миналия животъ постепенно е изчезвала, но е оставяла на мѣстото си резултатѣтъ и уроцитѣ на опитноститѣ, придобити отъ васъ. Както не помните извѣстни нѣща за нѣкой денъ, които сж оставили неизличими слѣди върху вашия характеръ и сж повлияли на дѣйствиата ви отъ тогава насамъ — така, макаръ и да сте забравили подробноститѣ на прѣдишнитѣ ви сжществуваня, все пакъ тѣ сж оставили своя отпечатъкъ върху душата ви, и ежедневиетъ ви животъ. Има единъ видъ смилане и асимилиране опитноститѣ, и тѣхния резултатъ съставлява частъ отъ новата индивидуалность, — напрѣдналиятъ човѣкъ, — който, слѣдъ малко врѣме, ще потърси ново тѣло, за да се прѣвъ-

плоти. Но мнозина отъ насъ не забравятъ всецѣло миналитѣ сществуванія и, съ постепенія прогресъ, ние съзнаваме все повече и повече тѣзи сществуванія. Мнозина отъ насъ днесъ могатъ да си припомнятъ извѣстни сцени на минало сществуване. Ние виждаме по-нѣкога една сцена, една мѣстность или прѣдметъ за първи пжтъ, по която сцена, мѣстность или прѣдметъ ни изглежда твърдѣ позната, при все че не сме я виждали по-напрѣдъ. Има единъ видъ споменъ, който ни смущава. Ние можемъ да видимъ една художествена картина, и ние чувствуваме инстинктивно, като че ли сме я виждали нѣкога въ мъглявото минало, но все пакъ знаеме, че не сме се приближавали до нея по-прѣди. Ние четемъ нѣкои стари книги, които ни изглеждатъ познати, но все пакъ не си спомняме да сме ги виждали по-напрѣдъ. Ние чуваме за нѣкаква философска теория и немедлено се привързваме къмъ нея, като че ли сме я познавали и любили още отъ дѣтинството си. Нѣкои отъ насъ изучаватъ извѣстни нѣща, като че ли ги прѣучватъ. Дѣца се раждатъ и се развиватъ, като велики музиканти, артисти и писатели още отъ ранно дѣтинство, при все че родителитѣ имъ да не сж притежавали такива таланти, и очудватъ свѣта. Линколновци произхождатъ отъ подобни срѣди, но когато се поставя отговорността върху имъ, тѣ се оказватъ най-велики гении. Тѣзи и много други примѣри могатъ да се обяснатъ само възъ основа на теорията, касателно прѣдишнитѣ сществуванія. Ние срѣщаме хора за пръвъ пжтъ, а убѣждението ни кара да вѣрваме неудържимо, въпрѣки нашитѣ протести, че ние сме ги познавали още по-напрѣдъ, — че тѣ сж имали сношения съ насъ въ миналото, но, кога, кога? . . .

Извѣстни науки ни изглеждатъ леки, когато пжкъ други — много тежки за усвояване. Извѣстни занятия ни се струватъ симпатични и, въпрѣки многото спѣнки, които ни се изпрѣчватъ, ние сме привързани къмъ тѣкъ. Изпрѣчва ни се нѣкоя голѣма непрѣдвидена спѣнка, или пжкъ нѣкое трудно обстоятелство, което изисква проявление на необикновена сила или качества отъ наша страна, и, за наше очудване, ние намираме, че сме способни да извършимъ работата. Нѣкои отъ най-великитѣ писатели и оратори сж открили талантитѣ си „случайно“. Всичкитѣ тѣзи нѣща се обясняватъ, чрѣзъ теорията на Духов-

ната еволюция. Ако наследствеността е важна, какъ ще си обяснимъ факта, че нѣколко дѣца, произлизащи отъ сжщи родители, се различаватъ тѣй много едно отъ друго и отъ своитѣ родители? Много аргументи могатъ да се прѣдставятъ, за да се докаже правдоподобността на теорията за прѣраждането, но какво ще ни ползува това? Човѣкъ може да го схване интелектуално и да допусне неговата правдоподобност, но кое интелектуално понятие е дало нѣкога миръ на душата, както онова чувство на сжщностъ и истина, които биха подкрѣпили душата да посрѣщне смъртта непоколебимо? Тази увѣреност произлиза само отъ свѣтлината на Духовния Умъ. Интелектътъ може да нареди фактитѣ и да извлѣче извѣстенъ пѣтъ на дѣйствието отъ тѣхъ, но душата се задоволява само отъ ученията на Духа и, до като не ги получи, тя ще чувствува безпокойствие и несигурност, които неминуемо ще послѣдватъ, щомъ интелектътъ се развива и задава великия въпросъ „Защо?“, на когото самия той не може да отговори.

Единствениятъ отговоръ на запитването „фактъ ли е прѣраждането“ е: „припознава ли го душата ви за такъвъ?“ До като самата душа не почувствува, че теорията е вѣрна, безполезни сж аргументитѣ. Душата сама трѣбва да отговори на въпроса. Вѣрно е, че разискването на теорията ще възбуди спомени въ умоветѣ на мнозина и прѣзъ това ще ги окуражи да вникнатъ въ сжщността на въпроса, като имъ даде пълна форма на полу-очертанитѣ имъ мисли и запитвания, но това ще бжде единствената ползг. До като душата сама не схване истината на прѣраждането, тя ще трѣбва да се колебае въ полусъзнателната областъ на живота, и, по такъвъ начинъ, нейнитѣ пожелания ще ѝ разкриятъ истината, относно прѣраждането. Но щомъ еднажъ душата почувствува истината, тя се прѣобразява и започва да проявява единъ *съзнателенъ* изборъ по отношение на прѣраждането. Човѣкътъ постепенно еволюира отъ полу-съзнателната стадия на прѣраждането въ съзнателната, и така нататкъ, по-нагорѣ, до като почне да живѣе въ съзнателната областъ, както прѣзъ врѣме на физическия си животъ, тѣй и прѣзъ периода на почивката, а така сжщо и въ новото прѣраждане. Има хора между насъ днесъ, които напълно съзнаватъ миналитѣ си сжществувания и то отъ ранното си дѣтинство, само че днитѣ на дѣтинството имъ сж били прѣкарани въ полу-сънливо състояние, до като физи-

ческите им мозъци сж били достатъчно развити, за да може душата им да мисли ясно. Въ сжщностъ, много дѣца изглеждатъ, като че ли да иматъ едно смжтно съзнание за миналото, но като се страхуватъ отъ иронията на своитѣ по-голямѣ братия, свикватъ да потушватъ тѣзи спомени, до като прѣстанатъ да ги проявяватъ.

Ония, които не сж съзнали истината на прѣбраждането, не биха я възприели чрѣзъ аргументация, а тѣзи, които я чувствуватъ, нѣматъ нужда отъ подобно. Ония, които прочитатъ внимателно този урокъ, се интересуватъ отъ прѣдмета, поради нѣкакви опитности отъ нѣкой миналъ животъ, и чувствуватъ, че той съдържа извѣстни истини, макаръ и да не сж още въ положение да го асимилиратъ.

Мнозина отъ ония, които сж вникнали въ истинността на нашитѣ твърдения и иматъ частични спомени отъ миналото, не сж наклонни да ги възприематъ всецѣло. Тѣ се страхуватъ отъ идеята на прѣбраждането безъ тѣхно знание и съгласие. Но ние сме имъ заявили, че това е безосновенъ страхъ и, ако наистина чувствуватъ истинността на прѣбраждането, тѣхниятъ периодъ на полу-съзнателно проявление въ тази областъ е прѣминала.

Мнозина казватъ понѣкога, че нѣматъ желание да живѣятъ пакъ, но въ сжщностъ тѣ искатъ да кажатъ съ това, че не желаятъ да живѣятъ сжщия животъ, какъвто сж живѣли до сега. Това е вѣрно; тѣ не искатъ да прѣкарватъ сжщитѣ опитности, но тѣ биха живѣли отново на драго сърце, ако биха могли да намѣрятъ това, което имъ липсва. Тѣ сж тука, понеже тѣ сж пожелали това, и тѣ ще живѣятъ пакъ въ оная обстановка, която би задоволила тѣхнитѣ пожелания, или която би имъ дала необходимата опитностъ за по-нататъшенъ духовенъ прогресъ.

За човѣка, който изучава този прѣдметъ на Духовната Еволюция, се разтваря за очитѣ му единъ великъ миръ отъ интересни факти. Извѣстна свѣтлина се хвърля върху историята и прогреса на човѣчеството и едно плѣнително поле на изслѣждане се прѣдосгавя. Ние трѣбва да се противопоставимъ на изкушението да се вдълбочаваме въ този клонъ на прѣдметъ, понеже ще ни изведе на забранени пжтища, при липсата на нуждното врѣме и мѣсто.

Земята е една частица отъ веригата на планети, принадлежащи къмъ нашата слънечна система, тѣсно свързани помежду си, чрезъ този великъ законъ на Духовната Еволюция. Голѣми вълни на животъ се мѣркатъ по веригата, носейки раса слѣдъ раса по тази верига, отъ планета въ планета. Всѣка раса стои въ всѣка една планета за единъ периодъ отъ време и, слѣдъ като се е развила, прѣминава въ слѣдующата планета по реда на еволюцията, като намира тамъ условия, които сж най-подходни за нейното развитие. Но този прогресъ отъ планета въ планета не е крзгообразенъ — а спираленъ като се навива и все пакъ се издига по-нагорѣ при всѣко завиване.

Нека прѣдположимъ, че една душа живѣе на една отъ планетитѣ на нашата планетна система, че не е достатъчно развита въ духовно отношение и се намира още на една долна степенъ по стълбата на еволюцията. Тази душа добива опитноститѣ, присжици на тази стадия, въ продължение на нѣколко въплощения и слѣдъ като си изучи урока въ тази планета, прѣминава въ слѣдната по редъ планета въ веригата, съ останалитѣ души отъ своята раса и тамъ се прѣвъплотява. Въ този новъ домъ тя занимава една област по-напрѣднала отъ прѣдшествоващата, а расата отъ първата планета съставлява сега раса на втората планета. Но все пакъ тази напрѣднала относително стадия може да бжде много по-долна по стълбата на прогреса, отколкото други раси, живущи въ същата планета съ нея. Нѣкои отъ раситѣ, които сж най-нисши по отношение на еволюцията сега на земята, може да сж били по-близо до най-високата стадия на развитие въ послѣдната планета, обитавана отъ тѣхъ, но при все това тѣ сж напрѣднали чрезъ промѣната. Много отъ раситѣ, които по-напрѣдъ сж населявали земята, чиито слѣди ние понѣкога и сега намираме, сж прѣминали въ по-висока стадия на развитие. Историята ни посочва, какво раса слѣдъ раса е идвала по редъ по лицето на земята, изигравали сж ролитѣ си и сж отминавали. Но кждѣ? Окултнитѣ философи доставятъ нуждисто обяснение. И нашата раса е започнала своята еволюция отъ стадията на каменния вѣкъ и даже още по-назадъ, и ще продължава да прогресира още дълго време, като чакъ тогава ще замине за други планети, като отстѣпи мѣсто на нѣкоя по-нова раса, която и сега даже може би да изпраща своитѣ прѣдводители и първи пионери отъ нѣкоя друга планета.

Това не означава по необходимост, какво всъка една раса, за която ни говори историята, е заминала отъ земята. Напротивъ, окултиститѣ знаятъ, какво нѣкои, пъкъ даже и болшинството отъ раситѣ, познати на историята, сж се прѣвплотили въ нѣкоя отъ днешнитѣ раси. Напримѣръ, окултиститѣ знаятъ, че древнитѣ египтяни, римляни, гърци, атланти, древнитѣ персийци и пр и пр. сега живѣятъ на нашата земя, т. е. душитѣ, които по-напрѣдъ се въплотяваха въ тѣзи раси, сега се въплотяватъ въ нѣкои отъ модернитѣ раси. Но има други — прѣдисторически раси — които сж отминали съвършено отъ прителюването на земята и сж отишли въ повисоки области на дѣйствие изъ повисши планети. Има нѣкои планети, които стоятъ по долу по стълбата на прогреса, отколкото е нашата земя, и ние се движимъ къмъ тѣхъ. Има, разбира се, други слънечни системи — други вериги отъ слънца — други подъ-Вселенни, (ако ни бжде позволено да употребимъ този терминъ) и всичко това ще бжде достояние за всъка една душа, колкото и изпаднала да е тя за сега.

Нашата раса, по настоящемъ, минава прѣзъ най-важния периодъ на еволюцията. Тя минава отъ несъзнателната стадия на духовно развитие въ съзнателната. Мнозина сж постигнали вече съзнателната си стадия, а мнозина пъкъ встѣпватъ вече въ нея. Съ врѣме, цѣлата раса ще я постигне, а това ще прѣдшествува по-нататъшния ѝ прогресъ. Това постепенно пробуждане къмъ духовната съзнателностъ причинява сжествуващето безпокойствие въ мислящия свѣтъ, както и захвърлянето на старитѣ идеали и форми, жаждата за истина, тичането насамъ и натамъ слѣдъ нови истини и прѣсъздаването на старитѣ истини. Този е критически периодъ въ историята на расата, и мнозина поддържатъ, какво той прѣдполага едно възможно раздѣление на расата въ двѣ подраздѣления, еднитѣ, които ще иматъ духовно съзнание и ще напѣдватъ, когато останалитѣ ще прогресиратъ бавно и постепенно. Но расата пакъ ще трѣбва да се съедини, прѣди да остави земята окончателно, понеже тя е свързана помежду си чрѣзъ закона на Духовната Причина и Послѣдствие. Ние всички се интересуваме отъ взаимни си прогресъ, не само защото сме братия но защото и нашата душа трѣбва да чака развитието на цѣлата раса. Разбира се, че развитата по-скоро душа не е длъжна да се прѣвплотшава само защото по-назадничавитѣ души сж при-

нудени да вършатъ сжщото. Напротивъ, високо развитата душа прѣкарва единъ дълъгъ периодъ на чекане въ висшитѣ области на астралния миръ, когато пѣкъ по-назадничевитѣ ѣ другари изработватъ еволюцията си въ многократни раждания. Прѣбиванието въ висшитѣ области доставя на напрѣдналата душа голѣмо щастие и полза. Много отъ тѣзи „чакащи души“, сбаче, прѣдпочитатъ да пожертвуватъ достойно спечелената си почивка, като се повръщатъ обратно на земята за да подпомогнатъ и подигнатъ своитѣ братия, било въ форма на астрални помагачи, или даже чрѣзъ едно умишлено и съзнателно прѣраждане, поемайки плътното тѣло, съ всичкитѣ му тяжести, за да подкрѣпятъ по слабитѣ си братя. Великитѣ учители на расата сж се състояли главно отъ тѣзи себепожертвувателни души, които драговолно „напуснаха небето отъ любовъ къмъ ближнитѣ си“. Трудно е да си въобразимъ, колко голѣма е тази пожертвувателностъ съ възврѣщане отъ една възвишена област на блаженство и на духовно развитие въ една „плачевна юдоль“. То е все едно да си прѣдставимъ единъ Емерсонъ, като мисионеръ между диваци.

Къмъ коя прицѣлна точка клони всичката тази еволюция Какво означава тя? Отъ долнитѣ форми на живота до най-високитѣ — всичкитѣ вървятъ по сжщия Пжтъ. Къмъ кое мѣсто или състояние води този Пжтъ? Ще се опитаме да ви отговоримъ да си въобразите една серия отъ милионни концентрични кржгове. Всѣки единъ отъ кржговетѣ означава една стадия въ живота. Външнитѣ кржгове сж пълни съ животъ отъ най-долния стадия, — вътрѣшнитѣ отъ по-висша стадия, още по-вътрѣшнитѣ съ още по-висша, до като човѣцитѣ станатъ като богове. Още по-нататъкъ формата на живота се издига толкова на високо, щото човѣшкия умъ не може да схване идеята. И какво е въ центъра? Мозъкътъ на Цѣло Духовно Тѣло — Абсолютниятъ — *Богъ*.

И ние пжтуваме къмъ този центъръ.

УРОКЪ ЧЕТИРИНАДЕСЕТИ.

Духовна причина и послѣдствие.

Животътъ е постоянно събиране на знание — складиране на резултатитѣ отъ опитноститѣ. Законътъ за Причината и Послѣдствието е въ постоянно дѣйствиe и ние жънемъ онова,

коего сѣмъ, — не като въпросъ на наказание, а като послѣдствието на причината. Богословието ни учи, че ние сме наказвани поради грѣховетѣ си, но висшето знание ни сочи, че ние сме наказани *чрѣзъ* нашитѣ погрѣшки, а не поради тѣхъ. Дѣтето, което посегне на горещата, печка се наказва поради самото дѣйствие, а не отъ нѣкоя висша сила, за гдѣто е „грѣшило“; Грѣхътъ е главно въпросъ на невѣжие и погрѣшка. Ония, които сж стигнали висшата областъ на духовно знание, сж се убѣдили относно безумието на извѣстни дѣйствия и мисли, и за тѣхъ става почти невѣзможно да ги вършатъ. Такива лица не се боятъ отъ нѣкакво върховно сжщество, което дебне да ги удари съ своя камшикъ, за гдѣто сж извършили извѣстни нѣща, само защото тази интелигентна сила е поставила единъ повидимому произволенъ законъ, който забранява извършването на извѣстно дѣяние. Напротивъ, тѣ знаятъ, какво висшитѣ интелигенции сж обладани отъ гореща любовъ къмъ всичкитѣ живуци сжщества и сж винаги готови да имъ помогнатъ, до колкото това е възможно и съобразно съ повеленията на закона. Такива лица съзнаватъ безумието на дѣянието и затова го отбѣгватъ — тѣ, въ сжщностъ, нѣматъ желание да го извършватъ. То е почти паралелно на примѣра, относно дѣтето и печката. Дѣтето, което иска да досегне печката, ще извърши това, щомъ като му се отдаде случай, въпрѣки заповѣдитѣ на родителя, и въпрѣки заплашването отъ наказание. Но, ако дѣтето еднажъ изпита болкитѣ отъ изгарянето и съзнание, че има една тѣсна свѣрзка помежду пипване горещата печка и изгорѣния прѣстъ, ще се пази отъ печката. Любящиятъ родителъ би желалъ да защити дѣтето си отъ резултата на неговата безразсждность, но дѣтската натура настоява да изучи извѣстни нѣща чрѣзъ опитность, и родителтъ не може да възбрани. Въ сжщностъ, дѣтето което се отначало опазва грижливо отъ родителитѣ, по-късно се отпуща и само изучва пороцитѣ на живота. Родителтъ може само да обкржи дѣтето си съ обикновени прѣдпазителни мѣрки, а тѣй сжщо да го съвѣтва, но законътъ на живота ще извърши останалото.

И тѣй, човѣшката душа се уповава на опитностьта относно всичкитѣ фази на живота, — минавайки отъ едно въплощение въ друго, изучвайки постоянно нови уроци и добивайки нова мждрость. Рано или късно тя се убѣждава въ

връдността на известни действия и, както е случая с изгореното дъте, избъгва ги въ бъдещето. Всички знаемъ, че известни нѣща „не ни изкушаватъ“, понеже нѣкога си, въ нѣкой миналъ животъ ние сме изучили урока относно тия нѣща и сега нѣмаме нужда отъ проучване, когато пъкъ други нѣща ни изкушаватъ безмѣрно и като резултатъ на това ние изпитваме болезнь. Каква би била ползата отъ тѣзи болки и скърби, ако този животъ е единствения? Но ние носимъ облагитѣ на нашата опитность въ другъ единъ животъ и тамъ избъгваме неприятноститѣ. Ние може да се удивляваме защо нѣкои отъ нашитѣ познайници не могатъ да видятъ безумието на известни форми на действие, когато намъ сж тѣй ясни, но ние забравяме, че ние сме прѣминали прѣзъ сжщата стадия на опитность, която тѣ сега прѣкарватъ и че сме изхабили пожеланието и невѣжеството. Ние не съзнаваме, че въ нѣкой бъдащъ животъ, тѣзи хора ще се освободятъ отъ своето безумие и послѣдватитѣ го болки, понеже тѣ ще научатъ нуждния урокъ чрѣзъ опитность, което нѣщо сторихме и ние.

Трудно е за насъ да схванемъ напълно, че нашия характеръ е такъвъ какъвто е, само благодарение на резултата на нашитѣ опитности прѣзъ минали съществувания. Нека вземемъ единъ само животъ като примѣръ. Вие мислите, че бихте пожелали да избѣгнете случилата се въ живота ви известна болезнена опитность, нѣкой сраменъ епизодъ, или нѣкои убийствени обстоятелства, но ако това наистина би станало, вие по необходимость бихте били заставени да се отдѣлите отъ опитността и знанието, придобити при тѣзи случаи. Желателно ли ви е това? Бихте ли се съгласили да се върнете обратно въ състоянието на неопитность и невѣжество, въ което се намирахте прѣди случката? Ако да бѣ възможно това завръщане обратно въ старото състояние, вие отново бихте били наклонни да извършите сжщото безумие. Колцина отъ насъ биха пожелали да се лишатъ отъ старитѣ опитности. Ние сме готови да забравимъ случката, но знаемъ, че резултатитѣ отъ тѣзи опитности сж затвърдили нашия характеръ и не бихме желали да се раздѣлимъ отъ тѣхъ, понеже това би било равносилно на отнемание една часть отъ нашата умствена постройка. Ако се отдѣлимъ отъ опитноститѣ, придобити чрѣзъ страдание, ние бихме се раздѣлили съ една часть отъ себе си, послѣ съ друга часть, докато не остане нищо отъ

нашето сщество, освѣнъ умствената черупка на нашата индивидуалностъ.

Но вие може да ни възразите: — какво ни ползуватъ опитноститѣ отъ прѣдишнитѣ ни сществуванія, като не ги помнимъ,—и безъ това, тѣ сж загубени за насъ.

Но именно, тамъ е въпроса, че тѣ не сж загубени за васъ, — тѣ сж съзидани въ вашето умствено устройство и никой не може да ви ги отнеме. Вашиятъ характеръ е съставенъ, не само отъ вашитѣ опитности въ този особенъ животъ, но така сщщо и отъ резултата на вашитѣ опитности въ много други сществуванія и стадии на сществуванія. Вие сте такъвъ какъвто сте сега, поради тѣзи набрани опитности, — опитноститѣ на минали сществуванія, както и опитности на настоящия животъ. Вие помните нѣкои отъ нѣщата на настоящия животъ, които сж образували характера ви, но много други нѣща, които сж еднакво важни въ настоящия животъ вие сте забравили. Тѣхниятъ резултатъ, обаче, остава съ васъ, бидейки прѣплетенъ съ умствения ви съставъ. И макаръ и да не помните нѣщо отъ миналитѣ ви сществуванія, придобититѣ въ тѣхъ опитности прѣбждватъ съ васъ сега и за всегда. Тѣзи минали опитности ви даватъ „прѣдразположения“ въ извѣстни направления, а това прави много трудно за васъ извършването на нѣкои работи, когато сщщитѣ тѣзи работи сж твърдѣ лесни за други хора; тѣ ви каратъ „инстинктивно“ да схващате, кои нѣща сж врѣдни и безумни и да ги отбѣгвате. Тѣ ви даватъ „вкусъ“, наклоности и ви каратъ да различавате доброто отъ злото. Нищо не се губи въ живота и всичкитѣ минали опитности придаватъ нѣщо на вашето благосъстояние въ настояще врѣме, а всичкитѣ ви мжки и болки въ настоящето ще дадатъ своя плодъ въ бждащето.

Ние винаги изучаваме единъ урокъ съ единъ прѣгледъ, а го повтаряме докато го усвоимъ. Но нито най-малкото наше усилие не се губи напразно и, ако сме били безуспѣшни въ миналото, за насъ ще бжде по-лесно да успѣемъ днесъ.

Единъ американски писателъ, г. Берри Бенсонъ, въ списанието „Сентюри Магазинъ“, отъ май, 1894, ни дава единъ хубавъ примѣръ за една отъ чертитѣ, които се проявяватъ въ закона за духовната еволюция. Ние го прѣдаваме дословно:

„Едно дѣтенце посѣщаваше училището. Каквото знаеше, то бѣ изучило като бозайниче. Учителтъ му (Богъ) го постави въ най-долната срѣда и му прѣдаде слѣднитѣ уроци за изучаване: Не убивай. Не причинявай никаква врѣда на нѣкое живуще творение. Не кради. И така човѣкътъ не убиваше; но бѣ жестокъ и крадѣше. Въ свѣршека на деня (когато брадата му побѣлѣла, а нощта настѣпи), учителтъ му каза: Ти си научилъ да не убивашъ, но другитѣ уроци не си научилъ. Върни се утрѣ.

На слѣдния денъ върна се пакъ като едно малко момче. И учителтъ му го постави въ единъ по-горенъ класъ и му даде слѣднитѣ уроци да изучи: не нанасяй врѣди на никое живуще творение; не кради; не лъжи. И тѣй човѣкътъ не поврѣди никое живо творение; но сѣ още той крадеше и лъжеше. И въ свѣршека на деня (когато брадата му побѣлѣ и нощта настѣпи) учителтъ му каза: Ти се научи да бждешъ милостивъ. Но другитѣ уроци не си изучилъ. Върни се пакъ.

„На другия денъ, той се върна отново като едно малко момче. И учителтъ му го постави въ единъ още по-горенъ класъ и му даде да изучи слѣднитѣ уроци: не кради; не лъжи; не пожелавай чуждото. И тѣй човѣкътъ не крадеше; но той лъжеше и пожелаваше чуждото. И съ свѣршека на деня (когато брадата му побѣлѣ и нощта настѣпи), учителтъ му каза: Ти се научи да не крадешъ. Но другитѣ уроци не си научилъ. Върни се утрѣ.

„Това е, което съмъ прочелъ по лицата на мъже и жени, въ свѣтовната книга и въ небеснитѣ регистри и което е написано съ звѣзди“.

Великиятъ урокъ за всѣка душа да изучи е: Единството на Всичкото. Това учение носи съ себе си покой. Та кара да слѣдваме думитѣ на сина на Мария, който каза: „Да възлюбимъ Господа Бога твоего съ всичкото си сърце, съ всичката си душа и съ всичкия си умъ и съ всичката си сила“; и „Ти да възлюбишъ ближния си както себе си“. Когато човѣкътъ съзнае истината, както Всичко е Едно, — че когато човѣкъ люби Бога той люби всичко, че ближниятъ му е самия той — то нему остава само още нѣколко класа за да прѣмине въ „Висшето училище“ на Духовното Знание. Това убѣждение относно Единството на Всичко, носи съ себе си извѣстни правила на дѣйствиe, — на божествена етика, — които правила

наддѣляватъ на всички писменни или устни закони на човѣка. Бацинството на Бога и Братството на Човѣка, ставатъ една сжщностъ, а не едно просто повторение на думи безъ значение. И този великъ урокъ трѣбва да се изучи отъ всички; — всички го изучаватъ постепенно. А това е стрѣмлението и края на настоящата стадия на духовната еволюция — да познаемъ истинското естество на Бога, да узнаемъ нашето сродство съ другитѣ, — да узнаемъ какво сме самитѣ *ние*. Има по-голъми училища, колегии и университети на духовно знание, които надминаватъ силитѣ ни, но тѣзи уроци не се прѣполагатъ въ степенитѣ, въ които се намираме по настоящемъ. И всичката тази болка, и мъка, и скърбъ, и трудъ сж били само да ни научатъ на тѣзи истини, — но истината веднажъ научена, заслужава високата цѣна, платена за нея.

Ако попитате Йогитѣ, каква е длъжността на човѣка къмъ Бога, (означаващи Богъ въ най-възвишеното понятие за Него), тѣ ще отговорятъ „Люби Го и останалото ще ти се обясни. — „Да го познаешъ значи да Го любишъ, слѣдователно, научи се да го познавашъ“. И ако ги попитате каква е човѣшката длъжностъ спрѣмо човѣчеството, тѣ ще отговорятъ просто: *Бъдете благи*, и ще узнаете всичко останало“. Тѣзи двѣ правила, ако се слѣдватъ, ще ви дадатъ възможностъ да постигнете Съвършенъ животъ. Тѣ сж прости, но тѣ съдържатъ всичко, каквото заслужава да се знае, относно вашитѣ отношения съ Безпрѣдѣлната Сила и съ вашитѣ ближни. Всичко друго е прахъ и пѣна, — безполезна смѣтъ, която се е набрала около Божествения Пламъкъ на Истината. Ние поменаваме тия двѣ правила на това мѣсто, защото тѣ включаватъ идеята на съзнателността, която цѣлата раса се стрѣми да придобие. Ако можете да ги направите частъ отъ себе си, вие ще направите голѣмъ прогресъ и ще издържите Великия Изпитъ.

„Учението, относно духовната причина и послѣдствие е обосновано върху великата истина какво, съобразно съ Закона, всѣки човѣкъ е фактически господарь на собствената си сждбина, свой сждия, свой благодѣтель и свой палачъ. Какво всѣка мисль, дума или дѣйствие, има своето послѣдствие върху бъдация животъ или сжществувания на човѣка, — не въ видъ на награда или наказание, но като неизбѣженъ резултатъ отъ великия законъ на причината и послѣдствието.

Дѣйствието на Закона ни обкръжава съ известна група условия при едно ново раждане и се влияе отъ двѣ общи правила: 1) Прѣобладащитѣ пожелания, стрѣмления и копнѣжи на индивида въ тази особена стадия на неговото съществуване, и 2) Чрѣзъ влиянието на Духа, който, като върви на прѣдъ за да има по-пълно изражение ни по-малка въздържаност, въздѣйствува върху прѣвъплотяващата се душа и я кара да избира подходящи условия въ новото си раждане. Върху повидимому противорѣчивитѣ влияния на тѣзи двѣ сили почива цѣлия въпросъ, относно обстоятелствата и условията обкръжаващи прѣраждането на душата, а така сжщо и много отъ условията, които обкръжаватъ личността въ новия животъ,—тѣй като тѣзи условия се управляватъ главно прѣзъ цѣлия животъ отъ тѣзи повидимому противорѣчиви сили.

Натискътъ на пожеланията, стрѣмленията и обичаитѣ на миналия животъ, тласка душата къмъ въплощение въ условия най-подходни за изражението и проявлението на тѣзи пожелания. — Душата иска да продължава по направление на миналия си животъ и естествено търси обстоятелства и обстановки, които сж най-подходни за най-свободното изражение на нейната личностъ. Но сжщеврѣменно, Духътъ, вжтрѣ въ душата, знае че душевното развитие се нуждае отъ известни други условия за да изтъкне известни области отъ своето естество, които сж били потушени или недоразвити, и по този начинъ упражнява известно притегляне върху прѣплотяващата се душа, като я извлича отчасти на страна отъ избрания пжтъ и влияе върху този изборъ до известна степенъ. Човѣкъ може да копнѣе за материалното богатство, силата на неговото пожелание ще го кара да избира обстоятелства и условия за едно прѣраждане въ едно сѣмейство, дѣто има голѣмо богатство, или въ едно тѣло, което е най-подходно за постигането на своитѣ пожелания, но Духътъ, знаейки, че душата е прѣнебрегнала развоя на благостта, ще я оттегли малко настрана и ще я накара да се ввлѣче въ обстоятелства, които ще докаратъ страдания за човѣка, макаръ и да е придобилъ голѣми богатства въ новия си животъ, за да развие тази страна на своето естество.

Ние виждаме примѣри на това въ живота на нѣкои богати американци. Тѣ сж родени при обстоятелства, при които сж могли да задоволятъ сребролюбието си, имайки най-по-

трѣбнитѣ таланти за да обогатяетъ. Като резултатъ, тѣ сж набрали баснословни богатства. Но, все пакъ, като правило, тѣ сж най-нещастнитѣ и най-недоволнитѣ хора на свѣта. Богатството имъ е голѣма тежестъ, като ги отлъчва отъ ближнитѣ имъ, които, макаръ и по бѣдни, сж много по-щастливи. Тѣ търсятъ възбудителни срѣдства за да се отклонятъ отъ печалната мисль на истинското си състояние. Тѣ чувствуватъ морално задължение къмъ расата и, макаръ, че не схващатъ значението на това чувство, тѣ се стараятъ да попълнятъ недостатѣка, като подаряватъ крупни суми на училища и други благотѣлелни завѣдения, които сж изникнали, като резултатъ на пробуденото у расата чувство на Братство на Човѣка и Единството на Всичко. Прѣди да настѣпи края, тѣзи богатящи ще усѣтятъ въ дълбочината на душата си, че тѣхния успѣхъ не имъ е доставилъ никакво щастие и, въ периода на почивка, който ще послѣдва заминаването имъ отъ физическия миръ, ще изпитатъ себе си и ще приравнятъ умственитѣ си и духовни интереси по такъвъ начинъ щото, когато ще се родятъ пакъ ще избѣгнатъ старитѣ погрѣшки и се погрижатъ за духовното си развитие, и то не, поради „нечестивостта“ на грамадното богатство, но защото душата не може да намѣри щастие въ него. Влиянието на Духъ винаги противодѣйствува на аномалнитѣ пожелания, макаръ и да станатъ нуждни нѣколко въплощения за да може Духътъ да упражни надлѣжното въздѣйствие върху душата. Много отъ внезапнитѣ удари, които се нанасятъ на душата сж резултатъ на усилията на висшия принципъ въ човѣка, който иска да даде необходимото упжтване за единъ по-духовенъ животъ. Духътъ знае, кое е най-доброто нѣщо за човѣка и, когато вижда, че низкитѣ му пориви го отклоняватъ отъ правия пътъ, той го подтиква внезапно къмъ самосъзнание, посредствомъ нѣкой прѣломъ или внезапно злощастие и то не въ видъ на наказание, а като актъ на благость. Духътъ е частъ отъ човѣка, а не външна сила, макаръ той да е Божествената частъ въ човѣка. Този ударъ не се нанася поради нѣкакво чувство на справедливо негодувание, отмъщение, нетѣрпѣние или друго подобно чувство отъ страна на Духа, който бива засгавянъ по сжщия начинъ, както родителтъ на едно дѣте, който отнеме нѣкое опасно оржие съ което дѣтето е заиграло, за да го заварди, макаръ че дѣтето плаче съ горѣсть и разочарование, понеже пожеланията му сж били осуетени.

Хората въ които духовният умъ е развитъ, съзнаватъ положението и, вмѣсто да се съпротивляватъ на Духа повиноватъ му се и избѣгватъ мъченията. Но невѣдущитѣ попятаятъ противъ упътванията на Духа и чрѣзъ това навличатъ върху себе си горчиви опитности. Ние сме наклонни да отблъскваме външни влияния въ нашитѣ работи, и идеята за нѣколко ограничение ни тревожи, но, ако бихме могли да схванемъ, че силата, която ни ограничава е частъ отъ *самитѣ насъ*, тогава ние бихме погледали друго яче на въпроса. Добрѣ е да запомнимъ какво: не врѣди колкото и неблагоприятна да е обстановката, тя е тѣкмо такава, каквато е потребна за нашето благосъстояние. Ние можемъ да се нуждаемъ отъ закрѣпване въ извѣстни направления и затова ни се даватъ съотвѣтнитѣ опитности за постигане на цѣльта. Ние може да клонимъ по едно направление, а Духътъ ни спира за да ни тласне по друго направление. А при това, интереситѣ ни сж приплѣтени малко или много съ интереситѣ на другитѣ, поради законитѣ на притеглянето и дѣйствиата ни могатъ да се отразятъ върху тѣхъ, както и тѣхнитѣ върху насъ за да се постигне взаимния ни напрѣдъкъ.

Ако обещдимъ миналитѣ перипетии въ живота ни, ние ще видимъ, че извѣстни нѣща, незначителни на гледъ, сж докарвали велики сжбития, — и че най-малкитѣ обрати въ живота ни сж докарвали коренна промѣна въ нашето състояние. Ние можемъ да прослѣдимъ какво най-важното събитие въ живота ни да произлиза отъ нѣкой незначителенъ инцидентъ. Като се взрѣмъ въ миналото, ние ще видимъ, че горчивитѣ опитности сж ни спомогнали да затвърдимъ своя характеръ и сж ни разтворили единъ ползотворенъ кржгозоръ, и онова, което ни се е струвало чрѣзмѣрно жестоко, въ сжщность ни е издигнало въ живота. Трѣбва ни перспектива въ годинитѣ, и, ако бихме могли да схванемъ тази истина, ние бихме посрѣщнали по-хладнокрѣвно неприятнитѣ инциденти въ живота ни. Когато прѣстанемъ да тълкуваме тѣзи послѣднитѣ, като наказания, изпратени отъ нѣкоя външна сила или като жестокостъ отъ страна на Природата, а почнемъ да съзираме въ тѣхъ само едно послѣдствие на миналитѣ ни сжществуваня или пъкъ ржката на направляващия Духъ, протеститѣ ни ще спратъ и ние ще се стараемъ да се приспособимъ съ повеленията на великия Законъ. Безразлично е, колко голѣми

сж нашитѣ страдания, ние ще се подчинимъ на указанията на Духа и той ще ни направлява, стѣпка по стѣпка, като ни дава миръ и сила. Законътъ не товари човѣка, повече отколкото той може да носи.

Това, което казахме, относно прѣплитането на взаимнитѣ интереси е, сжщо така, и принципъ въ закона на духовната причина и послѣдствие. Въ миналитѣ си сжществуванія ние сме били свързани съ извѣстни хора поради любовъ или умраза, и тѣзи хора, въ този животъ, поддържатъ извѣстни отношения спрямо насъ, съ крайната цѣль да се постигне взаименъ напредѣкъ и развитие. Той не е законъ на отмъщение, а законъ на причина и послѣдствие, който ни носи страдание, когато има нужда отъ него, защото то ни се нанася отъ нѣкой, комуто и ние сме нанесли врѣда прѣзъ нѣкой миналъ животъ. Сжщото обяснение се отнася и къмъ благодѣянията. Лицето, което е заставено да ни нанесе поврѣда, може да не иска нашето зло и да бжде съвършено невинно, но ние сме поставени въ условия, които ни каратъ да чувствуваме болки отъ дѣйствиата на това лице, макаръ то да не съзнава това даже. Ние съзнаваме болката, а това става, защото това лице нанася врѣда по повелението на закона за притегляването и ние трѣбва да получимъ тази поврѣда отъ него. Но и тази поврѣда има за цѣль само нашето добро, пакъ съобразно съ закона за причината и послѣдствието. Щомъ сме въ положение да схванемъ истината, обаче тѣзи уроци ще ни бждатъ непотрѣбни и, тѣй като тѣхната необходимостъ изчезва, законътъ допуска да се отгървемъ отъ онова, което другояче би ни допринесло страдание.

Горното положение би могло да се обясни чрѣзъ привеждане примѣръ за нѣкой човѣкъ, който въ нѣкое минало въплотение умишлено е сдобилъ любовта на нѣкое момиче подбутнато отъ егоистични побуждения, и слѣдъ като е задоволилъ своето пожелание, захвърли го на произвола на сждбата. Не претендираме да знаемъ точното приложение на закона, но освѣдомени лица по тѣзи въпроси сж ни заявили че въ случаи като горния, измамникътъ, по всѣка вѣроятностъ, ще се влюби прѣзъ този послѣдующъ животъ въ онова лице, което бѣ негова жертва прѣзъ миналия животъ; послѣдното обаче, не ще се отзове благоприятно на любовта и първия ще изпита всички болки и страдания на силна отхвърле-

на любовь, а резултатътъ ще бжде, че той ще съзнае светостта на човѣшката любовь. Забѣлѣжително е, че въ този случай лицето, което причинява съзнанието е свършено невинно и не подпада подъ дѣйствието на закона, а причинитѣ и послѣдствията, що се касае до бждащия му животъ.

Ония, които сме любили въ миналитѣ сѣществувания, сж обрѣчени да бждатъ свързани съ насъ въ настоящия ни животъ, придържайки се къмъ насъ, съобразно съ закона за притеглянето. Лицата намиращи се въ тѣсни приятелски и роднински връзки понастоящемъ съ насъ, вѣроятно сж били приближени до насъ и прѣзъ миналитѣ ни сѣществувания. Внезапнитѣ чувства на обичъ и умраза могатъ да се обяснятъ, чрѣзъ теорията на прѣбраждането, и много случки отъ ежедневния животъ подпадатъ подъ този законъ на духовната причина и послѣдствие. Ние сме постоянно свързани съ живота на другитѣ, било за страдание, било за щастие, съобразно съ горния законъ. За да избѣгнемъ дѣйствиата на този законъ, ние трѣбва да опознаемъ истината, като съобразяваме живота съ нея, и, само тогава, ние ще се облекчимъ отъ непотрѣбнитѣ уроци, когато прѣодолѣемъ всички трудности.

Добрѣ е да бдимъ върху дѣйствието на този законъ за причината и послѣдствието, като избѣгваме умразата, злобата, завистта, гнѣва и неприязнѣта къмъ другитѣ. Добрѣ е за нашето прѣуспѣване да бждемъ благи, като отбѣгваме умразата и чувството на отмѣщение. Нека живѣемъ, понасяйки своето брѣме безропотно, като се довѣрjаваме на ржководството на Духа и на помощта отъ страна на върховния разумъ. Нека да знаемъ, че всичко става за наше добро, което непрѣменно ще ни послѣдва. Нека запомнимъ, че този животъ е, като едно зърно въ пѣсчната пустиня на врѣмето и, че дълги вѣкове ни прѣдстоятъ, въ които ние ще можемъ да осществимъ нашитѣ стрѣмления и възвишени пожелания. Нелѣйте се обезсърчава, тѣй като Богъ царува и всичко върви благополучно.

УРОКЪ ПЕТНАДЕСЕТИ.

Пжтеката на свършенството споредъ Йогитѣ.

Читателътъ, който е изучилъ внимателно основнитѣ принципи на философията на Йогитѣ, както тѣ сж изложени въ тѣзи уроци, ясно ще види, че всѣки единъ, който схваща и

възприема тѣзи учения, и ги прилага въ ежедневиия си животъ, ще прѣкара по-другъ животъ отъ този на човѣка, за който настоящия животъ е всичко, който вѣрва, че смъртта изгасва индивидуалността, и, че нѣма бждащъ животъ. Той ще живѣе по-другояче огъ лицето, което вѣрва, че ние сме просто създания на една капризна помисълъ безъ лична отговорностъ, и че нашето „спасение“ не зависи отъ една формална „вѣра“ въ нѣкои учения и отъ извѣстни форми на религиозно поклонение. Философията на Йогитѣ не критикува която и да би било религия — тя учи, че всичкитѣ религии сж добри и че всѣка една отъ тѣхъ има да запълни своята празнина, — че всѣка една отъ тѣхъ запълня нуждата на човѣчеството въ нѣкоя отъ неговитѣ стадии. Тя вѣрва, безъ разлика на вѣра и понятие за Божеството, че всѣки единъ човѣкъ се кланя на единъ Великъ Разумъ, познатъ подъ различни названия, и че разнообразнитѣ форми на това поклонение сж безпрѣдметни, тѣй като двигателната сила задъ всѣка форма на поклонение е сжщинския опитъ, който се прилага.

Философията на Йогитѣ, пткъ и всички окултисти, твърди, че човѣкъ е отговорно създание, и че неговитѣ награди и наказания сж естественото послѣдствие на неговитѣ дѣяния. Тя учи, че доброто е достойние на всички хора, въпрѣки многобройнитѣ падания. Човѣкътъ напредва и най-послѣ ще побѣди материалното си естество, като крачи постепенно напредъ, къмъ прицѣлната точка. Тя учи, че всички ние сме чада Божии, безъ разлика на религия, и че никой отъ насъ не е прѣдопрѣдѣленъ да погине. Тя учи, че ние сме наказвани *чрѣзъ* нашитѣ грѣхове, а не *за* тѣхъ, и че законътъ за причината и послѣдствието носи неизбѣжни резултати. Тя учи, че ние женемъ това, което сѣемъ и ни показва, защо и по какъвъ начинъ става тсва. Тя ни сочи, какъ низкитѣ страсти ни влѣкатъ надолу и ни обкржватъ съ обстановки, които се направятъ што да изгубимъ тия страсти и най-послѣ се отвратимъ отъ тѣхъ. Тя ни показва, че Духътъ винаги прѣбивава съ насъ, като ни помага и ржководи, и че чрѣзъ него ние сме въ постоянно съприкосновение съ първоизточника на живота и силата.

Хората се различаватъ по своитѣ темпераменти и всѣки единъ човѣкъ търси лжтя къмъ истината по такъвъ начинъ,

каквото намѣри за най-добъръ, и философията на Йогитѣ учи, че човѣкъ трѣбва да бжде напълно свободенъ при своя изборъ, за да може да намѣри оня пжтъ, който най-добрѣ отговаря на собствения му темпераментъ.

Тя раздѣля Пжтътъ на Съвършенството на три подразделения:

1. Раджа Йога; 2. Карма Йога и 3. Жнана Йога. Всѣка една отъ тѣзи форми на Йога е пжтека, която води на Общия Великъ Пжтъ на Истината. Прѣдоставя се свободно на всѣки човѣкъ да избере една отъ тѣзи три пжтеки, тъй като всѣка една отъ тѣхъ води къмъ една обща цѣль.

Нѣкои отъ учителитѣ считатъ и *Бакти Йога* като отдѣлна пжтека, обаче ние прѣдпочитае да я смѣтаме само като една допълнителна частъ на останалитѣ три, тъй като Бакти Йога не е нищо друго, освѣнъ реализираната страна на Йога, която учи любовъ и страхопочитание къмъ Бога. Тя не може да съществува отдѣлно отъ другитѣ страни на Йога, тъй като намъ е непонятно, какъ единъ човѣкъ може да слѣдва единъ пжтъ на духовно усъвършенствуване, безъ да бжде прѣизпълненъ съ любовъ и почитъ къмъ Великия Центъръ на Живота, — Абсолютния Богъ.

Надѣваме се, че не ще се намѣри нито единъ нашъ читателъ, който, като прѣвгърне единъ отъ горнитѣ методи на Йога, не ще се вдѣхновява винаги още и отъ признацитѣ на Бакти Йога.

Първата отъ тритѣ горѣозначени методи — *Раджа Йога* е посветена на развитието на скрититѣ сили въ човѣка, добиване контролъ върху умственитѣ дарби чрѣзъ волята, добиване самообладание и развитието на разума.

Прѣди, обаче, да започнемъ да развиваме нашитѣ умствени и духовни сили, ние трѣбва да научимъ начина, чрѣзъ който да можемъ да контролираме физическото си тѣло, за да го направимъ годенъ и дѣеспособенъ инструментъ въ нашитѣ ржци. Западната „наука за ума“ съотвѣтствува на Раджа Йога. И двѣтѣ подчертаватъ силата на обученния умъ и воля и чудеснитѣ резултати, които могатъ да се получатъ отъ тѣхното упражнение.

Както силитѣ на ума могатъ да се насочатъ навънъ, за да въздѣйствуватъ на външни обстоятелства и прѣдмети, да

използуват условията и побѣдятъ прѣчкитѣ, така сжщо тѣ могатъ да се отпратятъ къмъ вжтрѣшния миръ на човѣка, като разбудятъ неговитѣ заспали дарби-енергии и откриятъ вжтрѣ въ него нови източници на сила и знание.

Това се постига чрѣзъ отдрѣпването всичкитѣ умствени сили отъ вѣншния свѣтъ, всецѣлото имъ концентриране и насочване къмъ глѣбината на нашето сжщество. Въ моментитѣ на едно такова пълно вдѣлбочаване получава се висшето познание. Нашата душа укрѣпва, нашия умъ придобива по-голяма дълбочина и сила, гласътъ на Духа ни разкрива нови хоризонти и нашитѣ психически дарби получаватъ по-висше развитие.

Великитѣ гении на човѣчеството сж получили своитѣ най-възвишени вдѣхновения по този начинъ.

Карма Йога е методътъ на дѣйността. Тя е пжтеката на ония, които обичатъ труда, билъ той умственъ, или физически. „Карма“ е санскритска дума, която замѣня по нѣкой пжтъ изразътъ: „законъ за причина и послѣдствие“. Карма Йога ни напжтствува да работимъ безъ егостични цѣли, които цѣли биха създали само нова верига на причина послѣдствие, която да свѣрже човѣка къмъ обстоятелствата, които спѣватъ собственото му духовно развитие. „Работа въ името на работата“, а не работата за постигане на лични цѣли. Този принципъ може да се види страненъ на западния читателъ, обаче много славни мжже, излѣзли изъ неговата срѣда, сж извършвали своитѣ велики дѣла, благодарение на горния принципъ.

Има различни фази на Карма Йога, нисши и висши, обаче тѣ не могатъ да се обяснятъ тука, тъй като тѣ съставляватъ единъ самостоенъ прѣдметъ за изучаване.

Жнана Йога е Йога на мждростта. Тя се слѣдва най-много отъ ония, които сж подготвени умствено за обсжждане, доказване и класифициране окултното знание. Тя е пжтека за учения човѣкъ, който е прѣдразположенъ къмъ метафизиката. Почти всички ученици на философията на Йогитѣ сж до извѣстна стѣпень послѣдователи на Жнана Йога, макаръ и да изглежда на пръвъ погледъ, че слѣдватъ само една единствена метода. И тѣзи уроци, напимѣръ, сж частъ отъ прѣдмета на Жнана Йога, макаръ да сж свѣрзани и съ другитѣ страни на

изучваната философия. Въ сжщностъ, нѣма областъ на Йога, която да е свършено самостоятелна и раздѣлена отъ другитѣ области.

Отъ тритѣ форми на Йога, втората, или Карма Йога е най-лесната, а може би и най-удобната за слѣждане отъ страна на читателя. Тя изисква по-малко изучаване и по-малка практика; — по-малко изслѣждане отъ „Жнана Йога“ и по-малко обучение отъ „Раджа Йога“. Карма Йога просто се старае да осигури добъръ животъ на своя послѣдователъ, като този послѣдния извършва работата си най-примѣрно, безъ да се увлича отъ нѣкакви надежди за възнаграждение, като съзнава напълно истината относно своето естество и се задоволява съ постепено то си развитие отъ животъ въ животъ, до като постигне една мисла стадия на развитието. Нейния послѣдователъ не ламти за необикновени и свѣрхчовѣшки сили и затова не се стреми да ги развива. Той не ламти за разрѣшаване на великитѣ задачи за живота и природата, а е доволенъ да живѣе день слѣдъ день, знаейки и вѣрвайки, че всичко ще се свърши благополучно и споредъ желанието му. Мнозина отъ привърженицитѣ на „Новата Мисль“, въ Америка, сж въ сжщностъ послѣдователи на Карма Йога. Послѣдователя на Раджа Йога, напрогивъ, чувствува едно силно желание да развие скрититѣ си сили и да прави изслѣдания за всичко чрѣзъ собствения си умъ. Той желае да прояви скрититѣ си сили и дарби и копнѣе да направи часъ по-скоро експерименти въ това направление.

Той е заинтересуванъ и отъ психологията и „физическитѣ явления“, както и отъ всичкитѣ окултни явления и учения въ сжщата посока. Той може да извърши прѣмногo съ рѣшителни усилия, и често пжти постига чудесни резултати, посредствомъ концентрирането на волята и умътъ си. Главното удоволствие на послѣдователя на Жнана Йога се състои въ метафизически разсждения, или пъкъ въ тънки умствени изслѣдания. Той е философъ, школьникъ, проповѣдникъ, учителъ и ученикъ, и често пжти отива до крайностъ въ извършване специалната си работа, безъ оглець на другитѣ страни на прѣдмета.

Човѣкътъ, най-подготвенъ за напрѣдъкъ въ окултно отношение е онзи, който избѣгва крайноститѣ и който, макаръ и

да слѣдва извѣстна форма на „Йогитѣ“, все пакъ се сили да се запознае съ останалитѣ фази на великата философия. Въ края на крайщата, човѣкъ трѣбва да се развие всестранно, и защо да не прави това прѣзъ всѣко врѣме на живота си? Като се придържаме о това правило, ние избѣгваме едностранчивостта, фанатизма, кжсогледството и нетолерантността.

Послѣдователитѣ на Йогитѣ могатъ да се подраздѣлятъ на три главни разреди:

1) Ония, които сж напѣднали значително по стѣлбата на еволюцията въ минали въплощения и които въ настоящия животъ притежаватъ силна наклонность къмъ окултизма, или други подобни нему прѣдмети. Тѣзи хора иматъ способността на бързо схващане и съзнаватъ факта, че тѣ само прѣучватъ единъ урокъ, изученъ въ миналото. Тѣ инстинктивно схващатъ истината въ окултизма и въ него намиратъ храна за душата си. Тѣзи души могатъ да бждатъ разбира се, отъ разни стадии на развитие. Нѣкои отъ тѣхъ притежаватъ само елементарни познания по прѣдмета, тѣй като тѣхния интересъ къмъ окултизма, въ миналото въплощение е билъ твърдѣ повърхностенъ. Други, напѣднали повече въ минали въплощения, сега могатъ да отидатъ по-надалече въ своето развитие. Трети пъкъ, сж високо развити и още твърдѣ малко нѣщо имъ липсва, за да постигнатъ „съзнателната“ стадия на въплощение, т. е., състоянието, при което да запазватъ спомена относно миналитѣ си съществувания. Тѣзи послѣднитѣ се отличаватъ твърдѣ много отъ обикновенитѣ хора, и още отъ най-крѣжка възраст проявяватъ такива способности и таланти, шото поставятъ въ недоумѣние своитѣ близки и познати. Тѣ се чувствуватъ като чужденци въ една земя, но рано или късно тѣ чувствуватъ, че ще дойдатъ въ съприкосновение съ други хора и ще се запознаятъ съ учения, които ще имъ дадатъ възможность да се ориентиратъ въ свѣта.

2) Ония, които се раждатъ съ запазенъ споменъ въ своето съзнание, въ по-голѣмъ или въ по-малкъ размѣръ, за миналитѣ си съществувания и за онова, което сж изучили тамъ. Такива хора има сравнително рѣдко, но все пакъ тѣ се срѣщатъ много повече, отколкото може да се прѣдположи, понеже такива хора едва ли биха били наклонни да се довъряватъ на случайни познайници, и изобщо спазватъ своето звание и спомени за миналото, като нѣщо свѣтло. Тѣзи хора се дви-

жатъ изъ свѣта, като сѣятъ сѣмената на Просвѣщението, а тѣзи сѣмена падатъ на плодотворна почва и принасятъ плодъ въ бжджици въплощения на ония, които ги възприематъ.

3) Ония, които сж чули нѣкои истини относно окултизма въ миналитѣ си въплощения отъ ония, които сж били далеко напреднали въ това отношение тогава. Тѣзи сѣмена отъ мисли, паднали на добра почва, поникватъ въ слѣдния животъ. Такива хора сж безпокойни и недоволни отъ обикновенитѣ обяснения на явленията, а това ги кара да дирятъ упорито истината, която тѣ чувствуватъ че ще намѣрятъ нѣкъдѣ. Понѣкога тѣ изпадатъ между лъжливи пророци и дълго време се лутатъ слѣдъ ефимерни учения, докато най-послѣ тѣ доловятъ самата истина, като прѣсѣятъ правдоподобното отъ неистинското. Тѣзи придобити по този начинъ знания, слѣдъ като се асимилиратъ въ астралния миръ, ставатъ скжпоцѣнни въ слѣдующето имъ въплощение.

Сега ние ще дадемъ нѣкои съвѣти на нашитѣ читатели. Помнете добръ *великата истина*, че когато ученика се подготви, учителътъ се явява, и споредъ духовнитѣ нужди, този послѣдния промисля срѣдствата за тѣхното удовлетворение. Помощта ще се даде непрѣменно, дали ще дойде тя отъвнѣ или отвжтрѣ. Недѣйте се обезсърдчава отъ неблагоприятната обстановка, като нѣмате съ кого да размѣните мисли върху великитѣ истини, които ви вълнуватъ. Това уединение е, може би, по-трѣбно, за да закрѣпи чувството ви на самоупование и за да ви изцѣри отъ навика да се уповавате на другитѣ. Тѣзи уроци сж сжществени, а понѣкога най-трудната опитностъ е най-полезната.

Човѣкътъ, който е схваналъ основнитѣ идеи на тази философия, губи своя страхъ, понеже съзнава своята сила. Той знае, че нищо не може да го поврѣди. Съ изчезването на страха, изчезватъ и по-дребнитѣ умствени недостатѣци, които го придружаватъ. Завистьта, умразата, злобата и други пороци не могатъ да сжществува въ ума на човѣка, който „разбира“. Вѣра и упование въ Духа и въ Това, отъ Което произхожда Духа, се проявява въ оная пробудена душа, която съзнава неговото ръководство и му се повинува. Тя не може да не бжде блага, тѣй като за нея хората сж дѣца, които произлизатъ отъ единъ и сжщъ баща; благосклонна е спрѣмо тѣхъ, безъ да ги осжда

въ сърцето си. Такова лице извършва работата, която му прѣдстои, знаейки, че тази работа, била тя скромна или възвишена, му е повѣрена съобразно неговитѣ пожелания и нужди и е прѣд-назначена за да го подготви за по-велики дѣла. Той не се страхува отъ живота, нито пъкъ отъ смъртта; за него тѣ сж раз-нообразни проявления на едно и сжщо нѣщо — еднакво бла-готворни.

Който ламти за прогресъ, трѣбва да направи своята фило-софия частъ отъ ежедневиия си животъ. Не искаме да кажемъ, че би трѣбвало да натрапва своитѣ възгледи на другитѣ хора, това е дори противно на окултното учение, но той трѣбва да развие едно твърдо и несъкруσιμο съзнание за реалността и истиността на своята философия, понеже тя трѣбва да се при-лага при всичкитѣ фази на живота. Ако той не смѣе да я прояви навсѣкадѣ, неговата философия не заслужава внимание. Макаръ че това нейно прилагане да ни се вижда понѣкога трудно, ние би трѣбвало винаги да го извършваме, тъй като то е необхо-димо за нашето развитие. Робътъ окованъ въ вериги — ако има миръ въ душата и знание въ ума — заслужава по-малко съжаление отъ самия царь, комуто липсватъ тѣзи качества. Ние не трѣбва да странимъ отъ нашитѣ задължения, понеже тѣ не ще избѣгнатъ докато не ги изпълнимъ. А тѣзи неприятни работи укрѣпватъ нашия характеръ и скоро прѣминаватъ.

Една отъ най-голѣмитѣ спѣнки въ прогреса на ученика въ висшитѣ стадии на окултизма, особено феноменалнитѣ фази, е липсата на самообладание. Когато нѣкой иска да придобие сила, то прѣди всичко трѣбва да притежава самообладание за да не би придобитата сила да се окаже вредна и опасна, като се упо-трѣбвява безгрижно или неправилно. Въобразете си единъ чо-вѣкъ съ високи окултни сили, който се подава на низкитѣ по-риви, изпращайки трептения на омраза и гнѣвъ, засилени отъ увеличената интензивностъ на неговата развита душа. Подобно едно поведение отъ страна на човѣкъ, който е сдобилъ окултни сили, би се оказало твърдѣ вредно за него, тъй като послѣд-ствията отъ неговитѣ дѣла биха се проявили въ нѣкоя област, дѣто той би получилъ едно много по-чувствително наказание. Човѣкъ, чиито изслѣдания го завеждатъ въ астралната областъ, трѣбва да се прѣдпазва отъ внезапната загуба на самообладание, понеже това би се оказало гибелно за него. Обаче, всичко въ

Вселената е тъй добръ наредено, што човѣкъ съ буйни страсти, безъ способността на самообладанието не може да прояви голѣмъ прогресъ въ окултнитѣ науки, и слѣдователно, не може да си служи съ тѣхъ за егоистични цѣли. За това, именно, чувството на самообладание е необходимо качество.

Изисква се извѣстна храбрость отъ възвишенъ характеръ за да може човѣкъ да посрѣщне опитноститѣ въ астралната областъ. Смушението и другитѣ подобни вълнения причиняватъ трептения около насъ, които трептения ни излагатъ на хиляди опасности. Лесно е да се види, че такива състояния на ума не благоприятствуватъ на психическитѣ изслѣдвания.

Окултистътъ, който иска да постигне по-голѣми резултати, трѣбва да се очисти отъ всѣкаква долна мисль за егоистично употрѣбление на силитѣ си, защото удовлетворението на тѣзи низки цѣли влѣче слѣдъ себе си болки и разочарования, а окултистътъ, който протитуира психическитѣ си дарби ще пожене пагубни резултати. Истинскиятъ окултистъ е прѣпълненъ съ любовь и братско чувство къмъ своитѣ ближни, като се старае да подкрѣпи тѣзи послѣднитѣ, а не да ги спѣва.

Една отъ най-полезнитѣ книги, писани върху въпроси изъ окултизма, е книгата „Свѣтлина върху Пжтя*“)“ Тя е писана на източень поетически стилъ и на прѣвъ погледъ изглежда парадоксална. Но въ сжщность тя е прѣпълнена съ отборъ окултни мждрости. Тя трѣбва да се чете внимателно понеже има своитѣ особености: тя ще ви даде днесъ толкова истини, колкото можете да възприемете, а на слѣдния день — ще ви даде още повече. Тя съдържа истини тъй чудесно изразени — и все пакъ полузакрити — што съ постепеното ви духовно развитие, вие ще ги разкривате една по една като всѣка ви просто омайва. Тази книга е цѣнна, така сжщо, защото дава утѣха въ врѣме на скърбъ и униние. — Думитѣ ѝ звучатъ въ ушитѣ ви, като нѣкоя чародѣйна мелодия, която успокоява душата. Въ нея се описватъ разнитѣ духовни опитности, прѣзъ които човѣкъ трѣбва да мине. Когато писахме първитѣ уроци, ние поискахме търпение отъ читателитѣ ни, като ги замолихме да отдадатъ вниманието си на единъ твърдъ важенъ прѣдметъ.

*) Отъ учителя Иларионъ (Ямблихъ), новоплатенически философъ. Книгата е писана посредствомъ ржката на Mabel Collins.

Цѣльта ни бѣ да прѣдставимъ тѣзи вѣчни истини по единъ ясенъ, простъ и практически начинъ, така че мнозина да могатъ да се заинтересуватъ отъ тѣхъ, и да се подготвятъ за по-великитѣ истини. Ние почувствувахме онази любовъ и насърчение, които сж тѣй необходими за единъ учителъ. Но, като прѣгледахме своя трудъ, стори ни се, че ние сме казали твърдѣ малко, а сме оставили неизказани много нѣща; но все пакъ обаче сторихме това, което ни бѣ възможно, прѣдъ видъ на малкото мѣсто, съ което разполагаме и грамаднитѣ простори на прѣдмета, който ни прѣдстоеше да развиемъ. Ние чувствуваме, че едва започнали своята работа, трѣбва да си кажемъ вече „сбогомъ“. Възможно е да сме пояснили нѣкои точки за нѣкои които сж се лутали въ мрака, и да сме разтворили една вратичка за ония, които се стремятъ да влѣзнатъ въ храма. Ако сме извършили това за одного, трудътъ ни не е билъ напразенъ.

Въ близко бъдаще, ние, може би, ще бждемъ заставени да ви прѣдложимъ едно по-сложно и по-обширно изложение на този безпрѣдѣленъ прѣдметъ — но това ще зависи напълно отъ васъ. Ако се нуждаете отъ насъ, вие ще ни намѣрите винаги готови да ви придружимъ въ изучаването на великитѣ истини, съдържащи се въ философията на Йогитѣ. Но, прѣди да пристъпимъ по-нататкъ, добръ би било да разберете до съвършенство тѣзи елементарни уроци. Прѣгледайте ги нѣколко пжти, до като умътъ ви схване принципитѣ напълно. При всѣко прѣдпочитане, нови истини ще ви се разкриятъ. Съ постепеното ви развитие нови истини ще изпъкнатъ, даже въ сжшитѣ ония страници, които сте чели нѣколко пжти. И то, не поради нѣкаква заслуга на книгата ни, (спорелъ насъ, книгата е доста непълна), а поради вродената истина въ самата философия, която прави всѣко нѣщо, писано върху нея, да е прѣпълно съ богатъ материалъ за размишление.

Сбогомъ читатели. Благодаримъ ви за търпението, съ което ни изслушахте. Ние почувствувахме вашата любовъ и симпатия, както и вие трѣбва да сте почувствували нашата. Сигурни сме, че, като четете тѣзи редове, прѣпълнени съ усърдното ни убѣждение на сродство съ васъ, вие ще почувствувате близостта ни до васъ въ Духа и ще съзнаете горещата ржка, която ви

простираме прѣзь многобройнитѣ километри, които ни раздѣ-
лять тѣломъ.

Помнете тѣзи думи, извлѣчени отъ „Свѣтлината върху
Пжтя“: „Когато ученикътъ е готовъ да възприеме истината,
тогава той е приетъ и припознатъ. Трѣбва да бжде така, по-
неже той е западилъ лампата си и тя не може да се скрие“.

Прочее, ние казваме „Миръ вамъ“.

ЦѢНА 8 ЛЕВА.

16